

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/०६७

सर्वोच्च अदालत, नेपाल, २०६७

सम्माननीय राष्ट्रपति डा. श्री रामवरण यादव समक्ष शपथ ग्रहण गर्नुहुँदै सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठसंग रसियन फेडरेसनका प्रधान न्यायाधीश श्री लेभदेव भ्याचेस्लाभ मिखाइलोभिचले शिष्टाचार भेट गर्नुहुँदै

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन

२०६६/०६७

सर्वोच्च अदालत

नेपाल

सम्पादन :	अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा
प्रकाशन प्रति :	१,००० (एक हजार)
प्रकाशक :	सर्वोच्च अदालत, रामशाह पथ, काठमाडौं
आ.व. :	२०६६/०६७

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ

आ.व. २०६६/०६७ मा सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश,
माननीय न्यायाधीशहरू र रजिष्ट्रार

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश
श्री मीनबहादुर रायमाज्ही

सं.प्र.न्या. २०६६।०९।२५ देखि
२०६६।०८।२७ सम्म

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश
श्री अनूपराज शर्मा

सं.प्र.न्या. २०६६।०८।२८ देखि
२०६६।१२।१२ सम्म

सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश
श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ

सं.प्र.न्या. २०६६।१२।१५ देखि
मा.न्या. २०५९।१०।१५ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री खिलराज रेग्मी

२०५९।१०।१५ देखि

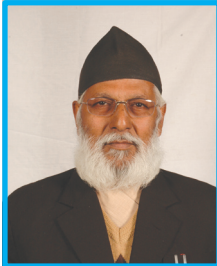
माननीय न्यायाधीश
श्री बलराम के. सी.

२०६९।०९।०३ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री तपबहादुर मगर

२०६२।०५।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री दामोदरप्रसाद शर्मा

२०६२।०५।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री रामकुमार प्रसाद शाह

२०६२।०५।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री कल्याण श्रेष्ठ

२०६२।०५।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री गौरी ठकाल

२०६२।०५।१९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री ताहिर अली अन्सारी

२०६२।०९।१३ देखि

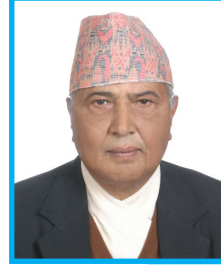
माननीय न्यायाधीश
श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला

२०६२।०९।१३ देखि
२०६७।०९।२७ सम्म

माननीय न्यायाधीश
श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री प्रेम शर्मा

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री रणबहादुर बम

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री मोहनप्रकाश सिटौला

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री अवधेशकुमार यादव

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री गिरीश चन्द्र लाल

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री सुशीला कार्की

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री प्रकाश वस्ती

२०६५।१०।०९ देखि

माननीय न्यायाधीश
श्री भरतराज उप्रेती

२०६५।१०।०९ देखि

रजिष्टार
डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना

२०६३।०४।०१ देखि

सर्वोच्च अदालत, नेपाल

महत्वपूर्ण

समस्त मानव जातिका लागि नैसर्गिक आवश्यकताका रूपमा रहेको न्याय प्रदान गर्नु सदैव राज्यको प्रमुख दायित्व रहिआएको छ । यही दायित्व निर्वाह गर्ने क्रममा प्रत्येक लोकतान्त्रिक तथा लोककल्याणकारी राज्यले स्वतन्त्र न्यायपालिकाको प्रत्याभूति प्रदान गरिआएको हुन्छ । नेपालमा पनि इतिहासका प्रत्येक कालखण्डमा न्याय प्रदान गर्ने निकाय थिए नै । तर, १९९७ साल असार १२ गतेको सनदले सोही सालको साउन १ गतेदेखि आरम्भ भएको प्रधान न्यायालय २०१३ साल जेष्ठ ८ गते सर्वोच्च अदालतमा रूपान्तरित भई न्यायपालिकाको सर्वोच्च निकायको रूपमा आजसम्म निरन्तर रहिआएको छ ।

देशको संविधान र कानूनले सुम्पिएको अधिकारअनुरूप न्यायपालिकाले जनताको मौलिक हक एवं आधारभूत मानव अधिकारको संरक्षण गर्ने र समाजमा न्याय प्रदान गर्ने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी प्रभावकारी रूपमा वहन गर्दै आएको छ । कानूनी राजको अवधारणालाई साकार रूप दिन न्यायपालिकाले वहन गर्दै आएको यही भूमिकाअन्तर्गत सम्पन्न गरिएका प्रत्येक काम कारवाहीहरूको बारेमा आम नागरिकहरूलाई सु-सूचित गराउने उद्देश्यका साथ विगत धेरै वर्षदेखि नै सर्वोच्च अदालतबाट वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशित हुँदै आएको छ । यसै सिलसिलामा आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को अवधिमा न्यायपालिकाबाट भएका सबै काम कारवाहीहरूलाई समेटेर प्रस्तुत प्रतिवेदन तयार भएको छ ।

कार्यसम्पादनका दृष्टिकोणबाट यो आर्थिक वर्ष उपलब्धिपूर्ण रहेको तथ्याङ्कले देखाएको कुरा व्यक्त गर्न पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ । विगत वर्षको भन्दा यस आर्थिक वर्षमा १४,४६१ थान बढी मुद्दा फछ्यौट भएको छ । भौतिक निर्माण र प्रकाशनका क्षेत्रमा पनि यो वर्ष उपलब्धिपूर्ण रहेको प्रतिवेदनले प्रकट गरेको छ । दुई वर्ष नाघेका पुराना मुद्दामा पनि ३७.३५ प्रतिशत कम गर्न न्यायपालिका सफल भएको छ । विभिन्न समितिहरूको सक्रियताले न्यायपालिका आफ्नो संवैधानिक दायित्व पूरा गर्दै सेवाग्राहीहरूलाई प्रभावकारी सेवा दिई जनआस्था अभिवृद्धिमा समेत सतत क्रियाशील छ ।

अहिले न्यायपालिकाको स्वतन्त्रतालाई यसको जवाफदेहिताको विषयसँग गाँसेर हेर्ने गरिएको छ । वास्तवमा न्यायपालिकाबाट हुने प्रत्येक काम कारवाही खुल्ला किताबको रूपमा रहने गर्दछन् । आफूले गरेका काम कारवाहीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसहित प्रतिवेदनको रूपमा प्रकाशित गर्ने कार्यले न्यायपालिकाको जिम्मेवारीको मूल्याङ्कन गर्न सम्बन्धित सबैलाई सघाउ पुऱ्याउँदछ । यसबाट न्यायपालिका स्वयंले पनि आफ्नो काम कारवाहीको आत्मसमीक्षा गरी भावी कार्यक्रम तय गर्ने अवसर प्राप्त गर्दछ । यी सबै प्रयासहरू न्यायपालिकाले अझ उत्तरदायी भई काम गर्ने उद्देश्यले नै भएका हुन् भन्ने मलाई लाग्दछ ।

१९९७ साल देखिको इतिहास बोकेको संस्था भएवाट यसका आफ्नै खालका चुनौती हुनु र सेवाग्राहीहरूका यसप्रतिका आफ्नै किसिमका धारणा हुनु पनि स्वाभाविकै हो । न्यायपालिकाले न्यायका मर्म र सिद्धान्तको मार्गबाट कति पनि विचलित नभई संविधान र ऐन कानूनको परिधिभित्र बसेर आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्न प्रयत्नशील रहेको रेखाचित्र यस वार्षिक प्रतिवेदनले प्रस्तुत गर्नेछ ।

(Signature)

सर्वोच्च अदालत, नेपाल

राम प्रसाद श्रेष्ठ
प्रधान न्यायाधीश

हामीले न्यायिक काम कारवाहीलाई पारदर्शी, निष्पक्ष, छिटोछरितो र प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ योजनाबद्ध कार्य प्रणाली अपनाउँदै आएका छौं । यसै क्रममा पहिलो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना कार्यान्वयनबाट प्राप्त अनुभवका आधारमा तर्जुमा गरिएको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना कार्यान्वयनको चरणमा छौं । यस योजनाको पूर्ण सफलताको लागि आगामी दिनमा राज्यका सबै निकायहरूको समन्वयात्मक सहयोग, साधन स्रोतको उपलब्धता एवं विद्यमान कानूनमा सामयिक सुधार त्यत्तिकै आवश्यक पर्दछ ।

न्यायपालिका कानूनी सीमाभित्र आबद्ध रहने संस्था भएबाट जनअपेक्षाको कसीमा पनि यसले खरो उत्रिने प्रयासलाई तीव्रता दिनु परेको यथार्थ हाम्रा सामु छन् । ती प्रयासहरूको प्रतिविम्ब यस प्रतिवेदनले समेट्ने कोशिश गरेको छ ।

यस प्रतिवेदनको अवधिमा न्यायपालिकाको काम कारवाहीमा हरदम तल्लीन रहनु हुने सबै न्यायाधीशज्यूहरू, सम्बद्ध कानून व्यवसायीहरू एवं कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै न्यायपालिकालाई न्यायका उपभोक्ताहरूको सेवा एवं न्याय सम्पादनको पुनीत कार्यमा लागि रहन आगामी दिनमा पनि सबै पक्षबाट आवश्यक सहयोग प्राप्त भइरहने अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

२०६७ साल माघ ।

(रामप्रसाद श्रेष्ठ)
प्रधान न्यायाधीश

प्रधान न्यायाधीश

प्राक्कथन

संविधानको सर्वोच्चता, मौलिक हक तथा मानव अधिकारको संरक्षण र कानूनको शासनको स्थापना अपरिहार्य आवश्यकता हो। यसका लागि स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिका आवश्यक भएकाले शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्तअनुसार हरेक राज्यले न्याय निरूपणसम्बन्धी कार्य गर्नका लागि न्यायपालिकाको स्थापना गरेको हुन्छ। सो अनुसार नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले पनि न्यायपालिकाको व्यवस्था गरेको छ। न्यायपालिकाले आफ्नो न्याय सम्पादनको कार्य छिटोछरितो र गुणस्तरीय बनाई सहज पहुँचको अवस्था सिर्जना गरी जनआस्था तथा जन विश्वास कायम राख्नु पर्दछ। न्यायपालिकालाई नागरिकका हक अधिकारका साथै स्वयं संविधानको संरक्षकको रूपमा पनि स्वीकार्ने गरिन्छ र तदनुसार आफ्नो जिम्मेवारी सक्षमतापूर्वक निर्वाह गर्न सक्ने तुल्याउन न्यायिक स्वतन्त्रता प्रदान गरिएको हुन्छ। नेपालको न्यायसम्बन्धी अधिकार संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तअनुसार अदालत तथा न्यायिक निकायहरूबाट हुने सर्वैधानिक व्यवस्था गरेको छ। सोही बमोजिम सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत, जिल्ला अदालत तथा अन्य अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको स्थापना र न्याय प्रशासनसम्बन्धी आवश्यक कानूनहरूको व्यवस्था गरिएको छ।

न्याय सम्पादनको क्रममा आउने सामान्य विवादहरूका अलावा विज्ञान र प्रविधिको प्रयोगसँगै न्यायपालिका समक्ष आउनसक्ने नवीनतम विवादहरूका अतिरिक्त कानूनी, प्रशासनिक तथा कार्यविधिगत समस्याहरूलाई पनि सम्बोधन गर्नु पर्दछ। न्यायपालिका समक्ष आएका वा आउने यस्ता समस्याहरूको पहिचान र समाधान गर्न योजनाबद्ध रूपमा व्यवस्थापकीय सुधारका लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी न्यायपालिका भित्रका सबल र कमजोर पक्षहरू एवं अवसर र चुनौतिहरू (Strength, Weakness and Opportunities, Threats) को विश्लेषण समेतका आधारमा सरोकारवालाहरूसँग व्यापक छलफल र अन्तर्क्रिया समेत गरी न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना (२०६६/०६७ - २०७०/०७१) तर्जुमा गरी आ. व. २०६६/०६७ देखि लागु गरिएको छ। यस योजनाले उल्लेख गरेका मूल कार्यहरू, त्यसका लागि प्रक्षेपण गरेका रणनीतिक उपायहरू र निर्धारित क्रियाकलापहरूलाई योजनाबद्ध रूपमा संचालन गरी सक्षम, कम खर्चिलो, छिटोछरितो, प्रभावकारी र सहज पहुँचयुक्त न्याय प्रणालीको स्थापना गर्दै सबैको निम्ति न्याय सुनिश्चित गर्ने दिशामा न्यायपालिका सक्रियताका साथ अगाडि बढिरहेको छ।

न्यायपालिकाबाट सम्पादन हुने काम कारवाहीहरूमा पारदर्शीता कायम गरी ती काम कारवाहीको बारेमा सुसूचित हुन पाउने नागरिकको अधिकार हो। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११७ तथा सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा १० ले सर्वोच्च अदालतले आफ्नो र आफ्नो मातहतका अदालत तथा न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगबाट भएका काम कारवाहीको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। यसै अनुरूप विगत वर्षहरूमा जस्तै यस वर्ष पनि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा सर्वोच्च अदालत मातहतका पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालत, अन्य अदालत एवं न्यायाधिकरण र न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगबाट सम्पन्न काम कारवाहीको विवरण समावेश गरी प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

यस प्रतिवेदनको अध्ययनबाट नेपालको न्यायपालिकाको संगठनात्मक संरचना, विभिन्न अदालत एवं न्यायाधिकरणमा रहेका मुद्दा मामिलाहरूको स्थिति, भौतिक संरचना र वित्तीय विवरणका साथै यस आर्थिक वर्षमा समग्र न्यायपालिकाका क्रियाकलापहरू तथा न्यायपालिका र न्याय प्रशासन सुधारका निम्ति अपनाइएका विविध उपाय एवं योजनाहरूको बारेमा जानकारी राख्न मद्दत मिल्नेछ, भन्ने आशा गरिएको छ। यस प्रतिवेदनलाई सकभर बढी सूचनामूलकरूपमा तथ्याङ्कको प्रस्तुतीकरण र विश्लेषण गरी यथार्थपरक एवं विश्वासयोग्य बनाउन सकभर प्रयास गरिएको छ। मुद्रण वा गणितीय भूलवस कुनै व्यहोरा फरक पर्न गएको भएमा सुझावको अपेक्षा राख्दै आगामी वर्षहरूमा सुधार गर्दै लैजाने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछौं।

साथै प्रस्तुत प्रतिवेदन तयार गर्न आवश्यक सूचना, जानकारी, तथ्याङ्क समयमै उपलब्ध गराई प्रतिवेदनलाई यस रूपमा ल्याउन अमूल्य सहयोग पुऱ्याउने सबै अदालत, न्यायाधिकरण तथा कार्यरत न्यायाधीश र कर्मचारीहरूमा हार्दिक धन्यवाद !

सर्वोच्च अदालत
२०६७ माघ, ६

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन

संक्षिप्त फलक आर्थिक वर्ष (२०६६/०६७)

१. मुद्दाको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण

क्र.सं.	सर्वोच्च अदालत	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट		बाँकी
					संख्या	प्रतिशत	
१	पुनरावेदन	६१२०	२२२४	८३४४	३२२४	३८.६४	५१२०
२	शुरू मुद्दा/विविध	७२	२०	९२	३७	४०.२२	५५
३	साधक	८८	९६	१८४	११०	५९.७८	७४
४	पुनरावलोकनको निवेदन	४५३	५०४	९५७	२७७	२८.९४	६८०
५	पुनरावेदनको अनुमति निवेदन	१०५	८१	१८६	४४	२३.६६	१४२
६	दोहोऱ्याई पाऊ भन्ने निवेदन	१४६०	१३७५	२८३५	१८९२	६६.७४	९४३
७	रिट निवेदन	२६७८	५५१३	८१९१	१६६५	३९.७३	२५२६
८	निवेदन प्रतिवेदन	२३	५४२	५६५	५१६	९१.३३	४९
कूल जम्मा		१०९९९	६३५५	१७३५४	७७६५	४४.७४	९५८९

क्र.सं.	पुनरावेदन अदालतहरू	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट		बाँकी
					संख्या	प्रतिशत	
१	पुनरावेदन	९१६०	१०४३१	१९५९२	११९३३	६०.९१	७६५९
२	साधक	२२	८०	१०२	९३	९१.१८	९
३	शुरू मुद्दा	१८९	२९१	४७९	२९७	६२.००	१८२
४	निवेदन (न्या.प्र.ऐन/ना.अ.ऐनका निवेदन)	१०५०	२८०१	३८५१	२९५०	७६.६०	९०१
कूल जम्मा		१०४२१	१३६०३	२४०२४	१५२७३	६३.५७	८७५१

क्र.सं.	जिल्ला अदालतहरू	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट		बाँकी
					संख्या	प्रतिशत	
१	देवानी मुद्दा	२३७३३	२६६५०	५०३८३	२६७४२	५३.०८	२३६४१
२	फौजदारी मुद्दा	१२९९८	१९२५०	३२२४८	१९५१५	६०.५२	१२७३३
कूल जम्मा		३६७३१	४५९००	८२६३१	४६२५७	५५.९८	३६३७४

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट		बाँकी
				संख्या	प्रतिशत	
मुद्दा	८३४	५३७	१३७१	७२२	५२.६६	६४९

सबै अदालतहरूमा कूल मुद्दा	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट		बाँकी
				संख्या	प्रतिशत	
	५८९८५	६६३९५	१२५३८०	७००१७	५५.८४	५५३६३

२. मुद्दाहरूको जम्मा लगतको सालबसाली विवरण:

क्र.सं.	अदालतको नाम	दर्ता भएको आर्थिक वर्षको आधारमा मुद्दा संख्या								जम्मा लगत
		२०५९/६०अधिका	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	
१	सर्वोच्च अदालत	४४७	४१७	८७९	१०६८	१८७७	२६५४	३६५७	६३५५	१७३५४
२	पुनरावेदन अदालतहरू	०	१०	२१	१२८	५००	२७००	७०६२	१३६०३	२४०२४
३	जिल्ला अदालतहरू	२४	६७	२३९	७१७	२३९९	७३८२	२५९०३	४५९००	८२६३१
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	७	११	१९	४१	५९	१९९	४९८	५३७	१३७१
कूल जम्मा		४७८	५०५	११५८	१९५४	४८३५	१२९३५	३७१२०	६६३९५	१२५३८०

३. फैसला भएको मुद्दाहरूको सालबसाली विवरण:

क्र.सं.	अदालतको नाम	दर्ता भएको आर्थिक वर्षको आधारमा मुद्दा संख्या								जम्मा फैसला
		२०५९/६०अधिका	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	
१	सर्वोच्च अदालत	४०६	४००	७५९	५९९	१०२७	१२५४	१६०३	१७१७	७७६५
२	पुनरावेदन अदालतहरू	०	१०	२१	१२८	४७०	२३५०	५८४८	६४४६	१५२७३
३	जिल्ला अदालतहरू	१६	४१	१५०	५६६	१८११	५९७४	१९०२१	१८६७८	४६२५७
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	७	१०	१७	४०	५०	१६४	२९०	१४४	७२२
कूल जम्मा		४२९	४६१	९४७	१३३३	३३५८	९७४२	२६७६२	२६९८५	७००१७

४. बाँकी मुद्दाहरूको साल बसाली विवरण

क्र.सं.	अदालतको नाम	दर्ता भएको आर्थिक वर्षको आधारमा मुद्दा संख्या								जम्मा बाँकी	रवर्षनाघेका
		२०५९/६०अधिका	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७		
१	सर्वोच्च अदालत	४१	१७	१२०	४६९	८५०	१४००	२०५४	४६३८	९५८९	२८९७
२	पुनरावेदन अदालतहरू	०	०	०	०	३०	३५०	१२१४	७५५७	८७५१	३८०
३	जिल्ला अदालतहरू	८	२६	८९	१५१	५८८	१४०८	६८८२	२७२२२	३६३७४	२२७०
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	०	१	२	१	९	३५	२०८	३९३	६४९	४८
	कूल जम्मा	४९	४४	२११	६२१	१४७७	३१९३	१०३५८	३९४१०	५५३६३	५५९५
	जम्मा बाँकी मुद्दा प्रतिशतमा	०.०९	०.०८	०.३८	१.१२	२.६७	५.७७	१८.७१	७.१८	१००.००	१०.११

५. थुनुवा विवरण

क्र.सं.	अदालतको नाम	थुनुवा मुद्दा	विदेशी थुनुवा		स्वदेशी थुनुवा		जम्मा
			महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१	सर्वोच्च अदालत	५४८	०	२	६२	५४८	६१२
२	पुनरावेदन अदालतहरू	६४३	१	१२	५२	६५५	७२०
३	विशेष अदालत	०	०	०	०	०	०
४	जिल्ला अदालतहरू	१७६१	६	१२०	१४९	२५९१	२८६६
	जम्मा	२९५२	७	१३४	२६३	३७९४	४१९८

६. मुलुकी मुद्दा र अभिलेखमा रहेको मिसिल संख्या

क्र.सं.	अदालतको नाम	मुलुकी संख्या	अभिलेख मिसिल संख्या
१	सर्वोच्च अदालत	०	१७०९३४
२	पुनरावेदन अदालतहरू	१३६१	२९४३६८
३	जिल्ला अदालतहरू	७८५४	२०५९५५०७
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	११२	१४८७०
	जम्मा	९३२७	२१०७५६७९

७. असूल तहसिलतर्फ

क्र.सं.	सबै जिल्ला अदालतहरूमा	लगत	फछ्यौट	फ. प्र.	बाँकी
१	दण्ड जरिवानातर्फ	४४४७४१०४६२८८	४५६४३६२७२१५	१०.२६	३९९०९७४१९०७३
२	कैदतर्फ	९८५३७१०४	१८६५७१०१६	१८.९३	७९८७९११११८
३	फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरू	१२२९०	६३७५	५१.८७	५९१५

८. कार्यरत जनशक्ति (आर्थिक वर्षको अन्त्यमा)

क्र.सं.	अदालतको नाम	न्यायाधीश	रा.प.	रा.प.अ.	सवारी चालक	का.सहयोगी	करार	जम्मा
१	सर्वोच्च अदालत	१८	९५	१७८	१४	४१	६४	४१०
२	पुनरावेदन अदालतहरू	१०५	११२	२८९	२६	१६९	१२१	८२२
३	जिल्ला अदालतहरू	१३२	८८	१२९३	३५	४०६	३७७	२३३१
	जम्मा	२५५	२९५	१७६०	७५	६१६	५६२	३५६३

९. सवारी तथा संचार सामग्री विवरण

क्र.सं.	अदालतको नाम	बस	कार	जिप	मोटरसाइकल	साइकल	कम्प्युटर	फोटोकपी	टेलिफोन	फ्याक्स
१	सर्वोच्च अदालत	३	८७	८	४८	८७	२९८	१७	३३	१८
२	पुनरावेदन अदालतहरू		३७	१७	१०	६४	२६८	३२	१४६	२७
३	जिल्ला अदालतहरू		७२	५२	३०	२१०	४७५	१११	२३०	७४
४	अन्यअदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*		९	४	११	३८	५८	६	२४	६
	जम्मा	३	२०५	८१	९९	३९९	१०९९	१६६	४३३	१२५

१०. वित्तीय विवरण

१०.१ अदालतहरूका लागि विनियोजन, निकास र खर्चको विवरण

अदालतको नाम	सर्वोच्च अदालत	पुनरावेदन अदालत	जिल्ला अदालत	अन्य अदालत, न्यायाधिकरणहरू	कुल जम्मा
विनियोजन	चालु १२४८२७३०२४१ पूजिगत ९५८४८००० जम्मा २२०६७५३०२४१	२४८७४७८९६१२२ ३०७१२२२७०० २७९४६०१२३१२२	५८७२७५३९९१७ २१४३१८६३३०० ८०१५९४०३२१७	३८०९०६०२१०० १३७५०००१०० ३९४६५६०२१००	९९८९४१२००३४ ३४२२५३८६०१०० १३४१९५०६०३४
निकास	चालु १२४८२७३०२४१ पूजिगत ९५३३२७४७१२ जम्मा २२०१६००४९१५३	२३६६६९१७९१८५ २७४०१०५३६५ २६४०७०२३३१५०	५४४८१६१७८१८८ १७३३०३६८४३८ ७१८१९८६३१२६	३४४१३१९३६२ १३७४४८५१० ३५७८७६७९११२	९४०७२५८५४१६६ २९७४१९७०६५ १२३८१३७८२५४१
खर्च	चालु १२४८२७३०२४१ पूजिगत ९५३३२७४७१२ जम्मा २२०१६००४९१५३	२३६६६९१७९१८५ २७४०१०५३६५ २६४०७०२३३१५०	५४४८१६१७८१८८ १७३३०३६८४३८ ७१८१९८६३१२६	३४४१३१९३६२ १३७४४८५१० ३५७८७६७९११२	९४०७२५८५४१६६ २९७४१९७०६५ १२३८१३७८२५४१

१०.२. राजश्व र धरोटी अम्दानीतर्फ

क्र.सं.	अदालतको नाम	वाकी धरोटी	राजश्व
१	सर्वोच्च अदालत	४३९,२०१,८१५.९	७३१,३८६,४४४
२	पुनरावेदन अदालतहरू	३११,८०३,१२६.७	११,७८,२५,६१५
३	जिल्ला अदालतहरू	५१,८४३,६२३,७१८	१,८६,४०१,२३,४४७
४	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू*	२४,७१,८१,८४९	२०,७५,८९,८१५
	जम्मा	६१८,२५,४९,२०९.३	२०,७५,०९,२५,१०५

११. अदालतहरूमा रहेका लगत मुद्दा तथा रिट निवेदनहरूको विषयगत वर्गीकरण

११.१. अदालतहरूमा रहेका लगत मुद्दाहरूको विषयगत वर्गीकरण र प्रतिशत

क्र.सं.	मुद्दाको विषय	सर्वोच्च अदालत		पुनरावेदन अदालत		जिल्ला अदालत		सबै अदालत	
		मुद्दा संख्या	प्रतिशत	मुद्दा संख्या	प्रतिशत	मुद्दा संख्या	प्रतिशत	मुद्दा संख्या	प्रतिशत
१.	अदालतको अवहेलना	८४	०.९७	२१०	१.०४	१७९	०.२२	४७३	०.४२
२.	करकाप	१२	०.१४	१०६	०.५३	७९७	०.९६	९१५	०.८२
३.	करणी	१४३	१.६६	४७७	२.३६	१,०००	१.२१	१,६२०	१.४५
४.	करार	५७	०.६६	१५७	०.७८	५२१	०.६३	७३५	०.६६
५.	कित्तै	३११	३.६१	४५१	२.२४	८६६	१.०५	१,६२८	१.४६
६.	कुटपीट	६८	०.७९	२६२	१.३०	१७३९	२.१०	२,०६९	१.८६
७.	गाली बेइज्यती	२२	०.२६	१४२	०.७०	१४२६	१.७३	१,५९०	१.४३
८.	गोवध	०	०.००	४	०.०२	२८	०.०३	३२	०.०३
९.	चोरी	१७९	२.०८	११४९	५.७०	२१४६	२.६०	३,४७४	३.१२
१०.	जग्गा	२९८२	३४.५९	७६३३	३७.८४	२१९९३	२६.६२	३२,६०८	२९.२६
११.	जालसाजी	३३७	३.९१	१६३४	८.१०	७५५२	९.१४	९,५२३	८.५५
१२.	ज्यान	१०२७	११.९१	१८१७	९.०१	४०९५	४.९६	६,९३९	६.२३
१३.	मानव बेचाबिखन	७८	०.९०	१८१	०.९०	३१७	०.३८	५७६	०.५२
१४.	जुवा	०	०.००	१	०.००	३७	०.०४	३८	०.०३
१५.	ठगी	८६	१.००	२७४	१.३६	३६३	०.४४	७२३	०.६५
१६.	निर्वाचन	०	०.००	०	०.००	१	०.००	१	०.००
१७.	पारिवारिक	९३२	१०.८१	२२८२	११.३१	२२४७४	२७.२०	२५,६८८	२३.०५
१८.	विदेशी मुद्रा	६	०.०७	८	०.०४	६५	०.०८	७९	०.०७
१९.	वैदेशिक रोजगार	१०	०.१२	१७७	०.८८	१६३	०.२०	३५०	०.३१
२०.	भ्रष्टाचार	६७६	७.८४	४	०.०२	६	०.०१	६८६	०.६२
२१.	राजस्वसम्बन्धी	१३९	१.६१	५	०.०२	४	०.००	१४८	०.१३
२२.	लागू औषध	१८६	२.१६	४६३	२.३०	११९४	१.४४	१,८४३	१.६५
२३.	लुटपीट	५९	०.६८	२७२	१.३५	१७४७	२.११	२,०७८	१.८६
२४.	लेनदेन	२१५	२.४९	११८७	५.८८	११२९३	१३.६७	१२,६९५	११.३९
२५.	वन	४२	०.४९	८३	०.४१	९३	०.११	२१८	०.२०
२६.	विविध	९६९	११.२४	११९४	५.९२	२५३२	३.०६	४,६९५	४.२१
	जम्मा	८६२०	१००	२०१७३	१००	८२६३१	१००	१११४२४	१००

११.२. अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधिको आधारमा वर्गीकरण

अदालत कार्यविधि	सर्वोच्च अदालत			पुनरावेदन अदालत			जिल्ला अदालत			सर्वै अदालतहरू कूल जम्मा
	सामान्य	संक्षिप्त	विशेष	सामान्य	संक्षिप्त	विशेष	सामान्य	संक्षिप्त	विशेष	
लगत	८१४०	५३	४२७	१९६१५	२५९	२९९	७८८५०	१९९६	१७८५	१११४२४
फछ्यौट	३०७४	२१	१६६	११९३९	१७४	२१०	४३८६१	१२६२	११३४	६१८४१
वांकी	५०६६	३२	२६१	७६७६	८५	८९	३४९८९	७३४	६५१	४९५८३

११.३. अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्य प्रकृतिको आधारमा वर्गीकरण

अदालत कार्यविधि	सर्वोच्च अदालत		पुनरावेदन अदालत		जिल्ला अदालत		सर्वै अदालतहरू		कूल जम्मा
	देवानी	फौजदारी	देवानी	फौजदारी	देवानी	फौजदारी	देवानी	फौजदारी	
लगत	५०३९	३५८१	११२५५	८९१८	५०३८३	३२२४८	६६६७७	४४७४७	१११४२४
फछ्यौट	१९७८	१२८३	६८५१	५४७२	२६७४२	१९५१५	३५५७१	२६२७०	६१८४१
वांकी	३०६१	२२९८	४४०४	३४४६	२३६४१	१२७३३	३११०६	१८४७७	४९५८३

११.४. अदालतमा परेका रिट निवेदनहरूको कार्य प्रकृतिको आधारमा वर्गीकरण

अदालतको नाम	सर्वोच्च अदालत					जम्मा	पुनरावेदन अदालत			जम्मा	
	रिटको किसिम	वन्द्यप्रत्यक्षीकरण	परमादेश	प्रतिषेध	अधिकारपुच्छ		उत्प्रेषण	वन्द्यप्रत्यक्षीकरण	परमादेश		निषेधाज्ञा
लगत		७४	२३०	३३	३	३८५१	४१९१	२८४	१३८४	२१८६	३८५४
फछ्यौट	जारी	८	४५	३	१	४२३	४८०	१०४	७०२	३६२	११६८
	खारेज	४५	२२	३	०	७७४	८४४	१४५	३८७	१११६	१६४८
	अन्य	१६	७	३	०	३१५	३४१	७	२७	१००	१३४
	जम्मा	६९	७४	९	१	१५१२	१६६५	२५६	१११६	१५७८	२९५०
वांकी		५	१५६	२४	२	२३३९	२५२६	२८	२६८	६०८	९०४

१२. प्रकाशन

१२.१. नेपाल कानून पत्रिकाको प्रकाशन
भाग ५२, २०६६ अंक १२ सम्म

१२.२. सर्वोच्च अदालत बुलेटिनको प्रकाशन
वर्ष १९ अंक ६, पूर्णाङ्क ४३२ सम्म

१३. मुद्दा फछ्यौटको प्रकार

अदालतको नाम	प्रकृति	डिसमिस	मिलापत्र	मेलमिलाप	तामेली	मुलतवी	सरुवा	खारेजी	मुद्दा फिता	तजविजी
पुनरावेदन अदालतहरू	सख्या	१	१०२४	३८	६२६	७५३	०	३४४४	०	२४५२२
	प्रतिशतमा	०.००	३.३७	०.१२	२.०५८६७	२.४८	०.००	११.३३	०.००	८०.६४
जिल्ला अदालतहरू	सख्या	३१२४	९०३३	९५	२१७०	१४४१	१६८	७५७	३९९२	२५४७७
	प्रतिशतमा	६.७५	१९.५३	०.२१	४.६९	३.१२	०.३६	१.६४	८.६३	५५.०८

१४. विविध

क्र.सं.	विषय	सख्या
१	सबभन्दा बढी मुद्दा परेको विषय	जग्गा ३२६०८
२	सबभन्दा बढी मुद्दा भएको पुनरावेदन अदालत	पाटन ८११३
३	सबभन्दा कम मुद्दा भएको पुनरावेदन अदालत	जुम्ला १०७
४	सबभन्दा बढी मुद्दा भएको जिल्ला अदालत	काठमाडौं १२०३४
५	सबभन्दा कम मुद्दा भएको जिल्ला अदालत	मुस्ताङ ७
६	सबभन्दा बढी न्यायाधीशहरू कार्यरत रहेको पुनरावेदन अदालत	पाटन १९
७	सबभन्दा बढी न्यायाधीशहरू कार्यरत रहेको जिल्ला अदालत	काठमाडौं १३
८	१ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	५३
९	२ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	६
१०	३ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	७
११	४ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	५
१२	५ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	३
१३	१३ जना न्यायाधीशको दरबन्दी रहेको जिल्ला अदालतहरूको संख्या	१

* अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा विशेष अदालत, श्रम अदालत, प्रशासकीय अदालत, राजश्व न्यायाधिकरणहरू समावेश गरिएको छ ।

□ माननीय न्यायाधीशहरूको फछ्यौट लगतको आधारमा

बिषय सूची

परिच्छेद - १

न्यायपालिकाको परिचय

विषय	पृष्ठ संख्या
१.१. विषय प्रवेश	१
१.२. न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप	३
१.३. जनशक्तिको स्थिति	४
१.४. सम्पादित कार्य विवरण	४
१.५. अदालतहरूको मुद्दा फछ्यौटको त्रैमासिक स्थिति	६

परिच्छेद - २

न्यायपालिका सुदृढीकरण तथा विकास

२.१. न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना	७
२.२. योजना कार्यान्वयन संयन्त्र	१८
२.३. निर्माण तथा भौतिक सुधारका कार्यहरू	१८
२.४. सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम र गोष्ठी	२०

परिच्छेद - ३

सर्वोच्च अदालत

३.१. गठन	२७
३.२. प्रधान न्यायाधीश र न्यायाधीशहरूको नियुक्ति	२७
३.३. इजलासको गठन र कार्यप्रणाली	२८
३.४. जनशक्ति	२८
३.५. न्यायिक कार्य	२८
३.६. निरीक्षण तथा अनुगमन	३१
३.७. फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय	३३
३.८. प्रशासकीय एत्र सुधारमुलक कार्यहरूका लागि गठित समितिहरू	३३
३.९. माननीय न्यायाधीशहरूलाई कानून तथा न्यायसम्बन्धी अनुसन्धान अन्वेषणमा खटाइएको	३७
३.१०. कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्व	३८
३.११. रेखा तथा लिखित परीक्षण	३९
३.१२. सूचना प्रविधिको प्रयोग	३९
३.१३. सर्वोच्च अदालतको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण	४०

परिच्छेद - ४

पुनरावेदन अदालत

४.१. गठन	४१
४.२. न्यायाधीशको नियुक्ति	४१
४.३. इजलासको गठन र कार्यप्रणाली	४१
४.४. जनशक्ति	४२
४.५. पुनरावेदन अदालतको क्षेत्राधिकार	४२
४.६. निरीक्षण	४५
४.७. पुनरावेदन अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण	४५

परिच्छेद - ५

जिल्ला अदालत

५.१. गठन	४६
५.२. न्यायाधीशको नियुक्ति	४६
५.३. इजलासको गठन	४६
५.४. जनशक्ति	४६
५.५. जिल्ला अदालतको अधिकार क्षेत्र	४६
५.६. सम्पादित कार्य प्रगति	४६
५.७. जिल्ला अदालतहरूमा २ वर्ष नाघेका मुद्दा र फछ्यौट ६० प्रतिशत भएका जिल्ला अदालतहरू	४९
५.८. जिल्ला अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण	५१

परिच्छेद - ६

अन्य अदालत एवं न्यायाधिकरणहरू

६.१. विशेष अदालत	५२
६.२. प्रशासकीय अदालत	५२
६.३. श्रम अदालत	५२
६.४. राजश्व न्यायाधिकरण	५२
६.५. अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको समष्टि कार्य प्रगति	५३

परिच्छेद - ७

न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोग

७.१. पृष्ठभूमि	५४
७.२. न्याय परिषद्	५४
७.३. काम कारवाहीको विवरण	५७
७.४. न्याय सेवा आयोग	६१
७.५. न्याय परिषद् सचिवालय	६३
७.६. वित्तीय विवरण	६४
७.७. वेरुजु शून्य	६४

परिच्छेद - ८

सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादन भएका नयाँ नजीरहरूको विवरण	६५
---	----

परिच्छेद - ९

समस्या र सुझाव	६६
----------------	----

परिशिष्टहरू

परिशिष्ट नं.

१. सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूको नाम र सम्पादित कार्य विवरण	७४
२. सर्वोच्च अदालतको मुद्दा, रिट तथा अन्य निवेदनको समष्टिगत लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण	७४
३. पूर्ण/विशेष इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विवरण	७४
४. पूर्ण इजलासमा पर्न आएका मुद्दा तथा रिट निवेदनको विवरण	७४
५. संयुक्त एकल इजलासमा परेका रिट निवेदनहरूको विवरण	७५

६.	विभिन्न इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विषयगत विवरण	७५
७.	मुद्दा र रिटको प्रकृति र कार्यविधिको आधारमा वर्गीकृत विवरण	७५
८.	सर्वोच्च अदालतले शुरू विविध मुद्दा उपर कारवाई र किनारा गरेको विवरण	७५
९.	सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावलोकनका निवेदनहरूको विवरण	७५
१०.	सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका दोहोझयाइ पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण	७५
११.	सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावेदनको अनूमति पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण	७६
१२.	सर्वोच्च अदालतमा परेका निवेदनहरूको विवरण	७६
१३.	सर्वोच्च अदालतमा परेका प्रतिवेदनहरूको विवरण	७६
१४.	वांकी मुद्दा तथा रिट निवेदनहरूको सालवसाली विवरण	७६
१५.	मुलतवी विवरण	७६
१६.	मातहत अदालतका फैसला उपर सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाको विवरण	७६
१७.	सर्वोच्च अदालतमा परेका थुनुवा मुद्दाको विवरण	७७
१८.	मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण	७७
१९.	सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विगोको आधारमा वर्गीकरण	७८
२०.	सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड जरिवाना र कैदको आधारमा वर्गीकरण	७८
२१.	सर्वोच्च अदालतको पुस्तक सम्बन्धी विवरण	७८
२२.	सर्वोच्च अदालतमा प्राप्त भएका विवादित लिखतहरूको परीक्षण विवरण	७८
२३.	सर्वोच्च अदालतको बजेट विनियोजन र खर्च	७८
२४.	सर्वोच्च अदालतको धरौटी रकम	७९
२५.	सर्वोच्च अदालतको राजश्व विवरण	७९
२६.	सर्वोच्च अदालतको जनशक्ति विवरण	७९
२७.	सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नामावली	७९
२८.	सर्वोच्च अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत कार्यालय निरीक्षणसम्बन्धी विवरण	८०
२९.	सर्वोच्च अदालतको अचल सम्पत्ति विवरण	८१
३०.	सर्वोच्च अदालतको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण	८१
३१.	सर्वोच्च अदालतको अभिलेखसम्बन्धी विवरण	८१
३२.	पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरूको नामावली तथा सम्पादित कार्य विवरण	८२
३३.	पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन विवरण	८३
३४.	पुनरावेदन अदालतहरूमा पर्न आएका मुद्दाहरूको विवरण	८५
३५.	पुनरावेदन अदालतमा परेका न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको विवरण	८६
३६.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधिको आधारमा वर्गीकरण	८६
३७.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा र न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको समष्टिगत लगत फछ्यौट र बांकीको विवरण	८७
३८.	पुनरावेदन अदालतमा रहेका बांकी मुद्दा, न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको साल वसाली विवरण	८८
३९.	पुनरावेदन अदालतमा रहेका निवेदन र प्रतिवेदन	८८
४०.	पुनरावेदन अदालतहरूको थुनुवा विवरण	८९
४१.	पुनरावेदन अदालतहरूको मुलतवी विवरण	८९
४२.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण	९०
४३.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विगोको आधारमा वर्गीकरण	९२
४४.	पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण	९२
४५.	पुनरावेदन अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण	९३
४६.	पुनरावेदन अदालतहरूको धरौटी विवरण	९३
४७.	पुनरावेदन अदालतहरूको राजश्वको विवरण	९३
४८.	पुनरावेदन अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरूको निरीक्षणसम्बन्धी विवरण	९४

४९.	पुनरावेदन अदालतहरूको अचल सम्पत्ति विवरण	९५
५०.	पुनरावेदन अदालतहरूको सवारी, सञ्चार, कम्प्युटर आदिको विवरण	९६
५१.	पुनरावेदन अदालतहरूको अभिलेखसम्बन्धी विवरण	९६
५२.	पुनरावेदन अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्ति विवरण	९७
५३.	जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको नाम र कार्यसम्पादन विवरण	९८
५४.	जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन विवरण	१०१
५५.	जिल्ला अदालतहरूमा परेका देवानी र फौजदारी मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१०४
५६.	जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधिको आधारमा वर्गीकरण	१०७
५७.	जिल्ला अदालतहरूको मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१११
५८.	जिल्ला अदालतहरूमा रहेका बांकी मुद्दाको सालवसाली विवरण	११३
५९.	मुलतवी विवरण	११५
६०.	थुनुवा विवरण	११७
६१.	जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विषयगत वर्गीकरण	११८
६२.	जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड सजाय र विगोको आधारमा वर्गीकरण	१२७
६३.	जिल्ला अदालतहरूमा रहेका दण्ड जरिवाना र कैदको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१३१
६४.	फैसला कार्यान्वयनहरूको विवरण	१३२
६५.	जिल्ला अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण	१३७
६६.	जिल्ला अदालतहरूको धरौटी विवरण	१३९
६७.	जिल्ला अदालतहरूको राजश्व विवरण	१४०
६८.	जिल्ला अदालतहरूको अचल सम्पत्ति विवरण	१४२
६९.	जिल्ला अदालतहरूको सवारी, सञ्चार, कम्प्युटर आदिको विवरण	१४३
७०.	जिल्ला अदालतहरूको अभिलेखसम्बन्धी विवरण	१४४
७१.	जिल्ला अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण	१४६
७२.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको लगत, फछ्यौट र बांकीको विषयगत विवरण	१५०
७३.	विशेष अदालतको लगत, फछ्यौट र बांकीको विवरण	१५०
७४.	विशेष अदालतको थुनुवा विवरण	१५०
७५.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुद्दाको सालवसाली विवरण	१५०
७६.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुलतवी सम्बन्धी विवरण	१५१
७७.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण	१५१
७८.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको धरौटी विवरण	१५१
७९.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको राजश्व विवरण	१५१
८०.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अचल सम्पत्ति विवरण	१५१
८१.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको सवारी, सञ्चार, कम्प्युटर आदिको विवरण	१५२
८२.	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अभिलेखसम्बन्धी विवरण	१५२
८३.	अन्य अदालतहरू तथा न्यायाधिकरणहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण	१५३
८४.	वैतनिक कानून व्यवसायीबाट कानूनी सहायता प्रतिनिधित्वसम्बन्धी विवरण	१५४
८५.	अदालतहरूमा भुक्तानी दिन बांकी रहेका रकमको विवरण	१५६
८६.	न्यायाधीशहरूको विवरण	१५७
८७.	नेपाल न्याय सेवाका अधिकृत कर्मचारी विवरण	१६४
८८.	सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीशहरूको सम्मेलन, २०६६ बाट पारित घोषणापत्र	१७७

परिच्छेद-१ न्यायपालिकाको परिचय

१.१. विषय प्रवेश

न्यायपूर्ण समाजको स्थापना गर्नु राज्यको प्रमुख दायित्व हो। राज्यको केन्द्रीय कार्य सञ्चालनमा प्रमुख तीन अङ्गहरू कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिकाको आ-आफ्नो भूमिका रहेको हुन्छ। यी अङ्गहरू बीचमा शक्ति पृथकीकरण र शक्ति सन्तुलनको माध्यमबाट एक अङ्गको काम कारवाहीमा अहस्तक्षेप र सन्तुलन कायम गरी राज्यको दैनिक प्रशासन संचालन गर्ने कार्य आधुनिक, सभ्य र लोकतान्त्रिक मुलुकहरूले स्वीकार गरेको पाइन्छ। न्यायपालिकाको प्रमुख कार्य संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तअनुसार न्याय सम्पादन गर्नु हो। न्यायकर्ताले न्याय सम्पादनको कार्यलाई निष्पक्ष, निर्भीक र स्वतन्त्रपूर्वक सम्पादन गर्नका लागि प्रत्येक लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा स्वतन्त्र न्यायपालिकाको व्यवस्था गरिएको हुन्छ। न्याय, स्वतन्त्रता, लोकतन्त्र र समानतालगायत अन्य मानव अधिकारको संरक्षण तथा विधिको शासनको प्रबर्द्धनका लागि समेत स्वतन्त्र न्यायालय आवश्यक ठानिन्छ।

न्यायिक काम कारवाहीहरू बेग्लै निकायबाट सम्पादन गर्ने गरी नेपालमा पहिलो पटक वि.सं. १९९७ साल आसार १२ गते रोज ३ मा जारी भएको सनदद्वारा न्यायपालिकालाई कार्यकारिणीबाट अलग गरियो। तत्पश्चात् नेपालमा प्रधान न्यायालय, अपील र अमिनी अदालतहरूको स्थापना भयो। यस सनदअनुसार प्रधान न्यायालय र अपील अदालतले वि.सं. १९९७ साल साउन १ गतेदेखि आफ्नो कार्य प्रारम्भ गरे। नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ को धारा ३२ ले नेपालमा प्रधान न्यायालय रहने व्यवस्था गर्‍यो। तत्पश्चात् वि. सं. २००९ साल वैशाख २६ गते लालमोहर लागी २००९ साल पुस ८ गतेदेखि लागू भएको प्रधान न्यायालय ऐन, २००८ ले प्रधान न्यायालयको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्‍यो। यस ऐनले प्रधान न्यायालयको फैसला वा आदेश सबैले पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको थियो। यसका साथै उक्त ऐनको दफा ३० ले सर्वप्रथम प्रधान न्यायालयलाई वन्दीप्रत्यक्षीकरण, परमादेश, प्रतिषेध, उत्प्रेषण र अधिकारपृच्छाको रिट जारी गर्ने अधिकार समेत प्रदान गरेको पाइन्छ। तर, यो अधिकार २०१० साल माघ ९ गतेको संशोधनद्वारा खारेज गरियो। पुनः २०१२ साल कार्तिक १७ गते संशोधन गरी प्रधान न्यायालयलाई ती रिट जारी गर्ने असाधारण अधिकार प्रदान गरियो।

प्रधान न्यायालय ऐन, २००८ लाई खारेज गरी २०१३ साल जेठ ८ गते जारी भएको सर्वोच्च अदालत ऐन, २०१३ ले सर्वोच्च अदालतको स्थापना गर्‍यो। तत्पश्चात् नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ ले सर्वोच्च अदालतसम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था गर्‍यो। वि.सं. २०१६ साल माघ १ गतेबाट ऐनका सबै दफा लागू भएको न्याय प्रशासन सुधार ऐन, २०१६ ले सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, जिल्ला अदालत र इलाका अदालत गरी चार तहका अदालत रहने व्यवस्था गर्‍यो। त्यसपछि न्याय प्रशासन (विविध व्यवस्था) ऐन, २०१८ द्वारा २०१८ साल मंसिर १ गतेबाट उच्च अदालत खारेज भयो। २०२१ साल मंसिर १ गतेको संशोधनले सबै इलाका अदालत जिल्ला अदालतमा र सबै जिल्ला अदालत अञ्चल अदालतमा रुपान्तरित भए। यो परिवर्तन २०२१ साल फागुन ७ गतेबाट लागू भयो।

नेपालको संविधान, २०१९ को धारा ६८ ले सर्वोच्च अदालतको स्थापनासम्बन्धी व्यवस्था गर्नुका साथै उक्त अदालतलाई अभिलेख अदालतको रूपमा समेत संवैधानिक मान्यता प्रदान गरेको पाइन्छ। न्याय प्रशासन सुधार अध्यादेश, २०३० साल चैत २० गते जारी भएपश्चात् सो अध्यादेशअनुसार २०३१ साल वैशाख १ गतेदेखि सर्वोच्च अदालत, क्षेत्रीय अदालत, अञ्चल अदालत र जिल्ला अदालत गरी पुनः चार तहका अदालतहरू कायम भयो। उक्त अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गर्न २०३१ साल साउन १८ गतेदेखि आएको न्याय प्रशासन सुधार ऐन, २०३१ मा भएका विभिन्न संशोधनमध्ये २०४३ साल कार्तिक २४ गते भएको चौथो संशोधनले अञ्चल अदालतमा पनि संयुक्त इजलासको प्रबन्ध गर्‍यो।

वि.सं २०४६ सालमा भएको राजनीतिक परिवर्तनपश्चात् जारी भएको नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ ले नेपालमा सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालत गरी पुनः तीन तहको अदालती संरचना कायम गर्‍यो। उक्त संविधानले स्वतन्त्र एवं सक्षम न्यायपालिकाको अवधारणाहरूलाई आत्मसात् गरेको पाइन्छ। तत्पश्चात् जारी भएको न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ ले सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालतको क्षेत्राधिकार सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ भने सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ ले समेत सर्वोच्च अदालतको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ।

वि.सं. २०६३ सालको राजनीतिक परिवर्तनपश्चात् जारी भएको नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को प्रस्तावनामा प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था, नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक अधिकार, मानव

अधिकार, बालिग मताधिकार, आवधिक निर्वाचन, पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता, स्वतन्त्र न्यायपालिका तथा कानूनी राज्यलगायतका मूल्य मान्यताको अवधारणाहरूलाई स्वीकार गरिएको छ। नेपालको न्यायसम्बन्धी अधिकार संविधान र कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तअनुसार अदालत तथा न्यायिक निकायहरूबाट प्रयोग गरिने कुराको संवैधानिक प्रत्याभूति गरिएको छ। त्यस्तै न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासनसम्बन्धी कारवाही, बर्खासी र न्याय प्रशासनसम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिश गर्न वा परामर्शका लागि अलग्गै संवैधानिक अङ्गको रूपमा न्याय परिषद्को व्यवस्था समेत गरिएको छ। अन्तरिम संविधानले स्वतन्त्र न्यायपालिकासम्बन्धी अवधारणा र मूल्य मान्यतालाई आत्मसात् गरेको छ। मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश वा निर्णय सबैले पालन गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था गरी न्यायिक निर्णयको मान्यता अङ्गीकार गरेको छ। यसका अतिरिक्त, न्याय सम्पादनको कार्यमा अदालतलाई सहयोग गर्नु नेपाल सरकार र मातहत सबै कार्यालय तथा पदाधिकारीहरूको कर्तव्य तोकिएको साथै मुद्दा मामिलाको रोहमा सर्वोच्च अदालतले गरेको कानूनको व्याख्या वा प्रतिपादन गरेको कानूनी सिद्धान्त नेपाल सरकारलगायत सबै अड्डा अदालतहरूले बाध्यात्मक रूपमा मान्नुपर्ने व्यवस्था पनि गरेको छ।

१.२. न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०१ अनुसार नेपालमा देहायबमोजिमका अदालतहरू रहने व्यवस्था गरिएको छ :-

- (क) सर्वोच्च अदालत,
- (ख) पुनरावेदन अदालत, र
- (ग) जिल्ला अदालत।

न्यायपालिकाको संरचनामा सर्वोच्च अदालत सबैभन्दा माथिल्लो तहको अदालतको रूपमा रहेको छ। संविधान सभासम्बन्धी अदालतबाहेक नेपालका सबै अदालत र न्यायिक निकायहरू सर्वोच्च अदालतका मातहतमा रहने व्यवस्था छ। सर्वोच्च अदालत अभिलेख अदालतको रूपमा रहेकोले यस अदालतले आफ्नो र आफ्ना मातहतका अदालत वा न्यायिक निकायहरूको अवहेलनामा कारवाही चलाई कानूनबमोजिम सजाय गर्न सक्दछ। सर्वोच्च अदालतको मातहतमा विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रहरूमा १६ पुनरावेदन अदालत रहेका छन्। यसैगरी शुरु तहको अदालतको रूपमा ७५ जिल्ला अदालतहरू रहेका छन्।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०१(२) मा माथि उल्लेख भएका तीन तहका अदालतहरू बाहेक कुनै खास किसिम र प्रकृतिका मुद्दाहरूको कारवाही र किनारा गर्न कानूनद्वारा अन्य अदालत वा न्यायाधिकरणको स्थापना र गठन गर्न सकिने, तर कुनै खास मुद्दाको लागि भने अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको गठन गर्न नसकिने व्यवस्था रहेको छ।

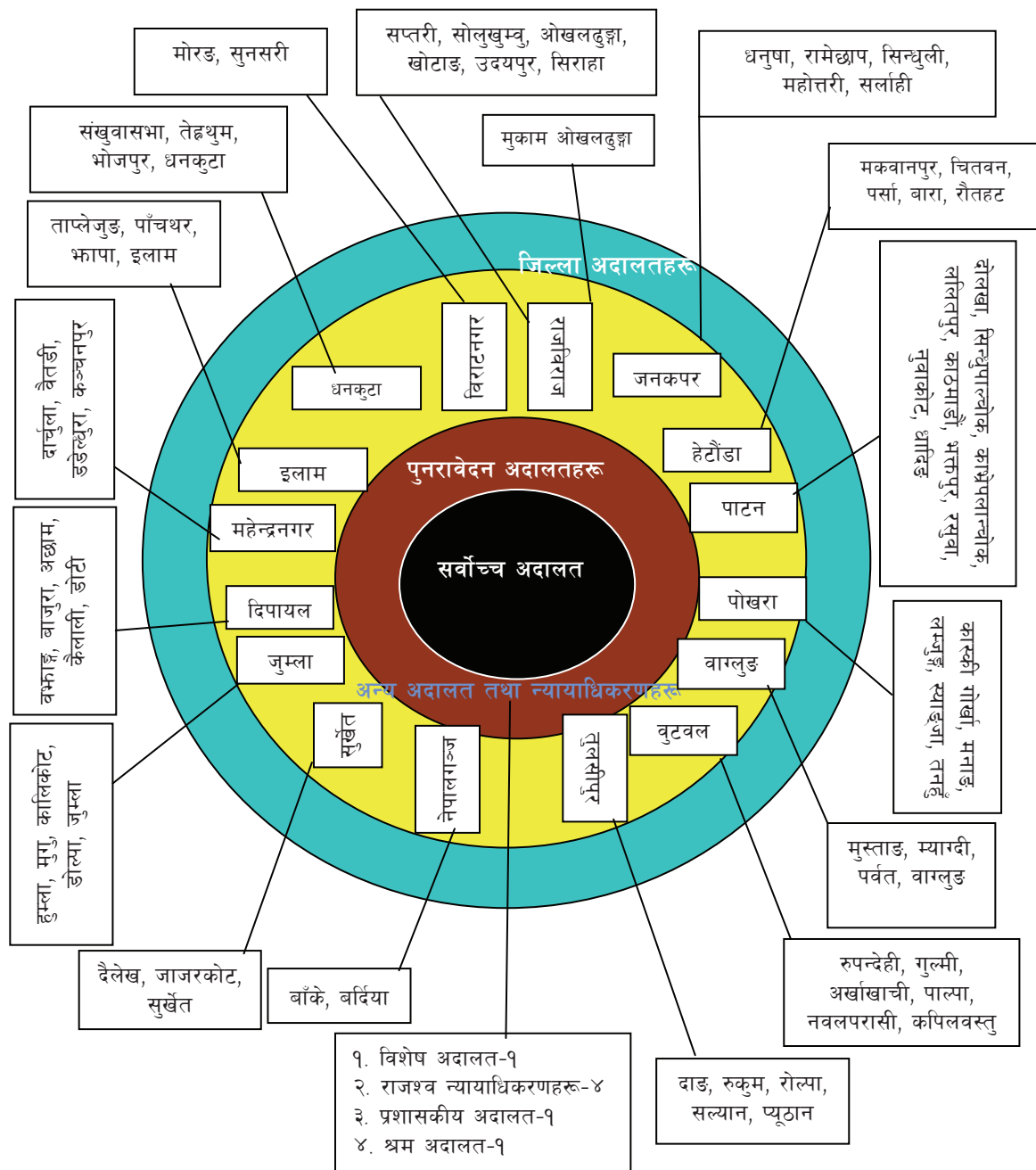
उपर्युक्त अदालतहरूका अलावा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११८ अनुसार निर्वाचनसम्बन्धी उजूरी हेर्न संविधान सभा अदालत रहने व्यवस्था छ।

समग्र न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप पृष्ठ ३ को तालिकामा देखाइएको छ :-

न्यायपालिकाको संगठनात्मक स्वरूप

क. सर्वोच्च अदालत^{१०}

ख. संविधान सभासम्बन्धी अदालत

^{१०} सर्वोच्च अदालत-१, पुनरावेदन अदालतहरू-१६, (पुनरावेदन अदालत राजविराजको थप एक मुकाम ओखलढुङ्गा), जिल्ला अदालतहरू-७५, अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू-७ (विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, श्रम अदालत र राजश्व न्यायाधिकरणहरू-४) ।

१.३. जनशक्तिको स्थिति

अदालतमा न्याय इन्साफ गर्ने काममा प्रत्यक्षतः संलग्न रहने न्यायाधीशहरू र न्याय सम्पादन गर्ने कार्यमा सहयोगीको भूमिका निर्वाह गर्ने तथा मुद्दाको दर्तादेखि फैसला र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने तहसम्म आवश्यक प्रशासनिक तथा कार्यविधिगत काम कारवाहीहरू सम्पन्न गर्न संलग्न रहने अधिकृत र सहायकस्तरका कर्मचारीहरू गरी दुई किसिमका जनशक्ति कार्यरत रहेका छन् । नेपालको अन्तरिम संविधानबमोजिम न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासनसम्बन्धी कारवाही तथा बर्खासी समेतको कार्य न्याय परिषद्को सिफारिशमा गरिन्छ । त्यस्तै नेपाल न्याय सेवाको राजपत्राङ्कित पदमा नियुक्ति, सरुवा, बढुवा गर्दा वा त्यस्तो पदमा बहाल रहेको कुनै कर्मचारीलाई विभागीय सजाय गर्दा न्याय सेवा आयोगको सिफारिशबमोजिम गरिन्छ भने अन्य कर्मचारीको हकमा निजामती सेवा ऐन, नियमबमोजिम गरिन्छ । यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सबै अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण निम्नानुसार छ :-

सि.नं.	अदालतको नाम	न्यायाधीशहरू		राजपत्राङ्कित		राजपत्रअनङ्कित		अन्य कर्मचारीहरू		जम्मा		
		दरबन्दी	पूर्ति	दरबन्दी	पूर्ति	दरबन्दी	पूर्ति	दरबन्दी	पूर्ति	दरबन्दी	पूर्ति	रिक्त
१	सर्वोच्च अदालत	२५*	१८	११५	९५	२२२	१७८	१०६	५५	४६८	३४६	१२२
२	पुनरावेदन अदालत	११४	१०५	१६३	११२	३९५	२८९	३०५	१९५	९७७	७०१	२७६
३	जिल्ला अदालत	१३५	१३२	९९	८८	१९००	१२९३	६४६	४४१	२७८०	१९५४	८२६
४	न्यायाधिकरण तथा अन्य अदालत	४	४	१७	१४	६७	५१	३१	२०	११९	८९	३०
	जम्मा	२७८	२५९	३९४	३०९	२५८४	१८११	१०८८	७११	४३४४	३०९०	१२५४

* सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीशका अतिरिक्त १४ जना न्यायाधीशको स्थायी दरबन्दी र आवश्यकतानुसार अस्थायी न्यायाधीश रहने ।

उपरोक्त न्यायाधीश संख्यामध्ये सर्वोच्च अदालतमा २ जना पुनरावेदन अदालतमा ४ जना र जिल्ला अदालतमा १ जना महिला न्यायाधीश कार्यरत रहनु भएको थियो । न्यायाधीश र कर्मचारी गरी जम्मा दरबन्दी ४,३४४ रहेकोमा सो मध्ये १,२५४ पद रिक्त रहेको छ । सो रिक्त पदमध्ये ५८७ पद करारमा पूर्ती गरिएको छ ।

राजश्व न्यायाधिकरणहरू तथा विशेष अदालतमा न्यायाधीशको रूपमा कार्य गर्नको लागि पुनरावेदन अदालतमा कार्यरत न्यायाधीशहरू मध्येबाटै खटाउने गरिएको छ । प्रशासकीय अदालतमा एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्यसहित -३ जना, श्रम अदालतमा मुद्दा हेर्ने अधिकारी -१ जना, कानूनबमोजिम नियुक्ति हुने व्यवस्था छ । उल्लिखित अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा न्याय सेवा बाहेक अन्य सेवाहरूबाट समेत कामको प्रकृतिको आधारमा कर्मचारीहरू पदस्थापन गर्ने गरिएको छ । यस आर्थिक वर्षमा उल्लिखित अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा विभिन्न सेवाबाट रा.प. प्रथम श्रेणी २, द्वितीय श्रेणी ४, तृतीय श्रेणी ८, रा.प.अनं. प्रथम श्रेणी २१, द्वितीय श्रेणी १६, तृतीय श्रेणी ५, टाईपिष्ट ९, हलुका सवारी चालक १ र कार्यालय सहयोगी १९ समेत जम्मा ८५ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -८३ मा दिइएको छ ।

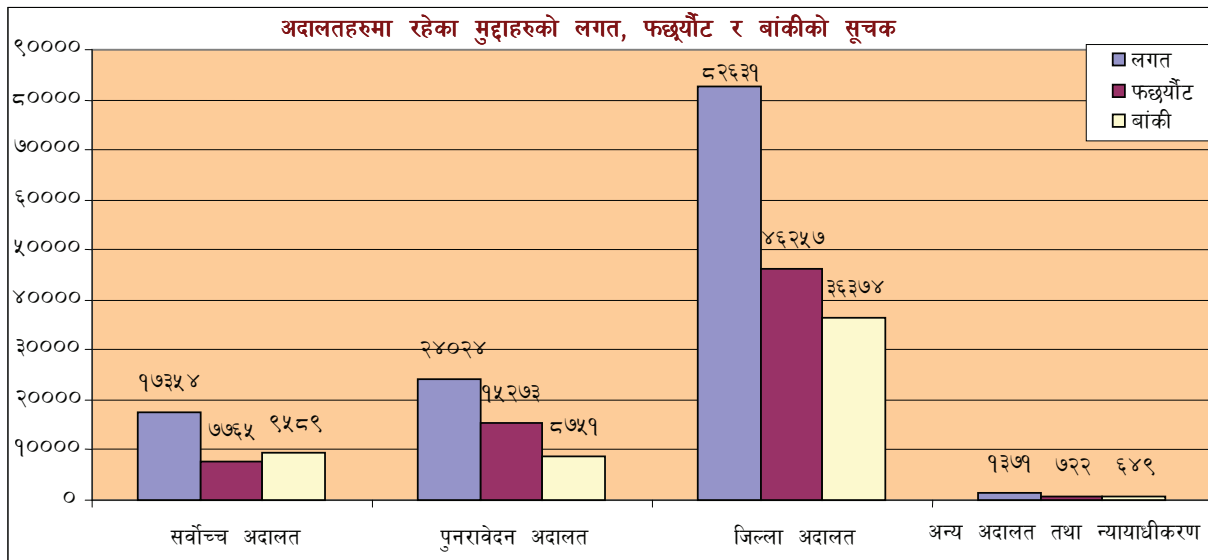
१.४. सम्पादित कार्य विवरण

न्यायपालिकाबाट सम्पादन हुने विभिन्न कामहरूमध्ये फैसला गर्ने र फैसला कार्यान्वयन गर्ने मुख्य कार्यहरू हुनु प्रतिवेदन अवधि (आर्थिक वर्ष २०६६/०६७) मा नेपालका विभिन्न अदालतहरू र न्यायाधिकरणहरूमा रहेका मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण देहायको तालिकामा दिइएको छ :-

मुद्दाको लगत र फछ्यौट तालिका

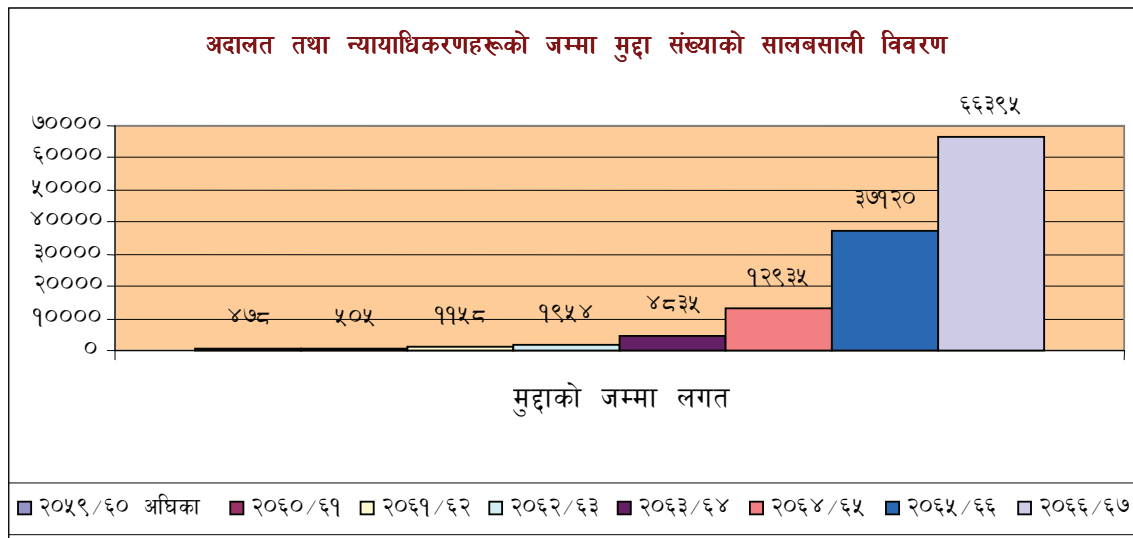
सि.नं.	अदालत	लगत	फछ्यौट	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
१.	सर्वोच्च अदालत	१७३५४	७७६५	४४.७४	९५८९
२.	पुनरावेदन अदालत	२४०२४	१५२७३	६३.५७	८७५१
३.	जिल्ला अदालत	८२६३१	४६२५७	५५.९८	३६३७४
४.	विशेष अदालत	१९१	११४	५९.६९	७७
५.	श्रम अदालत	१९३	१०९	५६.४८	८४
६.	प्रशासकीय अदालत	३३	२३	६९.७०	१०
७.	राजस्व न्यायाधिकरणहरू	९५४	४७६	४९.९०	४७८
	जम्मा	१,२५,३८०	७०,०१७	५५.८४	५५,३६३

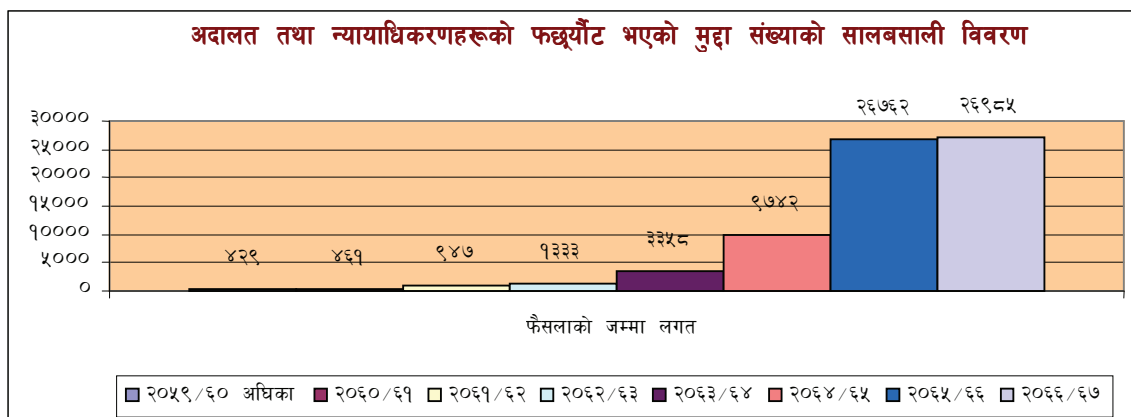
अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको जम्मा मुद्दा संख्याको सालबसाली विवरण

मुद्दाको जम्मा लगत	२०५९/६० अधिका	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७
	४७८	५०५	११५८	१९५४	४८३५	१२९३५	३७१२०	६६३९५

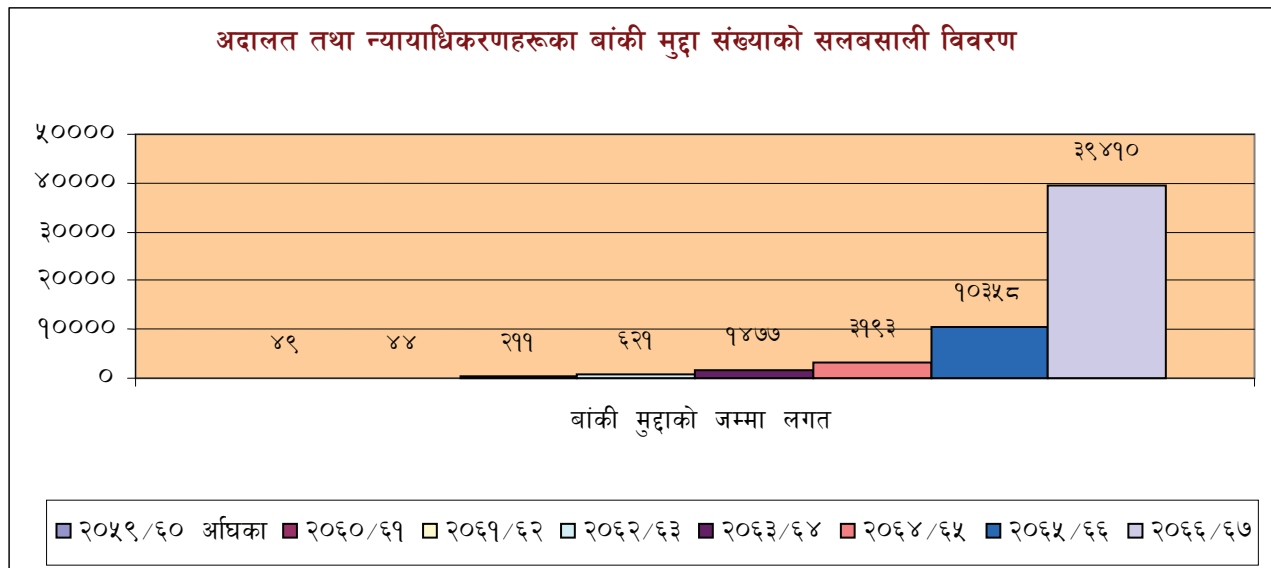
अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको फछ्यौट भएका मुद्दा संख्याको सालबसाली विवरण

फैसलाको जम्मा लगत	२०५९/६० अधिका	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७
	४२९	४६१	९४७	१३३३	३३५८	९७४२	२६७६२	२६९८५

अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बांकी मुद्दा संख्याको सालबसाली विवरण

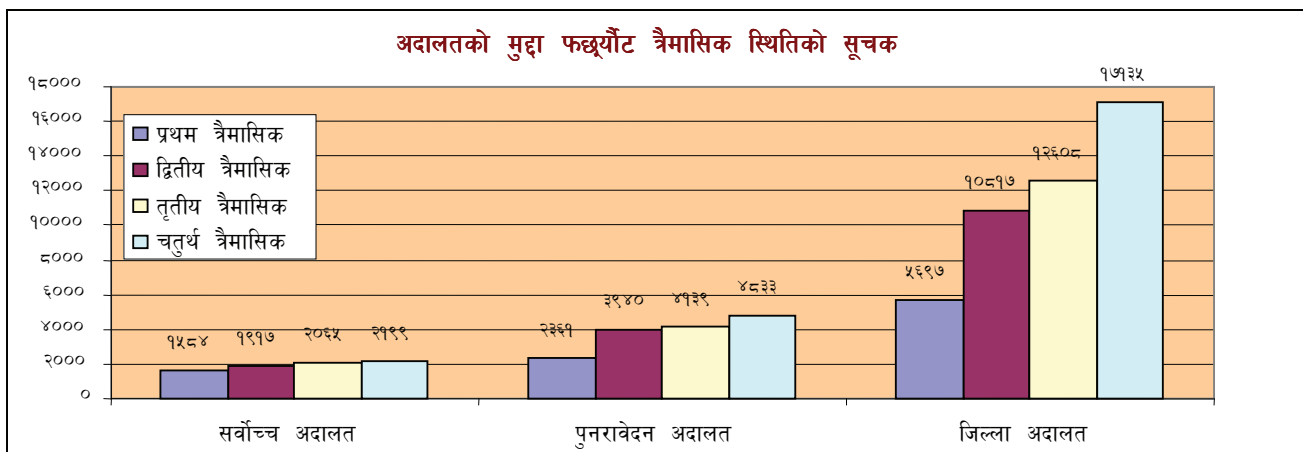
	२०५९/६० अधिका	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७
बांकी मुद्दाको जम्मा लगत	४९	४४	२११	६२१	१४७७	३१९३	१०३५८	३९४१०

१.५. अदालतहरूको मुद्दा फछ्यौटको त्रैमासिक स्थिति

आर्थिक वर्ष ०६६/०६७ मा फछ्यौट भएका मुद्दाहरूको त्रैमासिक अवस्था निम्नानुसार छ :-

सि.नं	अदालतको नाम	प्रथम त्रैमासिक		द्वितीय त्रैमासिक		तृतीय त्रैमासिक		चतुर्थ त्रैमासिक		जम्मा फछ्यौट
		फछ्यौट	प्रतिशत	फछ्यौट	प्रतिशत	फछ्यौट	प्रतिशत	फछ्यौट	प्रतिशत	
१.	सर्वोच्च अदालत	१५८४	२०.४०	१९१७	२४.६९	२०६५	२६.६०	२१९९	२८.३२	७७६५
२.	पुनरावेदन अदालत	२३६१	१५.४६	३९४०	२५.८०	४१३९	२७.१०	४८३३	३१.६४	१५२७३
३.	जिल्ला अदालत	५६९७	१२.३२	१०८१७	२३.३८	१२६०८	२७.२६	१७१३५	३७.०४	४६२५७
	जम्मा	९६४२	१३.९१	१६६७४	२४.०६	१८८१२	२७.१५	२४१६७	३४.८८	६९२९५

परिच्छेद-२

न्यायपालिकाको सुदृढीकरण तथा विकास

संविधानले न्यायपालिकालाई संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तबमोजिम न्याय सम्पादन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सुम्पिएको छ। त्यस अतिरिक्त न्यायपालिकाले न्याय सम्पादनमा देखिएका कानूनी, प्रशासनिक तथा कार्यविधिगत समस्याहरू पहिचान गरी निराकरण गर्नुका साथै यसको समग्र विकासको लागि आवश्यक कार्य गर्ने जिम्मेवारी समेत वहन गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यसैले न्याय सम्पादनका क्रममा आउन सक्ने समस्याहरू समाधान गर्न अदालती प्रक्रिया र कानूनमा समसामयिक सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गरी निराकरणका लागि उपयुक्त पद्धति समेतको बारेमा अध्ययन अनुसन्धान गरी प्राप्त निष्कर्षका आधारमा निरन्तर सुधार गर्दै लैजानु पर्ने अपरिहार्यता रहेको छ।

२.१. न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना

नेपालको न्यायपालिकाद्वारा आफ्नो सुदृढीकरण र विकासका लागि आर्थिक वर्ष २०६१/०६२ मा पहिलो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएको थियो। प्रथम योजनाको अवधि समाप्त भएपश्चात् आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ दोस्रो रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनको प्रथम वर्षको रूपमा रहेको छ।

२.१.१ दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको प्रथम वर्षको समीक्षा

न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाले न्याय निरूपण गर्ने, फैसला कार्यान्वयन गर्ने र सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने ३ वटा कार्यहरूलाई मूल कार्यको रूपमा राखी सो को मापदण्ड समेत निर्धारण गरेको छ। यस्तै उक्त मूलकार्यको लक्ष्य हासिल गर्नको लागि विभिन्न बाह्य वटा रणनीतिक उपायहरू प्रक्षेपण गरेको छ। यसै सन्दर्भमा योजनाको प्रथम वर्ष २०६६/०६७ मा भएको योजना कार्यान्वयनको समीक्षा प्रस्तुत गरिएको छ।

क. मूल कार्यहरू

दोस्रो रणनीतिक योजनाले न्याय निरूपण गर्ने, फैसला कार्यान्वयन गर्ने र सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन कार्यलाई मूल कार्यको रूपमा राखेको छ। यस योजनाको प्रथम वर्षमा भएका कार्यहरूको उपलब्धि निम्नानुसार देखिएको छ :-

१. न्याय निरूपण गर्ने

अ. सर्वोच्च अदालत

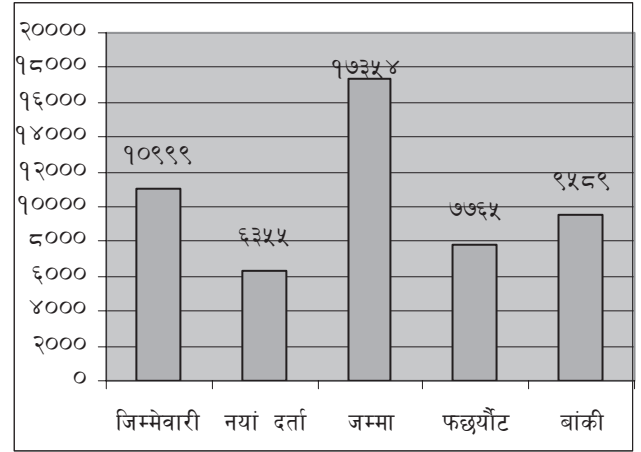
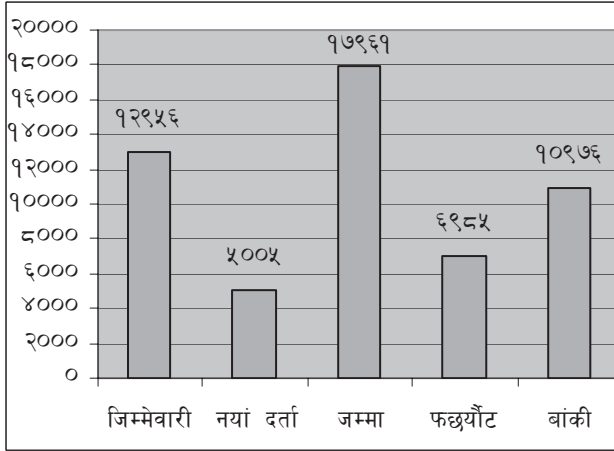
सर्वोच्च अदालतको मुद्दातर्फको फछ्यौटको अवस्था विश्लेषण गर्दा दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको पहिलो वर्ष आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा जम्मा लगत १३,१६३ थान मुद्दामध्ये ६,१०० थान मुद्दा (४६.३४ प्रतिशत) फछ्यौट भएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत १३,९८७ मध्ये ५,६८९ थान मुद्दा (४०.६७ प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ५.८५ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौटमा वृद्धि भएको छ। यसैगरी रिटतर्फ फछ्यौटको अवस्था विश्लेषण गर्दा आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा जम्मा लगत ४,१९१ मध्ये १,६६५ (३९.७३ प्रतिशत) थान मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत ३,९७४ मध्ये १,२९६ (३२.६१ प्रतिशत) थान मुद्दा फछ्यौट भएकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ७.१२ प्रतिशतले फछ्यौटमा वृद्धि भएको छ।

मुद्दा तथा रिटको समग्र लगततर्फ हेर्दा गत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ बाट यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा १०,९९९ थान मुद्दाको जिम्मेवारी सरेर आएको थियो। यस आर्थिक वर्षमा ६,३५५ थान नयाँ मुद्दा दर्ता भई जम्मा लगत १७,३५४ थान मुद्दा कायम भयो। सो मध्ये ७,७६५ थान मुद्दा फछ्यौट भई ९,५८९ थान मुद्दा बाँकी रहन गएको देखिन्छ। यो फछ्यौट कूल लगतको ४४.७४ प्रतिशत हुन आउँछ। यस्तै गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा १,४१० थान कम मुद्दा बाँकी रहन गई १२.८२ प्रतिशत वक्यौता लगत कम भएको देखिन्छ। यसका साथै गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ७८० थान बढी मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा कूल लगतको ३८.८९ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएकोमा यस आर्थिक वर्षमा कूल लगतको ४४.७४ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ५.८५ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौट प्रतिशतमा वृद्धि भएको छ।

२ वर्ष नाघेका मुद्दा तथा रिटतर्फ हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष अर्थात् आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा २,८९७ थान मुद्दा वक्यौता रहेको देखिन्छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा ४,६८८ थान २ वर्ष नाघेका मुद्दा बाँकी रहेका थिए। अघिल्लो आर्थिक

वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेको मुद्दा संख्यामा ३८.२० प्रतिशतले कमी भएको छ । योजनाको पहिलो वर्षमा नै २ वर्ष नाघेका मुद्दाको संख्यामा उल्लेख्य मात्रामा कमी हुँदै गएको आएको अवस्था छ ।

सर्वोच्च अदालतको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नया दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सूचक
आर्थिक वर्ष ०६५/६६

आ. पुनरावेदन अदालत

पुनरावेदन अदालतको मुद्दातर्फ फछ्यौटको अवस्था विश्लेषण गर्दा दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको पहिलो वर्ष आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा जम्मा लगत २०,१७३ मध्ये १२,३२३ थान मुद्दा (६१.०९ प्रतिशत) फछ्यौट भएको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत १७,४३१ मध्ये ८,०६० थान मुद्दा (४६.२४ प्रतिशत) फछ्यौट भएकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा १४.८५ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौटमा वृद्धि भएको छ । यस्तै, रिटतर्फ फछ्यौटको अवस्था विश्लेषण गर्दा योजनाको पहिलो वर्ष आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा जम्मा लगत ३,८५१ मध्ये २,९५० थान मुद्दा (७६.६० प्रतिशत) फछ्यौट भएको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत २,८५७ मध्ये १,८०७ थान मुद्दा (६३.३५ प्रतिशत) फछ्यौट भएकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा १३.३५ प्रतिशतले फछ्यौटमा वृद्धि भएको छ ।

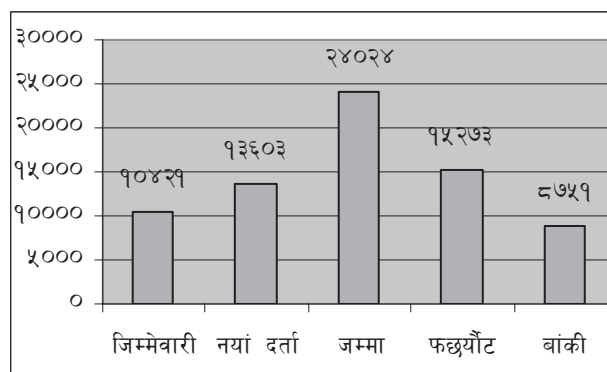
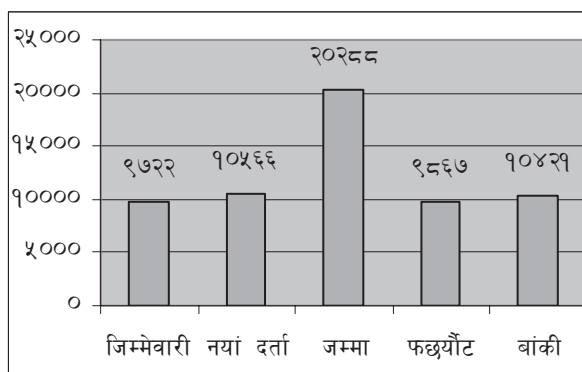
मुद्दा तथा रिटको समग्र लगततर्फ हेर्दा गत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ बाट यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा १०,४२१ थान मुद्दा जिम्मेवारी सरेर आएको थियो । यस आर्थिक वर्षमा १३,६०३ थान नयाँ मुद्दा दर्ता भई जम्मा लगत २४,०२४ थान मुद्दा कायम भयो । सो मध्ये १५,२७३ थान मुद्दा फछ्यौट भई ८,७५१ थान मुद्दा बाँकी रहन गएको देखिन्छ । यो फछ्यौट कूल लगतको ६३.५७ प्रतिशत हुन आउँछ । यस्तै गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा १,६७० थान कम मुद्दा बाँकी रहन गई १६.०३ प्रतिशतले वक्यौता लगत कम भएको देखिन्छ । यसका साथै गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ५,४०६ थान बढी मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा कूल लगतको ४८.६३ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएको यस आर्थिक वर्षमा कूल लगतको ६३.५७ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा १४.९४ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौट प्रतिशतमा वृद्धि भएको देखिन्छ ।

२ वर्ष नाघेका मुद्दा तथा रिटतर्फ हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष अर्थात् आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा ३८० थान मुद्दा बाँकी रहेका छन् । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा ६५९ थान मुद्दा बाँकी रहेका थिए । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेको मुद्दा ४२.३४ प्रतिशतले कमी भएको देखिन्छ । यस तथ्यबाट योजनाको पहिलो वर्षमा नै २ वर्ष नाघेका मुद्दाको संख्यामा उल्लेख्य मात्रामा कमी हुँदै गएको देखिएको छ ।

पुनरावेदन अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयाँ दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सूचक

आर्थिक वर्ष ०६५/६६

आ.व.०६६/६७

इ: जिल्ला अदालत

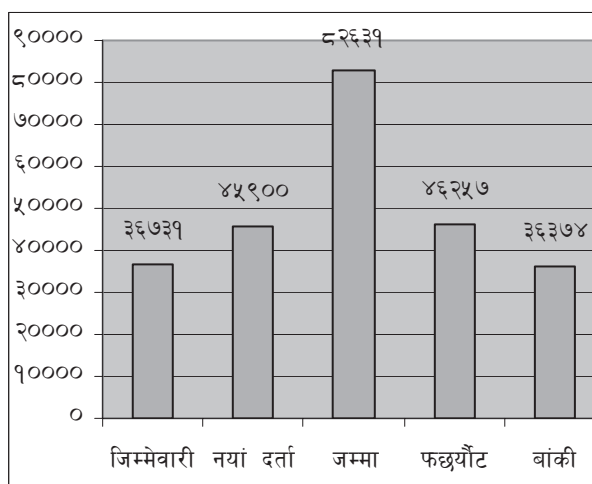
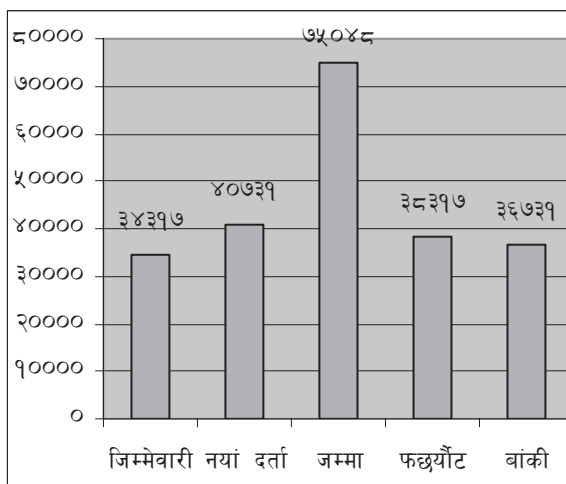
जिल्ला अदालतको मुद्दातर्फ फछ्यौटको अवस्थाको विश्लेषण गर्दा गत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ बाट यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा ३६,७३९ थान मुद्दाको जिम्मेवारी सरेर आएको थियो । यस आर्थिक वर्षमा ४५,९०० थान नयाँ मुद्दा दर्ता भई जम्मा लगत ८२,६३९ थान कायम भयो । सो मध्ये ४६,२५७ थान मुद्दा फछ्यौट भई ३६,३७४ थान मुद्दा बाँकी रहन गएको देखिन्छ । यो फछ्यौट कूल लगतको ५५.९८ प्रतिशत हुन जान्छ । आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत ७५,०४८ मध्ये ३८,३९७ थान मुद्दा (५१.०६ प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो । गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ३,५७ थान कम मुद्दा बाँकी रहन गई बाँकी मुद्दा संख्यामा ०.९७ प्रतिशतले कमी भएको देखिन्छ । यसका साथै गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ७,९४० थान बढी मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ४.९२ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौट प्रतिशतमा वृद्धि भएको छ ।

दुई बर्ष नाघेका मुद्दातर्फ हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष अर्थात आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा २,२७० थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ भने अघिल्लो आर्थिक वर्षमा ३,४४६ थान मुद्दा बाँकी रहेका थिए । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेको मुद्दा ३४.९३ प्रतिशतले कमी भएको देखिन्छ । यसरी योजनाको पहिलो वर्षमा नै २ वर्ष नाघेका मुद्दाको संख्यामा उल्लेख्य मात्रामा कमी आउनु सकारात्मक संकेत मान्न सकिन्छ ।

जिल्ला अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयाँ दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सूचक

आर्थिक वर्ष ०६५/६६

आर्थिक वर्ष ०६६/६७

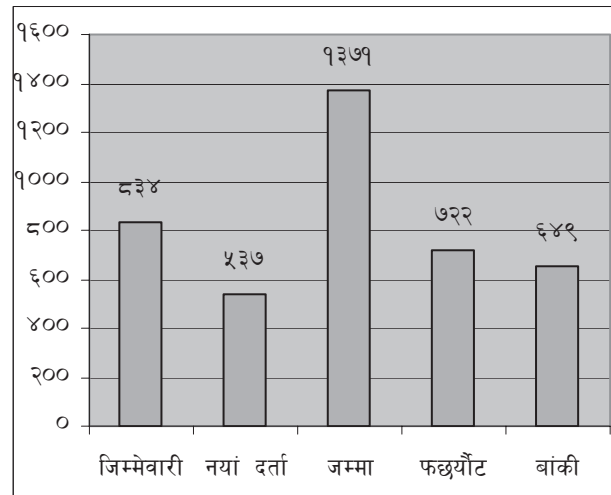
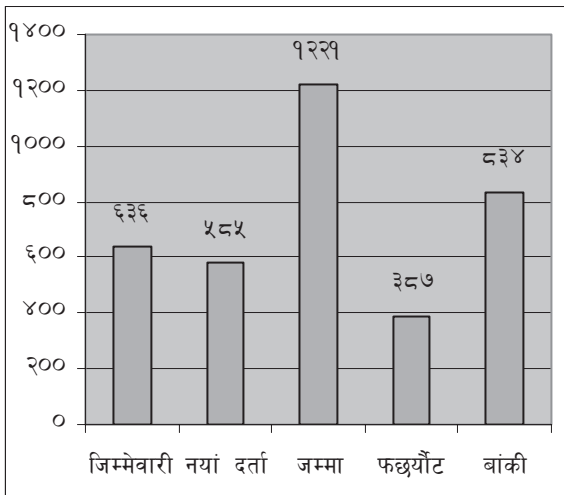

ई: अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू

विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, श्रम अदालत तथा राजश्व न्यायाधिकरणहरूको समष्टि मुद्दा फछ्यौटको स्थितिहरूको अवस्था विश्लेषण गर्दा गत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ बाट यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा ८३४ थान मुद्दाको जिम्मेवारी सरेर आएको थियो । यस आर्थिक वर्षमा ५३७ थान नयाँ मुद्दा दर्ता भई जम्मा लगत १,३७१ थान मुद्दा कायम भयो । सो मध्ये ७२२ थान मुद्दा फछ्यौट भई ६४९ थान मुद्दा बाँकी रहन गएको देखिन्छ । यो फछ्यौट कूल लगतको ५२.६६ प्रतिशत हुन आउँछ । आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत १,२२१ मध्ये ३८७ थान मुद्दा (३१.७० प्रतिशत) फछ्यौट भएको थियो । गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा १८५ थान कम मुद्दा बाँकी रहन गई बाँकी मुद्दा संख्यामा २२.१८ प्रतिशतले कमी भएको देखिन्छ । यसका साथै गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ३,३५ थान बढी मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा २०.९६ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौट प्रतिशतमा वृद्धि भएको छ ।

दुई वर्ष नाघेका मुद्दातर्फ हेर्दा योजनाको पहिलो वर्ष अर्थात आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा ४८ थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा १३७ थान मुद्दा बाँकी रहेका थिए । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेको मुद्दामा ६४.९६ प्रतिशतले कमी आएको छ । यसरी योजनाको पहिलो वर्षमा नै २ वर्ष नाघेका मुद्दाको संख्यामा उल्लेख्य कमी हुनु सकारात्मक संकेत मान्न सकिन्छ ।

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयाँ दर्ता, फछ्यौट र बाँकी मुद्दाको सूचक
आर्थिक वर्ष ०६५/६६ आर्थिक वर्ष ०६६/६७

उ: सबै अदालतहरू (अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू समेत) को समष्टि विश्लेषण

सबै अदालतहरूको कार्यसम्पादनको समष्टि स्थितिलाई हेर्दा आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा जम्मा लगत १,२५,३८० मध्ये ७०,०१७ (५५.८४ प्रतिशत) थान मुद्दा फछ्यौट भएको छ । गत आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा लगत १,१४,५१८ मध्ये ५५,५५६ थान (४८.५१ प्रतिशत) मुद्दा फछ्यौट भएको थियो । गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ७.३३ प्रतिशतले मुद्दा फछ्यौटमा वृद्धि भएको छ ।

सर्वोच्च अदालतको मुद्दा फछ्यौटको स्थिति हेर्दा प्रतिशतको हिसावले पुनरावेदन र जिल्ला अदालतको भन्दा न्यून रहे तापनि प्रति न्यायाधीश मुद्दा फछ्यौटको अनुपात भने अन्य सबै अदालतका न्यायाधीशको भन्दा उच्च रहेको छ । सर्वोच्च अदालतले यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको रिट, मुद्दा तथा निवेदनहरूको संख्याको भन्दा २२.१९ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको लगतको आधारमा हेर्दा ७०.६० प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट यस आर्थिक वर्षमा १०,९९९ थान मुद्दा जिम्मेवारी सरेकोमा सो मध्ये ६,०४८ थान मुद्दा (५४.९९ प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । यस्तै गरी यस आर्थिक वर्षमा ६,३५५ थान मुद्दा दर्ता भएकोमा सो मध्ये १,७१७ थान मुद्दा (२७.०२ प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत न्यायाधीशको यथासमयमा

पदपूर्ति तथा प्रति न्यायाधीश फछ्यौट दर उच्च रहनुले फछ्यौट प्रतिशत बढेको मान्न सकिन्छ । सर्वोच्च अदालतमा यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा प्रधान न्यायाधीशसहित १८ जना माननीय न्यायाधीशहरू कार्यरत् रहनु भएको थियो ।

पुनरावेदन अदालतले यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको रिट, मुद्दा तथा निवेदनहरूको संख्या भन्दा १२.२८ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको भन्दा ४६.५६ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यस्तै गरी गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको संख्या समेतको जम्मा लगतको आधारमा हेर्दा रिट, मुद्दा तथा निवेदनहरूमा यस आर्थिक वर्षमा ६३.५७ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ, । यो संख्या अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा १४.९४ प्रतिशतले बढी हो । गत आर्थिक वर्षबाट यस आर्थिक वर्षमा १०,४२१ थान मुद्दा जिम्मेवारी सरेकोमा सो मध्ये ८,८२७ थान मुद्दा (८४.७० प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । यस्तै गरी यस आर्थिक वर्षमा १३,६०३ थान मुद्दा दर्ता भएकोमा सो मध्ये ६,४४६ थान मुद्दा (४७.३९ प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । अघिल्लो वर्षको तुलनामा यस वर्ष मुद्दा फछ्यौट गर्ने कार्यमा वृद्धि हुन गएको देखिन्छ ।

जिल्ला अदालतले यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको मुद्दाहरूको संख्या भन्दा ०.७८ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको लगत भन्दा २५.९३ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यस्तै गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको संख्या समेतको जम्मा लगतको आधारमा हेर्दा यस आर्थिक वर्षमा ५५.९८ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यो संख्या अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ४.९२ प्रतिशतले बढी हो । गत आर्थिक वर्षबाट यस आर्थिक वर्षमा ३६,७३१ थान मुद्दा जिम्मेवारी सरेकोमा सो मध्ये २७,५७९ थान मुद्दा (७५.०८ प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । यस्तै यस आर्थिक वर्षमा ४५,९०० थान मुद्दा दर्ता भएकोमा सो मध्ये १८,६७८ थान मुद्दा (४०.६९) प्रतिशत फछ्यौट भएको छ । अघिल्लो वर्षको तुलनामा यस वर्ष मुद्दा फछ्यौट गर्ने कार्यमा वृद्धि हुन गएको देखिन्छ ।

विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, श्रम अदालत तथा राजश्व न्यायाधिकरणहरूको समष्टि मुद्दा फछ्यौटको स्थितिहरूको अवस्था विश्लेषण गर्दा यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको मुद्दाहरूको संख्या भन्दा ३४.४५ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको लगतको आधारमा हेर्दा १३.४३ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । यस्तै गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको संख्या समेतको जम्मा लगतको आधारमा हेर्दा यस आर्थिक वर्षमा ५२.६६ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ, । यो संख्या अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा २०.९६ प्रतिशतले बढी हो । गत आर्थिक वर्षबाट यस आर्थिक वर्षमा ८३४ थान मुद्दा जिम्मेवारी सरेकोमा सो मध्ये ५७८ थान मुद्दा (६९.३० प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । यस्तै यस आर्थिक वर्षमा ५३७ थान मुद्दा दर्ता भएकोमा सो मध्ये १४४ थान मुद्दा (२६.८२ प्रतिशत) फछ्यौट भएको छ । अघिल्लो वर्षको तुलनामा यस वर्ष मुद्दा फछ्यौट गर्ने कार्यमा वृद्धि हुन गएको देखिन्छ ।

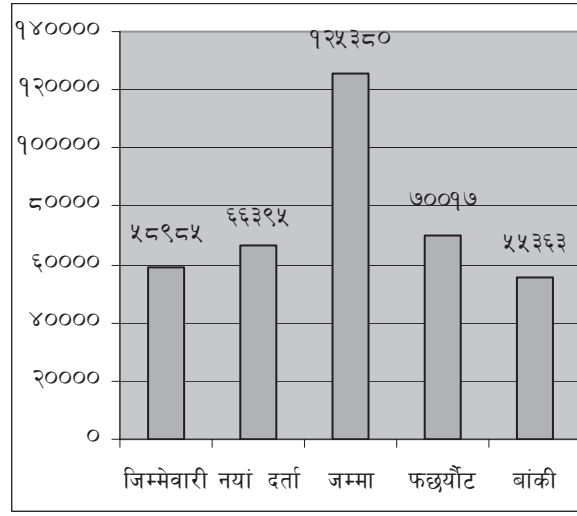
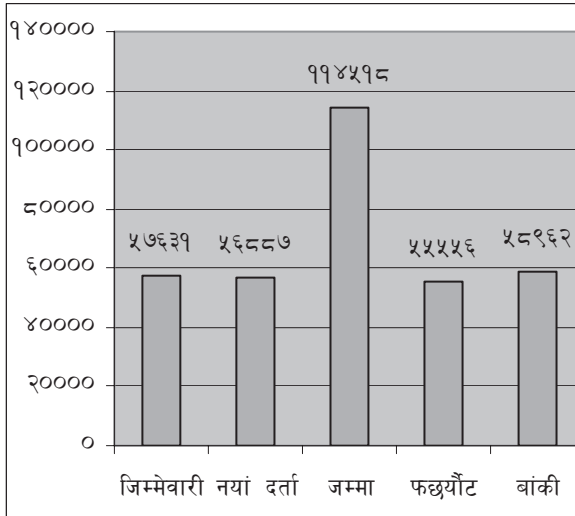
अदालतहरूको समग्र मुद्दा फछ्यौटको अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्दा यस आर्थिक वर्षको फछ्यौट अनुपात गत आर्थिक वर्षको भन्दा बढी रहेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको समग्र फछ्यौट प्रतिशत ४८.५१ रहेकोमा सो को तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा ७.३३ प्रतिशतले बढी मुद्दा फछ्यौट हुन गई समग्र फछ्यौट प्रतिशत ५५.८४ कायम हुन पुगेको छ । सबै अदालतहरूले यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको मुद्दाहरूको संख्या भन्दा ५.४६ प्रतिशत बढी मुद्दा फछ्यौट गरेको देखिन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको लगतको आधारमा हेर्दा यस वर्षको फछ्यौट १८.७० प्रतिशत बढी हुन्छ । गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाहरूमध्ये ७२.९५ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएको छ । यस आर्थिक वर्षमा दर्ता भएका नयाँ मुद्दामध्येबाट ४०.६४ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएको छ । यस अवधिमा विशेष गरेर देशको तराई क्षेत्रमा रहेका अदालतहरूमा संतोषजनक कार्य वातावरण नरहनु, सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालतमा कर्मचारीहरूको दरबन्दीअनुसारको पद पूर्ति नहुनु, स्थलगत रुपमा काम गर्नु पर्ने कर्मचारीहरूले विभिन्न समूहबाट विभिन्न प्रकारका दवाव, धाक-धम्की खप्नु परेको अवस्था रहनु समेतले समग्र मुद्दा फछ्यौटमा प्रभाव पारे पनि मुद्दाको फछ्यौट प्रतिशतमा भने वृद्धि भएको छ ।

सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको समष्टिगत लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण देहायबमोजिम छ :

सबै अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयां दर्ता, फछ्यौट र बांकी मुद्दाको सूचक

आर्थिक वर्ष ०६५/६६

आर्थिक वर्ष ०६६/६७

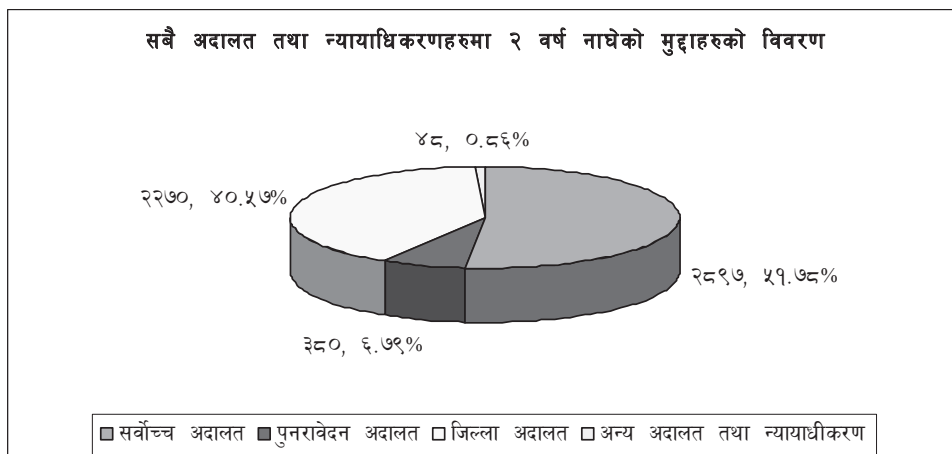

ऊः सबै अदालतहरू (अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू समेत) मा बांकी तथा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको विवरण

सबै अदालतहरूमा आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को अन्त्य सम्ममा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरू ५,५९५ थान (कूल बांकी मुद्दाको १०.११ प्रतिशत) बांकी रहेको देखिन्छ। अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा २ वर्ष नाघेका मुद्दा ८,९३० थान (कूल बांकी मुद्दाको १५.१५ प्रतिशत) रहेको थियो। अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेको मुद्दा ३,३३५ थान (३७.३५ प्रतिशत) ले कमी भएको देखिन्छ। यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरू ५,५९५ थान बांकी रहेकोमा सो मध्ये सर्वोच्च अदालतमा २,८९७ थान पुनरावेदन अदालतमा ३८० थान जिल्ला अदालतमा २,२७० थान र अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा ४८ थान बांकी रहेको छ।

यस आर्थिक वर्षमा बांकी रहेका ५,५३६ थान मुद्दाहरूमध्ये ४९ थान (०.०९%) आर्थिक वर्ष २०५९/०६० अगाडि, ४४ थान (०.०८%) आर्थिक वर्ष २०६०/०६१ मा, २११ (०.३८%) थान आर्थिक वर्ष २०६१/०६२ मा, ६०३ थान (१.१२%), आर्थिक वर्ष २०६२/०६३ मा, १,४७७ थान (२.६७%) आर्थिक वर्ष २०६३/०६४ मा र ३,१९३ थान (५.७७%) आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ मा, १०,३६१ थान (१८.७१%) आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा, ३९,४१० थान (७१.१८%) आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा दर्ता भएको मुद्दाहरू छन्। यसरी बांकी मुद्दाहरूमध्ये १०.११ प्रतिशत मात्र २ वर्ष नाघेका मुद्दा रहेका र बांकी ८९.८९ प्रतिशत मुद्दाहरू २ वर्षभित्रका रहेका छन्। २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरूको अदालतगत संख्या र प्रतिशत देहायअनुसार छ।

सर्वोच्च अदालत	पुनरावेदन अदालतहरू	जिल्ला अदालतहरू	अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरू	जम्मा
२,८९७	३८०	२,२७०	४८	५,५९५

निष्कर्षमा भन्नु पर्दा योजनाको पहिलो वर्षमा सबै अदालतहरूको अवस्था देहायबमोजिम देखिएको छ-

- सर्वोच्च अदालतमा गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका १०,९९९ र यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको ६,३५५ गरी जम्मा लगत १७,३५४ मध्ये ७,७६५ थान मुद्दा फछ्यौट भई ९,५८९ बाँकी रहेको देखिन्छ । सर्वोच्च अदालतको कूल फछ्यौट प्रतिशत ४४.७४ रहेको छ । गत वर्ष सम्मको वक्यौतावाट ६,०४८ र यस वर्ष नयाँ दर्ता भएको संख्यावाट १,७१७ थान मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । यस तथ्याङ्कवाट योजनाले तोकेको लक्ष्यबमोजिम पुराना मुद्दा फछ्यौट भई जिम्मेवारी न्यून हुँदै आएको छ । २ वर्ष पुराना मुद्दाको संख्या घटेको छ ।
- पुनरावेदन अदालतमा गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका १०,४२९ र यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएको १३,६०३ गरी जम्मा लगत २४,०२४ मध्ये १५,२७३ थान मुद्दा फछ्यौट भई ८,७५१ थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ । पुनरावेदन अदालतको कूल फछ्यौट प्रतिशत ६३.५७ रहेको छ । गत वर्ष सम्मको वक्यौतावाट ८,८२७ र यस वर्ष नयाँ दर्ता भएको संख्यावाट ६,४४६ थान मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । यस तथ्याङ्कवाट योजनाले तोकेको लक्ष्यबमोजिम पुराना मुद्दा फछ्यौट भई जिम्मेवारी न्यून हुँदै आएको छ । २ वर्ष पुराना मुद्दाको संख्या घटेको छ ।
- जिल्ला अदालतमा गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका ३६,७३१ र यस आर्थिक वर्षमा नयाँ ४५,९०० गरी जम्मा लगत ८२,६३१ मध्ये ४६,२५७ थान मुद्दा फछ्यौट भई ३६,३७४ थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ । जिल्ला अदालतको कूल फछ्यौट प्रतिशत ५५.९८ रहेको छ । गत वर्ष सम्मको वक्यौतावाट २७,५७९ र यस वर्ष नयाँ दर्ता भएको संख्यावाट १८,६७८ थान मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । यस तथ्याङ्कवाट पुरानो मुद्दाको जिम्मेवारी न्यून हुँदै आएको देखिन्छ । २ वर्ष पुराना मुद्दाको संख्या घटेको छ ।
- अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणमा गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका ८३४ यस आर्थिक वर्षमा नयाँ दर्ता भएका ५३७ गरी जम्मा लगत १,३७१ मध्ये ७२२ थान मुद्दा फछ्यौट भई ६४९ थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ । अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणको कूल फछ्यौट प्रतिशत ५२.६६ रहेको छ । गत वर्ष सम्मको वक्यौतावाट ५७८ र यस वर्ष नयाँ दर्ता भएको संख्यावाट १४४ थान मुद्दा फछ्यौट भएको देखिन्छ । यस तथ्याङ्कवाट पुराना मुद्दाको जिम्मेवारी न्यून हुँदै आएको देखिन्छ ।
- सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणमा गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका ५८,९८५ र यस आर्थिक वर्षमा नयाँ ६६,३९५ गरी जम्मा लगत १,२५,३८० मध्ये ७०,०१७ थान मुद्दा फछ्यौट भई ५५,३६३ थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ । सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणको कूल फछ्यौट प्रतिशत ५५.८४ रहेको छ । सबै अदालत तथा न्यायाधिकरणमा सबै क्षेत्राधिकारअन्तर्गतका विवादहरूमध्ये गत वर्ष सम्मको वक्यौतावाट ४३,०३२ र यस वर्ष नयाँ दर्ता भएको संख्यावाट २६,९८५ थान मुद्दा फछ्यौट भई पुराना वक्यौता मुद्दा ६१.४६ प्रतिशतले फछ्यौट भएको देखिन्छ । यस तथ्याङ्कवाट पनि पुरानो मुद्दाको जिम्मेवारी न्यून हुँदै आएको देखिन्छ ।

अदालतहरूको विगत ५ वर्षको मुद्दाको कार्यबोझको स्थिति

आर्थिक वर्ष	सर्वोच्च अदालत			पुनरावेदन अदालतहरू			जिल्ला अदालतहरू		
	लगत	फछ्यौट	बाँकी	लगत	फछ्यौट	बाँकी	लगत	फछ्यौट	बाँकी
२०६२/०६३	२२३७७	८१८१	१४१९६	२१८९६	१११७३	१०७२३	५७४४२	२५१६७	३२२७५
२०६३/०६४	१९७९५	६३१९	१३४७६	१९६११	११८०८	७८०३	६७७१३	३६८९४	३०८१९
२०६४/०६५	१८५६४	५६०८	१२९५६	१८३४२	८६२०	९७२२	६३७२१	२९४०४	३४३१७
२०६५/०६६	१७९६१	६९८५	१०९७६	२०२८८	९८६७	१०४२१	७५०४८	३८३१७	३६७३१
२०६६/०६७	१७३५४	७७६५	९५८९	२४०२४	१५२७३	८७५१	८२६३१	४६२५७	३६३७४

२. फैसला कार्यान्वयन गर्ने

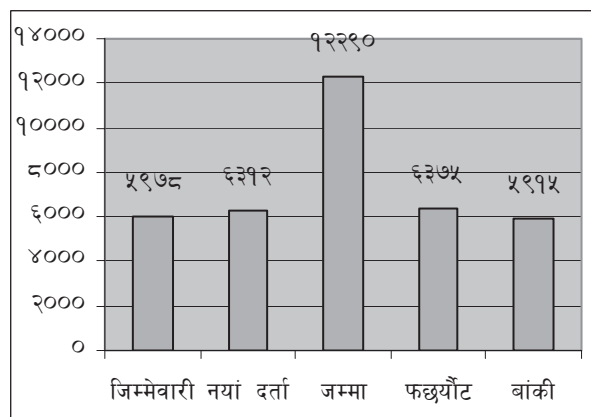
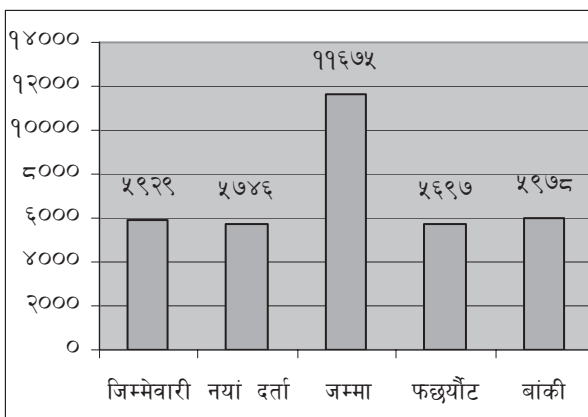
योजनाले फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरू ६ महिनाभित्र फछ्यौट गर्ने, सो अवधिभित्र फछ्यौट गर्न नसके कुनै हालतमा पनि एक वर्ष नाघ्न नदिने र प्रत्येक वर्ष १५ प्रतिशतका दरले योजना अवधिभरमा ७५ प्रतिशत बक्यौता निवेदनहरू न्यून गर्ने लक्ष्य राखेको थियो ।

योजनाको उल्लिखित लक्ष्यको सन्दर्भमा अदालतको फैसला कार्यान्वयनको स्थितिमा अपेक्षित रूपमा सुधार नभए तापनि केही सुधार भएको देखिन्छ । यस आर्थिक वर्षमा फैसला कार्यान्वयन निवेदनको जम्मा लगत १२,२९० थान रहेकोमा ६,३७५ थान निवेदन फछ्यौट भएको देखिन्छ । यो संख्या कूल लगतको ५१.८७ प्रतिशत हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा ५,९७८ थान निवेदन बाँकी रहेकोमा यस आर्थिक वर्षमा ५,९१५ थान निवेदन बाँकी रहेको देखिन्छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस वर्ष ६३ थान कम निवेदन बाँकी रहेको छ । गत आर्थिक वर्षमा फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी निवेदनहरूको फछ्यौट प्रतिशत ४८.८० रहेकोमा यस आर्थिक वर्षमा ५१.८७ रही तुलनात्मक रूपले ३.०७ प्रतिशतले वढी फछ्यौट भएको देखिन्छ ।

बाँकी रहेका ५,९१५ थान निवेदनहरूमध्ये १ वर्षभित्रका ४,५५९ (७७.०८ प्रतिशत), २ वर्षभित्रका १०९९ (१८.५८ प्रतिशत), ५ वर्षभित्रका २४३ (४.११ प्रतिशत) र ५ वर्ष नाघेका १४ (०.२४ प्रतिशत) निवेदनहरू रहेका छन् ।

अदालतबाट भएका फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको फछ्यौट आशातित नहुनुमा नापजाँच गर्ने, वण्डा छुट्याउने, चलन चलाउने, दण्ड जरीवाना असूल तहसील समेतका कार्यको लागि स्थलगत रूपमा कार्यक्षेत्रमा जानु पर्नेमा शान्ति सुरक्षाको कारण असहज वातावरण खडा हुन गएको साथै कर्मचारीहरूको दरबन्दी रिक्त रही समयमै पदपूर्ति हुन नसकेको तथा स्वेच्छक अवकाशबाट कर्मचारीको संख्यामा हुन गएको कमी प्रमुख कारक तत्वको रूपमा देखा पर्‍यो ।

जिल्ला अदालतहरूको विगत २ वर्षको जिम्मेवारी, नयां दर्ता, फछ्यौट र बाँकी फैसला कार्यान्वयनका निवेदनहरूको सूचक आर्थिक वर्ष २०६५/०६६

३. सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन कार्य

योजनाले सुपरीवेक्षण र अनुगमनको कार्यअन्तर्गत प्रत्येक वर्ष मातहत अदालत, अर्धन्यायिक निकाय र कारागारको काम कारवाहीको सुपरीवेक्षण र अनुगमन गर्ने र निरीक्षणबाट दिइएका सुभावहरू कार्यान्वयन गरी ६ महिनाभित्र प्रतिवेदन गर्ने तय गरी त्यसको नतिजा परिसूचक समेत निर्धारण गरेको थियो । योजनाले निर्धारण गरेअनुरूप सुपरीवेक्षण र अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन सर्वोच्च अदालतमा अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखा स्थापना गरी अदालतको निरीक्षण कार्यतालिका बनाउने, केन्द्रीय रूपमा सबै निरीक्षण प्रतिवेदनहरू संकलन गर्ने र निरीक्षणको क्रममा दिइएका निर्देशनहरू कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्ने कार्य निरन्तर भईरहेको छ । सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूलाई पुनरावेदन अदालत र मातहतका निकायहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न क्षेत्रगत रूपमा जिम्मेवारी प्रदान गर्ने पद्धतिको शुरुवात गरिएको छ । योजनाको पहिलो वर्षमा पुनरावेदन अदालत पाटन र सुर्खेत वाहेक सबै पुनरावेदन अदालतमा सर्वोच्च अदालतबाट निरीक्षण भएको देखिन्छ । त्यसैगरी जिल्ला अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमध्ये ६२ वटा जिल्लामा निरीक्षण गरिएको देखिन्छ ।

ख) रणनीतिक उपायहरू

न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाले १२ वटा रणनीतिक उपायहरूको पहिचान गरेको थियो । रणनीतिक उपाय र त्यस अर्न्तगतका क्रियाकलाप, हासिल भएको उपलब्धि समेतका विषयमा देहायबमोजिम छुट्टाछुट्टै समीक्षा गरिएको छ :-

१. न्याय निरुपण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मुद्दा व्यवस्थापन पद्धतिमा सुधार गर्ने

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये अदालतसम्बन्धी नियमावलीमा संशोधन गर्ने, सर्वोच्च अदालतमा पुराना मुद्दाहरू न्यायाधीशलाई जिम्मा लगाई सुनुवाइ गर्ने, फरक फरक मुद्दाका लागि फरक फरक व्यवस्थापन पद्धति सम्बन्धमा छलफल गर्ने, न्यायाधीशको कार्यसम्पादन मापदण्ड निर्धारणसम्बन्धी अध्ययन गर्ने, मुद्दा सुनुवाइ स्थगन सम्बन्धमा सरोकारवालाको बीच छलफल गर्ने, तारेख प्रणाली सुधारको लागि छोटो तारेख दिने, तारेख दिने प्रणालीको *सफ्टवेयर* विकास गर्ने र कानूनमा संशोधन गर्ने कार्य सम्पन्न भई सकेका छन् ।

त्यसैगरी मुद्दा व्यवस्थापनलाई सूचना प्रविधिमा आवद्ध गर्ने, ५ वटा अदालतमा बाल इजलासको सुधार गर्ने, सुरक्षा संवेदनशील क्षेत्रमा कार्यरत् कर्मचारीहरूलाई सुरक्षा विमा, सुरक्षा जोखिम क्षेत्रमा काम गरे वापत विशेष आर्थिक प्रोत्साहन प्रदान गर्ने समेतका पक्षहरूमा अध्ययन गर्ने, फैसला लेखन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सर्वोच्च अदालतमा समूह प्रणाली लागू भएका मुद्दामा टिपोट तयार गर्ने, मिसिल कागजात धुल्याउने सडाउने, नमूना अदालतहरूको प्रभाव मूल्यांकन गर्ने जस्ता कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् ।

२. फैसला कार्यान्वयनलाई सरल, छिटो र प्रभावकारी बनाउने

फैसला कार्यान्वयनलाई सरल, छिटो र प्रभावकारी बनाउने रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित विभिन्न क्रियाकलापहरूमध्ये फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयलाई संस्थागत गर्न सर्वोच्च अदालत नियमावलीमा संशोधन गरी दरबन्दी सृजनाका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गर्ने, दण्ड जरीवाना अभिलेखको एकिकृत डाटा बैंक सृजना गर्न कर्मचारीलाई आधारभूत तालिम प्रदान गर्ने (सबै अदालत करिब २४८ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको), असूल तहसिललाई प्रभावकारी बनाउन लगत अभिलेखको ढाँचा पुनरावलोकन गर्ने, जिन्सी व्यवस्थापन कार्यविधिलाई अदालतसम्बन्धी नियमावलीमा समावेश गर्ने, धरौट तथा जेथा जमानतको व्यवस्थापनका लागि कार्यविधि निर्देशिका लागू गर्ने, सार्वजनिक सरोकार र रिट क्षेत्राधिकारअन्तर्गतका आदेशहरूको कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने कार्य सम्पन्न भएका छन् ।

३. मानव संसाधनको विकास गर्ने

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको आवश्यक जनशक्ति एकिकृत गर्नका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गर्ने, विभिन्न विषयमा संघ संस्थाबाट आयोजित स्वदेशी या वैदेशिक तालिम, अध्ययन, अनुशिक्षण तथा अर्न्तक्रिया कार्यक्रममा लगभग २,७०० जना जनशक्तिलाई सहभागी गराउने र राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, न्याय सेवा तालिम केन्द्र तथा मेलमिलाप तालिम सञ्चालन गर्ने संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

त्यस्तै, निजामती सेवा दिवसको उपलक्ष्यमा सर्वोच्च अदालतले २०६३ सालदेखि सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत् कर्मचारीहरूमध्येबाट उत्कृष्ट कर्मचारी छनौट गरी प्रशंसा-पत्रसहित पुरस्कारको व्यवस्था गरिएकोमा २०६५ सालबाट त्यसको सीमा बढाई सर्वोच्च अदालतबाट चार जना र प्रत्येक पुनरावेदन अदालत र सो मातहत अदालतहरूबाट समेत गरी एक/एक जनाका दरले सोढ जना गरी जम्मा बीस जना कर्मचारीलाई प्रशंसा-पत्रसहित पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । सर्वोच्च अदालतबाट थालनी गरिएको यो पद्धतिबाट अदालतमा कार्यरत् जनशक्तिको उत्प्रेरणा तथा मनोबलमा बृद्धि भएको अनुभव गरिएको छ । यस आर्थिक वर्षमा निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली र सर्वोच्च अदालतबाट उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार कार्यक्रम अर्न्तगत पुरस्कृत कर्मचारीहरूको नाम, पद, अदालत तथा पुरस्कृत वर्ष देहायबमोजिम छ:-

क) उत्कृष्ट निजामती सेवा पुरस्कार प्राप्त गर्ने कर्मचारी

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	कार्यरत् अदालत	पुरस्कृत वर्ष
१.	श्री दिक्षितमान राजभण्डारी	कम्प्यूटर अपरेटर	सर्वोच्च अदालत	२०६६

ख) निजामती सेवा पुरस्कार प्राप्त गर्ने कर्मचारी

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	कार्यरत् अदालत	पुरस्कृत वर्ष
१.	श्री भुवन सिंह थापा	श्रेस्तेदार	भापा जिल्ला अदालत	२०६६

ग) सर्वोच्च अदालतबाट उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार कार्यक्रमअन्तर्गत पुरस्कृत हुने कर्मचारीहरू

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	कार्यरत् अदालत	पुरस्कृत वर्ष
१.	श्री नेत्रप्रकाश आचार्य	इजलास अधिकृत	सर्वोच्च अदालत	२०६६
२.	श्री अनिता थापा	ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६६
३.	श्री राजेन्द्र भट्टराई	ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६६
४.	श्री गोपाल लिम्बु	ना.सु.	सर्वोच्च अदालत	२०६६
५.	श्री ऋतु राई	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत इलाम	२०६६
६.	श्री शम्भु भुजेल	ना.सु.	भोजपुर जिल्ला अदालत	२०६६
७.	श्री रमेश के.सी.	कार्यालय सहयोगी	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	२०६६
८.	श्री रामप्रसाद मण्डल	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२०६६
९.	श्री मणिराम पोखरेल	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	२०६६
१०.	श्री गोविन्दप्रसाद घिमिरे	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत वुटवल	२०६६
११.	श्री लालबहादुर कार्की	ना.सु.	पर्सा जिल्ला अदालत	२०६६
१२.	श्री केशव तिमल्सिना	कार्यालय सहयोगी	पुनरावेदन अदालत पाटन	२०६६
१३.	श्री विश्वनाथ अर्याल	शाखा अधिकृत (विशेष)	कास्की जिल्ला अदालत	२०६६
१४.	श्री ऋषिराम पौडेल	तामेलदार डिप्टा	म्याग्दी जिल्ला अदालत	२०६६
१५.	श्री गणेशबहादुर बस्नेत	कार्यालय सहयोगी	सल्यान जिल्ला अदालत	२०६६
१६.	श्री रमा श्रेष्ठ	टा.ना.सु.	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२०६६
१७.	श्री थमनप्रसाद देवकोटा	ना.सु.	जाजरकोट जिल्ला अदालत	२०६६
१८.	श्री धर्मबहादुर स्वाँर	तामेलदार डिप्टा	जुम्ला जिल्ला अदालत	२०६६
१९.	श्री खेमराज बोहरा	डिप्टा	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२०६६
२०.	श्री नरबहादुर नेगी	ना.सु.	पुनरावेदन अदालत दिपायल	२०६६

४. अदालतको लागि पूर्वाधार विकास र स्रोतसाधनको व्यवस्थापन गर्ने

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये जग्गा र भवनसम्बन्धी योजना पुनरावलोकन र कार्यान्वयन गर्ने, मापदण्डअनुसार भवन निर्माण, अन्य निर्माणका लागि प्राथमिकता निर्धारण गरेबमोजिम बजेट निकासी गर्ने, भौतिक पूर्वाधार तथा निर्माण र भौतिक संरचनाको मर्मत सुधार कार्यको निरीक्षण गर्ने, न्यायाधीश तथा कर्मचारीलाई सवारी साधन उपलब्ध गराउन मापदण्ड निर्धारण गरी सवारी साधन उपलब्ध गराउने, मेसिनरी औजारको नियमित रुपमा मर्मत संभार गर्ने र स्थानीय आवश्यकताअनुसार स्थानीय स्तरमै खरिद पूर्ति गर्न स्रोत उपलब्ध गराउने, न्यायपालिकाको लागि बजेटलगायत स्रोत साधनसम्बन्धी उच्चस्तरीय नीति निर्धारण समिति गठन गर्ने, वित्तीय मापदण्ड तयार गर्ने, पुस्तकालय नीतिको पुनरावलोकन गर्ने कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् ।

योजनाले यस आर्थिक वर्षमा रु. २,२८०,८२,९४,०००/- बजेट आवश्यक पर्ने अनुमान गरेकोमा रु. १,३३,८३,५२,०६०/३४ मात्र विनियोजन भएको छ । यो विनियोजित बजेट अनुमान गरे भन्दा ५२ प्रतिशतले कमी छ ।

५. सूचना र सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई संस्थागत गर्ने

रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये सूचना प्रविधिलाई संस्थागत गर्ने क्रममा ५५ वटा अदालतमा नेटवर्किङ्ग र त्यसमध्ये २५ वटा मा लिज लाइन र एडीएसएल मार्फत इन्टरनेट जोड्ने काम सम्पन्न भएका छन् । सूचना र सञ्चार प्रविधि योजनाको विकास र कार्यान्वयनको लागि सूचना प्रविधि समितिबाट आवश्यक नीति निर्देशन प्रदान गर्ने तथा सर्वोच्च अदालतको वेभ साइट अद्यावधिक गर्ने कार्य निरन्तर रुपमा हुने गरेको छ ।

६. निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण प्रणालीको सुदृढीकरण

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये मातहत अदालतको निरीक्षण गर्ने पुनरावेदन अदालतमा र जिल्ला अदालतमा संयन्त्र स्थापनाको लागि परिपत्र गर्ने, निरीक्षण अनुगमनको कार्य तालिका निर्माण गरी सोबमोजिम निरीक्षण अनुगमन गर्ने, निरीक्षण निर्देशन कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने, कार्य सम्पादनलाई वृत्ति विकाससँग आवद्ध गर्न न्यायाधीशको कार्यसम्पादनको मापदण्ड निर्धारणको लागि अध्ययन गर्ने, निरीक्षण निर्देशिका तयार गर्ने क्रियाकलापहरू सम्पन्न भएका छन् ।

७. सुरक्षा व्यवस्थामा सुधार

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये सबै अदालतमा सुरक्षासम्बन्धी व्यवस्था हेर्न फोकल व्यक्ति तोक्न परिपत्र गर्ने, सुरक्षा यन्त्र उपकरण जडानसम्बन्धी विवरण माग गर्ने, सर्वोच्च अदालत सुरक्षा व्यवस्था सुधारको लागि कम्पाउण्डवालको स्थितिमा सुधार गर्ने, सवारी साधन पार्किङ सुधार गर्ने, सुरक्षाकर्मीको माग गर्ने, सि.सि.टि.भि.को माध्यमबाट काठमाडौं उपत्यकाभित्रका अदालतहरूको सुरक्षा अनुगमन गर्ने कार्यहरू सम्पन्न भएको छन् ।

८. न्यायिक स्वतन्त्रता, जवाफदेहिता र स्वायत्तताका मूल्यहरूको जर्गेना

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये न्यायिक स्वतन्त्रताको सुदृढीकरणको लागि भावी संविधानमा न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता सम्बन्धमा संविधान सभाका सम्बन्धित समितिका सभासदसँग छलफल गर्ने, न्याय समूहका कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक र सेवा, शर्तसम्बन्धी छुट्टै ऐन निर्माण र न्यायिक भत्ता सम्बन्धमा पहल गर्ने, न्यायाधीशको आचार संहिता कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने, कर्मचारीको आचारसंहिता तयार गरी सरोकारवालासँगको परामर्श गर्ने, अनियमितता बारे उजुरी सुन्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने, भ्रष्टाचारलगायत न्यायपालिकाका विकृति हटाउने सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने, गुनासो सुन्ने कार्यविधि मस्यौदा गर्ने साथै यस आर्थिक वर्षमा उल्लेख्य रूपमा बेरुजू संपरिक्षण गर्ने कार्यहरू भएका छन् ।

९. न्यायपालिकाभित्र अनुसन्धान संयन्त्र तथा पद्धतिलाई सुदृढीकरण गर्ने

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये पुनरावेदन अदालतमा योजना कार्यान्वयन संयन्त्र गठन गर्ने, सूचना संग्रह पद्धतिलाई स्वचालित बनाउने क्रममा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दासम्बन्धी सम्पूर्ण तथ्यांक *सफ्टवेयर* मार्फत निकाल्ने, नेपाल कानून पत्रिका र सर्वोच्च अदालतको बुलेटिन नियमित रूपमा प्रकाशित गर्ने, सर्वोच्च अदालतको बुलेटिन परिमार्जन गरी सम्पूर्ण फैसलाको सारांश, तथ्यांक र सूचनाहरू समावेश गर्ने, नेपाल कानून पत्रिका र सर्वोच्च अदालत बुलेटिनलाई सर्वोच्च अदालतको *वेभ साइट*मा राख्ने, अदालतका सबै प्रकाशन कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउने क्रममा २०६० सालदेखिको कानून पत्रिका सम्पूर्ण अधिकृत कर्मचारी र सर्वोच्च अदालत बुलेटिन सर्वोच्च अदालतका इजलास अधिकृतलाई उपलब्ध गराउने, विषयगत नजिर पुनरावलोकन गरी प्रकाशन गर्ने, सर्वोच्च अदालतबाट भएका महत्वपूर्ण फैसला/आदेशहरूको अंग्रेजी भाषामा अनुवादको लागि फैसला वा आदेशको छनौट र अनुवादकलाई जिम्मा दिने कार्यहरू भएका छन् ।

१०. न्याय क्षेत्रका सरोकारवालासँगको संस्थागत र कार्यमूलक सम्बन्ध सुदृढ बनाउने

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये न्यायक्षेत्र समन्वय समितिलाई संस्थागत गर्ने, नियमित रूपमा न्याय क्षेत्र समन्वय समितिको बैठक बस्ने, महान्यायाधिवक्ता, नेपाल बार एसोसिएशनसँग मुद्दा व्यवस्थापनका सम्बन्धमा समन्वय गर्ने, मेलमिलाप कार्यमा संलग्न विभिन्न संस्थाहरूसँग मेलमिलापसम्बन्धी तालिम र मेलमिलाप कार्यको सम्बन्धमा समन्वय गर्ने, न्याय परिषद्, न्याय सेवा आयोग, कानून तथा न्याय मन्त्रालय, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, नेपाल कानून किताब व्यवस्था समिति, न्याय सेवा तालिम केन्द्रसँग आवश्यकताअनुसार समन्वय र सहकार्य गर्ने, दातृ निकाय र गैरसरकारी संस्थाहरूसँगको सहकार्यलाई नियमन र व्यवस्थित गर्न वैदेशिक सहयोग समन्वय समितिले आवश्यकताअनुसार समन्वय गर्ने कार्यहरू सम्पन्न भएको छन् ।

११. न्यायमा सहज पहुँच बढाउने र अदालतप्रतिको जनआस्था अभिवृद्धि गर्ने

यस रणनीतिक उपायअन्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये सर्वोच्च अदालतमा *एल.आ.सी.* जडानसहितको सूचना कक्षको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,

सर्वोच्च अदालतमा मुद्दाको कारवाही अवस्थाका बारेमा टेलिफोनबाट जानकारी उपलब्ध गराउने पद्धतिको स्थापना गर्ने, न्यायपालिकासम्बन्धी श्रव्यदृश्य डकुमेन्ट्री तयार गर्ने, नागरिक वडापत्र तयार गर्ने, सर्वोच्च अदालतको वेबसाईटमा नागरिक वडापत्र राख्ने, र वडापत्रको पालना भए नभएको कुरा अनुगमन र सुपरीवेक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको देखिन्छ।

यस्तै, वैतनिक वकिलको पारिश्रमिक बढाउने र सबै अदालतहरूका वैतनिक वकिलहरूबाट सम्पादित कार्यका विवरण संकलन गरी अनुगमन गर्ने, मेलमिलाप केन्द्रको विस्तार गर्ने (३० वटा मेलमिलाप केन्द्र विस्तारको लक्ष्य रहेको ४६ अदालतमा विस्तार भई हालसम्म ५३ अदालतमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना भएको), मेलमिलाप केन्द्रमा कर्मचारी व्यवस्थित गर्ने, मेलमिलापकर्ताको सूची अध्यावधिक गर्ने (सर्वोच्च अदालतमा १५९ र मातहत अदालतमा ९५५ जना), मेलमिलापसम्बन्धी प्रसार प्रचारका लागि डकुमेन्ट्री तयार गर्ने, अदालत प्रयोगकर्ताहरू प्रति गर्नुपर्ने व्यवहारका सम्बन्धमा “मुस्कानसहितको न्याय सेवा” विषयमा कर्मचारीलाई तालिम प्रदान गर्ने कार्यहरू भएका छन्।

१२. अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको संस्थागत क्षमता सुदृढीकरण

यस रणनीतिक उपायान्तर्गत निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिको लागि आर्थिक वर्ष ०६६/०६७ मा तय गरिएका क्रियाकलापहरूमध्ये योजना कार्यान्वयन सचिवालयको स्थापना गर्ने, मातहत अदालतहरूमा योजना कार्यान्वयन संयन्त्र विस्तार गर्ने, मातहत अदालतको योजना कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने, अदालतबाट संचालन हुने सम्पूर्ण क्रियाकलापलाई रणनीतिक योजनाको दायराभित्र ल्याउने, पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतको लागि नमूना कार्यान्वयन योजना निर्माण गरी सिप हस्तान्तरण गर्ने, सबै अदालतहरूले आ-आफ्नो कार्यान्वयन योजनाको निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने, मातहत अदालतहरूमा योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने, मूल योजनाको सूचना सम्प्रेषण, योजनाको पुस्तक वितरण तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने, योजना कार्यान्वयनको प्रगति समीक्षा र देखिएका कमीकमजोरीको पहिचान गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने जस्ता क्रियाकलापहरू सम्पन्न भएको छन्।

२.२. योजना कार्यान्वयन संयन्त्र

क) विभिन्न समिति : रणनीतिक योजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका निमित्त सर्वोच्च अदालतमा उच्चस्तरीय निर्देशन समिति र केन्द्रीय योजना कार्यान्वयन समिति रहेको छ। उक्त समितिहरूको निर्णय तथा सिफारिशअनुसार यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न समितिहरू गठन भएका थिए। उक्त समितिहरूको गतिविधि सर्वोच्च अदालतअन्तर्गतको परिच्छेदमा उल्लेख गरिएको छ।

ख) योजना कार्यान्वयन सचिवालय : योजना कार्यान्वयन समितिका संयोजक, सदस्य तथा सदस्य सचिवहरूले पूर्णकालीन रूपमा कार्य गर्ने नभई आवधिक र पटकै रूपमा नीति निर्देशन तथा अनुगमन गर्ने हुँदा स्थायीरूपमा योजना कार्यान्वयन सचिवालयको स्थापना गर्न आवश्यक पर्ने भई केन्द्रीय योजना कार्यान्वयन समितिको मिति २०६६।०४।२५ को निर्णयानुसार योजना कार्यान्वयन सचिवालयको स्थापना भयो। यस सचिवालयले योजना कार्यान्वयन समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, सर्वोच्च अदालत तथा मातहत अदालतको वार्षिक योजनाहरूको अभिलेख राख्ने, योजनाको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने जस्ता योजनासम्बन्धी गतिविधिको कार्यसंचालनसम्बन्धी कार्य गर्दछ। यस सचिवालयको सदस्य सचिवमा अनुसन्धान तथा योजना महाशाखाका सह रजिष्ट्रार रहने व्यवस्था छ। यसैगरी सचिवालय संचालनमा एक जना उपसचिव र एक जना शाखा अधिकृत तोकनु भएको छ।

२.३. निर्माण तथा भौतिक सुधारका कार्यहरू

२.३.१. अदालत सुदृढीकरणतर्फ

यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को लागि व.शि.नं १४.-४-२०० अदालत सुदृढीकरणतर्फ रु. ३४,५१,००,०००।- वार्षिक विनियोजन भएकोमा रु. २९,५२,१५,०५७।६६ खर्च भएको छ। विनियोजन, निकास तथा खर्चको विवरण देहायबमोजिम छ-

शिर्षक	वार्षिक विनियोजन	निकास	खर्च
५.०१. जग्गा खरीद	९०,००,०००।००	२२,७७,७५।००	२२,७७,७५।००
६.०१. फर्निचर तथा फिक्चर्स	५०,००,०००।००	४९,२३,२४।०२	४९,२३,२४।०२
६.०२. सवारी साधन	७,०२,००,०००।००	७,०१,९६,७२।९९	७,०१,९६,७२।९९
६.०३. मेसिनरी औजार	२,०९,००,०००।००	२,०३,३५,९८।६८	२,०३,३५,९८।६८
६.०४. भवन निर्माण	२२,००,००,०००।००	१७,२१,००,९०।४४	१७,२१,००,९१।४४

६.०५. सार्वजनिक निर्माण	१,००,००,०००।००	१,४०,३०,२०८।३९	१,३२,१७,२०८।३९
६.०६. पूँजीगत सुधार	१,००,००,०००।००	१,२१,७२,६६।७६३	१,२१,६३,२५।०१४
जम्मा	३४,५१,००,०००।००	२९,६०,३७,४८५।१५	२९,५२,१५,०५।७६६

क) सर्वोच्च अदालत

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा डिप बोरिङ्ग निर्माण, शौचालय निर्माण र विभिन्न कक्षका शौचालय मर्मत, भवन मर्मत र रङ्ग रोगन कार्य सम्पन्न गरिएको छ। उल्लिखित कार्यहरूको लागि जम्मा रकम रु. ३३,५५,०००।०० निकासा भएको थियो।

ख) पुनरावेदन अदालतहरू

यस आर्थिक वर्षमा पुनरावेदन अदालतको भवन निर्माणतर्फ पुनरावेदन अदालत विराटनगर र नेपालगञ्जमा भवन निर्माण, पाटनमा चमेना गृह निर्माण, हेटौडामा सुरक्षाकर्मी ब्यारेक भवन निर्माण र पोखरामा सुरक्षा गार्ड घर निर्माण गरिएको छ। सार्वजनिक निर्माणतर्फ पुनरावेदन अदालत इलाम, राजविराज र महेन्द्रनगरमा कम्पाउण्डवाल निर्माण, पुनरावेदन अदालत जुम्लामा शौचालय निर्माण र तारवार लगाउने, पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज र महेन्द्रनगरमा ग्यारेज निर्माण गरिएको छ।

पूँजीगत सुधारतर्फ पुनरावेदन अदालत राजविराजमा ग्यारेज भवन निर्माण, कम्पाउण्डवाल मर्मत र पेन्टिङ्ग, शौचालय निर्माण गरिएको छ र रजिष्ट्रार आवासगृह मर्मत गरिएको छ। हेटौडामा कोठा मर्मत गरिएको छ। पाटनमा काउण्टर मर्मत, ढोका निर्माण, स्यानिटेशनसम्बन्धी कार्य गरिएको छ। पोखरामा कोठा निर्माण तथा मर्मत गरिएको छ। बाग्लुङ्गमा माननीय मुख्य न्यायाधीशको आवासगृह मर्मत र सुरक्षापोष्ट निर्माण गरिएको छ। जुम्लामा कम्पाउण्डवाल, शौचालय, कोठा मर्मत गरिएको छ। नेपालगञ्जमा मुख्य न्यायाधीशको आवासगृह मर्मत गरिएको छ। सुर्खेतमा भवन मर्मत र रङ्गरोगन गरिएको छ। दिपायलमा अदालत भवन, मुख्य न्यायाधीशको आवासगृह र रजिष्ट्रारको आवास गृह मर्मत गरिएको छ। महेन्द्रनगरमा इजलास कक्ष, आवासगृह मर्मत गर्ने र विजुलीको तार लगाउने कार्य गरिएको छ। उल्लिखित कार्यहरूको लागि जम्मा रकम रु २८,४८,९,०००।०० निकासा भएको थियो।

ग) जिल्ला अदालतहरू

यस आर्थिक वर्षमा भवन निर्माणतर्फ जिल्ला अदालत तेह्रथुम, खोटाङ्ग, कास्की, डोटीमा भवन निर्माणतर्फ निकासा दिने कार्य सम्पन्न भयो। ताप्लेजुङ्ग, सप्तरी, सर्लाही, सिन्धुली, काठमाडौं, पर्वत, नवलपरासी, प्यूठान, दैलेख जिल्ला अदालतहरूको भवन निर्माणका लागि थप निकासा गरी कार्य सञ्चालन गरिएको छ। मोरङ्ग जिल्ला अदालतमा सुरक्षा पोष्ट निर्माण, चेम्बर विस्तार र छाना लगाउने, भन्याङ्गको छाना निर्माण र चेम्बरको लागि बाटो निर्माण गरियो। जिल्ला अदालत पर्सामा सेड निर्माण, चितवनमा कोठा निर्माण, ललितपुरमा तल्ला थप, तनहुँमा सुरक्षापोष्ट निर्माण, सुर्खेतमा तल्ला थप, दार्चुलामा गार्ड क्वार्टर तथा ग्यारेज निर्माण र कञ्चनपुरमा गार्डक्वार्टर निर्माण कार्य सम्पन्न गरियो। सार्वजनिक निर्माणतर्फ यस आर्थिक वर्षमा धनकुटा, संखुवासभा, मोरङ्गमा बाटो र ग्यारेज निर्माण, सिन्धुपाल्चोकमा खानेपानीको टैंकी निर्माण, मुस्ताङ्गमा शौचालय निर्माण, स्याङ्गामा कोठा निर्माण, बाग्लुङ्गमा मोटर ग्यारेज निर्माण, नवलपरासीमा कम्पाउण्डवाल निर्माण, दाङ्गमा सेड निर्माण, हुम्ला र कञ्चनपुरमा प्रतिक्षालय निर्माण सम्पन्न गरियो। त्यस्तै दैलेखमा कम्पाउण्डवाल र ग्यारेज निर्माण, बर्दियामा सेफ्टी टैंकी निर्माण, अदालत परिसरमा माटो पुर्ने कार्य र ट्युबेल निर्माण भएका छन्।

पूँजीगत सुधारतर्फ जिल्ला अदालत भ्रुपामा भ्यालमा सेड राख्ने, जाली खापा राख्ने, कम्पाउण्डवाल सुधार गर्ने, कलभट निर्माण गर्ने, खानेपानीको व्यवस्था गर्ने, पाँचथरमा अदालत भवनमा रंगरोगन, सेफ्टीटैंकी निर्माण, भोजपुरमा अदालतमा रंगरोगन र मर्मत, मोरङ्गमा विद्युतीय वायरिङ्ग, सप्तरीमा आवासगृह मर्मत, उदयपुरमा अदालत भवन मर्मत, कम्प्युटर कोठा निर्माण, र रंगरोगन कार्य, धनुषामा च्यानलगेट निर्माण, पर्सामा विद्युतिय वायरिङ्ग, काठमाडौंमा दर्ता शाखाको काउण्टर निर्माण, ललितपुरका शौचालय र कम्पाउण्डवाल निर्माण, ग्गिलमा रंगरोगन, धादिङ्गमा बगैँचा निर्माण र भवन मर्मत, लमजुङ्गमा शौचालय मर्मत गर्ने कार्य सम्पन्न गरियो। त्यसैगरी मनाङ्गमा कम्पाउण्डवाल मर्मत, कपिलवस्तुमा खानेपानीको टैंकी निर्माण, नवलपरासीमा अदालत भवन रंगरोगन तथा मर्मत, रुपन्देहीमा न्यायाधीश चेम्बर विस्तार, अभिलेख कोठामा ढोका निर्माण, बगैँचा निर्माण र शौचालय मर्मत, दाङ्गमा अदालत भवन रंगरोगन र कम्पाउण्डवाल मर्मत, प्यूठानमा पुरानो भवनको छाना मर्मत, बर्दियामा कम्पाउण्डवाल रंगरोगन, क्वार्टर मर्मत र न्यायाधीश आवास कम्पाउण्डवाल रंगरोगन, बाँकेमा अदालत भवन मर्मत, कोठा र भन्याङ्ग मर्मत, दैलेखमा सेफ्टीटैंकी मर्मत, बाजुरामा अदालत भवन मर्मत, काँडेतार र गेट निर्माण, प्रतिक्षालय मर्मत, शौचालय मर्मत र विद्युतिय

वायरिङ्गलगायतका कार्य सम्पन्न गरिएको थियो । उल्लिखित कार्यहरूको लागि ती जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा २१,४८,५१,०००।०० निकासा भएको थियो ।

घ) जग्गा प्राप्ति र खरीदतर्फ

यस आर्थिक वर्षमा पुनरावेदन अदालत दिपायलमा र रोल्पा जिल्ला अदालतका लागि जग्गा खरिद गरियो । उल्लिखित जग्गा खरिदका लागि २३,०५,०००।०० निकासा भएको थियो ।

२.३.२. अन्य भौतिक सामग्रीको व्यवस्था

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरूका लागि कार ३२ थान, जीप १० थान, मोटरसाईकल ७ थान खरीद गरिएको छ । साथै कम्प्युटर ७५ थान तथा ल्यापटप ९७ थान खरीद गरिएको छ । त्यस्तै यू.पि.एस १ थान, फोटोकपी मेसिन ११ थान, प्रिन्टर ५० थान खरीद गरिएको छ ।

त्यसैगरी रिक्लीङ मेच २५ थान, अफिस टेबुल २६ थान, टि-टेबुल ४ थान, कम्प्युटर टेबुल १० थान, स्टील दराज २९ थान, स्टील क्याबिनेट १० थान, सोफासेट ५ सेट, टेलिफोन ५० सेट, फ्यान २० थान, एयर कण्डिसन २३ थान, जेनेरेटर १२ थान, भ्याकूम किलिनर १६ थान, काठको कुसन मेच ८ थान, साईकल १५ थान, एम्प्लीफायर १ थान, स्टील च्याक ३० थान र सर्वर २ थान खरीद गरिएको छ । सर्वोच्च अदालतमा रहेका सवारी साधन, कम्प्युटर र अन्य भौतिक साधनको समग्र विवरण परिशिष्ट -३० मा उल्लेख गरिएको छ ।

२.४. सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम र गोष्ठीलगायतका क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यहरू

न्यायपालिकाको सक्षमता, प्रभावकारिता र स्तरीयता यसमा संलग्न जनशक्तिको कार्यक्षमता, दक्षता तथा सक्षमतामा निर्भर रहन्छ । न्यायिक जनशक्तिको क्षमता विकासमा जति बढी ध्यान दिन सकिन्छ, त्यति नै यसले प्रदान गर्ने सेवाको गुणस्तर अपेक्षाकृत रूपमा सन्तोषजनक हुन सक्छ । यस वास्तविकतालाई हृदयङ्गम गरी न्यायपालिकाले आफ्नो स्रोत र साधन एवं अन्य निकायको समन्वय र सहयोगले भ्याएसम्म न्यायिक जनशक्तिलाई सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम, गोष्ठी, सेमिनार जस्ता विभिन्न कार्यक्रमहरू मार्फत दिक्षीत गराउदै आएको छ । यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न भएका सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण, तालिम र गोष्ठी जस्ता कार्यक्रमहरू देहायबमोजिम रहेका छन् :

सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीशहरूको सम्मेलन २०६६ साल पुष २३-२४ गते काठमाडौंमा सम्पन्न भयो । उक्त सम्मेलनले स्वतन्त्र, सक्षम, कम खर्चिलो, प्रभावकारी, जनताको सहज पहुँचयुक्त, जनआस्थामा आधारित, उत्तरदायी एवं गतिशील न्यायप्रणालीको स्थापनार्थ संविधान, कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तहरूलाई अनुसरण गर्दै स्वतन्त्र न्यायपालिकासम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त तथा न्यायपालिकाले अङ्गीकार गरेका मूल्य मान्यताहरूप्रति प्रतिवद्ध रही विकास मैत्री, स्वच्छ एवं निष्पक्ष न्याय सम्पादन गर्ने अठोटका साथ १७ बुँदे प्रस्तावहरू परित गरेको थियो । सो सम्मलेनबाट पारित प्रस्तावहरूको पूर्ण पाठ परिशिष्ट ८८ मा उल्लेख गरिएको छ ।

वैदेशिक भ्रमणअन्तर्गत रसियन फेडेरेशनद्वारा रुसमा मिति २०६६।६।१५-८ सम्म सञ्चालित कार्यक्रममा सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी, माननीय न्यायाधीश श्री तपबहादुर मगर, माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरप्रसाद खतिवडा र सह-रजिष्ट्रार विनोद शर्मा सहभागी हुनुभयो ।

भियतनाममा मिति २०६६।७।२२-२६ सम्म आयोजित एसिया प्यासिफिकका प्रधान न्यायाधीशहरूको सम्मेलनमा सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री मीनबहादुर रायमाझी र उप-सचिव श्री सूर्यप्रसाद पराजुली सहभागी हुनुभयो ।

The World Justice Project द्वारा अष्ट्रियाको भियनामा मिति २०६६।७।२५-२८ सम्म आयोजित "World Justice Forum" २००९ कार्यक्रममा माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ र सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना सहभागी हुनुभयो ।

Conflict Mitigation Programme II द्वारा फ्रान्समा मिति २०६६।४।३-१२ सम्म आयोजित अध्ययन भ्रमण कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ, माननीय न्यायाधीश श्री दामोदर शर्मा, माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिराम कोइराला, पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली, न्याय परिषद्का सचिव श्री प्रकाशकुमार ढुंगाना, माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री विमल ढुंगेल, माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद दाहाल, माननीय न्यायाधीश श्री कुमारप्रसाद पोखरेल, माननीय न्यायाधीश श्री अवधविहारी सिन्हा, सर्वोच्च अदालतका

सह-रजिष्ट्रार श्री तीलप्रसाद श्रेष्ठ, श्री श्रीकान्त पौडेल, उप-रजिष्ट्रार श्री चन्द्रमणि ज्ञवाली र शाखा अधिकृत श्री देवप्रसाद योगी सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा जापानमा २००९ July २५ - Aug. ८ सम्म आयोजित "Civil Code and Related Laws" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी र सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा जापानमा मिति २०६६।१०।९-१६ सम्म आयोजित "Civil Law Reform Through the Seminar" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी र सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना सहभागी हुनुभयो ।

The Constitutional Court of the Republic of Indonesia द्वारा इन्डोनेसियामा मिति २०६७।३।२७-३१ सम्म आयोजित "7th Conference of Asian Constitutional Court Judges" मा माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी र उप-रजिष्ट्रार श्री कृष्णप्रसाद सुवेदी सहभागी हुनुभयो ।

Conflict Mitigation Programme II द्वारा स्पेनमा मिति २०६६।४।११-१९ सम्म आयोजित अध्ययन भ्रमण कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ, माननीय न्यायाधीश श्री गिरीश चन्द्र लाल, माननीय का.मु.मुख्य न्यायाधीश श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ, माननीय न्यायाधीश श्री मिरा खड्का, माननीय न्यायाधीश श्री सत्यराज गुरुङ, माननीय न्यायाधीश श्री वीरबहादुर डाँगी, माननीय न्यायाधीश श्री अच्युतप्रसाद भण्डारी, पुनरावेदन अदालतका रजिष्ट्रार श्री डिल्लीराज आचार्य, उप-सचिव श्री स्वीकृत पराजुली र उप-सचिव श्री नारायण सुवेदी सहभागी हुनुभयो ।

Permanent Mission of Nepal to the United Nations Geneva द्वारा माल्दिभ्समा २००९, नोभेम्बर १६-१७, सम्म आयोजित "Judicial Colloquium" मा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ र माननीय न्यायाधीश श्री प्रेम शर्मा सहभागी हुनुभयो ।

संयुक्त राष्ट्रसंघद्वारा २०१०, मे २७-२८ सम्म न्युयोर्कमा आयोजित कानूनी सहायता कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा जापानमा २०१०, जुलाई १३-२८ सम्म आयोजित "Comparative Study for Criminal System and Practical Procedures" तालिममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ सहभागी हुनुभयो ।

Research and Training Institute, Ministry of Justice, Japan द्वारा जापानमा मिति २०६६।१०।५-१४ सम्म आयोजित "Annual Conference on Technical Assistance in the Legal Field" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ र पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री तीलप्रसाद श्रेष्ठ सहभागी हुनुभयो ।

Indian Bar Council Panjab and Hariyana, International Council of Jurist द्वारा भारतमा २०१०, मार्च १३-१४ सम्म आयोजित "International Conference of Jurists on Judicial Reforms" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल र माननीय न्यायाधीश श्री अवधेशकुमार यादव सहभागी हुनुभयो ।

२०१० IAWJ Seoul Conference Organizing Committee द्वारा कोरियामा २०१०, मे ११-१५ सम्म आयोजित "10th International Association of Women Judges Conference" मा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल, माननीय न्यायाधीश श्री सुशीला कार्की र माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री प्रभा बस्नेत सहभागी हुनुभयो ।

ओ.इ.सी.डी.द्वारा थाइल्याण्डमा मिति २०६६।४।१-४ सम्म आयोजित "National Approach to Professional and Judicial Co-operation" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री भरतराज उप्रेती सहभागी हुनुभयो ।

ए.डि.वी.द्वारा फिलिपिन्समा २०१०, मार्च १३-१९ सम्म आयोजित क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रममा माननीय न्यायाधीश श्री गौरीबहादुर कार्की र उप-रजिष्ट्रार श्री नारायण पौडेल सहभागी हुनुभयो ।

City Montessori School द्वारा भारतमा २००९, डिसेम्बर ११-१४ सम्म आयोजित "10th International Conference of Chief Justices of the World" मा माननीय न्यायाधीश डा. श्री हरिवंश त्रिपाठी सहभागी हुनुभयो ।

National Judicial College of Australia द्वारा अष्ट्रेलियामा मिति २०६६।७।८-१२ सम्म आयोजित "4th International Conference of International Organization for Judicial Training" मा पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश डा. श्री आनन्दमोहन भट्टराई सहभागी हुनुभयो ।

University of Oslo, Faculty of Law द्वारा नर्वेमा २०६६।९।३०-१०।१ सम्म आयोजित "Democracy as Idea and Practice" मा पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश डा. श्री आनन्दमोहन भट्टराई सहभागी हुनुभयो ।

मलेसियामा मिति २०६६।७।१९-२१ सम्म आयोजित धितोपत्रसम्बन्धी कार्यक्रममा पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री बाबुराम रेग्मी सहभागी हुनुभयो ।

अष्ट्रेलियाको सिडनीमा International Organization for Judicial Conference on the Training of the Judiciary (IOJT) नामक संस्थाले अक्टोबर २५ देखि २९ सम्म सञ्चालित "4th International Conference on the Training of the Judiciary" विषयक कार्यक्रममा पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश डा. श्री कूलरत्न भूर्तेल सहभागी हुनुभयो ।

The Hague Forum for Judicial Expertise द्वारा नेदरल्याण्डमा मिति २०६६।५।२५-६।१ सम्म आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी कानूनीसम्बन्धी कार्यक्रममा माननीय न्यायाधीश श्री उदयप्रसाद चापागाई, माननीय न्यायाधीश श्री सुष्मालता माथेमा, माननीय न्यायाधीश श्री रमेश पोखरेल, माननीय न्यायाधीश श्री प्रभा बस्नेत, माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ, माननीय न्यायाधीश श्री शेखरप्रसाद पौडेल, माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरराज आचार्य, माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद ओली, माननीय न्यायाधीश श्री रमेशकुमार खत्री, माननीय न्यायाधीश श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा, माननीय न्यायाधीश श्री नागेन्द्रलाल कर्ण, माननीय न्यायाधीश श्री चन्द्रबहादुर सारु, माननीय न्यायाधीश श्री विष्णु सुवेदी र पुनरावेदन अदालतका रजिष्ट्रार श्री नृपध्वज निरौला सहभागी हुनुभयो ।

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनद्वारा अष्ट्रेलियामा २०१०, मे २-७ सम्म आयोजित "Regional Conference for Judges" मा श्रम अदालतका मुद्दा हेर्ने अधिकारी श्री अग्नीप्रसाद थपलिया सहभागी हुनुभयो ।

सिंगापुर सरकारद्वारा सिंगापुरमा २००९, अगष्ट २५-सेप्टेम्बर ०७ सम्म आयोजित "Use of IT in Public Administration" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार श्री नारायणप्रसाद शर्मा सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा जापानमा २००९, Sept. 23–Nov. 06 सम्म आयोजित "Crime Prevention" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका उप-रजिष्ट्रार श्री विष्णुप्रसाद उपाध्याय सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा जापानमा २००९, नोवेम्बर ३-३० सम्म आयोजित "Training Programme for Young Leaders" कार्यक्रममा उप-सचिव श्री विमल पौडेल र शाखा अधिकृतहरू श्री सुरेश खनाल, श्री हर्कबहादुर क्षेत्री, श्री विष्णुप्रसाद गौतम, श्री मनोज श्रेष्ठ, श्री चन्द्रप्रकाश तिवारी, श्री रमेशप्रसाद रिजाल, श्री रिद्धिनाथ निरौला, श्री भुवन गिरी, श्री रामप्रसाद बस्याल र श्री ममता खनाल सहभागी हुनुभयो ।

सार्क अभिलेख केन्द्रद्वारा भारतमा २००९, अक्टुबर ५-नोवेम्बर ६ सम्म आयोजित "Application of Information" कार्यक्रममा पुस्तकालय अधिकृत श्री प्रमिला पौडेल सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा जापानमा २०१०, मे ९-जुन १८ सम्म आयोजित "Crime Prevention" कार्यक्रममा शाखा अधिकृत श्री गेहेन्द्रराज पन्त सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा सहज पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाको सहयोगमा सर्वोच्च अदालतद्वारा मिति २०६६।०५।१७-१८ सम्म हेटौँडा र पोखरामा, मिति २०६६।०५।२०-२१ सम्म जनकपुर र बुटवलमा, मिति २०६६।०५।२३-२४ सम्म विराटनगर र नेपालगञ्जमा, मिति २०६६।०५। २६-२७ सम्म धनगढीमा र सर्वोच्च अदालतको आयोजनाका सर्वोच्च अदालतमा मिति २०६६।०६।२५-२६ र २०६६।०५।२७-२८ सम्म सञ्चालित दुई दिवसीय कार्यान्वयन योजना निर्माणसम्बन्धी सीप हस्तान्तरण अनुशिक्षण कार्यक्रममा सम्बन्धित क्षेत्रका पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश, जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालतका रजिष्ट्रार, उप-रजिष्ट्रार र शाखा अधिकृत एवं जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार र तहसिलदार तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्थानमा कार्यरत् राजपत्रांकित एवं राजपत्र अंकित कर्मचारी गरी हेटौँडामा २९, पोखरामा ३२, जनकपुरमा ४५, बुटवलमा २८, जनकपुरमा ३९, नेपालगञ्जमा ४०, दिपायलमा २६, काठमाडौँमा ९० गरी जम्मा ३३० जना सहभागी हुनुभयो ।

सर्वोच्च अदालतद्वारा पूर्वाञ्चल क्षेत्रको विराटनगर, मध्यमाञ्चल क्षेत्रको हेटौँडा, पश्चिमाञ्चल क्षेत्रको पोखरा र मध्यपश्चिमाञ्चल तथा सुदुपश्चिमाञ्चल क्षेत्रको महेन्द्रनगरमा मिति २०६६।१०।१३ र १४ मा सञ्चालित दुई दिवसीय

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सो अर्न्तगतका पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतहरूमा कार्यरत् १८९ जना राजपत्र अनर्कित कर्मचारीहरू सहभागी हुनु भयो ।

सर्वोच्च अदालतद्वारा पुनरावेदन अदालत पाटनमा मिति २०६६।११।१८ मा सञ्चालित व्यापार वाणिज्य कानूनसम्बन्धी एक दिवसीय अर्न्तक्रिया कार्यक्रममा काठमाडौं उपत्यकाभित्रका पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश र जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालतका रजिष्ट्रार, उप-रजिष्ट्रार, शाखा अधिकृत र जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार समेत ४१ जना सहभागी हुनुभयो ।

सर्वोच्च अदालतद्वारा पुनरावेदन अदालत हेटौंडामा मिति २०६६।११।२९ मा सञ्चालित व्यापार वाणिज्य कानूनसम्बन्धी एक दिवसीय अर्न्तक्रिया कार्यक्रममा क्षेत्रका पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश र जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालतका रजिष्ट्रार, उप-रजिष्ट्रार, शाखा अधिकृत र मकवानपुर जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार समेत गरी ३५ जना सहभागी हुनुभयो ।

सर्वोच्च अदालतद्वारा काठमाडौंमा विभिन्न मितिमा सञ्चालित मुस्कानसहितको न्यायिक सेवा विषयक अनुशिक्षण कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका राजपत्रांकित, राजपत्र अनर्कित तथा अन्य कर्मचारी गरी ३०० जना सहभागी हुनुभयो ।

सर्वोच्च अदालतद्वारा मिति २०६७।०१।०९ मा सञ्चालित फरक फरक मुद्दाका लागि फरक व्यवस्थापन पद्धतिसम्बन्धी एकदिवसीय अर्न्तक्रिया कार्यक्रममा काठमाडौं उपत्यकाभित्रका पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश, माननीय न्यायाधीश र जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालतका रजिष्ट्रार, उप-रजिष्ट्रार र जिल्ला अदालतका श्रेस्तेदार, अधिकृत कर्मचारी गरी ५० जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा काठमाडौंमा मिति २०६६।१८।२२ सम्म आयोजित रणनीति योजनासम्बन्धी गोष्ठीमा विभिन्न जिल्ला अदालतका २० जना माननीय जिल्ला न्यायाधीश सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।६।२ मा आयोजित नेपालमा धितोपत्र बजार र कानूनी सवालसम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रममा काठमाडौं उपत्यकाभित्रका ५ जना माननीय जिल्ला न्यायाधीश र ५ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा सहज पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाद्वारा काठमाडौंमा मिति २०६७।२।२३-२४ सम्म आयोजित लैङ्गिक समानतासम्बन्धी गोष्ठीमा विभिन्न अदालतका १२ जना माननीय न्यायाधीश तथा १ जना राजपत्रांकित कर्मचारीहरू सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६७।१।५-७ सम्म सञ्चालित "Contract Law and Public Procurement Law" विषयक तालिममा विभिन्न अदालतका ५ जना माननीय जिल्ला न्यायाधीश र ६ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०६६।६।२८-३० सम्म विराटनगरमा, मिति २०६६।७।४-८ सम्म काठमाडौंमा, मिति २०६६।७।१०-१२ सम्म ललितपुरमा आयोजित मानवअधिकारसम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधीश १३ जना र विभिन्न अदालतका उप-सचिव तथा शाखा अधिकृत १७ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।७।२७-२८ सम्म आयोजित "Human Rights Standards into Domestic Judgments" कार्यक्रममा सर्वोच्च अदालतका ३९ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।१।२।५-६ सम्म आयोजित "International Human Rights Law" विषयक अनुशिक्षण कार्यक्रममा माननीय जिल्ला न्यायाधीश ५ जना, सर्वोच्च अदालतका इजलास अधिकृत २० जना र राजपत्रांकित कर्मचारी ५ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा विराटनगरमा मिति २०६६।६।२५-२७ सम्म, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।१।२७-२९ सम्म, नेपालगञ्जमा मिति २०६६।१।१२-१४ सम्म, धनगढीमा मिति २०६६।१।२।११-१३ सम्म, पोखरामा मिति २०६६।१।२।२१-२३ सम्म र हेटौंडामा मिति २०६६।१।२।२८-३० सम्म आयोजित बालन्याय प्रणालीसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका राजपत्रांकित कर्मचारी ५१ जना र राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६७।२।१८-२० सम्म आयोजित बालन्याय प्रणालीसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका २८ जना राजपत्रअनर्कित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।७।१५-२६ सम्म आयोजित प्रशिक्षण कार्यक्रममा पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश ४७ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।१।१२-१५ सम्म आयोजित प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिममा विभिन्न पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश १० जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।१।२१-२।१७ सम्म सञ्चालित तालिममा विभिन्न जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश २७ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६७।१।३०-२।१ सम्म सञ्चालित रिटसम्बन्धी अन्तर्क्रियामा विभिन्न पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश २४ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा नगरकोटमा मिति २०६७।३।४-५ सम्म सञ्चालित 'The Role of Judge in Preventing Torture' विषयक कार्यशालामा पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश २५ जना सहभागी हुनुभयो ।

प्रो पब्लिकद्वारा मकवानपुरमा मिति २०६७।४।१६-१७ सम्म सञ्चालित जर्वरजस्ती करणी र पीडित न्याय एक सिंहावलोकन विषयक अन्तर्क्रियामा विभिन्न अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधीश ११ जना सहभागी हुनुभयो ।

नेपाल प्रतिलिपि अधिकार रजिष्ट्रारको कार्यालयद्वारा काभ्रेपलाञ्चोकमा मिति २०६६।६।२९-३० सम्म सञ्चालित प्रतिलिपि अधिकारसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधीश २८ जना सहभागी हुनुभयो ।

फौजदारी कानून सुधार कार्य दलद्वारा विराटनगर, हेटौँडा र नेपालगंजमा मिति २०६६।१२।१५-१८ सम्म सञ्चालित फौजदारी कानून विषयक सेमिनारमा विभिन्न अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा राजपत्रांकित कर्मचारी गरी ३० जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय विधिविज्ञान प्रयोगशालाद्वारा काठमाडौँमा मिति २०६७।१।२३ मा सञ्चालित "DNA Profiling Techlonogy in Crime" विषयक गोष्ठीमा विभिन्न अदालतका माननीय न्यायाधीश ४ जना सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाद्वारा काठमाडौँमा मिति २०६६।४।४-९ सम्म सञ्चालित "Forensic Science" विषयक प्रशिक्षणमा विभिन्न अदालतका माननीय न्यायाधीश ३० जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।१।२०-२५ सम्म आयोजित वाणिज्यसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने प्रशिक्षण कार्यक्रममा विभिन्न पुरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश २२ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०६६।१।१५मा बाँके, बर्दिया, सुर्खेत र दाङ क्षेत्रका लागि नेपालगंजमा, मिति २०६७।२।८ मा मोरङ, सुनसरी, धनकुटा क्षेत्रका लागि विराटनगरमा र मिति २०६७।२।२२ मा पोखरामा आयोजित वाणिज्य तथा व्यापार कानूनसम्बन्धी कार्यक्रममा सो क्षेत्रका माननीय मुख्य न्यायाधीश, माननीय न्यायाधीश र राजपत्रांकित अधिकृत गरी ६२ जना सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।१०।३-८ सम्म सञ्चालित 'Process Based Training of Trainers' प्रशिक्षणमा विभिन्न अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधीश २ जना र राजपत्रांकित कर्मचारी ६ जना सहभागी हुनुभयो ।

पिपुल्स ल फर्मद्वारा विराटनगर, वुटवल, पोखरा र नेपालगंजमा मिति २०६६।४।१९, २५, २३ मा सञ्चालित Drafting of Procedure Rules विषयक अन्तर्क्रियामा विभिन्न अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधीश तथा रजिष्ट्रार गरी ३४ जना सहभागी हुनुभयो ।

देवानी कानून परिमार्जन कार्यदलद्वारा विराटनगर र वुटवलमा मिति २०६६।१।१-४ सम्म सञ्चालित छलफल कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

भू सूचना प्रविधि अध्ययन प्रतिष्ठानद्वारा सर्वोच्च अदालतमा मिति २०६६।१।२८-१।२३ सम्म सञ्चालित जग्गा नाप जाँचसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका ३० जना माननीय जिल्ला न्यायाधीश सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा बुढानिलकण्ठमा मिति २०६६।१०।१ मा सञ्चालित मेलमिलाप प्रशिक्षणसम्बन्धी कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका ६ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

मानवअधिकारका लागि महिला, एकल महिला समूहद्वारा होटल हिमालयमा मिति २०६६।४।१५ मा सञ्चालित समस्या, चुनौती र समाधान विषयक अन्तर्क्रियामा विभिन्न अदालतका २० जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

जाइकाद्वारा काठमाडौंमा मिति २०६६।७।२-१३ सम्म सञ्चालित 'Comparative Seminar of Criminal Justice System and Criminal Procedures' विषयक सेमिनारमा विभिन्न अदालतका १० जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

कानून अन्वेषण तथा अनुसन्धान केन्द्रद्वारा काठमाडौं र भक्तपुरमा मिति २०६६।४।१८-२०, २३, २७ मा सञ्चालित मानव वेचविखन तथा ओसारपसार अपराधको सफल अभियोजनका लागि पीडित तथा साक्षीको सुरक्षा विषयक गोष्ठीमा विभिन्न अदालतका ३ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।१।१८-२५ सम्म सञ्चालित सेवाकालिन तालिममा विभिन्न अदालतका १० जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।१।२९-१।२।७ सम्म आयोजित मेलमिलापसम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका २० जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाद्वारा धुलिखेलमा मिति २०६६।९।२५-३० सम्म आयोजित मेलमिलापसम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका ४ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।१।२३-२८ सम्म सञ्चालित नेतृत्व र व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका २४ जना राजपत्रांकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६७।१।१९-२४ सम्म आयोजित कार्य क्षमतासम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका २४ जना इजलास अधिकृत सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा IDF Legal and Judicial Reforms of Strengthen Creditor Rights Project Supreme Court of Nepal संगको सहकार्यमा राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।९।२०-२५ सम्म आयोजित वाणिज्य इजलाससम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रममा विभिन्न अदालतका राजपत्रांकित र राजपत्र अनंकित कर्मचारी गरी २३ जना सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाद्वारा हेटौँडामा मिति २०६६।४।१७-१९ सम्म सञ्चालित कर्मचारीहरूको विधिशास्त्रको नविनतम् आधारमा क्षमता अभिवृद्धि गर्नेसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका राजपत्रांकित तथा राजपत्रअनंकित कर्मचारी गरी ३० जना सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाद्वारा दिपायलमा मिति २०६६।४।३०-५।१ मा सञ्चालित क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका राजपत्रांकित तथा राजपत्रअनंकित गरी ३० जना कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

यु.एस.एड द एसिया फाउण्डेशन र राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा ललितपुरमा मिति २०६६।८।२-४ र राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा मिति २०६६।५।३-४, १४-१६, २१-२३ सम्म सञ्चालित मुद्दा प्रवाह व्यवस्थापन तालिममा विभिन्न अदालतका ७५ जना राजपत्रअनंकित कर्मचारीहरू सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा मिति २०६६।६।२५-२७ सम्म विराटनगरमा, मिति २०६६।९।२७-२९ सम्म राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा र मिति २०६६।१।१२-१४ सम्म नेपालगंजमा र मिति २०६७।२।२५-२६ सम्म ललितपुरमा आयोजित लैङ्गिक न्याय विषयक तालिममा विभिन्न अदालतका ६० जना राजपत्रअनंकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानद्वारा नेपालगंजमा मिति २०६६।१।१९-११ सम्म, धनगढीमा मिति २०६६।१।२।११-१३ सम्म र मोरङमा मिति २०६७।२।२-४ सम्म सञ्चालित न्यायिक सेवा प्रवाहमा कर्मचारीको भूमिका विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रममा तत् क्षेत्रका विभिन्न अदालतमा कार्यरत् ७५ जना राजपत्रअनंकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि परियोजनाद्वारा काठमाडौंमा मिति २०६६।४।८-२२ सम्म सञ्चालित सूचना प्रविधिसम्बन्धी तालिममा विभिन्न अदालतका १५ जना राजपत्रअनंकित कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६६ कार्तिकमा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित १५ दिने वेसिक कम्प्युटर ट्रेनिङ्गमा ८ जना सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६६ भाद्रमा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित १० दिने सफ्टवेयरसम्बन्धी तालिममा १० जना र कार्तिकमा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित आधारभूत कम्प्युटर तालिममा १० जना गरी काठमाडौं जिल्ला अदालतका २० जना कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६६ मंसिरमा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित १५ दिने *हार्डवेयर* तथा *नेटवर्कसम्बन्धी* तालिममा १६ जना पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६६ मंसिरमा विभिन्न पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतमा सञ्चालित ७ दिने *सफ्टवेयरसम्बन्धी* तालिममा २५ जना पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतका कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६६ पौष महिनामा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित ४ दिने *एल.आई.सी. सफ्टवेयरसम्बन्धी* तालिममा १० जना सर्वोच्च अदालतका कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६६ माघ महिनामा पुनरावेदन अदालत विराटनगरमा, पुनरावेदन अदालत राजविराजमा, पुनरावेदन अदालत जनकपुरमा र मिति २०६६ फागुन महिनामा पुनरावेदन अदालत नेपालगंजमा पुनरावेदन अदालत सुर्खेतमा तथा मिति २०६६ चैत्र महिनामा पुनरावेदन अदालत जुम्लामा सञ्चालित १२ दिने आधारभूत कम्प्युटर तथा *सफ्टवेयर* तालिममा सो क्षेत्रका माननीय न्यायाधीश ४ जना र कर्मचारी १९० जना सहभागी हुनुभयो ।

फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको आयोजनामा मिति २०६६ चैत्र महिनामा काठमाडौं जिल्ला अदालतमा, पोखरामा, वुटवलमा, हेटौंडामा, जनकपुरमा, विराटनगरमा, नेपालगंजमा र धनगढीमा सञ्चालित २ दिने फैसला कार्यान्वयन, *केस सफ्टवेयर* ट्रेनिङ्गमा २४० जना सो क्षेत्रका जिल्ला अदालतका कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ जेष्ठ महिनामा सर्वोच्च अदालतमा मातहत अदालतमा तालिम दिने प्रयोजनको लागि सञ्चालित ७ दिने प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिममा ६ जना सर्वोच्च अदालतका कर्मचारी सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ जेष्ठ/असार महिनामा बाग्लुङमा सञ्चालित १४ दिने *केस सफ्टवेयर ट्रेनिङ्ग, केस इन्ट्री, कज लिस्ट, केस स्टार्टस्* विषयक तालिममा पुनरावेदन अदालत तथा सम्बन्धित जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश र सम्बन्धित कर्मचारीहरू गरी १० जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ जेष्ठ/असार महिनामा पोखरामा सञ्चालित २२ दिने *केस सफ्टवेयर ट्रेनिङ्ग, केस इन्ट्री, कज लिस्ट, केस स्टार्टस्* विषयक तालिममा पुनरावेदन अदालत तथा सम्बन्धित जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश र सम्बन्धित कर्मचारीहरू गरी १५ जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ जेष्ठ/असार महिनामा हेटौंडा र जनकपुरमा सञ्चालित १५ दिने *केस सफ्टवेयर ट्रेनिङ्ग, केस इन्ट्री, कज लिस्ट, केस स्टार्टस्* विषयक तालिममा पुनरावेदन अदालत तथा सम्बन्धित जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश र सम्बन्धित कर्मचारीहरू गरी ३३ जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ जेष्ठ/असार महिनामा राजविराजमा सञ्चालित १८ दिने *केस सफ्टवेयर ट्रेनिङ्ग, केस इन्ट्री, कज लिस्ट, केस स्टार्टस्* विषयक तालिममा पुनरावेदन अदालत तथा सम्बन्धित जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश र सम्बन्धित कर्मचारीहरू गरी १८ जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ जेष्ठ/असार महिनामा महेन्द्रनगरमा सञ्चालित २४ दिने *केस सफ्टवेयर ट्रेनिङ्ग, केस इन्ट्री, कज लिस्ट, केस स्टार्टस्* विषयक तालिममा पुनरावेदन अदालत तथा सम्बन्धित जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश र सम्बन्धित कर्मचारीहरू गरी १० जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ असार महिनामा स्याङ्जा, कास्की, तनहुँ, पर्सा, चितवन, मकवानपुर जिल्ला अदालत र पुनरावेदन अदालत पोखरामा सञ्चालित ३ दिने *इन्टरनेट कनेक्सन, केस सफ्टवेयर ट्रेनिङ्ग, केस इन्ट्री, कज लिस्ट, केस स्टार्टस्* विषयक तालिममा सो क्षेत्रका माननीय न्यायाधीश र सम्बन्धित कर्मचारीहरू गरी ८४ जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ असार महिनामा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित ३ दिने *एल.आई.सी. सफ्टवेयर* तालिममा सर्वोच्च अदालतका फाँटमा कार्यरत् कर्मचारी र मुद्दा शाखामा कार्यरत् शाखा प्रमुखहरू गरी २७ जना सहभागी हुनुभयो ।

सूचना प्रविधि शाखाद्वारा मिति २०६७ असार महिनामा सर्वोच्च अदालतमा सञ्चालित १ दिने LIC *सफ्टवेयर* तालिममा १० जना सर्वोच्च अदालतका इजलास अधिकृतहरू सहभागी हुनुभयो ।

परिच्छेद-३ सर्वोच्च अदालत

३.१. गठन

सर्वोच्च अदालत न्यायपालिकाको सबैभन्दा माथिल्लो तहको अदालत हो। सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीशका अतिरिक्त बढीमा १४ जनासम्म न्यायाधीशहरू रहने संवैधानिक व्यवस्था छ। कुनै समयमा सर्वोच्च अदालतमा मुद्दाको संख्या बढ्न गई न्यायाधीशहरूको संख्या अपर्याप्त हुन गएमा कुनै निश्चित अवधिको लागि अस्थायी न्यायाधीश पनि नियुक्त गर्न सकिने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीशसहित स्थायी १३ र अस्थायी ५ गरी जम्मा १८ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको थियो। यो आर्थिक वर्षमा कार्यरत प्रधान न्यायाधीश र माननीय न्यायाधीशहरूको नाम र सम्पादित कार्य विवरण परिशिष्ट -१ मा उल्लेख छ।

३.२. प्रधान न्यायाधीश र न्यायाधीशहरूको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बमोजिम राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषद्को सिफारिशमा नेपालको प्रधान न्यायाधीश र प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्को सिफारिशमा सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीशहरूको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

३.३. इजलासको गठन र कार्यप्रणाली

सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा ४ मा सर्वोच्च अदालतबाट मुद्दा मामिलाको सुनुवाइ र किनारा गर्ने अधिकारको प्रयोग तोकिएबमोजिम एकजना न्यायाधीशको इजलासबाट वा एकभन्दा बढी न्यायाधीशहरूको संयुक्त, विशेष वा पूर्ण इजलासबाट हुने व्यवस्था छ। सोही ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बनेको सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ मा देहायअनुसारका इजलासहरूको व्यवस्था गरिएको छ :-

३.३.१. पूर्ण इजलास

पूर्ण इजलासमा तीन जना वा सोभन्दा बढी न्यायाधीशहरूको संख्या रहन्छ। सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दा मामिलाहरूमध्ये संयुक्त इजलासमा न्यायाधीशहरूको राय नमिलेको मुद्दा, मुद्दामा समावेश भएको जटिल कानूनी प्रश्न वा सिद्धान्तको सम्बन्धमा पूर्ण इजलासबाट हेरिनु उपयुक्त ठानी संयुक्त इजलासले पूर्ण इजलासमा पेश गर्न आदेश दिएको मुद्दा, कानूनी प्रश्नको जटिलता र महत्त्वको विचार गरी प्रधान न्यायाधीशले पूर्ण इजलासमा पेश गर्न तोकिएको मुद्दा पूर्ण इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। पूर्ण इजलासबाट हेरिएका मुद्दा र रिट निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट-३ र ४ मा दिइएको छ।

३.३.२. विशेष इजलास

विशेष इजलासमा पनि तीन वा सो भन्दा बढी न्यायाधीशहरू रहने व्यवस्था छ। कानूनमा नै विशेष इजलासबाट हेरिने भनी उल्लेख भएको मुद्दा, मुद्दाको जटिलता हेरी प्रधान न्यायाधीशले विशेष इजलासबाट हेर्नुपर्ने भनी तोकिएको मुद्दा, नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (१) अन्तर्गतको संविधान प्रदत्त मौलिक हकमा अनुचित बन्देज लगाई जारी गरिएको कानूनसम्बन्धी निवेदनहरू विशेष इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। विशेष इजलासबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-३ मा दिइएको छ।

३.३.३. संयुक्त इजलास

संयुक्त इजलासमा दुईजना न्यायाधीशहरू भएको रहन्छन्। सर्वोच्च अदालत नियमावलीमा व्यवस्था भएअनुसार पुनरावेदन, साधक, नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) अन्तर्गत परेका निवेदनहरू, पुनरावेदनको अनुमतिको लागि न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ लागू हुनुभन्दा अघि परेका निवेदनहरू, मुद्दा दोहोर्‍याउनका लागि परेका निवेदनहरू, न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १५ बमोजिम तल्लो अदालतबाट भिकाइएको मुद्दा र सार्वजनिक हक वा सरोकारको कानूनी प्रश्न समावेश भएको वा विषयवस्तुको जटिलता र महत्त्वको विचार गरी प्रधान न्यायाधीशबाट संयुक्त इजलासमा पेश गर्ने गरी तोकिएका मुद्दाहरू संयुक्त इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। संयुक्त इजलासबाट हेरिएका विभिन्न रिट तथा मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -५ मा दिइएको छ।

३.३.४. एक न्यायाधीशको इजलास

पूर्ण, विशेष र संयुक्त इजलासबाट हेरिने बाहेकका अन्य केही मुद्दाहरू एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। एक न्यायाधीशबाट हेरिने मुद्दाहरूमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (१),(२) अन्तर्गत परेका निवेदनहरूको प्रारम्भिक सुनुवाइ, मुलुकी ऐन, अदालती बन्दोवस्तको १७, १२४ ग. र १९४ नं. अन्तर्गतका निवेदनहरू, न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १६ अन्तर्गत परेका निवेदनपत्र र तत्सम्बन्धी प्रतिवेदनहरू, सर्वोच्च अदालतमा दायर रहेका मुद्दासँग सम्बन्धित कुनै लिलाम बिक्री वा अन्य कुनै कुराको लागि तोकिएको तारेख स्थगित गरी पाउँ भन्ने निवेदन पत्रहरू, मुद्दाको कारवाहीको सिलसिलामा रजिष्टारले गरेको आदेश उपर परेका निवेदनपत्रहरू र पूर्ण, विशेष वा संयुक्त इजलासले हेर्ने भनी तोकिए बाहेकका वा एक न्यायाधीशको इजलासले हेर्ने भनी तोकिएको मुद्दा र अन्य निवेदनपत्र एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ। एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिएका विभिन्न रिट तथा मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-५ मा दिइएको छ।

३.३.५. विदाको अवधिमा इजलास तोकिने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २३ अनुसार सात दिन वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि अदालत बन्द रहने भएमा कम्तीमा एक जना न्यायाधीशलाई सो विदाको अवधिभित्र पर्ने वन्दीप्रत्यक्षीकरणको निवेदनपत्र लिई सुनुवाइ गर्नको लागि तोकिने व्यवस्था छ। सो दफाअनुसार दशैँ विदाको अवधिमा सर्वोच्च अदालत बन्द रहने हुँदा सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्रमा वन्दीप्रत्यक्षीकरणको निवेदनपत्र लिई सुनुवाइ गर्नको लागि न्यायाधीश तोकिने गरेको छ।

३.४. जनशक्ति

सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत जनशक्तितर्फ हेर्दा यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा प्रधान न्यायाधीश समेत जम्मा १८ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको थियो। कर्मचारीतर्फ सर्वोच्च अदालतमा ४४३ दरवन्दी रहेकोमा यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न दर्जाका ३२८ जना स्थायी कर्मचारी र ६४ जना करारमा गरी जम्मा ४१० जना कार्यरत रहनु भएको थियो। यसका अतिरिक्त कार्यबोझका कारण केही कर्मचारीहरूलाई काजमा राखिएको थियो। सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत जनशक्तिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -२६ मा दिइएको छ।

३.५. न्यायिक कार्य

सर्वोच्च अदालतले आफूलाई प्राप्त विभिन्न क्षेत्राधिकारअन्तर्गत न्यायिक कार्य सम्पन्न गरी आएको छ। यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न क्षेत्राधिकारअन्तर्गत सम्पादन गरेको न्यायिक कार्यलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ :-

३.५.१. साधारण अधिकार क्षेत्र

सर्वोच्च अदालतको यस अधिकार क्षेत्रअन्तर्गत निम्न क्षेत्राधिकारहरू पर्दछन् :-

(क) शुरु मुद्दा हेर्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिम शुरु मुद्दा हेर्ने अधिकार प्राप्त छ। संविधानको धारा १०२ (३) र सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ को दफा ७ अनुसार सर्वोच्च अदालतले आफ्नो र आफ्ना मातहतका अदालत वा न्यायिक निकायहरूको अवहेलनामा कारवाइ चलाई सजाय गर्न सक्ने व्यवस्था छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १५ अनुसार मातहत अदालतमा दायर रहेका कुनै मुद्दामा संविधान वा कानूनको व्याख्यासम्बन्धी जटिल प्रश्न समावेश भएको रहेछ भने त्यस्तो मुद्दाको मिसिल भिकाई सर्वोच्च अदालतबाटै किनारा गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका शुरु र विविध मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -८ मा दिइएको छ।

(ख) पुनरावेदन सुन्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिम पुनरावेदन सुन्ने अधिकार प्रदान गरिएको छ। न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९ बमोजिम सर्वोच्च अदालतमा देहायका मुद्दाहरू उपर पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था छ:

१. पुनरावेदन अदालतले शुरु कारवाही र किनारा गरेको मुद्दा,
२. दश वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय भएको मुद्दा,

३. शुरु अदालत, निकाय वा अधिकारीले गरेको निर्णय उपर पुनरावेदन अदालतले पुनरावेदनको रोहमा निर्णय गर्दा केही वा पूरै उल्टी भएको मुद्दा,
४. विशेष अदालतले शुरु कारवाही र किनारा गरेको मुद्दा,
५. कानूनमा सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था भएका मुद्दाहरू,

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका पुनरावेदनसम्बन्धी मुद्दाको विवरण परिशिष्ट -२ मा दिइएको छ ।

(ग) पुनरावलोकन गर्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (४) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा तोकिएको अवस्था र शर्तमा आफ्नो फैसला वा अन्तिम आदेशको पुनरावलोकन गर्न सक्ने अधिकार प्राप्त छ । न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ११ बमोजिम तथा सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ६ को उपनियम १, २ र नियम ५३ को उपनियम ३ को अधिनमा रही सर्वोच्च अदालतले आफ्नो फैसला वा अन्तिम आदेश देहायको अवस्थामा पुनरावलोकन गर्न सक्दछ :-

१. मुद्दामा भएको इन्साफमा तात्त्विक असर पर्ने किसिमको कुनै प्रमाण रहेको तथ्य मुद्दा किनारा भएपछि मात्र सम्बन्धित पक्षलाई थाहा भएको देखिएमा, वा
२. सर्वोच्च अदालतबाट स्थापित नजीर वा कानूनी सिद्धान्तको प्रतिकूल निर्णय भएको देखिएमा ।

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट भएको मुद्दाको पुनरावलोकनसम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -९ मा दिइएको छ ।

(घ) मुद्दा दोहोर्‍याइ हेर्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिम मुद्दा दोहोर्‍याउने अधिकार प्रदान गरेको छ । न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ वा प्रचलित कानूनबमोजिम सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन नलाग्ने मुद्दाहरूमा पुनरावेदन अदालतले गरेको फैसला वा अन्तिम आदेश उपर सर्वोच्च अदालतले मुद्दा दोहोर्‍याइ हेर्ने सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १२ मा उल्लेख भएअनुसार देहायको अवस्थामा सर्वोच्च अदालतले मुद्दा दोहोर्‍याइ हेर्ने आदेश गर्दछ :-

१. पुनरावेदन अदालतको फैसला वा अन्तिम आदेशमा गम्भीर कानूनी त्रुटि भएको,
२. सर्वोच्च अदालतबाट स्थापित कानूनी सिद्धान्त वा नजिरको पालना नगरेको वा गलत किसिमले व्याख्या गरी प्रयोग गरेको,
३. सार्वजनिक सम्पत्तिसम्बन्धी विवाद समावेश भएको मुद्दामा मिसिल संलग्न प्रमाणको उचित मूल्याङ्कन नभएको कारणले सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना भएको वा त्यस्तो सम्पत्तिमा क्षति पुगेको, वा
४. बालक, महिला, वृद्ध, अपाङ्ग वा मानसिक रोगबाट पीडित व्यक्तिको उचित प्रतिनिधित्व हुन नसकी इन्साफमा तात्त्विक असर परेको ।

यस वर्ष सर्वोच्च अदालतबाट दोहोर्‍याइ हेरिएका निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट-१० मा दिइएको छ ।

(ङ) साधक जाँच्ने

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिम साधक जाँच्ने अधिकार प्रदान गरेको छ । न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १० मा सर्वस्वसहित जन्मकैद वा जन्मकैद हुने मुद्दामा पुनरावेदन अदालतले सो सजाय गर्ने ठहर्‍याएकोमा सर्वोच्च अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा साधक जाहेर भएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -२ मा दिइएको छ ।

(च) निवेदन प्रतिवेदन सुन्ने

नेपालको अन्तरिम संविधानको धारा १०७ (३) अनुसार सर्वोच्च अदालतलाई कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिम निवेदन सुन्ने अधिकार प्रदान गरेको छ । न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १६ मा प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै अदालत, निकाय वा अधिकारीबाट मुद्दाको पुर्पक्षको लागि प्रतिवादीलाई तारेख, जमानत वा थुनामा राख्ने गरी भएको आदेश वा मुद्दाको कारवाहीको सिलसिलामा भएको अन्य कुनै अन्तरकालीन आदेश उपर एक तह निवेदन गर्न सकिने तर पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय हुन सक्ने मुद्दामा प्रतिवादीलाई पुर्पक्षको लागि तारेख जमानत वा थुनामा राख्ने गरी भएको आदेश उपर कानूनी त्रुटी वा कार्यविधिसम्बन्धी अनियमितताको प्रश्नमा सर्वोच्च अदालतमा

निवेदन दिन सकिने व्यवस्था छ। यसअन्तर्गत मुलुकी ऐन, अ.व. १७ नं. अन्तर्गतका निवेदनहरू पनि पर्दछन्। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका निवेदन प्रतिवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -१२ र १३ मा दिइएको छ।

३.५.२. असाधारण अधिकार क्षेत्र

सर्वोच्च अदालतको असाधारण अधिकारक्षेत्रअन्तर्गत निम्नानुसारका क्षेत्राधिकारहरू पर्दछन् :-

(क) न्यायिक पुनरावलोकनको क्षेत्राधिकार

संवैधानिक सर्वोच्चता लिखित संविधानका विशेषताहरू मध्य एक हो। संविधान देशको मूल कानून हुनाले संविधानसँग बाझिने कानून बाझिएको हदसम्म अमान्य हुन्छ। संविधानको यो मौलिक विशेषताको संरक्षण गर्ने जिम्मेवारी न्यायपालिकाको हुन्छ। विधायिकाद्वारा निर्मित कानूनहरू संविधानसम्मत छन् वा छैनन् भनी संवैधानिकताको परीक्षण गर्ने कार्य न्यायिक पुनरावलोकन (Judicial Review) हो। धेरै जसो मुलुकमा न्यायपालिकाले यसलाई आफ्नो अन्तरनिहित अधिकारको रूपमा प्रयोग गरी आएका छन् भने हामी कहाँ संविधानद्वारा नै यो अधिकार सर्वोच्च अदालतलाई प्राप्त छ। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (१) अनुसार कुनै कानून संविधानसँग बाझिएको हुँदा बदर गरी पाउँ भनी कुनै पनि नेपाली नागरिकले सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दिन सक्ने र कुनै कानून संविधानसँग बाझिएको देखिएमा सो कानूनलाई बदर घोषित गर्ने असाधारण अधिकार सर्वोच्च अदालतलाई छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका न्यायिक पुनरावलोकनसम्बन्धी निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -६ मा दिइएको छ।

(ख) रिट क्षेत्राधिकार

संविधानद्वारा प्रदत्त मौलिक हकको प्रचलनको लागि अर्को उपचारको व्यवस्था नभएको वा अर्को उपचारको व्यवस्था भए पनि सो उपचार अपर्याप्त वा प्रभावहीन देखिएको अवस्थामा नागरिकका संविधान र कानून प्रदत्त हकको प्रचलनको लागि सिधै माथिल्लो तहको अदालतमा प्रवेश गर्न पाउने र अदालतबाट उचित उपचार प्रदान गर्न उपयुक्त आदेश जारी गरी हनन् भएको हकको प्रचलन गराउने असाधारण अधिकार नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) ले सर्वोच्च अदालतलाई प्रदान गरेको छ। यसअन्तर्गत सर्वोच्च अदालतले बन्दीप्रत्यक्षीकरण, परमादेश, उत्प्रेषण, प्रतिषेध, अधिकारपृच्छालगायत जुनसुकै उपयुक्त आदेश जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतमा परेका यस प्रकारका रिट निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -६ मा दिइएको छ।

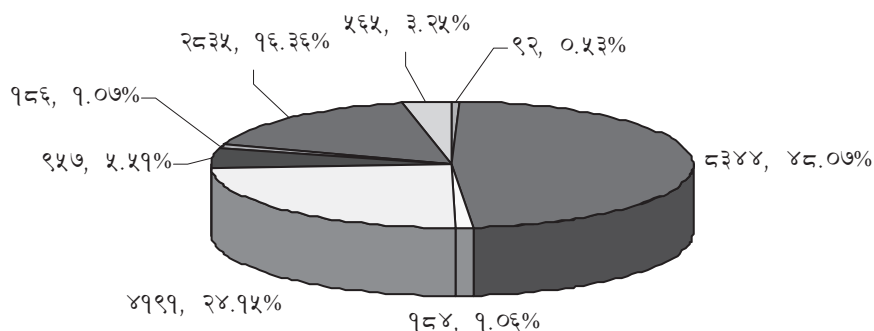
(ग) सार्वजनिक सरोकारको विवाद हेर्ने

कुनै व्यक्ति विशेषसँग मात्र सम्बन्धित नभएर समाजको वृहत्तर वर्ग वा समुदायको हित र सरोकार निहित मुद्दालाई सार्वजनिक सरोकारको विवाद मानिन्छ। मुद्दा गर्ने हकद्वैयाका सम्बन्धमा सामान्य अवधारणा के रहेको छ भने जसको जुन कुरामा हक पुग्छ सो कुरामा उसैले मात्र मुद्दा गर्न पाउँछ। तर सार्वजनिक हित र सरोकार निहित रहेको विषयमा भने सरोकारवाला जोसुकैले पनि मुद्दा गर्न पाउने गरी हकद्वैयाको उदार व्याख्या गर्ने गरिएको हुन्छ। यसलाई अदालतको न्यायिक सक्रियता पनि मानिन्छ। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७ (२) बमोजिम सर्वोच्च अदालतलाई सार्वजनिक हक वा सरोकारको कुनै विवादमा समावेश भएको कुनै संवैधानिक र कानूनी प्रश्नको निरूपणका लागि आवश्यक र उपयुक्त आदेश जारी गरी त्यस्तो विवाद टुङ्गो लगाउने असाधारण अधिकार प्राप्त छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट हेरिएका सार्वजनिक सरोकारका विवादहरूको विवरण परिशिष्ट -६ मा दिइएको छ।

सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दा, रिट, निवेदनहरूको वर्गीकृत तालिका

शुरु मुद्दा/विविध	पुनरावेदन	साधक	रिट	पुनरावलोकन	पुनरावेदनको अनुमति	दोहोर्याइ पाऊ	निवेदन प्रतिवेदन	जम्मा
९२	८३४४	१८४	४१९१	९५७	१८६	२८३५	५६५	१७,३५४

सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दा, रिट निवेदनहरूको वर्गीकृत सूचक

■ शुरु मुद्दा/विविध ■ पुनरावेदन □ साधक □ रिट ■ पुनरावलोकन ■ पुनरावेदनको अनुमति ■ दोहोर्याइ पाऊ □ निवेदन प्रतिवेदन

३.५.३. मुद्दा सुनुवाइमा समूह प्रणाली

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ मा मिति २०६६।५।१ मा भएको दशौं संशोधनले नियम ९(२) मा खास प्रकृतिका मुद्दाहरू खास न्यायाधीशहरूको समूहले हेर्ने गरी प्रधान न्यायाधीशले समूह गठन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ। सो अनुसार सर्वोच्च अदालतमा रिट र वाणिज्य समूह, देवानी समूह र फौजदारी समूह गरी न्यायाधीशहरूको तीन वटा समूह गठन गरी पहिलो चरणमा २०६६ साल साउन मसान्तसम्ममा ५ वर्ष पुगेका मुद्दाहरूलाई प्रकृतिका आधारमा समूहकृत गरी सम्बन्धित समूहअन्तर्गतका न्यायाधीशहरूको इजलासबाट कारवाही र किनारा गर्ने व्यवस्था गरिएको थियो। यस आर्थिक वर्षमा समूहकृत (अभियान) प्रणालीअन्तर्गत परेका मुद्दाहरू देहायअनुसार फछ्यौट भएको अवस्था छ -

समूह	कूल मुद्दा	फछ्यौट		बांकी
		संख्या	प्रतिशत	
फौजदारी	३६३	२५२	६९.४२	१११
देवानी	११७९	१०२५	८६.९४	१५४
रिट/वाणिज्य	३५६	३१०	८७.०८	४६
जम्मा	१८९८	१५८७	८३.६१	३११

३.६. निरीक्षण तथा अनुगमन

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०२ (२) तथा न्याय प्रशासन ऐन २०४८ दफा २० बमोजिम सर्वोच्च अदालतले आफ्ना मातहतका अदालत र न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण गर्न र आवश्यक निर्देशन दिन सक्दछ। सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ११५(५) बमोजिम सर्वोच्च अदालतको निरीक्षण तथा अनुगमन महाशाखाले सर्वोच्च अदालतबाट भएका आदेशहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन सर्वोच्च अदालतको आन्तरिक निरीक्षण, मातहतका अदालत तथा अर्ध न्यायिक निकायहरूको निरीक्षण एवं कैद, दण्डजरीवाना असूल फछ्यौटको अवस्थाका बारेमा गरेका अनुगमनसम्बन्धी कार्यहरू गर्ने गरेको छ। यस सम्बन्धमा भएका कार्यहरू देहायबमोजिम छन् :

(क) मातहत अदालत निरीक्षण

सर्वोच्च अदालतका सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश एवं माननीय न्यायाधीशहरूबाट वार्षिक रूपमा पुनरावेदन अदालत एवं आकस्मिक रूपमा जिल्ला अदालतहरूमा हुने निरीक्षणको सिलसिलामा आवश्यक पर्ने सूचना, तथ्याङ्कलगायतका आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइएको छ। सर्वोच्च अदालतबाट यस आ. व. मा न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ बमोजिम पुनरावेदन अदालतहरू इलाम, धनकुटा, विराटनगर, राजविराज, जनकपुर, हेटौँडा, वुटवल, पोखरा, बाग्लुङ, तुल्सीपुर, नेपालगंज, जुम्ला, दिपायल र महेन्द्रनगर तथा मातहत अदालतहरूको समेत निरीक्षण भएको छ। साथै अन्य अदालत, न्यायाधिकरणहरूको पनि निरीक्षण सम्पन्न भएको छ। सर्वोच्च अदालतबाट भएका मातहत अदालतहरूको निरीक्षण विवरण परिशिष्ट -२८ मा दिइएको छ।

(ख) आन्तरिक निरीक्षण

यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतको मुद्दा तथा रिट महाशाखाअन्तर्गतका सबै मुद्दा तथा रिट फाँटहरूको नमूनाका आधारमा आन्तरिक निरीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भयो। अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखामा रहेको मौजूदा जनशक्तिबाट चालु अवस्थामा रहेका सम्पूर्ण मिसिलहरूको विस्तृत रूपमा निरीक्षण गर्न सकिने अवस्था नभए तापनि लामो समयसम्म पेशीमा चढ्न नसकेका, २ वर्ष नाघेका र थुनुवा मुद्दाहरू तथा रिटहरू समेतलाई संभव भएसम्म विशेष प्राथमिकता दिई निरीक्षण गरियो। निरीक्षणको क्रममा फाँटबाट तुरुन्तै गर्न सकिने कार्यहरू जस्तै पत्राचार, तरताकेता, म्याद तामेल, मिसिल भिँकाउनेलगायतका कार्यहरू तत्कालै गर्न निर्देशन दिइयो।

(ग) निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धमा

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०७(२) अन्तर्गत सर्वोच्च अदालतमा दायर भएका रिट निवेदनहरूमा भएको आदेशहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने कार्यलाई यस आर्थिक वर्षमा पनि उच्च प्राथमिकता दिई कार्य गरिएको छ। निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धमा मुद्दा तथा रिट महाशाखासँग समन्वय गरी निम्नानुसार गर्ने गरिएको छ :

१. सार्वजनिक सरोकारको विषयका निवेदनमा भएका आदेशको कार्यान्वयन : सार्वजनिक सरोकारको विषयमा सर्वोच्च अदालतबाट जारी भएका आदेशहरूको एक प्रति प्रतिलिपि रिट शाखाबाट सोभै निरीक्षण तथा अनुगमन महाशाखामा पठाउने व्यवस्था मिलाइएको र सो विवरणमा फछ्यौँट जनाईएका निवेदनहरूको रेकर्ड राखी सो रेकर्डका आधारमा मुद्दा तथा रिट महाशाखाबाट प्राप्त जारी आदेशहरूलाई यस महाशाखामा दर्ता गरी तुरुन्तै कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा लेखी पठाइने व्यवस्था गरिएको छ। यस महाशाखामा दर्ता भएका निर्देशात्मक आदेश र परमादेश समेत गरी जम्मा १२८ वटा आदेश दर्ता रहेकोमा सो मध्ये ५७ वटा आदेशका हकमा कार्य सम्पन्न भएको जानकारी प्राप्त भएको छ भने ७१ वटामा कार्यसम्पन्न हुन बाँकी रहेकोले कार्यसम्पन्न गर्नका लागि पत्राचार भइरहेको छ। निर्देशनात्मक आदेश र परमादेश समेतको कार्यान्वयनको अवस्था देहायबमोजिम रहेको छ।

सि.नं.	आदेशको प्रकृति	जम्मा	कार्यान्वयन भएको	कार्यान्वयन हुन बाँकी
१.	निर्देशनात्मक आदेश	८६	३७	४९
२.	परमादेश	४२	२०	२२
	जम्मा	१२८	५७	७१

२. व्यक्तिगत सरोकारका रिट निवेदन उपर सर्वोच्च अदालतबाट जारी आदेश कार्यान्वयनको अनुगमन : यस प्रकृतिका निवेदनमा सम्बन्धित निकायबाट अदालतबाट जारी आदेशको कार्यान्वयन नभएको भनी सम्बन्धित पक्षको निवेदन पर्न आएमा निवेदन दर्ता गरी सम्बन्धित निकायमा फैसला कार्यान्वयनको लागि लेखी पठाइने गरिएको छ। व्यक्तिगत सरोकारका रिट निवेदन उपर सर्वोच्च अदालतबाट भएको आदेशको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा ४ वटा लेखि पठाईएकोमा सो मध्ये दुई वटा कार्यान्वयन भएको छ। अन्यको हकमा ताकेता गरिदै आएको अवस्था छ।

३. म्याद तामेली, आन्तरिक निरीक्षण, र फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी कार्यको अनुगमन : यस सम्बन्धमा सबै जिल्ला अदालतहरूमा परिपत्र गरी सोबमोजिम नियमित रूपमा म्याद तामेली, मिसिलको आन्तरिक निरीक्षण तथा फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी मासिक प्रगति विवरण निरीक्षण तथा अनुगमन महाशाखामा संकलन गरी सोको प्रगति विवरण पुनरावेदनको निरीक्षण गर्न तोकिएको भएका माननीय न्यायाधीशज्यूहरूलाई (सम्बन्धित पुनरावेदन अदालत मातहतका जिल्ला अदालतहरूको विवरण) नियमित रूपमा उपलब्ध गराउने गरिएको छ।

सर्वोच्च अदालतबाट मुद्दामा भएको अन्तिम आदेश वा निर्णय र रिट निवेदनका सन्दर्भमा जारी भएका आदेशको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकारको तर्फबाट आदेश कार्यान्वयनको निर्देशिका बनाउनु पर्ने, निवेदक वा मुद्दामा सरोकार निहित रहेका समूहले अदालतबाट निर्णय वा फैसला भए पश्चात पनि आदेश/फैसला कार्यान्वयनमा

सक्रिय रूपमा सहभागी हुने व्यवस्था गरिनु पर्ने, सम्बन्धित मन्त्रालयमा आदेश/फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी विषय हेर्ने गरी कम्तीमा एकजना अधिकृतस्तरको कर्मचारी तोकिनु पर्ने र विभिन्न मन्त्रालयको काम कारवाहीमा समन्वय गर्ने संयन्त्रको विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ।

(घ) कैद, जरीवाना असूलीको अनुगमन सम्बन्धमा

फैसला कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन सर्वोच्च अदालतबाट विभिन्न मितिमा भएका परिपत्र समेतका आधारमा फैसला कार्यान्वयन, कैद, जरीवाना असूली, लगत फछ्यौट समेतको काम कारवाहीहरूको अनुगमन गर्ने कार्य गरियो।

३.७ फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय

फैसला कार्यान्वयनको स्थितिलाई प्रभावकारी बनाउन न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाले फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको स्थापना गरी संस्थागत, कानूनी एवं प्रक्रियागत रूपमा समेत सक्षम बनाउनु पर्ने कार्यक्रम तय गरेको थियो। सो अनुसार सर्वोच्च अदालतको पूर्ण बैठकको मिति २०६६/०१/२९ को सैद्धान्तिक निर्णय पश्चात फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको स्थापना गरियो। निर्देशनालयले सबै जिल्ला अदालतहरूमा रहने कैद, जरीवाना तथा सरकारी विगोको अभिलेख राख्ने लगतको नयाँ ढाँचा बनाई सोअनुरूपको लगत किताब छपाई गरी सबै जिल्ला अदालतमा वितरण गरेको छ। फैसलाबमोजिम लागेको कैद, जरीवाना र सरकारी विगोसम्बन्धी लगत कम्प्युटर संजालमा राख्न सूचना प्रविधि महाशाखाको सहयोगमा वेभ वेस सफ्टवेयर निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। नयाँ लगत कितावमा लगत अद्यावधिक गर्ने तरिका र सोको वेभ वेस सफ्टवेयर संचालन गर्ने सम्बन्धमा सबै जिल्ला अदालतका तहसिलदार तथा अन्य कर्मचारी गरी २४७ जनालाई अभिमुखीकरण तालिम दिने कार्य समेत सम्पन्न भई सकेको छ। सोअनुरूपमा सबै जिल्ला अदालतहरूबाट लगत कितावमा लगत उतार गरी अद्यावधिक गराउने कार्य भईरहेको छ। निर्देशनालयमा हाल विभिन्न अदालतहरूबाट कर्मचारी काजमा ल्याई काममा लगाई राखिएकोमा दरबन्दी सृजना गर्ने प्रयोजनको लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

३.८. प्रशासकीय एवं सुधारमूलक कार्यहरूका लागि गठित विभिन्न समितिहरू :

सर्वोच्च अदालतले न्यायिक कार्यका अतिरिक्त न्याय प्रशासनसँग प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपमा सम्बन्धित अन्य कार्यहरू समेत सम्पादन गर्दछ। साथै आफ्नो र मातहतका अदालतहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न प्रशासकीय र सुधारात्मक कार्यहरू पनि गर्दछ। यसका लागि निम्न समितिहरू र संयन्त्रहरूबाट कार्य हुने गरेको छ।

३.८.१. पूर्ण बैठक (फुलकोर्ट)

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम २ (च) अनुसार पूर्ण बैठकले मुद्दा मामिलामा इन्साफ दिनु पर्ने काम बाहेक अरु कामका लागि प्रधान न्यायाधीश र उपस्थित भएसम्मका अन्य सबै न्यायाधीशहरूको बैठकलाई जनाउँछ। उक्त नियमावलीको नियम १२ अनुसार न्याय प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै कानूनी व्यवस्था गर्ने वा त्यस्तो कुनै कानूनी व्यवस्थामा संशोधन वा परिवर्तन गर्ने, सर्वोच्च अदालत एवं मातहतका अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन, विशेष समितिको प्रतिवेदन, प्रधान न्यायाधीश वा अन्य कुनै न्यायाधीशले पूर्ण बैठकमा पेश गर्न चाहेको विषय, कुनै अधिवक्तालाई वरिष्ठ अधिवक्ताको उपाधि दिने लगायत न्याय प्रशासन तथा अदालत प्रशासनसम्बन्धी नीतिगत विषयहरू पूर्ण बैठक समक्ष प्रस्तुत गरिन्छन्। आर्थिक वर्ष ०६६/०६७ मा सर्वोच्च अदालतमा विभिन्न नीतिगत विषयहरूमा छलफलका लागि विभिन्न मितिमा १३ वटा पूर्ण बैठकहरू वसेका थिए।

३.८.२ स्थायी समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ११ मा प्रधान न्यायाधीश र निजद्वारा तोकिएको अरु तीन जना न्यायाधीशको एउटा स्थायी समिति (स्टेण्डिङ कमिटी) रहने व्यवस्था छ। उक्त समितिले सामान्यतः मुद्दा मामिलाको कारवाही र इन्साफ गर्ने कुरा बाहेक मातहत अड्डा वा अदालतको अन्य काम कारवाहीको सामान्य रेखदेख र नियन्त्रण गर्ने, मातहत अदालतले समय समयमा पठाएको प्रतिवेदन वा लगत काट्ने विषयका जाहेरीहरू उपर विचार गरी निर्णय गर्ने तथा प्रधान न्यायाधीशले उपयुक्त र आवश्यक सम्झी तोकिएका अन्य कुराहरू उपर विचार गरी निर्णय गर्ने काम गर्दछ। यस समितिको सचिवको रूपमा सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार रहने व्यवस्था छ।

३.८.३ विशेष समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ मा न्याय प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै विषयमा विचार गरी प्रतिवेदन पेश गर्न प्रधान न्यायाधीशले आवश्यकतानुसार दुई वा दुईभन्दा बढी न्यायाधीशहरूको विशेष समिति गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। सो समितिको सचिव रजिष्ट्रार हुने व्यवस्था छ।

३.८.४ अदालत व्यवस्थापन समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावलीको नियम १३क. मा सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरूका मुद्दा मामिला, इजलास, न्यायाधीश तथा कर्मचारी, अभिलेख, सूचना, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतसाधन जस्ता विषयमा आवश्यक अध्ययन गरी व्यवस्थापन गर्न एक अदालत व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था छ। सो समितिमा प्रधान न्यायाधीश वा निजले तोकेको एकजना न्यायाधीश अध्यक्ष र प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार, कानून तथा न्याय मन्त्रालयका सचिव, महान्यायाधिवक्ताले तोकेको एकजना नायब महान्यायाधिवक्ता र नेपाल वार एशोसिएशनका अध्यक्ष समेतको सदस्य एवं सर्वोच्च अदालत प्रशासन महाशाखाका सह-रजिष्ट्रार सदस्य सचिव रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री भरतराज उप्रेती रहनु भएको थियो।

३.८.५ निर्माण समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ ख. मा अदालतहरूमा गर्नु पर्ने मर्मत संभार तथा निर्माण कार्यसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण गर्न तथा निर्देशन दिनका लागि प्रधान न्यायाधीशले तोकेको एकजना न्यायाधीशको अध्यक्षतामा एक निर्माण समिति रहने व्यवस्था छ। उक्त समितिमा प्रधान न्यायाधीशले तोकेको अर्को एकजना न्यायाधीश र रजिष्ट्रार सदस्य तथा योजना तथा भौतिक प्रशासन शाखाका शाखा प्रमुख सचिव रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाश वस्ती रहनु भएको थियो। उक्त समितिले विभिन्न तहका अदालतहरूको भौतिक निर्माण तथा मर्मत संभारको लागि निर्देशन, बजेट व्यवस्थापन र निरीक्षण गर्दछ। यस आर्थिक वर्षमा यस समितिका जम्मा १९ वटा बैठकहरू बसेको थियो।

३.८.६ पुस्तकालय समिति

सर्वोच्च अदालतमा रहेको पुस्तकालय संचालन गर्न सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ग. मा प्रधान न्यायाधीशले तोकेको सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशको अध्यक्षतामा एक पुस्तकालय समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल रहनु भएको थियो। उक्त समितिको मुख्य काम पुस्तकालयको लागि आवश्यक अध्ययन सामग्रीको छनौट, पुस्तकालय व्यवस्थापनको समसामयिक सुधार एवं पुस्तकालय विकाससम्बन्धी नीति निर्धारण गर्नु रहेको छ। यस आर्थिक वर्ष मा यस समितिको बैठक ३ पटक बसी विभिन्न निर्णयहरू गरेको थियो।

३.८.७ सम्पादन समिति

सर्वोच्च अदालतबाट फैसला गर्दा प्रतिपादन गरिएका सिद्धान्तहरूले कानूनको मान्यता राख्छन्। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११६ (२) ले मुद्दा मामिलाका रोहमा सर्वोच्च अदालतले गरेको कानूनको व्याख्या वा प्रतिपादन गरेको कानूनी सिद्धान्त नेपाल सरकार तथा सबै अड्डा अदालतहरूले मान्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोहीअनुसार सर्वोच्च अदालतले गरेका फैसलाहरू मासिक रूपमा नेपाल कानून पत्रिकामा र पाक्षिक रूपमा बुलेटिनमा प्रकाशित हुँदै आएका छन्। सर्वोच्च अदालतले कानून पत्रिका २०१५ साल फाल्गुन ७ गते प्रजातन्त्र दिवसको उपलक्ष्यमा प्रकाशन आरम्भ गरेको हो।

यसैगरी सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ. मा सर्वोच्च अदालतबाट प्रकाशित हुने नेपाल कानून पत्रिका तथा सर्वोच्च अदालतको पाक्षिक बुलेटिन सम्पादन गर्न छुट्टाछुट्टै दुई वटा सम्पादन समिति रहने व्यवस्था गरिएको छ। सो समितिको अध्यक्षमा प्रधान न्यायाधीशले तोकेको सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाश वस्ती रहनु भएको थियो। प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा विभिन्न मितिमा ९ पटक सम्पादन समितिका बैठकहरू बसेको थियो। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट नेपाल कानून पत्रिका भाग ५२ को अंक १ देखि १२ सम्म र तथा सर्वोच्च अदालत बुलेटिन वर्ष १९ को अंक ६, पूर्णाङ्क ४३२ सम्म प्रकाशित भएका थिए। यस आर्थिक वर्षबाट कानून पत्रिका र सर्वोच्च अदालतको बुलेटिनलाई सर्वोच्च अदालतको वेब साइटमा समेत प्रकाशित गर्न थालिएको छ।

३.८.८ मुद्दा व्यवस्थापन समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ१. मा सर्वोच्च अदालतमा रहेका मुद्दा फछ्यौटको प्रगति समीक्षा गर्न, मुद्दाको कारवाहीमा देखा परेका कार्यविधिगत विषयमा एकरूपता कायम गर्ने सम्बन्धमा सुझाव प्रदान गर्न एवं मुद्दा व्यवस्थापनका विविध पक्षमा अध्ययन विश्लेषण गरी कारवाहीलाई छिटो छरितो तुल्याउने सम्बन्धमा राय परामर्श दिन प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अन्य एक जना न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, नायब महान्यायाधिवक्ता, अध्यक्ष सर्वोच्च अदालत वार एशोसिएशन, मुद्दा तथा रिट महाशाखा प्रमुख सदस्य र रजिष्ट्रारले तोकेको मुद्दा तथा रिट महाशाखाका शाखा प्रमुख सदस्य सचिव हुने गरी मुद्दा व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा कमलमान माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा र श्री खिलराज रेग्मी र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री भरतराज उप्रेती रहनु भएको थियो। प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा विभिन्न मितिमा यस समितिका ४ वटा बैठकहरू बसेका थिए।

३.८.९. मेलमिलाप समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ२. मा मेलमिलापकर्ताको सूची स्वीकृत गर्ने, सो सूचीमा नाम समावेश गर्ने, नाम हटाउने तथा मातहत अदालतबाट भएका मेलमिलापसम्बन्धी कार्यको अनुगमन र सुपरिवेक्षणलगायतका अन्य नीतिगत व्यवस्था गर्नको लागि प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अन्य एक जना न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, अध्यक्ष सर्वोच्च अदालत वार एशोसिएशन समितिका सदस्यहरू र मुद्दा तथा रिट महाशाखाका सह-रजिष्ट्रार सदस्य सचिव हुने एक मेलमिलाप समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय न्यायाधीश श्री दामोदरप्रसाद शर्मा र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री रणबहादुर बम रहनु भएको थियो। यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा विभिन्न मितिमा यस समितिका ९ वटा बैठकहरू बसेका थिए। यस आर्थिक वर्ष मा सर्वोच्च अदालतमा विचाराधीन रहेका मुद्दाहरूमध्ये मेलमिलापका लागि मेलमिलाप केन्द्रमा जम्मा ३४१ थान मुद्दा गएकोमा ३०९ थान फछ्यौट भएको र फछ्यौट भएकोमा २५ थान मुद्दा मेलमिलापबाट किनारा भएको तथा ३०० थान मेलमिलाप नभई फिर्ता भएको थियो। मेलमिलापका लागि गएका मुद्दाहरूमध्ये ३२ थान मुद्दा फछ्यौट हुन बाँकी रहेका छन्। यस केन्द्र अन्तर्गत मेलमिलापकर्ताको संख्या १५९ रहेको छ। हाल सम्ममा ५३ स्थानमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना भई सकेका छन्। त्यसैगरी मेलमिलापकर्ताको सूची अध्याविधिक गर्ने कार्यका साथै ५७८ जनालाई मेलमिलाप सम्बन्धी आधारभूत तालिम र २१ जना अधिकृत कर्मचारी एवं कानून व्यवसायीलाई मेलमिलाप सम्बन्धमा TOT प्रदान गरिएको छ। मेलमिलाप कार्य संचालनका लागि मेलमिलापकर्तालाई उत्प्रेरित गर्न परिवहन खर्च दिने कार्यको थालनी गरिएको छ।

३.८.१०. सूचना प्रविधि समिति

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३घ३. मा सर्वोच्च अदालत तथा मातहत अदालतहरूमा सूचना प्रविधि प्रयोग सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्धारण गर्न र निर्देशन दिनको लागि प्रधान न्यायाधीशले तोकेको न्यायाधीशको अध्यक्षतामा अन्य एक जना न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, सह रजिष्ट्रार अनुगमन तथा निरीक्षण महाशाखा सदस्यहरू र सूचना प्रविधि शाखाका प्रमुख सदस्य सचिव हुने एक सूचना प्रविधि समिति रहने व्यवस्था छ। यस समितिको अध्यक्षमा माननीय श्री रामकुमार प्रसाद शाह र सदस्यमा माननीय न्यायाधीश श्री प्रेम शर्मा रहनु भएको थियो। प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा विभिन्न मितिमा यस समितिका ६ वटा बैठकहरू बसेका थिए।

३.८.११. अन्य समितिहरू

सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम १३ड. अनुसार पूर्ण बैठक वा प्रधान न्यायाधीशले तोकबमोजिम अध्यक्ष एवं सदस्यहरू रहने गरी समिति गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा निम्न समितिहरू गठन भएका थिए।

क) विकृतिविहीन न्यायपालिकाको विकासका लागि अध्ययन कार्यदल : विकृतिविहीन न्यायपालिकाको विकासका लागि तत्कालीन सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशवाट मिति २०६६।१।७ मा न्यायपालिका सामु विद्यमान विकृतिहरूको पहिचान गरी तिनको नियन्त्रणका उपायहरू सुझाउने मुख्य उद्देश्यसहित सर्वोच्च अदालतका तत्कालीन माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठको संयोजकत्वमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरू श्री खिलराज रेग्मी, गिरीशचन्द्र लाल र प्रकाश वस्ती समेत रहेको अध्ययन समिति गठन भएको थियो । यस समितिले अध्ययन प्रतिवेदन बुझाई सकेको छ ।

ख) संवैधानिक इजलासको स्थापनासम्बन्धी अध्ययन समिति : सर्वोच्च अदालतमा संवैधानिक इजलासको स्थापना सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव समेतलाई अध्ययन गरी प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न मिति २०६६।१।७ को निर्णयानुसार सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी. को संयोजकत्वमा माननीय न्यायाधीश श्री तपवहादुर मगर सदस्य र रजिष्ट्रार डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना सदस्य सचिव रहेको समिति गठन भएको थियो । यस समितिले अध्ययन प्रतिवेदन बुझाई सकेको छ ।

यसका अतिरिक्त बरिष्ठ अधिवक्ताहरूको उपाधि प्रदानको लागि सिफारिश गर्न गठित समिति, दातृसंस्था, गैह्रसरकारी संस्थाहरूको साभेदारी कार्यक्रम सम्बन्धमा गठित समिति, विश्व वैकको सहयोगमा संचालित परियोजनाको अनुगमन सुपरिवेक्षण एवं मूल्याङ्कन गर्न गठित समिति, उच्चस्तरीय न्यायिक समस्या समाधान समितिलगायतका विभिन्न समितिहरूमा माननीय न्यायाधीश तथा कर्मचारी खटिई कार्य गर्नु भएको थियो ।

३.८.१२ योजना कार्यान्वयन संयन्त्रसंग सम्बन्धित समितिहरू

क. उच्चस्तरीय निर्देशन समिति

रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा सुपरिवेक्षण र अनुगमन, आवश्यक नीति निर्माण र निर्देशन गर्नका लागि उच्च संयन्त्रको रूपमा सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशज्यूको अध्यक्षतामा प्रधान न्यायाधीश भन्दा मुनि बरिष्ठताको आधारमा अन्य तीन जना माननीय न्यायाधीशज्यूहरू सदस्य र सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार सदस्य सचिव रहने गरी उच्च स्तरीय निर्देशन समिति गठन गरिएको छ । यस आर्थिक वर्षमा उच्चस्तरीय निर्देशन समितिको बैठक दुई पटक बसेको थियो । उच्चस्तरीय निर्देशन समितिले योजना कार्यान्वयनका लागि सिफारिश गरेअनुसार यस आर्थिक वर्षमा देहायबमोजिमका समितिहरू गठन भएका थिए :

१) अदालत नियमावली संसोधन तथा व्यवस्था सम्बन्धी मस्यौदा समिति : सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मीको संयोजकत्वमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाश वस्ती, पुनरावेदन अदालत हेतौंडाका माननीय न्यायाधीश श्री यज्ञप्रसाद वस्याल र सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार श्री श्रीकान्त पौडेलले सदस्य सचिव रहेको समिति मिति २०६६।१।१० को निर्णयानुसार गठन भएको थियो । यस समितिको प्रतिवेदन बुझाई सकेको छ ।

२) न्यायाधीशको कार्यसम्पादन मापदण्ड निर्धारण समिति : न्यायाधीशको कार्य सम्पादन मापदण्ड निर्धारण गरी मुद्दा फछ्यौटको व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने प्रयोजनका लागि अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री तपवहादुर मगरको संयोजकत्वमा पुनरावेदन अदालत पाटनका माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरप्रसाद खतिवडा, न्याय परिषद्का सदस्य सचिव श्री जीवनहरि अधिकारी, काठमाडौं जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री टेकनारायण कुँवर सदस्य र सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार श्री विपुल न्यौपाने सदस्य सचिव रहेको समिति गठन भएको थियो । यस समितिले अध्ययन प्रतिवेदन बुझाई सकेको छ ।

३) उच्चस्तरीय बजेट तथा स्रोत साधन बाँडफाँड समिति : न्यायपालिकालाई प्राप्त बजेट तथा अन्य स्रोत साधनको मितव्ययिता, प्रभावकारीता, कार्यकुशलताको आधारमा बाँडफाँड, निकास र खर्च गर्ने परिपाटीलाई संस्थागत तथा सुदृढीकरण गर्दै अदालतमा वित्तीय अनुशासन प्रवर्द्ध गर्नको लागि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री बलराम केसीको संयोजकत्वमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री ताहिर अलि अन्सारी, पुनरावेदन अदालतका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री वैधनाथ उपाध्याय, सर्वोच्च अदालतका रजिष्ट्रार डा.रामकृष्ण तिमल्सेना, पुनरावेदन अदालत पाटनका माननीय न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद चालिसे, काठमाडौं जिल्ला अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री नरेन्द्रकुमार सिवाकोटी र माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ घिमिरे सदस्य र सर्वोच्च अदालतका प्रमुख लेखा नियन्त्रक श्री बालकृष्ण तिवारीले सदस्य सचिव रहेको समिति गठन भएको थियो ।

ख. योजना कार्यान्वयन समिति

उच्चस्तरीय निर्देशन समितिको नीति निर्देशनमा रही योजनाको कार्यान्वयनका लागि कार्यनीति तय गर्ने, कार्यान्वयनको प्रगति समीक्षा र मूल्याङ्कन गर्ने, लक्ष्यअनुसारको प्रगति हासिल गर्न समस्याहरू देखा परेमा समाधान सुल्झाउने, आवश्यक पर्ने जनशक्ति र अन्य स्रोत साधनको व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने, विभिन्न समितिहरूको गठन गरी तिनीहरूको कार्यादेश स्वीकृतीको लागि आवश्यक कार्य गर्ने साथै योजना कार्यान्वयनसम्बन्धी आईपर्ने अन्य आवश्यक कार्य गर्न गराउनका लागि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ संयोजकत्वमा गठित यस समितिको यस आर्थिक वर्षमा पन्ध्र पटक बैठक बसेको थियो । यस समितिको सिफारिशमा देहायबमोजिमका समितिहरू गठन भएका थिए :

- १.) **सुरक्षा संवेदनशील क्षेत्रमा सुरक्षा विमा, एकीकृत आवास योजना र आर्थिक प्रोत्साहन प्रदान गर्ने प्रयोजनका लागि अध्ययन समिति** : सुरक्षा संवेदनशील क्षेत्रका अदालतहरूमा काम गरेका जनशक्तिलाई सो क्षेत्रमा कार्यरत् रहन्जेलसम्मका लागि सुरक्षा विमा योजना संचालन गर्ने, एकीकृत आवास योजना र विशेष आर्थिक प्रोत्साहन प्रदान गर्ने प्रयोजनका लागि अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न पुनरावेदन अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री तीलप्रसाद श्रेष्ठको संयोजकत्वमा सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार श्री लोहितचन्द्र शाह, अर्थमन्त्रालयका उप सचिव श्री सुरेश पौडेल, कानून तथा न्याय मन्त्रालयका उप सचिव श्री मानबहादुर अर्याल, गृह मन्त्रालयका उप सचिव थानेश्वर गौतम सदस्य र सर्वोच्च अदालतका उप रजिष्ट्रार श्री हेमन्त रावल सदस्य सचिव रहनु भएको समिति गठन भएको थियो । यस समितिको अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भइसकेको छ ।
- २.) **सर्वोच्च अदालतको कार्ययोजनाको वार्षिक कार्यान्वयन योजना निर्माण समिति** : न्यायपालिकाको दोस्रो रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा सर्वोच्च अदालतको प्रथम वर्षको वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्न पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्गाका माननीय न्यायाधीश श्री विनोद शर्माको संयोजकत्वमा पुनरावेदन अदालत बुटवलका माननीय न्यायाधीश श्री तीलप्रसाद श्रेष्ठ, सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार क्रमश श्री लोहितचन्द्र शाह, श्री लेखनाथ पौडेल, श्री श्रीकान्त पौडेल सदस्य र श्री विपुल न्यौपाने सदस्य सचिव रहनु भएको समिति गठन भएको थियो ।
- ३.) **अदालतमा कार्यरत् जनशक्तिको कार्य सम्पादन मापदण्ड सूचक निर्धारण समिति** : अदालतमा कार्यरत् जनशक्तिलाई कार्य सम्पादनको आधारमा न्यायिक भत्ता उपलब्ध गराउने प्रयोजनको लागि अदालतहरूबाट सम्पादन गरिने कार्य प्रकृतिको आधारमा कार्य सम्पादन मापदण्ड सूचक निर्धारण गर्न सर्वोच्च अदालतका सह-रजिष्ट्रार श्री लेखनाथ पौडेलको संयोजकत्वमा सर्वोच्च अदालतका प्रमुख लेखा नियन्त्रक श्री बालकृष्ण तिवारी, उपसचिव श्री सूर्यप्रसाद पराजुली सदस्य र शाखा अधिकृत श्री गोविन्द खनाल सदस्य सचिव रहनु भएको समिति गठन भएको थियो ।

ग. केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समिति

न्याय क्षेत्रका सबै सम्बन्धित निकायहरू बीच सहयोग तथा समन्वय गरी यी सबै अवयवहरूलाई एकै ठाउँमा ल्याउनका लागि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश संयोजकत्वमा गठन हुने केन्द्रीय न्याय क्षेत्र समन्वय समितिमा न्याय परिषद्, कानून तथा न्याय मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, पुनरावेदन अदालत, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, प्रहरी प्रधान कार्यालय, कारागार व्यवस्थापन विभाग, जिल्ला अदालत, नेपाल वार एशोसियेशन, नागरिक समाज, दातृ निकाय समेतको प्रतिनिधित्व रहने व्यवस्था छ । यस समितिको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका तत्कालीन माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ तथा सदस्यहरूमा माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला तथा पुनरावेदन अदालत पाटनका माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री वैद्यनाथ उपाध्यायलगायतका पदाधिकारी रहनु भएको थियो । यस समितिको यस आर्थिक वर्षमा दुई पटक बैठक बसेको थियो ।

३.९. माननीय न्यायाधीशहरूलाई कानून वा न्यायसम्बन्धी अनुसन्धान, अन्वेषणमा खटाइएको

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०६ र ११० मा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश वा न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक अन्य कुनै पदमा काममा लगाईने वा काजमा खटाउन नसकिने व्यवस्था गरेको छ । तर नेपाल सरकारले न्याय परिषद्सँग

परामर्श लिई सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश वा न्यायाधीशलाई न्यायिक जाँचबुझको काममा वा केही खास अवधिको लागि कानून वा न्यायसम्बन्धी अनुसन्धान, अन्वेषण वा राष्ट्रिय सरोकारको अन्य कुनै काममा खटाउन सक्ने व्यवस्था छ । यसैगरी पुनरावेदन अदालत वा जिल्ला अदालतको न्यायाधीशको हकमा प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्सँग परामर्श गरी उल्लिखित काम र निर्वाचनजस्ता काममा लगाउन सक्ने व्यवस्था छ । सोबमोजिम यस आर्थिक वर्षमा देहायबमोजिमको कार्यमा देहायका माननीय न्यायाधीशहरूलाई खटाईएको थियो ।

१. बाल न्याय कार्यविधि नियमावली, २०६३ को नियम २२ (१) बमोजिम गठन हुने बाल न्याय समन्वय समितिको अध्यक्षमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी मिति २०६३।१।२९ को निर्णयानुसार तोकिएको भई हालसम्म निरन्तर रूपमा कार्य गरिरहनु भएको छ ।
२. देवानी कानून परिमार्जन तथा सुधार कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी नेपाल सरकारको मिति २०६५।०८।१८ को निर्णयानुसार मिति २०६५।०९।१९ देखि खटिईनु भई मिति २०६७।०२।०७ सम्म कार्य गर्नु भएको थियो ।
३. फौजदारी कानून परिमार्जन तथा सुधार कार्यदलको संयोजकमा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ नेपाल सरकारको मिति २०६५।०८।१८ को निर्णयानुसार मिति २०६५।०९।१९ देखि खटिई कार्य गर्नु भएको छ ।
४. राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुलीले कार्य गर्नु भएको छ ।
५. राजश्व न्यायाधिकरण, विराटनगरको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत विराटनगरका न्यायाधीश श्री हरिबहादुर बस्नेतले कार्य गर्नु भएको छ ।
६. राजश्व न्यायाधिकरण, पोखराको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पोखराका न्यायाधीश श्री ओमप्रसाद सुवेदीले कार्य गर्नु भएको छ ।
७. राजश्व न्यायाधिकरण, नेपालगञ्जको कानून सदस्य एवम् अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्जका न्यायाधीश श्री शान्तिराज सुवेदीले कार्य गर्नु भएको छ ।
८. सैनिक विशेष अदालतको अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तमप्रसाद भण्डारीले कार्य गर्नु भएको छ ।
९. नगर विकास पुनरावेदन समितिको अध्यक्ष पदमा पुनरावेदन अदालत पाटनका न्यायाधीश श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठले कार्य गर्नु भएको छ ।

३.१०. कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्व

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा २४ (१०) मा पहिलो पटक मौलिक हकको रूपमा असमर्थ पक्षलाई कानूनमा व्यवस्था भएबमोजिमको निःशुल्क कानूनी सेवा पाउने हकको रूपमा प्रत्याभूति गरिएको छ । अदालतमा न्याय सम्पादनको लागि दायर भएका धेरै जसो मुद्दाहरूमा पक्षले आफ्नो तर्फबाट कानून व्यवसायी मुकरर गरी कानूनी प्रतिनिधित्व/प्रतिरक्षा गराउने गरेको पाईएको छ । कानूनी राज्यको सिद्धान्तअनुरूप सबैलाई समान रूपमा न्याय उपलब्ध गराउन आवश्यक भएकोले पक्ष स्वयंले कानून व्यवसायी मुकरर गरी कानूनी प्रतिनिधित्व गराउन नसकेको अवस्थामा सामाजिक कारणबाट आफ्नो कानूनी हक हितको संरक्षण गर्न नसक्ने असमर्थ तथा असहाय पक्षको तर्फबाट कानूनी प्रतिनिधित्व गराउने तथा आवश्यक कानूनी सहायता उपलब्ध गराउने उद्देश्यले २०१५ सालमा नै सर्वोच्च अदालत, फुलकोर्टको निर्णयबाट वैतनिक कानून व्यवसायीको व्यवस्था भै आफ्नो तर्फबाट मुद्दाको कानूनी प्रतिनिधित्व गराउन असमर्थ, असहाय मुद्दाका पक्षहरूले अनुरोध गरेमा वा इजलासलाई लागेमा निःशुल्क कानूनी सहायता उपलब्ध गराउदै आएको छ । यस व्यवस्थाको निरन्तरता स्वरूप हाल सर्वोच्च अदालतमा २ जना र अन्य सबै पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतहरूमा १/१ जनाका दरले अदालतकै तर्फबाट वैतनिक कानूनी व्यवसायी नियुक्ति गरी निःशुल्क कानूनी सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । यस आर्थिक वर्ष मा सर्वोच्च अदालतमा ३४६, पुनरावेदन अदालतहरूमा २१३, जिल्ला अदालतहरूमा १,४७२ गरी जम्मा २,०३१ मुद्दाहरूमा वैतनिक कानून व्यवसायीबाट निःशुल्क कानूनी सेवा उपलब्ध गराइएको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -८४ मा दिईएको छ ।

त्यस्तै कानूनी सहायता ऐन, २०५४ बमोजिम तोकिएको वार्षिक आय भन्दा कम आय भएका आर्थिक र सामाजिक कारणबाट आफ्नो कानूनी हक हितको संरक्षण गर्न नसक्ने असमर्थ व्यक्तिको लागि सम्बन्धित कानूनी सहायता समितिको सिफारिशमा निःशुल्क कानूनी सहायता प्रदान गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। उक्त प्रयोजनको लागि कानून तथा न्याय मन्त्रीको अध्यक्षतामा केन्द्रीय कानूनी सहायता समिति तथा सह न्यायाधिवक्ता/जिल्ला न्यायाधिवक्ताको अध्यक्षतामा जिल्ला कानूनी सहायता समिति गठन गरिएको छ। समितिले निःशुल्क कानूनी सहायता प्रदान गर्नु पर्ने व्यक्तिहरूलाई आफ्नो सूचीमा रहेका कानून व्यवसायी मार्फत सेवा प्रदान गर्दछ।

त्यस बाहेक नेपाल बार एसोसियसन, कानूनी सहायता परियोजना साथै अन्य विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्थाहरूबाट समेत मुद्दाका असमर्थ, असहाय पक्षहरूलाई निःशुल्क कानूनी सहायता उपलब्ध गराइदै आएको छ।

३.११. रेखा तथा लिखत परीक्षण

अदालतमा परेका मुद्दामा प्रमाणका रूपमा पेश गरिएका लिखतहरूमा तिनको सत्यताका बारेमा विवाद उठेमा वैज्ञानिक परीक्षण गरी लिखतमा परेको हस्ताक्षर र सहिछापको सत्यताको यकीन गर्नुपर्ने हुन्छ। हस्ताक्षर वा सहिछापको वैज्ञानिक परीक्षण गरी एकीन गर्ने प्रयोजनका लागि सर्वोच्च अदालतमा वि.सं २०४१ सालदेखि सम्बन्धित विशेषज्ञहरूसहितको रेखा तथा लिखत परीक्षण शाखा स्थापना गरिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा सर्वोच्च अदालतबाट भएको रेखा तथा लिखत परीक्षणको विवरण परिशिष्ट -२२ मा दिइएको छ।

३.१२. सूचना प्रविधिको प्रयोग

मुद्दासँग सम्बन्धित सूचनालाई जम्मा गर्ने, व्यवस्थित गर्ने, प्रशोधन गर्ने, अभिलिखित गर्ने र वितरण गर्ने (Collect, Manage, Process, Store and Distribution of Case Information) जस्ता कार्यहरूलाई अदालतमा सूचना प्रविधिको मार्फतबाट गर्न थालिएको छ। सर्वोच्च अदालतमा आर्थिक वर्ष ०६२/६३ मा सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना भएको थियो। सर्वोच्च अदालतका सबै कम्प्युटरहरूलाई स्थानीय क्षेत्र सञ्जाल (Local Area Networking) मा आवद्ध गरिएको छ। साथै आफ्नै वेभसाइट www.supremecourt.gov.np को निर्माण भई सकेको छ। अदालतको गतिविधि, महत्वपूर्ण सूचना एवं मुद्दाका जानकारीहरू वेभसाइटमा नियमित रूपमा राखिदै आएको छ। आवश्यक सफ्टवेयरहरूको निर्माण गरी डाटा प्रविष्ट गर्ने कार्यको शुरुवात भएको छ। कम्प्युटर मार्फत अनिवार्य रूपमा मुद्दा दर्ता गरी आवश्यक विवरणहरू चढाउने र कम्प्युटरबाटै दिइएको अटोमेटिक नम्बरलाई मुद्दा नम्बरको रूपमा राख्ने, पेशी सूची प्रकाशन र इजलासमा भएको मुद्दाको कारवाहीको स्थिति टिभि स्क्रीन र सर्वोच्च अदालतको वेभसाइट मार्फत समेत तत्काल जानकारी पाउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। दर्ता चलानी, अभिलेखलगायतका सफ्टवेयर मार्फत सो सम्बन्धी दैनिक कार्य संचालन गर्ने गरिएको छ।

सर्वोच्च अदालत र काठमाडौं जिल्ला अदालत बीच "Fiber Optic Connection" गरिएको छ। नेटवर्क सहायतातर्फ केन्द्रीकृत "Virus Removal Policy" संचालनमा रहेको र "Remote Support Policy" मार्फत काम भईरहेको, "Remote Installation Policy" को कार्य भैरहेको छ।

यसको अलावा सर्वोच्च अदालत तथा मातहत अदालतमा सूचना प्रविधिको प्रयोगको लागि आवश्यक सफ्टवेयरको निर्माण, परिमार्जन तथा नेटवर्किङ्गलगायतका सूचना प्रविधि सम्बन्धी प्राविधिक सहयोगको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने कार्यहरू भएका छन्। फाँट तथा इजलासबाट हुने काममा छिटो छरितो तथा प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले चिठी पत्र तथा आदेशहरूलाई टेम्प्लेट बनाई सफ्टवेयर मार्फत नै प्रिन्ट गर्ने प्रक्रियाको थालनी भएको छ। यसै गरी कजलिष्टलाई पूर्ण रूपमा वेभ वेस्ट बनाई प्रधान न्यायाधीशज्यूको आवासबाटै व्यवस्थापन तथा प्रकाशन गर्ने कार्यका साथै मुद्दाको अवस्था सर्वसाधारणले थाहा पाउन सक्ने गरी वेभसाइटमा व्यवस्था मिलाइएको छ। वेभसाइटमा न्यायपालिकाका सूचनाहरूलाई नियमित र अधावधिक गर्ने कार्यहरूलाई यस आर्थिक वर्षमा समेत जारी राखिएको छ। सर्वोच्च अदालतमा हाल निम्नबमोजिमका सफ्टवेयरहरू रहेका छन् :-

सि.नं	Software को नाम	प्रयोजन	कैफियत
१.	कानूनी सूचना केन्द्र (LIC)	मुद्दाको सम्पूर्ण विवरण (दर्ता देखि फैसला सम्मको विवरण) राख्ने सफ्टवेयर	चालू
२.	व्यक्तिगत सूचना प्रणाली (PIS)	अदालतमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण राख्ने सफ्टवेयर	चालू
३.	स्टोर व्यवस्थापन	माग फाराम र खरीदसम्बन्धी प्रक्रियाको सफ्टवेयर	चालू
४.	दर्ता चलानी	दर्ता र चलानी गर्ने	चालू

५.	अभिलेख व्यवस्थापन	अभिलेखसम्बन्धी विवरण राख्ने	चालू
६.	पुस्तकालय व्यवस्थापन	पुस्तकालयको सम्पूर्ण विवरण राख्ने	चालू
७.	निवेदन दर्ता	इजलासमा पेश हुने निवेदन दर्ता गर्ने	चालू
८.	मिसिल दर्ता	प्रमाणको लागि सर्वोच्च अदालतमा प्राप्त हुने मिसिलको विवरण राख्ने	चालू
९.	मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति (वेभ वेस्ट)	जिल्ला अदालतहरूको लागि	चालू
१०.	मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति (वेभ वेस्ट)	पुनरावेदन अदालतहरूको लागि	चालू
११.	पुनरावेदन र जिल्ला अदालतको मासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन ढाँचा	अनुसन्धान तथा योजना महाशाखाको लागि	निर्माण
१२.	जिल्ला अदालतको लागि छुट्टै मोडु विकास गरिएको	फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयको लागि	चालू
१३.	लेखा	लेखासम्बन्धी	चालु हुन बाँकी
१४.	टिप्पणी	टिप्पणी प्रक्रियासम्बन्धी	चालु हुन बाँकी

यस आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई स्तरीय, प्रभावकारी एवं विस्तार गर्ने लक्ष्यअनुरूप ५५ वटा अदालतमा नेटवर्किङ गरी आन्तरिक संजाल निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। न्यायिक काम कारवाहीलाई प्रभाकारी बनाउन एवं न्यायिक कामको गतिविधिवारे जानकारी राख्न पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतहरूको वेभ वेस सफ्टवेयर निर्माण गर्ने त्यस मार्फत तथ्याङ्क राख्ने तथा कजलिष्ट प्रकाशन गर्ने कार्य भईरहेको छ। न्यायाधीश तथा कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिको ज्ञान तथा पुनर्ताजगीका लागि सर्वोच्च अदालत तथा मातहत अदालतका माननीय न्यायाधीश र कर्मचारी समेत ७२६ जनालाई तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको छ।

३.१३. सर्वोच्च अदालतको भवनको स्थिति निर्माण तथा भौतिक सुधारको कार्य र वित्तीय विवरण

(क) भवनको स्थिति:-

सर्वोच्च अदालतसँग हाल आफ्नो नाममा २४।६।०।३ रोपनी जग्गा रहेको छ। उक्त जग्गामा एउटा मूल भवनसहित साना ठूला गरेर जम्मा ८ वटा कार्यालय भवनहरू रहेका छन्। सर्वोच्च अदालतको हालको बढ्दो कार्यबोझ र सोही अनुपातमा वृद्धि भैरहेको जनशक्तिको तुलनामा हाल भै रहेको कार्यालय भवन ज्यादै सांघुरो भएको महसुस गरिएको छ भने नयाँ भवन निर्माणका लागि जग्गा अपर्याप्त छ। यसै आर्थिक वर्षबाट सर्वोच्च अदालतका लागि नयाँ भवन निर्माणका लागि जग्गा प्राप्त गर्ने प्रक्रियाको थालनी गरिएको छ। हाल सर्वोच्च अदालतका प्रधान न्यायाधीश बाहेक अन्य न्यायाधीशहरूको लागि सरकारी आवासको सुविधा उपलब्ध छैन। सर्वोच्च अदालतको जग्गा र भवनको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -२९ मा दिइएको छ।

(ख) वित्तीय विवरण:-

सर्वोच्च अदालतको यस आर्थिक वर्षको वित्तीय स्थिति हेर्दा चालुतर्फ रु १२,४८,२७,३०२।४१ र पूँजीगततर्फ रु ९,५८,४८,०००।०० गरी जम्मा रु २२,०६,७५,३०२।४१ विनियोजित भएकोमा चालुतर्फ रु १२,४८,२७,३०२।४१ र पूँजीगततर्फ रु ९,५८,३२,७४७।९२ गरी जम्मा रु २२,०९,६०,०४९।५३ खर्च भएको देखिन्छ। सर्वोच्च अदालतको वित्तीय विवरण परिशिष्ट -२३ मा दिइएको छ।

परिच्छेद-४ पुनरावेदन अदालत

४.१. गठन

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०८ ले अन्तरिम संविधानको अधीनमा रही पुनरावेदन अदालतहरूको स्थापना र व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण गरिने व्यवस्था गरेको छ। हाल नेपालमा पुनरावेदन तहका अदालतहरूको संख्या १६ रहेको छ भने पुनरावेदन अदालत राजविराज अन्तरगत मुकाम ओलखढुङ्गा रहेको छ। पुनरावेदन अदालतमा एक जना मुख्य न्यायाधीश र आवश्यक संख्यामा अन्य न्यायाधीशहरू रहने व्यवस्था छ। कुनै पुनरावेदन अदालतमा कार्यबोझ बढेको अवस्थामा कुनै खास अवधिको लागि अतिरिक्त न्यायाधीश नियुक्त गर्न सकिने व्यवस्था पनि रहेको छ। यस आर्थिक वर्षको अन्तमा पुनरावेदन अदालतमा मुख्य न्यायाधीश १० (दुईजना सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश पदमा अस्थायी नियुक्ति भएका बाहेक) र अन्य न्यायाधीशहरू ९५ जना कार्यरत रहनु भएको छ।

४.२. न्यायाधीशको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९(१) अनुसार प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्को सिफारिशमा पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीश र अन्य न्यायाधीशहरूको नियुक्त गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.३. इजलासको गठन र कार्य प्रणाली

पुनरावेदन अदालतको अधिकार क्षेत्रको प्रयोग तोकिएबमोजिम एक जना न्यायाधीशको इजलास वा संयुक्त इजलासबाट हुने व्यवस्था रहेको छ। ती इजलासको गठन र कार्य प्रणाली निम्नानुसार रहेको छ :-

(क) संयुक्त इजलास

संयुक्त इजलासमा पुनरावेदन अदालतका दुई जना न्यायाधीशहरू रहन्छन्। पुनरावेदन अदालत नियमावली, २०४८ को नियम ९ अनुसार निम्नानुसारका मुद्दा, निवेदनपत्र र प्रतिवेदनहरू पुनरावेदन अदालतको संयुक्त इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ :-

- पुनरावेदनका रूपमा दर्ता भएका मुद्दाहरू,
- साधक
- कारण देखाउने आदेश भैसकेपछि पेश हुने देहायका निवेदन पत्रहरू :
  १. बन्दीप्रत्यक्षीकरणसम्बन्धी निवेदन पत्र,
  २. निषेधाज्ञासम्बन्धी निवेदनपत्र र
  ३. परमादेशसम्बन्धी निवेदनपत्र।
- न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८ को उपदफा (३) को खण्ड (ख) अन्तर्गतको मुद्दा,
- अदालतको अवहेलनासम्बन्धी मुद्दा,
- संयुक्त इजलासबाट हेरिने मुद्दाको लगाउ मुद्दा,
- संयुक्त इजलासमा पेश हुने मुद्दासँग सम्बन्धित निवेदनपत्र,
- मुद्दा मामिला तथा फैसला कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित प्रतिवेदनहरू,
- करार ऐन, २०५६ को दफा ८७ अन्तर्गत परेको उजुरी उपरको सुनुवाइ,

(ख) एक न्यायाधीशको इजलास

एक न्यायाधीशको इजलासमा एकजना मात्र न्यायाधीशले मुद्दा हेर्ने कार्य गर्दछन्। पुनरावेदन अदालत नियमावली, २०४८ को नियम १० अनुसार निम्न मुद्दाहरू एक न्यायाधीशको इजलासबाट हेरिने व्यवस्था छ :-

- नियम ९ को (भ) र खण्ड (ब) मा उल्लिखित मुद्दा बाहेक न्याय प्रशासन ऐनको दफा ८ को उपदफा ३ को खण्ड (क) बमोजिम शुरु कारवाही र किनारा गर्ने मुद्दा,
- निवेदनपत्र दर्ता भै प्रत्यर्थाबाट लिखित जवाफ मगाउने आदेश भै नसकेका देहायका निवेदनहरू :
  १. बन्दीप्रत्यक्षीकरणसम्बन्धी निवेदन,
  २. निषेधाज्ञा सम्बन्धी निवेदन र

३. परमादेशसम्बन्धी निवेदन ।

- मुलुकी ऐन अ.व. महलको १७ नं., १२४ ग नं. र १९४ नं. अन्तर्गत परेका निवेदनपत्रहरू,
- कोर्ट फी ऐन, २०१७ को दफा २३ बमोजिमको निवेदन,
- मुद्दा मामिलाको कारवाईको सिलसिलामा रजिष्ट्रारले दिएको आदेश उपरको उजुरी र
- नियमावलीमा अन्यथा व्यवस्था भएको वा रजिष्ट्रारको अधिकार क्षेत्रभित्रको निवेदनपत्र बाहेक अरु सबै निवेदनपत्रहरू ।

(ग) विदाको अवधिमा इजलास तोकिने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २३ अनुसार सात दिन वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि अदालत बन्द रहने भएमा प्रत्येक पुनरावेदन अदालतका १/१ जना न्यायाधीशलाई सो विदाको अवधिमा सो अदालतको प्रादेशिक क्षेत्राधिकारमा पर्ने वन्दीप्रत्यक्षीकरणको निवेदनपत्र लिई सुनुवाइ गर्नको लागि तोकिने व्यवस्था छ । दशैँ विदाको अवधिमा अदालत बन्द रहने हुँदा उक्त दफाअनुसार न्यायाधीशहरू तोकिने गरेको छ ।

४.४. जनशक्ति

प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को अन्तमा सबै पुनरावेदन अदालतहरूमा माननीय मुख्य न्यायाधीश तथा न्यायाधीश गरी जम्मा १०५ जना कार्यरत् रहनु भयो भने कर्मचारीतर्फ सबै तह र दर्जाका गरी जम्मा ८६३ दरबन्दीमा ५९६ जना स्थायी कर्मचारीहरू र १२१ जना करार गरी जम्मा ७१७ जना कार्यरत् रहेको देखिन्छ । पुनरावेदन अदालतमा रहेका जनशक्तिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट-५२ मा दिइएको छ ।

४.५. पुनरावेदन अदालतको क्षेत्राधिकार

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ अनुसार नेपाल सरकारले सर्वोच्च अदालत र न्याय परिषद्सँग परामर्श गरी तोकेको संख्यामा पुनरावेदन अदालतहरू रहने व्यवस्था रहेको छ । नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्ले सर्वोच्च अदालत र न्याय परिषद्सँग परामर्श गरी आवश्यकताअनुसार पुनरावेदन अदालतहरूको संख्या थपघट गर्न र कुनै पुनरावेदन अदालतको अधिकारक्षेत्र र मुकाम परिवर्तन गर्न सक्ने व्यवस्था समेत न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ ले गरेको छ । मुद्दा हेर्ने सम्बन्धमा पुनरावेदन अदालतलाई प्राप्त क्षेत्राधिकार देहायअनुसार रहेको छ :-

४.५.१. शुरु मुद्दा हेर्ने

नेपालको न्यायिक संरचनामा पुनरावेदन अदालतलाई सामान्यतया पहिलो तहको पुनरावेदन सुन्ने अदालतको रूपमा लिइने भए पनि केही खास मुद्दाहरूमा यसलाई शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार पनि प्राप्त छ । न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ बमोजिम कानूनमा नै पुनरावेदन अदालतबाट शुरु कारवाही र किनारा हुने भनी तोकिएका मुद्दाहरू, पुनरावेदन अदालतबाट शुरु कारवाही र किनारा गर्नु भनी सर्वोच्च अदालतबाट आदेश भई आएका मुद्दाहरू तथा आफ्नो र आफ्नो मातहतका अदालतको अवहेलनामा परेका मुद्दाहरूको शुरु कारवाही र किनारा पुनरावेदन अदालतबाट हुने व्यवस्था छ । मुलुकी ऐन अदालती बन्दोवस्तको २९(८) नं., नागरिक अधिकार ऐन, २०१२ अन्तर्गतका मुद्दाहरूको शुरु कारवाही र किनारा पुनरावेदन अदालतबाट हुने भनी तोकिएका छन् । पुनरावेदन अदालतहरूले शुरु क्षेत्राधिकार अर्न्तगत सुनुवाइ गरेका शुरु मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -३७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

४.५.२. पुनरावेदन सुन्ने

नेपालको न्याय प्रणालीमा सामान्यतया एक तह पुनरावेदनको सिद्धान्तलाई पक्षको अधिकारको रूपमा स्वीकार गरिएको छ । शुरु अड्डा वा अधिकारीले गरेको फैसला उपर पुनरावेदन सुन्ने निकायको रूपमा पुनरावेदन अदालतको स्थापना गरिएको छ । सोहीअनुरूप न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८(१) मा पुनरावेदन अदालतलाई आफ्नो मातहतको जिल्ला अदालत र प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक आफ्नो प्रादेशिक क्षेत्राधिकारभित्र रहेका अन्य कुनै निकाय वा अधिकारीले मुद्दा मामिलामा गरेको शुरु फैसला वा अन्तिम आदेश उपर पुनरावेदन सुन्ने अधिकार प्रदान गरिएको छ । पुनरावेदन अदालतहरूमा परेका पुनरावेदनसम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-३७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

४.५.३. न्याय प्रशासन ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐनबमोजिमका निवेदनहरू सुन्ने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८(२) बमोजिम पुनरावेदन अदालतलाई आफ्नो प्रादेशिक अधिकारक्षेत्रभित्र कुनै निकाय वा अधिकारीले कुनै व्यक्तिको कानून प्रदत्त हकमा आघात पुऱ्याएमा सो हकको प्रचलनको लागि आवश्यकताअनुसार बन्दीप्रत्यक्षीकरण, परमादेश वा निषेधाज्ञाको आदेश जारी गर्ने अधिकार प्राप्त छ। पुनरावेदन अदालतले यस क्षेत्राधिकारअन्तर्गत सनुवाइ गरेका निवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -३५ मा दिइएको छ।

४.५.४. साधक हेर्ने

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १०(१) अनुसार प्रचलित कानूनबमोजिम साधक सदर गराउनु पर्ने मुद्दामा पुनरावेदन सुन्ने अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। सो अनुसार सर्वस्वसहित जन्मकैद वा जन्मकैद हुने मुद्दामा पुनरावेदन अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। यसै गरी केही सार्वजनिक (अपराध र सजाय) ऐन, २०२७ को दफा ६(१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशअनुसार जरीवानाको सजायले मात्र पर्याप्त नभइ कैदको समेत सजाय गर्नु पर्ने देखिएका सार्वजनिक अपराध मुद्दामा पनि पुनरावेदन अदालतमा साधक जाहेर गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ। पुनरावेदन अदालतबाट हेरिएका साधकहरूको विवरण परिशिष्ट-३७ मा दिइएको छ।

४.५.५. मुद्दा र न्याय प्रशासन ऐन/नागरिक अधिकार ऐनबमोजिमका निवेदनहरूको लगत फछ्यौट विवरण

माथि उल्लिखित विभिन्न क्षेत्राधिकारअन्तर्गत पुनरावेदन अदालतबाट हेरिएका मुद्दा तथा निवेदनको विवरणलाई हेर्दा यस वर्ष अघिल्लो वर्षबाट जिम्मेवारी सरेका १०,४२१ र यसवर्ष परेका १३,६०३ गरी कूल मुद्दा तथा निवेदनको लगत २४,०२४ रहेको देखिन्छ। यो संख्या आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ को तुलनामा ५,६८२ ले बढी र आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को तुलनामा ३,७३६ ले बढी रहेको देखिन्छ। गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेको १०,४२१ थानमध्येबाट ८,८२७ थान मुद्दा तथा निवेदन फछ्यौट भएको र यस आर्थिक वर्षमा दर्ता भएका १३,६०३ थान मुद्दाहरूमध्येबाट ६,४४६ थान मुद्दा तथा निवेदन फछ्यौट भएको देखिन्छ।

यस वर्ष पुनरावेदन अदालतमा रहेका मुद्दा तथा निवेदनको फछ्यौट स्थितिलाई हेर्दा जम्मा १५,२७३ थान मुद्दाहरू फछ्यौट भएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा जम्मा ९,८६७ थान मुद्दा फछ्यौट भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ मा जम्मा ८,६२० थान मुद्दा फछ्यौट भएको थियो। कूल मुद्दा तथा निवेदनको आधारमा फछ्यौट प्रतिशत हेर्दा आर्थिक वर्ष २०६३/०६४ मा ६०.२१ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ मा ४७.०० प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा ४८.६३ प्रतिशत र २०६६/०६७ मा ६३.५७ प्रतिशत मुद्दा तथा निवेदनहरू फछ्यौट भएको देखिन्छ।

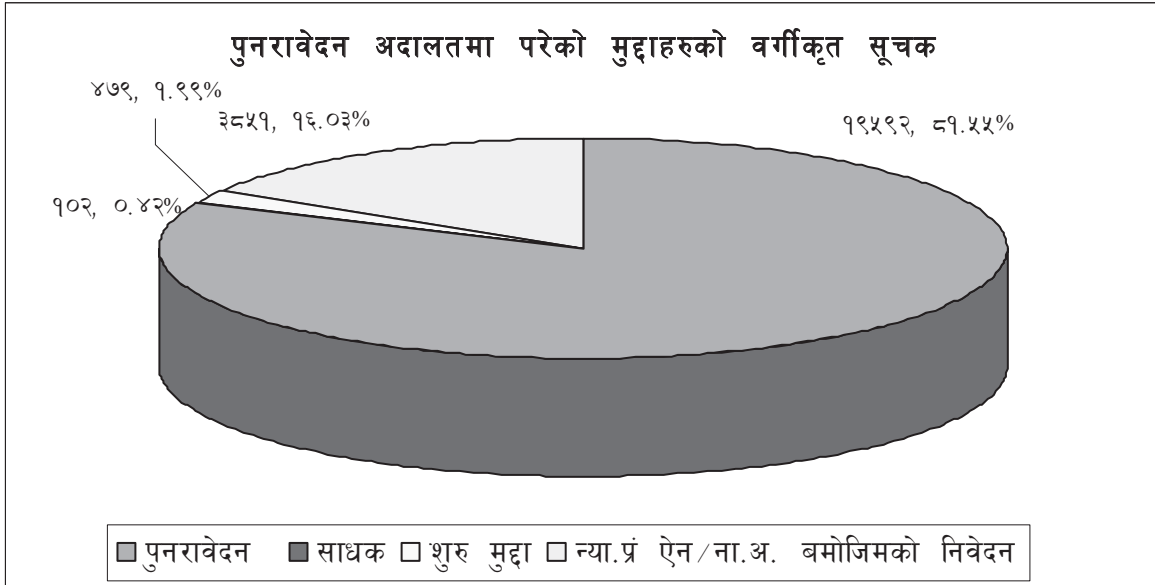
यसैगरी फछ्यौट हुन बाँकी मुद्दा तथा निवेदनको स्थितिलाई हेर्दा यस वर्ष कूल लगत २४,०२४ मध्ये १५,२७३ फछ्यौट भई जम्मा ८,७५१ मुद्दा तथा निवेदन फछ्यौट हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ मा ९,७२२ तथा आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा १०,४२१ मुद्दा निवेदन फछ्यौट हुन बाँकी भै जिम्मेवारी सरेका थिए।

दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनको स्थिति हेर्दा यस आर्थिक वर्षमा ३८० थान बाँकी रहेको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०६३/०६४ मा दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनहरूको संख्या ५४७ रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०६४/६५ मा ७४५ बाँकी रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा ६६७ बाँकी थियो। कूल फछ्यौट हुन बाँकी मुद्दा तथा निवेदनको प्रतिशतका हिसाबले आर्थिक वर्ष २०६३/०६४ मा ७.०१ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ मा ७.६६ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा ६.४० प्रतिशत तथा २०६६/०६७ मा ४.३४ प्रतिशत मुद्दा तथा निवेदन २ वर्ष नाघेको स्थितिमा रहेको देखिन्छ। पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा तथा निवेदनको समष्टिगत लगत फछ्यौट विवरण र दुई वर्ष नाघेका मुद्दा तथा निवेदनको विवरण परिशिष्ट-३७ र ३८ मा दिइएको छ।

आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को जम्मा लगत २४,०२४ मध्ये शुरु कारवाही किनारा गर्ने क्षेत्राधिकारअन्तर्गत ४७९ (१.९९ प्रतिशत), पुनरावेदनको क्षेत्राधिकारअन्तर्गत १९,५९२ (८१.५५ प्रतिशत), साधक सुन्ने क्षेत्राधिकारअन्तर्गत १०२ (०.४२ प्रतिशत) तथा न्याय प्रशासन ऐन र नागरिक अधिकार ऐनबमोजिम निवेदन सुन्ने क्षेत्राधिकारअन्तर्गत ३,८५१ (१६.०३ प्रतिशत)मुद्दा तथा निवेदनहरूको लगत देखिन्छ।

पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा तथा निवेदनहरूको वर्गीकृत तालिका

पुनरावेदन	साधक	शुरु मुद्दा	न्या.प्र.ऐन/ना.अ.बमोजिमको निवेदन	जम्मा
१९,५९२	१०२	४७९	३८५१	२४०२४

४.५.६. निवेदन र प्रतिवेदन सुन्ने

मुलुकी ऐन अ.व. १७ नं. अनुसार आफ्नो मातहतका अड्डामा परेका मुद्दाको काम कारवाहीमा म्याद नाघेको वा वेरित भएको छ भन्ने कुराको निवेदन र सो मा गरिएको प्रतिवेदन पुनरावेदन अदालतबाट हेरिने व्यवस्था छ। यसैगरी अ.व. १२४ ग नं., अ.व. १९४ नं. तथा न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा १६ अनुसार कुनै अदालत, निकाय वा अधिकारीबाट मुद्दाको पुर्पक्षको लागि प्रतिवादीलाई तारेख, जमानत वा थुनामा राख्ने गरी भएको वा अन्य अर्न्तकालीन आदेश उपरको निवेदन र प्रतिवेदन पुनरावेदन अदालतबाट हेरिने व्यवस्था रहेको छ। यस वर्ष पुनरावेदन अदालतबाट हेरिएका निवेदन र प्रतिवेदनहरूको विवरण परिशिष्ट -३९ मा दिइएको छ।

४.५.७. मुद्दाको वर्गीकृत विवरण

पुनरावेदन अदालतमा परेका कूल मुद्दालाई त्यसमा समाविष्ट भएको विषयको आधारमा, विगोको आधारमा र हुनसक्ने दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण गरी सो को विवरण परिशिष्ट-४२, ४३ र ४४ मा दिइएको छ।

४.५.८. २ वर्ष नाघेका मुद्दा ० (शून्य) रहेका तथा ६०% भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गरेका पुनरावेदन अदालतहरूको विवरण

यस आर्थिक वर्षमा दश वटा पुनरावेदन अदालतहरूले पुराना मुद्दा फछ्यौट गर्ने सन्दर्भमा उल्लेख्य प्रगति गरेका छन्। त्यसै गरी पन्ध्र वटा पुनरावेदन अदालतहरूले आफ्नो लगतको साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गरेका छन्। दुई वर्ष नाघेका पुराना मुद्दाहरू शून्य बनाउने तथा साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने पुनरावेदन अदालतहरूको नामावली तलको तालिकामा दिइएको छ।

क) यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरू ० (शून्य) रहेका पुनरावेदन अदालतहरू

सि. नं.	अदालतको नाम	सि.नं.	अदालतको नाम
१.	पुनरावेदन अदालत ईलाम	२.	पुनरावेदन अदालत धनकुटा
३.	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	४.	पुनरावेदन अदालत हेटौँडा

५.	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ
७.	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर
९.	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत
११	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर

६.	पुनरावेदन अदालत बुटवल
८.	पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज
१०.	पुनरावेदन अदालत दिपायल

ख) यस वर्ष ६० प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने पुनरावेदन अदालतहरू

सि.नं.	पुनरावेदन अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
१.	इलाम	४०२	७०.९०
३.	विराटनगर	१२८७	६५.२३
५.	जनकपुर	१६५५	६२.३१
७.	पोखरा	४६९	६३.७२
९.	बुटवल	१०६८	७८.८८
११.	सुर्खेत	१६१	७५.९४
१३.	जुम्ला	७३	६८.२२
१५.	महेन्द्रनगर	२१४	७७.५४

सि.नं.	पुनरावेदन अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
२.	धनकुटा	१८६	७२.३७
४.	राजविराज	१४९१	६०.८३
६.	हेटौंडा	२१५५	६५.५८
८.	बाग्लुङ	१२३	७५.००
१०.	तुल्सीपुर	४१४	६५.९२
१२.	नेपालगञ्ज	७४२	७२.६७
१४.	दिपायल	१८०	७९.६५

४.६. निरीक्षण

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २०(१) मा पुनरावेदन अदालतले आफ्नो मातहतको अदालत र आफूले पुनरावेदन सुन्ने निकायका अधिकारीको कार्यालयको वर्षमा कम्तीमा एक पटक निरीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यसैगरी कारागार ऐन, २०१९ को दफा १८(४) मा वर्षमा कम्तीमा एक पटक आफ्नो प्रादेशिक अधिकार क्षेत्रभित्रको कारागारको पनि निरीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न पुनरावेदन अदालतबाट भएको निरीक्षणको विवरण परिशिष्ट -४८ मा दिइएको छ।

४.७. पुनरावेदन अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण

(क) भवनको स्थिति

नेपाल राज्यमा रहेका १६ वटा पुनरावेदन अदालतहरूमध्ये अझ पनि केही अदालतहरू भाडामा रहेका छन् भने केही अदालतहरूको आफ्नै भवन भए पनि अपर्याप्त रहेका छन्। पुनरावेदन अदालतहरूको भवनको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -४९ मा दिइएको छ। जग्गाको हकमा नापीको इकाई तराईमा विगाहा, पहाडमा रोपनी र नयाँ नापी भएका ठाउँमा वर्ग मिटर भएअनुसार अदालतहरूको नाउँमा रहेको जग्गाको विवरण सोही इकाईमा उल्लेख गरिएको छ।

(ख) वित्तीय विवरण

पुनरावेदन अदालतहरूको लागि यस आर्थिक वर्षमा चालुतर्फ रु. २४,५९,०४,८९६।२२ र पूंजीगततर्फ रु. ३,०७,१२,२२७।०० गरि जम्मा रु. २७,६६,१७,१२३।२२ रकम विनियोजन भएकोमा चालुतर्फ रु. २३,६६,६९,१७९।८५ र पूंजीगततर्फ रु. २,७४,०९,०५३।६५ गरी जम्मा रु. २६,४०,७०,२३३।५० खर्च भएको देखिन्छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -४५ मा दिइएको छ।

परिच्छेद -५ जिल्ला अदालत

५.१. गठन

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०८ बमोजिम यस संविधानको अधीनमा रही जिल्ला अदालतको स्थापना र व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण गरिने व्यवस्था छ। नेपालका तीन तहका अदालतमध्ये जिल्ला अदालत शुरू तहको अदालत हो। प्रत्येक जिल्लामा एक/एक वटा गरी पचहत्तर वटा जिल्ला अदालतहरूको स्थापना गरिएको छ। सर्वोच्च अदालतले नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को परामर्शमा कुनै जिल्ला अदालतको मुकाम अन्य कुनै ठाउँमा रहने गरी तोक्न सक्ने व्यवस्था न्याय प्रशासन ऐन २०४८ को दफा ३ (१) मा रहेका छ। हाल संखुवासभा जिल्लामा सदरमुकाम भन्दा बाहिरको स्थान चैनपुरमा जिल्ला अदालतको मुकाम तोकिएको छ। सो बाहेक अन्यत्र सबै जिल्लाको सदरमुकाममा नै जिल्ला अदालतहरू रहेका छन्।

कम मुद्दा भएका जिल्लामा एक जनामात्र जिल्ला न्यायाधीश रहेका छन् भने मुद्दाको चाप बढी भएका जिल्ला अदालतहरूमा आवश्यक संख्यामा अतिरिक्त जिल्ला न्यायाधीशहरू रहेका छन्।

५.२. न्यायाधीशको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९(१) अनुसार प्रधान न्यायाधीशले न्याय परिषद्को सिफारिशमा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

५.३. इजलासको गठन

जिल्ला अदालतमा एक न्यायाधीशको इजलासबाट मुद्दा मामिलाको सुनुवाइ गरिन्छ। अतिरिक्त जिल्ला न्यायाधीश भएका अदालतहरूमा एकभन्दा बढी इजलासको गठन गरिन्छ। जिल्ला अदालत नियमावली, २०५२ को नियम ३क (१) मा सर्वोच्च अदालतले आवश्यक ठानेको अदालतमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी छुट्टाछुट्टै देवानी इजलास र फौजदारी इजलास गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। मोरङ, सिरहा, चितवन, काठमाडौं, कास्की, कपिलवस्तु र बाँके जिल्ला अदालतहरूमा देवानी र फौजदारी मुद्दा हेर्नको लागि छुट्टाछुट्टै विशिष्टकृत इजलास गठन गरिएको छ।

जिल्ला अदालत नियमावली, २०५२ को नियम ३० बमोजिम एक भन्दा बढी न्यायाधीश भएको अदालतमा मुद्दा दर्ता भएपछि कुन न्यायाधीशको इजलासले कुन मुद्दा हेर्ने भनी मुद्दा संख्याको अनुपात मिलाई गोलाप्रथाबाट मुद्दा तोक्ने र यसरी तोकिएपछि सो मुद्दाको बाँकी कारवाही र किनारा सोही न्यायाधीशको इजलासले गर्ने व्यवस्था छ।

५.४. जनशक्ति

सबै जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा १३५ न्यायाधीशको दरबन्दी रहेकोमा प्रस्तुत आर्थिक वर्षको अन्त्यमा १३२ जना न्यायाधीशहरू कार्यरत रहनु भएको छ। कर्मचारीतर्फ सबै तह र दर्जाका गरी जम्मा २,६४५ दरबन्दी रहेकोमा १,८२२ जना स्थायी कर्मचारीहरू र ३७७ जना करारमा गरी जम्मा २,१९९ जना कार्यरत रहेको देखिन्छ। जिल्ला अदालतमा रहेका जनशक्तिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -७१ मा दिइएको छ।

५.५. जिल्ला अदालतको अधिकार क्षेत्र

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ७ अनुसार प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक जिल्ला अदालतलाई आफ्नो क्षेत्रभित्रको सबै मुद्दामा शुरू कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार हुन्छ। जिल्ला अदालत मूलतः मुद्दाको शुरू कारवाही र किनारा गर्ने अदालत हो। जिल्ला अदालतले आफ्नो र माथिल्लो तहको अदालतको फैसला कार्यान्वयन गर्ने कार्य समेत गर्दछ।

५.६. सम्पादित कार्य प्रगति

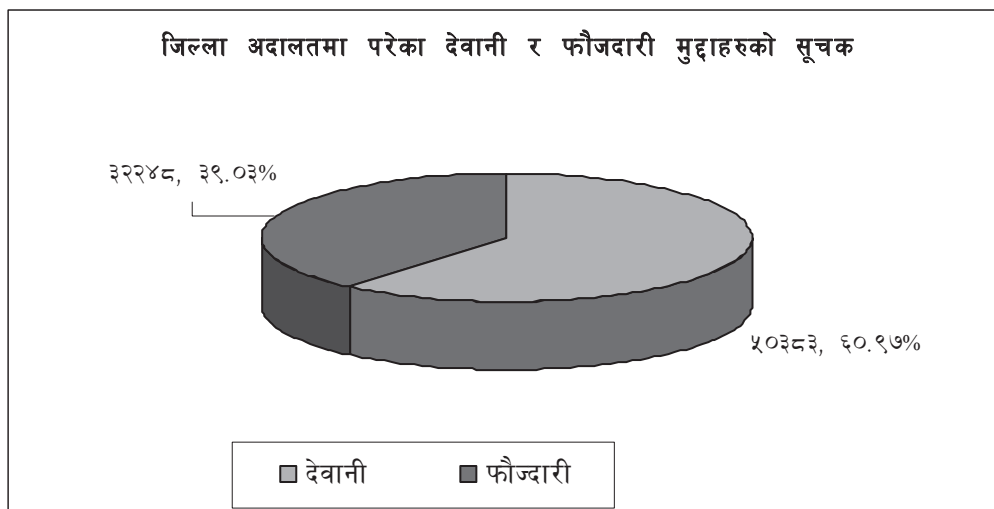
(क) समष्टिगत लगत फछ्यौट विवरण

प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा सबै जिल्ला अदालतमा मुद्दाको जम्मा लगत संख्या ८२,६३१ थान रहेकोमा सो मध्ये ३६,७३१ थान अर्थात ४४.४५ प्रतिशत मुद्दाहरू विगत आर्थिक वर्षहरूबाट जिम्मेवारी सरी आएको र ४५,९०० थान अर्थात ५५.५५ प्रतिशत मुद्दाहरू यसै आर्थिक वर्षमा दर्ता हुन आएको देखिन्छ। जसमध्ये देवानी मुद्दा ५०,३८३

(६०.९७ प्रतिशत) र फौजदारी मुद्दा ३२,२४८ (३९.०३ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ । सो मध्ये देवानी मुद्दा २६,७४२ थान (देवानी लगतको ५३.०८ प्रतिशत) र फौजदारी मुद्दा १९,५१५ थान (फौजदारी लगतको ६०.५२ प्रतिशत) गरी जम्मा ४६,२५७ थान (जम्मा लगतको ५५.९८ प्रतिशत) मुद्दाहरू फछ्यौट भई ३६,३७४ थान (जम्मा लगतको ४४.०२ प्रतिशत) मुद्दाहरू बाँकी भई आर्थिक वर्ष २०६७/०६८ को लागि जिम्मेवारी सरेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -५५ र ५७ मा दिइएको छ ।

जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको वर्गीकृत तालिका

देवानी	फौजदारी
५०,३८३	३२,२४८

(ख) गत आर्थिक वर्षको आधारमा मुद्दा फछ्यौटको तुलनात्मक विवरण

जिल्ला अदालतमा रहेका मुद्दाहरूको लगत फछ्यौटको तुलनात्मक विवरण हेर्दा आर्थिक वर्ष ०६३/०६४ मा सबै जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा मुद्दा संख्या ६७,७१३ मध्ये ३६,८९४ थान अर्थात ५४.४९ प्रतिशत फछ्यौट भएको थियो, जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा १०.६८ प्रतिशतले बढी हो । आर्थिक वर्ष ०६४/०६५ मा सबै जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा मुद्दा संख्या ६३,७२१ थान मध्ये २९,४०४ थान अर्थात ४६.१४ प्रतिशत फछ्यौट भएको थियो, जुन गत आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को तुलनामा ८.३५ प्रतिशतले घटि हो । आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ मा सबै जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा मुद्दा संख्या ७५,०४८ थानमध्ये ३८,३१७ थान अर्थात ५१.०६ प्रतिशत फछ्यौट भएको देखिन्छ, जुन गत आर्थिक वर्ष २०६४/६५ को तुलनामा ४.९२ प्रतिशतले बढी हो । आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा सबै जिल्ला अदालतहरूमा जम्मा मुद्दा संख्या ८२,६३१ थानमध्ये ४६,२५७ थान अर्थात ५५.९८ प्रतिशत फछ्यौट भएको देखिन्छ, जुन गत आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को तुलनामा ४.९२ प्रतिशतले बढी हो । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -५५ मा दिइएको छ ।

(ग) बाँकी मुद्दाहरूको साल वसाली विवरण

आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ बाट आगामी आर्थिक वर्ष २०६७/०६८ मा जिम्मेवारी सरे जम्मा ३६,३७४ थान मुद्दामध्ये २,२७० अर्थात ६.३४ प्रतिशत मुद्दाहरू २ वर्ष भन्दा पुराना छन् भने ६,८८२ थान अर्थात १८.९२ प्रतिशत मुद्दाहरू १ देखि २ वर्षभित्रका र २७,२२२ थान अर्थात ७४.८४ प्रतिशत मुद्दाहरू १ वर्षभित्र (यसै आर्थिक वर्ष) का रहेका छन् । २ वर्ष नाघेका २,२७० थान मुद्दाहरूमध्ये ८ थान अर्थात ०.०२ प्रतिशत मुद्दाहरू आर्थिक वर्ष २०५९/०६० साल भन्दा अघिका रहेका छन् । आर्थिक वर्ष २०६०/०६१ मा दर्ता भएका २६ थान अर्थात ०.०७ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६१/०६२ मा दर्ता भएका ८९ थान अर्थात ०.२४ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६२/०६३ मा दर्ता भएका १५१ थान अर्थात ०.४२ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०६३/०६४ मा दर्ता भएका ५८८ थान अर्थात १.६२ प्रतिशत र आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ मा दर्ता भएका १,४०८ थान अर्थात ३.८७ प्रतिशत दुई वर्ष नाघेका मुद्दा रहेका छन् । यससम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -५८ मा दिइएको छ ।

(घ) दण्ड सजाय र विगोको आधारमा मुद्दाको वर्गीकृत विवरण

अ. दण्ड सजायको आधारमा मुद्दाको विवरण

प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा दण्ड जरीवानाको माग दावी भएका मुद्दाहरूको लगत जम्मा २४,३२० थान रहेको छ जसको विवरण देहायअनुसार रहेको छ :-

सि.नं.	सजायको माग दावीको विवरण	कूल मुद्दा संख्या	प्रतिशत
१.	१ वर्ष सम्म कैद वा एक हजारसम्म जरीवाना वा दुवै	७८३४	३२.२१
२.	२ वर्ष सम्म कैद वा दुई हजारसम्म जरीवाना वा दुवै	५०१४	२०.६२
३.	३ वर्ष सम्म कैद वा तीन हजारसम्म जरीवाना वा दुवै	२७६१	११.३५
४.	४ वर्ष सम्म कैद वा चार हजारसम्म जरीवाना वा दुवै	२५०१	१०.२८
५.	६ वर्ष सम्म कैद वा छ हजारसम्म जरीवाना वा दुवै	२३५३	९.६८
६.	१० वर्ष सम्म कैद वा दश हजारसम्म जरीवाना वा दुवै	१९८९	८.१८
७.	जन्म कैदको सजाय हुने	८५१	३.५०
८.	सर्वस्वसहित जन्म कैदको सजाय हुने	१०१७	४.१८
	जम्मा	२४,३२०	१००

यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६२ क मा दिइएको छ ।

आ. विगोको आधारमा मुद्दाको विवरण

प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा विगो समावेश भएको मुद्दाको संख्या जम्मा ५८,३११ रहेको छ । जसको विवरण देहायअनुसार रहेको छ :-

सि.नं.	विवरण	कूल संख्या	प्रतिशत
१.	१,००० सम्म विगो भएका	२०६८	३.५५
२.	१,००१ देखि २,००० सम्म विगो भएका	२८६०	४.९०
३.	२,००१ देखि ३,००० सम्म विगो भएका	२२०९	३.७९
४.	३,००१ देखि ५,००० सम्म विगो भएका	३०४२	५.२२
५.	५,००१ देखि १०,००० सम्म विगो भएका	३२४२	५.५६
६.	१०,००१ देखि १५,००० सम्म विगो भएका	३६००	६.१७
७.	१५,००१ देखि २०,००० सम्म विगो भएका	४४२०	७.५८
८.	२०,००० भन्दा बढी विगो भएका	१३४५८	२३.०८
९.	विगो नखुलेको	२३४१२	४०.१५
	जम्मा	५८,३११	१००

यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६२ ख. मा दिइएको छ ।

(ड) फैसला कार्यान्वयन

कुनै पनि फैसलाको सार र महत्त्व त्यसको कार्यान्वयनमा रहेको हुन्छ । कार्यान्वयनको अभावमा जतिसुकै राम्रो र न्यायपूर्ण फैसला भए पनि त्यो कागजी न्यायमा मात्र सीमित हुन पुग्दछ । जिल्ला अदालत मुद्दाको सुनुवाइ गर्ने शुरु तहको अदालत मात्र नभएर फैसलाको कार्यान्वयन गर्ने निकाय पनि हो । यस आर्थिक वर्षमा सबै जिल्ला अदालतहरूबाट भएको फैसला कार्यान्वयनको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ :-

अ. जरीवाना असूली

प्रस्तुत आर्थिक वर्ष मा सम्पूर्ण जिल्ला अदालतहरूबाट असूल हुनु पर्ने जरीवानाको कूल लगत रु. ४,४४,७४,१०,४६२।८८ (अक्षरेपी चार अरब चवालीस करोड चौहत्तर लाख दश हजार चार सय बैसठ्ठी रुपियाँ अठासी पैसा) भएकोमा सो मध्ये रु. ४५,६४,३६,२७२।१५ (अक्षरेपी पैतालीस करोड चौसठ्ठी लाख छत्तीस हजार दुई सय वहत्तर

रुपैयाँ पन्ध्र पैसा) (१०.३६ प्रतिशत) असूल भै रु. ३,९९,०९,७४,९९०।७३ (अक्षरेपी तीन अरब उन्नानसय करोड नौ लाख चौहत्तर हजार एक सय नब्बे रुपियाँ त्रीहत्तर पैसा) असूल हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। गत आर्थिक वर्षमा सम्पूर्ण जिल्ला अदालतहरूबाट असूल हुनु पर्ने जरीवानाको कूल लगत रु. ४,४९,३७,०५,९९४।९६ (अक्षरेपी चार अरब एकचालीस करोड सैतीस लाख पाँच हजार एक सय चौध रुपियाँ छयानब्बे पैसा) भएकोमा सो मध्ये रु. २३,५७,४३,६८६।९५ (अक्षरेपी तेईस करोड सन्तावन्न लाख त्रिचालीस हजार छ सय छयालीस रुपैयाँ पन्ध्र पैसा) (५.३४ प्रतिशत) असूल भै रु. ४,९७,७९,६९,४२८।८९ (अक्षरेपी चार अरब सत्र करोड उनासी लाख एकसठ्ठी हजार चारसय अठाईस रुपियाँ एकासी पैसा) असूल हुन बाँकी रहेको थियो। यसवर्ष जरीवाना असूलीको कार्य गत वर्ष भन्दा ५.०२ प्रतिशतले ले बढी भएको देखिन्छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६३ क. मा दिइएको छ।

आ. कैद असूली

प्रस्तुत आर्थिक वर्ष मा फौजदारी मुद्दाहरूमा सम्पूर्ण जिल्ला अदालतहरूबाट असूल हुनु पर्ने कैदको कूल लगत ९८,५३७।०।०४ (अन्ठानब्बे हजार पाँच सय सैतीस वर्ष दश महिना चार दिन) रहेकोमा यस वर्ष सो मध्ये १८.९३ प्रतिशत अर्थात् १८,६५७।०।९६ (अठार हजार छ सय सन्ताउन्न वर्ष दश महिना सोह्र दिन) मात्र कैद असूल भई ७९,८७९।९।९८ (उनासी हजार आठ सय उनासी वर्ष एघार महिना अठार दिन) कैद असूल हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। गत आर्थिक वर्षमा कैदको लगत ९५,९०९।०।०।०७ (पन्चानब्बे हजार एक सय नौ वर्ष आठ महिना सात दिन) रहेकोमा सो मध्ये १४.८३ प्रतिशत अर्थात् १४,९०३।०।९।९८ (चौध हजार एक सय तीन वर्ष एक महिना अठार दिन) मात्र कैद असूल भई ८१,००६।०।९।९ (एकासी हजार सात वर्ष छ महिना उन्नाईस दिन) बाँकी रहेको थियो। गत वर्ष भन्दा यस वर्ष ४.९० प्रतिशतले बढी कैद असूल हुन सकेको देखिन्छ। यससम्बन्धी विवरण परिशिष्ट -६३ ख महलमा दिइएको छ।

इ. फैसला कार्यान्वयनका लागि परेका निवेदनहरू

प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा सबै जिल्ला अदालतहरूमा फैसला कार्यान्वयनका निवेदनको लगत १२,२९० थान रहेकोमा सो मध्ये ६,३७५ थान अर्थात् ५१.८७ प्रतिशत फछ्यौट भै ५,९१५ थान निवेदनहरू फछ्यौट हुन बाँकी रहेका देखिन्छ। उक्त निवेदनहरूमा विगो भराउने निवेदनहरू ७,४८८ थान रहेकोमा ३,८६८ थान अर्थात् ५१.६६ प्रतिशत फछ्यौट भै ३,६२० थान बाँकी रहन गएका छन्। चलन चलाउने निवेदनहरू १,६६९ थान रहेकोमा ७५६ थान अर्थात् ४५.५१ प्रतिशत फछ्यौट भै ९०५ थान बाँकी रहेका छन्। वण्डा छुटयाउने निवेदनहरू २,६७० थान रहेकोमा १,४६५ थान अर्थात् ५४.८७ प्रतिशत फछ्यौट भै १,२०५ थान बाँकी रहेका छन्। निकास खुलाउने निवेदनहरू ४४ थानमा २७ थान अर्थात् ६१.३६ प्रतिशत फछ्यौट भै १७ थान बाँकी रहेका छन्। त्यस्तै घर भत्काउने निवेदनहरू ९० थान रहेकोमा ४९ थान अर्थात् ४५.५६ प्रतिशत फछ्यौट भै ४९ थान बाँकी रहेका छन्। माना चामल भराउने निवेदनहरू ८८ थान रहेकोमा ४९ थान अर्थात् ४६.५९ प्रतिशत फछ्यौट भै ४७ थान बाँकी रहेका छन् भने अन्य निवेदनहरू २४९ थान रहेकोमा १७७ थान अर्थात् ७१.०८ प्रतिशत फछ्यौट भै ७२ थान बाँकी रहेका छन्। फैसला कार्यान्वयनका बाँकी रहेका निवेदनहरू ५,९१५ थानमध्ये १ वर्षभित्रका ४,५५९ (७७.०८ प्रतिशत), दुई वर्षभित्रका १,०९९ (१८.६० प्रतिशत), दुई देखि पाँच वर्षभित्रका २४३ (४.९१ प्रतिशत) र पाँच वर्ष नाघेका १४ (०.२४ प्रतिशत) थान निवेदनहरू रहेका छन्। यससम्बन्धी विवरण परिशिष्ट - ६४ मा दिइएको छ।

५.७. जिल्ला अदालतहरूमा २ वर्ष नाघेका मुद्दा शून्य बनाउने र ६० प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने जिल्ला अदालतहरू

यस आर्थिक वर्षमा वयालीस वटा जिल्ला अदालतहरूले पुराना मुद्दा फछ्यौट गर्ने सन्दर्भमा उल्लेख्य प्रगति गरी दुई वर्ष नाघेका मुद्दाहरू शून्य गराउन सफल भएका छन्। त्यसै गरी उन्नचालीस वटा जिल्ला अदालतहरूले आफ्नो लगतको साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गरेका छन्। दुई वर्ष नाघेका पुराना मुद्दाहरू शून्य बनाउने तथा साठी प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने जिल्ला अदालतहरूको नामावली तलको तालिकामा दिइएको छ।

क) यस आर्थिक वर्षमा २ वर्ष नाघेका मुद्दाहरू ० (शून्य) रहेका जिल्ला अदालतहरू

सि.नं.	अदालतको नाम	सि.नं.	अदालतको नाम
१.	इलाम जिल्ला अदालत	२.	तेह्रथुम जिल्ला अदालत
३.	धनकुटा जिल्ला अदालत	४.	भोजपुर जिल्ला अदालत
५.	उदयपुर जिल्ला अदालत	६.	खोटाङ जिल्ला अदालत

७.	रामेछाप जिल्ला अदालत
९.	मकवानपुर जिल्ला अदालत
११.	तनहुँ जिल्ला अदालत
१३.	लमजुङ जिल्ला अदालत
१५.	बाग्लुङ जिल्ला अदालत
१७.	म्याग्दी जिल्ला अदालत
१९.	गुल्मी जिल्ला अदालत
२१.	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत
२३.	प्यूठान जिल्ला अदालत
२५.	रुकुम जिल्ला अदालत
२७.	बर्दिया जिल्ला अदालत
२९.	जाजरकोट जिल्ला अदालत
३१.	कालिकोट जिल्ला अदालत
३३.	डोल्पा जिल्ला अदालत
३५.	डोटी जिल्ला अदालत
३७.	अछाम जिल्ला अदालत
३९.	दार्चुला जिल्ला अदालत
४१.	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत

८.	सिन्धुली जिल्ला अदालत
१०.	स्याङ्जा जिल्ला अदालत
१२.	गोर्खा जिल्ला अदालत
१४.	मनाङ्ग जिल्ला अदालत
१६.	पर्वत जिल्ला अदालत
१८.	मुस्ताङ जिल्ला अदालत
२०.	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत
२२.	दाङ जिल्ला अदालत
२४.	रोल्पा जिल्ला अदालत
२६.	सल्यान जिल्ला अदालत
२८.	सुर्खेत जिल्ला अदालत
३०.	दैलेख जिल्ला अदालत
३२.	हुम्ला जिल्ला अदालत
३४.	बझाङ जिल्ला अदालत
३६.	वाजुरा जिल्ला अदालत
३८.	कैलाली जिल्ला अदालत
४०.	बैतडी जिल्ला अदालत
४२.	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत

ख) यस वर्ष ६० प्रतिशत भन्दा बढी मुद्दा फछ्यौट गर्ने जिल्ला अदालतहरू

सि.नं.	जिल्ला अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
१.	इलाम	२७६	७५.६२
३.	धनकुटा	१७३	६४.५५
५.	सुनसरी	२००८	६१.४८
७.	खोटाङ्ग	१०९	६६.८७
९.	सर्लाही	१५२८	६१.२४
११.	मकवानपुर	४६४	६३.१३
१३.	बारा	१७२६	६३.४६
१५.	सिन्धुपाल्चोक	३२२	६०.३०
१७.	स्याङ्जा	३०९	७०.२३
१९.	बाग्लुङ	२९३	६८.७८
२१.	म्याग्दी	८९	६१.३८
२३.	अर्घाखाँची	१७६	७८.२२
२५.	रुकुम	२२७	६६.५७
२७.	प्यूठान	१३९	६६.५१
२९.	सुर्खेत	३०१	६२.५८
३१.	जुम्ला	१२३	६६.१३
३३.	बझाङ	१२७	७७.४४
३५.	कैलाली	३९३	६१.०९
३७.	बैतडी	६४	६८.०९
३९.	कञ्चनपुर	३६६	६१.००

सि.नं.	जिल्ला अदालत	फछ्यौट संख्या	प्रतिशत
२.	तेह्रथुम	१०२	६९.३९
४.	भोजपुर	१०५	६९.५४
६.	ओखलढुंगा	२५३	६०.२४
८.	सोलुखुम्बु	१०३	६३.१९
१०.	रामेछाप	१८६	६७.८८
१२.	चितवन	१०१७	६७.८९
१४.	भक्तपुर	१४७६	६६.२८
१६.	कास्की	१३५२	६५.०९
१८.	लमजुङ	१६५	८५.०५
२०.	पर्वत	१४२	७२.८२
२२.	गुल्मी	२६७	७४.१७
२४.	पाल्पा	१५८	६४.४९
२६.	रोल्पा	१२९	६२.९३
२८.	दाङ	७३९	६८.११
३०.	दैलेख	१२६	७९.२५
३२.	डोल्पा	३५	७६.०९
३४.	वाजुरा	२८	७३.६८
३६.	दार्चुला	५६	७८.८७
३८.	डडेल्धुरा	४३	७२.८८

५.८. जिल्ला अदालतहरूको भवनको स्थिति र वित्तीय विवरण

(क) भवनको स्थिति

पचहत्तर वटा जिल्ला अदालतहरूमध्ये अझै पनि केही अदालतहरू भाडाको भवनमा रहेका छन् भने केही अदालतहरूको आफ्नै भवन भए पनि अपर्याप्त रहेका छन्। जिल्ला अदालतहरूको भवनको स्थितिको विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६८ मा दिइएको छ। जग्गाको हकमा नापीको इकाइ तराईमा विगाहा, पहाडमा रोपनी र नयाँ नापी भएका ठाउँमा वर्गमिटर भएअनुसार अदालतहरूको नाउँमा रहेको जग्गाको विवरण सोही इकाइमा उल्लेख गरिएको छ।

(ख) वित्तीय विवरण

सबै जिल्ला अदालतहरूको लागि यस आर्थिक वर्षमा चालुतर्फ रु. ५८,७२,७५,३९९।७१ र पूँजगततर्फ रु. २१,४३,१८,६३३।०० गरी जम्मा रु. ८०,१५,९४,०३२।७१ विनियोजन भएकोमा चालुतर्फ रु. ५४,४८,१६,१७८।८८ र पूँजगततर्फ रु. १७,३३,०३,६८४।३८ गरी जम्मा रु. ७१,८१,१९,८६३।२६ खर्च भएको देखिन्छ। यससम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट -६५ मा दिइएको छ।

परिच्छेद -६

अन्य अदालत एवं न्यायाधिकरणहरू

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०१ (२) अनुसार सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालत बाहेक खास किसिम र प्रकृतिका मुद्दाको कारवाही र किनारा गर्न कानूनद्वारा अन्य अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको स्थापना र गठन गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ। तर कुनै खास मुद्दाको लागि अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरणको गठन नगरिने व्यवस्था छ। संविधानको धारा १०१ (२) बमोजिम हाल नेपालमा निम्नानुसारका अन्य अदालत र न्यायाधिकरणहरू स्थापना गरिएका छन् :-

६.१. विशेष अदालत

विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ३ मा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी खास किसिमका मुद्दाको कारवाही र किनारा छिटो, छरितो तथा प्रभावकारी ढङ्गले गराउन न्याय परिषद्को परामर्शमा विशेष अदालतको गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। यसै व्यवस्थाअनुसार हाल काठमाडौंमा मुकाम रहने गरी एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्यसहितको एउटा विशेष अदालतको स्थापना गरिएको छ। विशेष अदालतलाई मिति २०५९।५।६ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाअनुसार भ्रष्टाचार र राज्यविरुद्धको अपराधसम्बन्धी शुरु मुद्दा, मिति २०६६।०२।११ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाअनुसार सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ अर्न्तगतको मुद्दा र मिति २०६२।०२।२३ को राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाअनुसार अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले गरेको अन्तिम आदेश उपरको पुनरावेदन हेर्न पाउने गरी तोकिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा विशेष अदालतबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-७३ मा दिइएको छ।

६.२. प्रशासकीय अदालत

निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ६९ (१) मा निजामती सेवा ऐनअन्तर्गत विभागीय सजाय दिन पाउने अधिकारीले दिएको विभागीय सजायको आदेश उपर पुनरावेदन सुन्न पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश भै रहेको वा भइसकेको वा हुने योग्यता पुगेको व्यक्तिको अध्यक्षतामा तोकिएबमोजिम प्रशासकीय अदालत गठन हुने व्यवस्था रहेको छ। यसै कानूनी व्यवस्थाअनुरूप काठमाडौंमा मुकाम रहने गरी नेपाल सरकारले एक जना अध्यक्ष र दुई जना सदस्यसहितको एउटा प्रशासकीय अदालतको स्थापना गरेको छ। यस आर्थिक वर्षमा प्रशासकीय अदालतबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -७२ मा दिइएको छ।

६.३. श्रम अदालत

श्रम ऐन, २०४८ को दफा ७२ मा उक्त ऐनको प्रयोजनका लागि नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी श्रम अदालत गठन गर्न सक्ने र सो अदालतको मुकाम र अधिकारक्षेत्र सोही सूचनामा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ। मिति २०५२।१।१८ मा एउटा श्रम अदालत गठन भै कार्यरत् रहेको छ। श्रम ऐनअनुसार कामदार वा कर्मचारीलाई पारिश्रमिक, भत्ता, उपदान, संचयकोष वा क्षतिपूर्तिको रकम भुक्तानी दिन तथा व्यवस्थापकलाई हर्जाना तिर्नुपर्ने गरी श्रम कार्यालयले दिएको आदेश उपर श्रम अदालतमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था छ। यसैगरी श्रम ऐनअन्तर्गतको कसूर गरे वापत कुनै खास सजाय गर्ने अधिकारी तोकिएकोमा बाहेक अरु मुद्दा श्रम अदालतमा दायर गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। साथै श्रम ऐनअन्तर्गत व्यवस्थापक वा अन्य अधिकारी वा कार्यालयले गरेको सजाय र आदेश उपर श्रम अदालतमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा श्रम अदालतबाट हेरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट -७२ मा उल्लेख गरिएको छ।

६.४. राजश्व न्यायाधिकरण

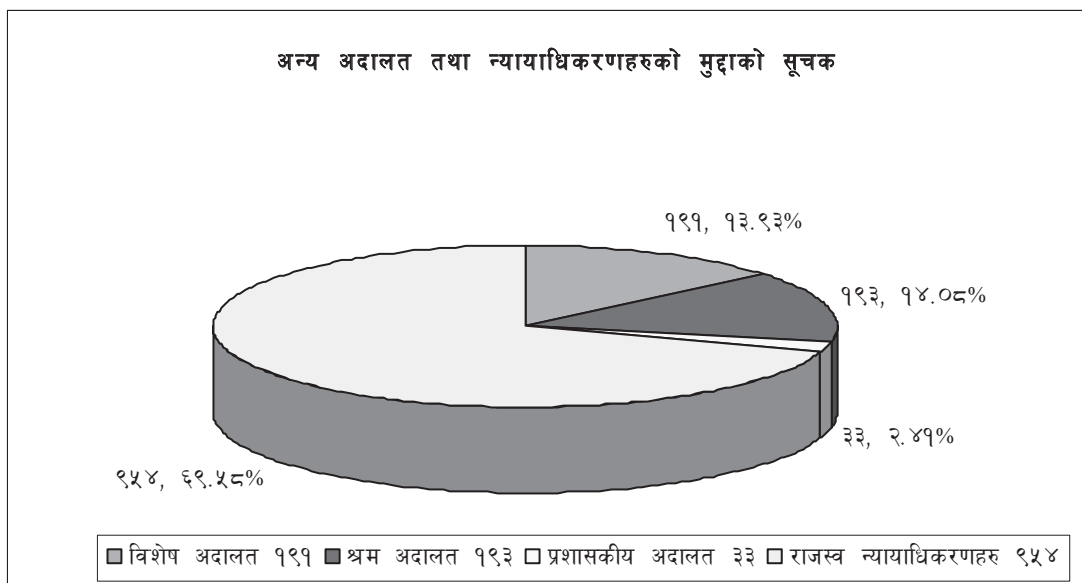
राजश्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ३ अनुसार राजश्वसम्बन्धी मुद्दाको कारवाही र किनारा गर्नको लागि नेपाल सरकारले राजश्व न्यायाधिकरणको गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। प्रत्येक न्यायाधिकरणको इलाका र मुकाम नेपाल सरकारले तोकेबमोजिम हुने व्यवस्था छ। हाल विराटनगर, काठमाडौं, पोखरा र नेपालगञ्जमा गरी ४ वटा राजश्व न्यायाधिकरणहरू स्थापना गरिएका छन्। राजश्व न्यायाधिकरणमा कानून, राजस्व र लेखा गरी ३ विषयका ३ जना सदस्यहरू रहने र सो मध्ये कानून सदस्य (पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश) राजस्व न्यायाधिकरणको अध्यक्ष हुने

व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा राजश्व न्यायाधिकरणबाट सुनवाइ गरिएका मुद्दाहरूको विवरण परिशिष्ट-७२ मा दिइएको छ।

६.५. अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको समष्टि कार्य प्रगति

उपर्युक्तबमोजिम गठन भएका अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सरेका ८३४ थान तथा यस आर्थिक वर्ष २०६६।०६७ मा नयाँ दर्ता भएका ५३७ थान समेत गरी जम्मा १,३७१ यस मुद्दामध्ये विशेष अदालतको १९१, श्रम अदालतको १९३, प्रशासकीय अदालतको ३३, राजश्व न्यायाधिकरणहरू (विराटनगर, काठमाडौँ, पोखरा, नेपालगंज) सबैको ९५४ गरी जम्मा लगत १,३७१ मध्ये ७२२ अर्थात् ५२.६६ मुद्दा फछ्यौट भई ६४९ मुद्दाहरू फछ्यौट हुन बाँकी रहेका छन्।

परिच्छेद - ७*

न्याय परिषद् एवम् न्याय सेवा आयोग

७.१. पृष्ठभूमि

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ मा न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासनसम्बन्धी कारवाही, बर्खासी र न्याय प्रशासनसम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिश गर्नका लागि न्याय परिषद् रहने व्यवस्था गरिएको छ। यसै गरी धारा ११४ मा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा तथा विभागीय सजाय समेतको सिफारिश गर्नका लागि न्याय सेवा आयोगको व्यवस्था गरिएको छ।

स्वतन्त्र, सक्षम र उत्तरदायी न्यायप्रणाली कुनै पनि प्रजातान्त्रिक शासन व्यवस्थाको आधारभूत शर्त हो। स्वतन्त्र, सक्षम र उत्तरदायी न्यायप्रणाली स्थापना गर्न सकिनेमा मात्र नागरिकका आधारभूत मानव अधिकारको संरक्षण एवं सम्बर्धन हुने र कानूनी शासन स्थापनाको सुनिश्चितता हुन जान्छ। यही सुनिश्चितताको लागि नै न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगको व्यवस्था संवैधानिक रूपमा भएको हो।

७.२. न्याय परिषद्

७.२.१ संरचना

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ अनुसार न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासनसम्बन्धी कारवाही, बर्खासी र न्याय प्रशासनसम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिश गर्न वा परामर्श दिन न्याय परिषद् रहने व्यवस्था छ। उक्त व्यवस्थाबमोजिम न्याय परिषद्मा देहाय बमोजिम अध्यक्ष तथा सदस्यहरू रहने छन्:-

प्रधान न्यायाधीश	-अध्यक्ष
न्याय मन्त्री	-सदस्य
सर्वोच्च अदालतका बरिष्ठतम न्यायाधीश एकजना	-सदस्य
राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा मनोनित गरेको एकजना कानूनविद्	-सदस्य
नेपाल बार एशोसिएशनको सिफारिशमा प्रधान न्यायाधीशद्वारा	
नियुक्त बरिष्ठ अधिवक्ता वा कम्तिमा बीस वर्षको अनुभव प्राप्त अधिवक्ता	-सदस्य

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को पांचौं संशोधनपूर्व प्रधानमन्त्रीबाट कानूनविद् सदस्य मनोनयन हुने व्यवस्था रहेकोमा पांचौं संशोधनले प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा राष्ट्रपतिबाट मनोनित हुने व्यवस्था गरेको हो। संविधानको धारा ११३ को उपधारा (२) अनुसार राष्ट्रपतिबाट मनोनित कानूनविद् सदस्य एवम् नेपाल बार एशोसिएशनको सिफारिशमा प्रधान न्यायाधीशद्वारा नियुक्त सदस्यको पदावधि चार वर्षको हुने एवम् पारिश्रमिक तथा सुविधा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश सरह हुने व्यवस्था छ। यस आर्थिक वर्षमा कायम रहेको न्याय परिषद्का अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको नामावली अनुसूची १ मा दिइएको छ।

७.२.२ काम कर्तव्य तथा अधिकार

न्याय परिषद्ले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३, न्याय परिषद् ऐन, २०४७, न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ तथा न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ समेतका संवैधानिक एवम् कानूनी आधारमा आफ्नो काम, कर्तव्य सम्पादन गर्दै आएको छ।

न्याय परिषदसम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्थाअनुसार संविधान बमोजिम न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासनसम्बन्धी कारवाही, बर्खासी तथा न्याय प्रशासनसम्बन्धी अन्य कुराहरूको सिफारिश गर्नु वा परामर्श दिनु नै न्याय परिषद्को प्रमुख कर्तव्य हो। उपरोक्त संवैधानिक प्रावधानअनुरूप नै न्याय परिषद्ले न्यायाधीशहरूलाई नियुक्ति, सरुवा र अनुशासनसम्बन्धी कारवाहीका अतिरिक्त विशेष अदालत, राजश्व न्यायाधिकरणलगायतका विभिन्न न्यायिक निकायहरूमा काम गर्न तथा विभिन्न न्यायिक अनुसन्धान एवं जाँचबुझको कार्यमा खटाउनका लागि सिफारिश तथा परामर्श दिने कार्य गर्दछ।

* प्रस्तुत परिच्छेदमा उल्लिखित विवरणहरू न्याय परिषद्बाट प्राप्त भएको हो।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ५ बमोजिम पुनरावेदन अदालतहरूको संख्या तोक्ने सम्बन्धमा मन्त्रिपरिषद्लाई परामर्श दिने तथा कुनै पुनरावेदन अदालतको प्रादेशिक अधिकारक्षेत्रभित्रको कुनै स्थानमा निश्चित अवधिका लागि इजलास कायम गर्न मुकाम तोकु परेमा प्रधान न्यायाधीशलाई सिफारिश गर्ने कार्य समेत न्याय परिषद्को हो ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेको अवस्थामा सोही ऐनको दफा ३२ बमोजिम बाधा अडकाउ फुकाउन न्याय परिषद्संग परामर्श गर्नुपर्ने व्यवस्थाबाट अदालतहरूको स्थापना र अधिकार क्षेत्र व्यवस्थित गर्ने, न्याय छिटो, कम खर्चिलो र सुलभ बनाउन न्याय प्रशासनमा समयानुकूल सुधार गर्नका लागि समेत न्याय परिषद्ले आवश्यक सिफारिश गर्न सक्छ ।

न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ३ अनुसार न्याय परिषद्ले सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतहरूमा कार्यरत् न्यायाधीशहरूको कार्यसम्पादन निरीक्षण प्रतिवेदन तथा वैयक्तिक विवरणहरू अद्यावधिक गराई राख्नु पर्छ । सोही कानूनी व्यवस्थाअनुसार परिषद्ले विभिन्न तहको न्यायाधीशको नियुक्ति हुन योग्यता पुगेका व्यक्तिहरूको अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्छ । यसैगरी, परिषद्ले न्यायाधीशहरूको पदमा नियुक्त भएको व्यक्तिले आफ्नो र आफ्नो परिवारका सदस्यको नाममा भएको चल, अचल सम्पत्तिको स्थिति र सो को स्रोत समेतको विवरण अद्यावधिक राख्दै आएको छ । न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम २४ ले न्याय परिषद्लाई न्यायाधीशहरूले आचार संहिताको पालना गरे नगरेको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी तोकी सो विषयलाई सम्बन्धित न्यायाधीशको कार्य सम्पादन मूल्यांकन, नियुक्ति तथा सरुवा गर्दा विचार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

हाल सर्वोच्च अदालतमा प्रधान न्यायाधीश समेत १८ जना न्यायाधीश बहाल हुनुहुन्छ भने पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीशमा १२ जना, पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशमा ९३ जना, पुनरावेदन अदालतको अतिरिक्त न्यायाधीश १४ जना र जिल्ला अदालतका न्यायाधीशमा १३२ जना समेत जम्मा २५५ जना न्यायाधीश कार्यरत् हुनुहुन्छ । कार्यरत् न्यायाधीशहरूको नामावली अनुसूची २ मा दिइएको छ ।

७.२.३ कार्यविधि

न्याय परिषद्ले आफ्नो काम कर्तव्य सम्पादन गर्दा संविधान एवम् कानूनले तोकेको निश्चित कार्यपद्धति अवलम्बन गरी सम्पादन गर्ने गर्दछ । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३, न्याय परिषद् ऐन, २०४७ तथा न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ समेतले न्याय परिषद्को कार्यविधि नियमित र निर्देशित गरेको छ । उपरोक्त व्यवस्था बाहेक परिषद्को बैठकसम्बन्धी कार्यविधि परिषद् आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुन्छ ।

७.२.३.१ नियुक्ति

न्याय परिषद्ले विभिन्न तहका न्यायाधीशको पदमा नियुक्तिका लागि सिफारिश गर्दा संविधानबमोजिम नियुक्त हुन योग्यता पुगेका कानून व्यवसायी, न्याय सेवाका अधिकृतलगायतका व्यक्तिहरूको अभिलेख तयार गरी त्यसरी नियुक्तिका लागि सिफारिश गरिएका व्यक्तिहरूको योग्यता, क्षमता, अनुभव, न्याय प्रतिको निष्ठा र योगदान, सार्वजनिक जीवनमा आर्जन गरेको ख्याती, विषय वस्तुको ज्ञान, कार्यकुशलता, इमान्दारीता, निष्पक्षता, नैतिक आचरणलगायत के कुन कुराको दृष्टिकोणबाट न्यायाधीशको पदमा नियुक्त गर्न उपयुक्त भएको भनी सिफारिश गरिएको हो, त्यसरी सिफारिश गर्नुपर्ने आधार र कारण स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्छ । यसरी नियुक्तिका लागि सिफारिश गर्दा न्यायाधीश वा न्याय सेवाको अधिकृतको पदमा बहाल रहेका व्यक्तिका हकमा निजहरूको नोकरी विवरण र कार्यसम्पादन प्रतिवेदन तथा सो देखि बाहेक अन्य कुनै कानून व्यवसायी वा कानून वा न्यायको क्षेत्रमा काम गरेको व्यक्तिका हकमा सम्बन्धित व्यवसाय वा काममा निजको प्रतिष्ठा, निज प्रतिको जनभावना एवं निजको अधिल्लो सेवासम्बन्धी कुनै विवरण भए सो समेत विचार गरी नियुक्तिका लागि सिफारिश गर्नुपर्ने संवैधानिक एवम् कानूनी प्रावधान रहेको छ ।

संविधानबमोजिम न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका नेपाल न्याय सेवाका अधिकृत कर्मचारी एवम् सेवा बाहिरका कानून व्यवसायी तथा प्राध्यापनमा संलग्न कानूनविद्को प्राप्त विवरण एवम् सूचनाका सम्बन्धमा आवश्यक छानविन गरी सम्बन्धित निकायहरूसंग समन्वय समेत गर्न न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम १८ बमोजिम देहायको एक समन्वय समिति गठन हुने व्यवस्था छ:-

(क)	न्याय परिषद्ले तोकेको परिषद्को सदस्य	- अध्यक्ष
(ख)	महान्यायाधिवक्ता	- सदस्य
(ग)	रजिष्ट्रार, सर्वोच्च अदालत	- सदस्य
(घ)	सचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	- सदस्य
(ङ)	अध्यक्ष, नेपाल बार एसोसिएशन	- सदस्य

(चं) डीन, त्रिभुवन विश्व विद्यालय, कानून संकाय

- सदस्य

(छ) सचिव, न्याय परिषद्

- सदस्य सचिव

उपरोक्त समितिलाई संविधानबमोजिम कुनै अदालतको न्यायाधीश बन्ने योग्यता पुगेको व्यक्तिहरूको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना एवम् जानकारी संकलन गर्ने र प्राप्त विवरणको छानविन समेत गर्न सक्ने अख्तियारी नियमावलीले प्रदान गरेको छ।

७.२.३.२ सरुवा र काज

न्यायिक जाँचबुझको काममा वा केही खास अवधिको लागि कानून वा न्यायसम्बन्धी अनुसन्धान वा राष्ट्रिय सरोकारको अन्य कुनै काममा खटाउने बाहेक कुनै पनि न्यायाधीशलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक अन्य कुनै पदमा सरुवा नगरिने, काममा नलगाइने वा काजमा खटाउन नसकिने गरि “एक पटकको न्यायाधीशमा सधैंको न्यायाधीश” भन्ने मान्यतालाई संविधानले प्रत्याभूति गरेको छ। यसरी न्यायिक जाँचबुझ वा न्यायसम्बन्धी अनुसन्धान वा निर्वाचनलगायतका राष्ट्रिय सरोकारको काममा खटाउंदा न्याय परिषद्को परामर्शमा खटाउनु पर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ।

न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ११ अनुसार सामान्यतः सुगम क्षेत्रको अदालतमा तीन वर्षको र दुर्गम क्षेत्रको अदालतमा दुई वर्षको कार्यकाल पूरा गरेका न्यायाधीशहरूलाई सरुवा गरिन्छ। यसरी सरुवा गर्दा सरुवा हुने न्यायाधीशको मुद्दा फर्छ्यौट संख्या, कार्य सम्पादनको स्थिति र कार्यक्षमतालाई आधार बनाउनु पर्ने व्यवस्था न्याय परिषद् (कार्यविधि) निमायवली, २०५६ मा छ। उक्त नियमावलीले सरुवाको प्रयोजनको लागि विभिन्न २७ जिल्लालाई दुर्गम क्षेत्रमा र २२ जिल्लालाई क वर्गको एवम् २६ जिल्लालाई ख वर्गको सुगम क्षेत्रमा वर्गीकरण गरेको छ। सो बाहेक कुनै न्यायाधीशलाई एक अदालतबाट अर्को अदालतमा काज खटाउन परेमा प्रधान न्यायाधीशले खटाउन सक्ने तर त्यसरी काज खटाइएकोमा सो को जानकारी न्याय परिषद्लाई दिनु पर्ने कानूनी व्यवस्था छ।

७.२.३.३ न्यायाधीशहरूको काम कारवाहीको निरीक्षण तथा कार्यसम्पादनको मूल्यांकन

सामान्यतः प्रत्येक आर्थिक वर्षमा पुनरावेदन अदालतको हकमा प्रधान न्यायाधीश वा निजले तोकेको न्यायाधीशबाट र जिल्ला न्यायाधीशको हकमा पुनरावेदन अदालतको मुख्य न्यायाधीश वा निजले तोकेको पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशबाट न्यायाधीशहरूको काम कारवाहीको निरीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ ले गरेको छ। यसरी निरीक्षण गरेकोमा निरीक्षणकर्ताले निरीक्षण प्रतिवेदन र नियमावलीले निर्धारण गरेको ढाँचामा न्यायाधीशहरूको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फाराम भरी न्याय परिषद् सचिवालयमा पठाउनु पर्ने र सो प्रतिवेदन परिषद्को बैठकमा पेश हुने व्यवस्था छ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा २०, २१ तथा २२ अनुसार सर्वोच्च अदालत वा पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशले मातहत अदालतको काम कारवाहीको नियमित वा आकस्मिक निरीक्षण गर्न सक्छ। सोबमोजिम गरिएको निरीक्षणबाट कुनै न्यायाधीश उपर कारवाही वा मुद्दा चलाउनु पर्ने देखिएमा वास्तविक तथ्य स्पष्ट खुलाई आफ्नो रायसहितको प्रतिवेदन न्याय परिषद्मा दिनु पर्ने व्यवस्था छ।

७.२.३.४ अनुशासनात्मक कारवाही

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०५ अनुसार प्रधान न्यायाधीश वा सर्वोच्च अदालतको अन्य न्यायाधीशको कार्यक्षमताको अभाव वा खराब आचरण भएमा वा निजले इमान्दारीपूर्वक आफ्नो पदीय कर्तव्य पालना नगरेको अवस्था भनी व्यवस्थापिका संसदबाट महाभियोग प्रस्ताव पारित भएमा प्रधान न्यायाधीश वा सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीशहरू आफ्नो पदबाट पदमुक्त हुने व्यवस्था पाइन्छ। यसैगरी पुनरावेदन अदालत तथा जिल्ला अदालतका न्यायाधीशहरूको हकमा कार्यक्षमताको अभाव, खराब आचरण, इमान्दारीपूर्वक पदीय कर्तव्य पालना नगरेको, शारीरिक वा मानसिक कारणले कार्यसम्पादन गर्न असमर्थ भएको, न्यायमा विचलित भएको भन्ने आधारमा पदमुक्त गर्ने भनी न्याय परिषद्को निर्णय भएमा त्यस्ता न्यायाधीशहरूलाई प्रधान न्यायाधीशले पदमुक्त गर्न सक्ने संवैधानिक व्यवस्था छ।

उक्त संवैधानिक व्यवस्थाको प्रयोजनको लागि न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४क. ले न्यायाधीशहरूको कार्यक्षमताको अभाव, पदीय कर्तव्यको इमान्दारीपूर्वक पालन नगरेको तथा खराब आचरण भएको मूल्यांकन गर्ने विभिन्न आधारहरू तोकेको छ। न्याय परिषद्ले न्यायाधीशहरूको कार्यक्षमता वा आचरणको मूल्यांकन गर्दा ऐनमा उल्लिखित आधार र अवस्था देखेमा अवस्थाअनुसार सम्बन्धित न्यायाधीशलाई सचेत गराउन र निजले सोअनुरूप आफ्नो काम कारवाही वा आचरणमा सुधार नगरेमा संविधान र सो ऐनबमोजिम कारवाही चलाउन सक्छ, तर खराब आचरणको अभियोगमा कारवाही चलाउन भने सचेत गराई रहन आवश्यक नपर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ।

कुनै न्यायाधीश उपर कारवाहीको माग गरी उजूरी वा प्रतिवेदन परेमा वा त्यस्तो कारवाही चलाउने अवस्था विद्यमान भएको अन्य कुनै स्रोतबाट थाहा हुन आएमा न्याय परिषद्ले आफै वा परिषद्का अध्यक्ष, सदस्य वा पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशलार्ई प्रारम्भिक जाँचबुझ गर्न लगाई प्रतिवेदन लिन सक्छ । त्यस्तो जाँचबुझबाट न्यायाधीश विरुद्धको आरोप तथ्यहिन देखिएमा त्यस्तो कारवाहीलाई परिषद्ले तामेलीमा राख्ने र थप जाँचबुझ गर्नुपर्ने देखिएमा जाँचबुझ समितिको गठन गरी थप जाँचबुझ एवं अनुसन्धान तहकिकात गर्न सक्दछ । अनुसन्धान प्रतिवेदनबाट आरोप लागेको न्यायाधीश उपर कारवाही हुनुपर्ने देखिएमा संजायका लागि सिफारिश गर्ने र आरोप तथ्यहिन देखिएमा सो कारवाही तामेलीमा राखिन्छ । तर यसरी कारवाही गर्दा आरोप लागेको न्यायाधीशलार्ई सफाइको मौका नदिई कारवाही गर्न नमिल्ने संवैधानिक प्रावधान छ ।

प्रचलित कानूनबमोजिम भ्रष्टाचारको कसूरमा कुनै न्यायाधीश उपर मुद्दा चलाउनु पर्ने भएमा परिषद्ले तोकेअनुसार परिषद्को सचिव वा अन्य कुनै अधिकृतबाट सम्बन्धित पुनरावेदन अदालतमा उजूरी वा प्रतिवेदन पेश गरी मुद्दा चलाइने कानूनी व्यवस्था छ ।

७.२.३.५ परामर्श

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ को उपधारा (१) बमोजिम न्याय परिषद्ले न्यायाधीशको नियुक्ती, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारवाही र बर्खासीका लागि सिफारिश गर्नुका अतिरिक्त न्याय प्रशासनसम्बन्धी अन्य कुराहरूको परामर्श दिने संवैधानिक जिम्मेवारी समेत न्याय परिषद्मा रहेको छ । संविधानको धारा १०६ तथा ११० अनुसार न्यायाधीशहरूलाई न्यायाधीशको पदमा बाहेक न्यायिक जाँचबुझको काममा वा केही खास अवधिको लागि कानून वा न्यायसम्बन्धी अनुसन्धान अन्वेषण वा राष्ट्रिय सरोकारका अन्य कुनै काममा वा निर्वाचनसम्बन्धी काममा नेपाल सरकारले खटाउनु पर्दा न्याय परिषदसंग परामर्श लिनुपर्ने संवैधानिक प्रावधान रहेको छ । यस बाहेक न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ५ बमोजिम मन्त्रपरिषद्ले पुनरावेदन अदालतको थपघट वा संख्या निर्धारण, प्रादेशिक अधिकार क्षेत्र र मुकाम निर्धारण गर्दा समेत न्याय परिषदसंग परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था छ । साथै, सोही ऐनको दफा ३२ अनुसार सो ऐन कार्यान्वित गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा सर्वोच्च अदालतले न्याय परिषदसंग परामर्श गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी आवश्यक आदेश जारी गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था समेत छ ।

७.२.३.६ नेपाल सरकारसंग सम्पर्क

न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम २६ अनुसार न्याय परिषद्ले नेपाल सरकारसंग सम्पर्क राख्दा कानून तथा न्याय मन्त्रालय मार्फत राख्छ ।

७.३. काम कारवाहीको विवरण

यस आर्थिक वर्षमा परिषद्ले गर्ने कामकारवाहीका सम्बन्धमा अनौपचारिक रुपमा पटक पटक छलफल र अन्तर्क्रिया भए तापनि औपचारिक रुपमा न्याय परिषद्को ९ वटा बैठक बस्यो । सामान्यतः यस अवधिका बैठकमा न्यायाधीशको नियुक्ति, सरुवा, विशेष अदालत न्यायाधीश खटाउने, न्यायाधीश उपर परेका उजूरीहरूको छानविन एवम् जाँचबुझ समितिको गठनलगायतका निर्णयहरू भएका छन् ।

७.३.१ प्रधान न्यायाधीशको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०३ बमोजिम सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ संवैधानिक परिषद्को सिफारिशमा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश पदमा मिति २०६६ चैत १५ गते नियुक्त हुनु भएको छ । यस अघि सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश पदमा श्री मीनबहादुर रायमाझी र अनूपराज शर्मा रहनु भएको थियो । संविधानको धारा ११३ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश न्याय परिषद्को समेत अध्यक्ष रहने व्यवस्था छ ।

७.३.२ न्याय परिषद्को पदेन सदस्य

सर्वोच्च अदालतको वरिष्ठतम न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ संवैधानिक परिषद्को सिफारिशमा सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश पदमा मिति २०६६ चैत १५ गते नियुक्त हुनु भएपछि सोही मितिदेखि सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६४ को धारा ११३ को उप-धारा (१) बमोजिम न्याय परिषद्को पदेन सदस्य हुनु भएको छ भने यस अवधिमा तत्कालीन माननीय न्यायाधीश श्री अनूपराज शर्मा र माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ न्याय परिषद्को पदेन सदस्य रहनु भएको थियो ।

७.३.३. न्यायाधीशहरूको नियुक्ति

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र न्याय परिषद् ऐन, २०४७ बमोजिम सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका सर्वोच्च अदालतका अस्थायी न्यायाधीश पदमा कार्यरत् रहेका देहायका न्यायाधीशहरूलाई सर्वोच्च अदालतको रिक्त न्यायाधीश पदमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १५५ बमोजिम संसदीय सुनुवाइको लागि व्यवस्थापिका संसदमा पठाई सुनुवाइ भई आए पछि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०३ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश समक्ष नियुक्तिको लागि सिफारिश गरिएको छ:-

- (१) श्री रणबहादुर वम, अस्थायी न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालत ।
- (२) श्री मोहनप्रकाश सिटौला, अस्थायी न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालत ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र न्याय परिषद् ऐन, २०४७ बमोजिम पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका व्यक्तिहरूमध्ये नेपाल न्याय सेवाको राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको पदमा कार्यरत् एवम् पूर्व विशिष्ट श्रेणीमध्ये श्री प्रकाशकुमार हुंगाना, श्री टिकाबहादुर हमाल, श्री कुमार चुडाल र डा.श्री कूलरत्न भुर्तेल, जिल्ला न्यायाधीशबाट श्री प्रेमबहादुर के.सी., श्री उदयप्रकाश चापागाई, श्री भरतप्रसाद अधिकारी, श्री प्रकाशराम मिश्र, श्री वीरसिंह महारा, श्री यज्ञप्रसाद वस्याल, श्री नारायणप्रसाद दाहाल, श्री मोहनरमण भट्टराई, श्री हरिकुमार पोखरेल, श्री सुष्मालता माथेमा, श्री कुमारप्रसाद पोखरेल, श्री रमेश पोखरेल, श्री भीमबहादुर वोहरा, श्री प्रकाशचन्द्र गजुरेल, श्री तेजबहादुर कार्की, श्री विष्णुदेव पौडेल, श्री शिवनारायण यादव, श्री टेकराज नेपाल, श्री भुपेन्द्रप्रसाद राई, श्री दुर्गादत्त भट्ट, श्री पवनकुमार शर्मा, श्री नरेन्द्रकुमार शिवाकोटी र श्री सत्यराज गुरुङ, राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीबाट श्री शेषराज शिवाकोटी, श्री मोहनबहादुर कार्की, श्री विनोद शर्मा, श्री तीलप्रसाद श्रेष्ठ, श्री डिल्लीराज आचार्य र श्री बाबुराम रेग्मी र कानून व्यवसायीबाट श्री सलाहुद्दिन अख्तर सिद्धिक, श्री विदुरविक्रम थापा, श्री रेवन्तबहादुर कुंवर र श्री नीता गौतम दिक्षित समेत ३७ जनालाई न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) र न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम ५ को उप नियम (१) बमोजिम नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश समक्ष सिफारिश गरिएको छ ।

हाल कायम रहेको पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीशको दरबन्दीबाट सैनिक विशेष अदालत, विशेष अदालत, विभिन्न राजश्व न्यायाधीकरण, नगर विकास समिति, समय समयमा गठन हुने जांचबुझ आयोग एवम् समिति र वैदेशिक रोजगार न्यायाधीकरण समेतमा पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशलाई तोकनु पर्ने भएकोले र हाल पुनरावेदन अदालतको मुद्दा संख्यामा समेत क्रमशः वृद्धि भई कार्यबोझ बढेकोले पुनरावेदन अदालत विराटनगर, राजविराज, जनकपुर, हेटौडा, पाटन, पोखरा, बुटवल र नेपालगञ्जमा केहि अतिरिक्त न्यायाधीशहरू तोकि मुद्दाको किनारा गर्न आवश्यक देखिएकोले न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ६ को उपदफा (२) बमोजिम हाललाई २ वर्षको लागि १० जना सम्म अतिरिक्त न्यायाधीश नियुक्त गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र न्याय परिषद् ऐन, २०४७ बमोजिम पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका कानून व्यवसाय एवम् कानूनको अध्यापन एवम् अन्वेषणमा संलग्न व्यक्तिहरूमध्ये न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) र न्याय परिषद् (कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम ५ को उप नियम (१) बमोजिम पुनरावेदन अदालतको अतिरिक्त न्यायाधीश पदमा श्री शिवराज अधिकारी, श्री किशोर सिलवाल, श्री रामचन्द्र यादव, श्री मिहिरकुमार ठाकुर, श्री थीरबहादुर कार्की, श्री राजकुमार वन, श्री द्वारिकामान जोशी, श्री सत्यमोहन जोशी थारु, श्री शारदा सुवेदी र श्री रत्नबहादुर बागचन्दलाई दुई वर्षको लागि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश समक्ष नियुक्ति एवम् पदस्थापनाको लागि सिफारिश गरिएको छ ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ र न्याय परिषद् ऐन, २०४७ बमोजिम जिल्ला अदालतको न्यायाधीश हुन योग्यता पुगेका व्यक्तिहरूमध्ये नेपाल न्याय सेवा, न्याय, कानून र सरकारी वकील समूहको राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको पदमा ३ वर्ष काम गरेका अधिकृतहरूमध्ये देहायका प्रथम एवम् द्वितीय श्रेणीको पदमा कार्यरत् श्री डिल्लीरमण तिवारी, श्री अमृतबहादुर बस्नेत, श्री अम्वरराज पौडेल, श्री हरिश्चन्द्र हुङ्गाना, श्री लोकजंग शाह, श्री धनसिंह महारा, श्री मेदिनीप्रसाद पौडेल, श्री किरणप्रसाद शिवाकोटी, श्री ब्रजेशकुमार प्याकुरेल, श्री गोपालप्रसाद वास्तोला, श्री ऋषिराम निरौला, श्री चन्द्रमणि ज्ञवाली, श्री राजकुमार खतिवडा, श्री योगेन्द्रप्रसाद शाह, श्री खडानन्द तिवारी, श्री पूर्णप्रसाद वास्तोला, श्री कवीप्रसाद न्यौपाने, श्री प्रकाश खरेल, श्री कृष्णराम कोइराला, श्री स्वीकृति पराजुली, श्री काजीबहादुर राई, श्री ऋषिकेश वाग्ले, श्री रितेन्द्र थापा, श्री मोहनराज भट्टराई, श्री अर्जुन अधिकारी, श्री राजेन्द्र अधिकारी र श्री गिरीराज गौतम समेत २७ जनालाई न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) र न्याय परिषद्

(कार्यविधि) नियमावली, २०५६ को नियम ५ को उप नियम (१) बमोजिम जिल्ला अदालतको न्यायाधीश पदमा नियुक्त गर्न उपयुक्त देखिएकोले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९ बमोजिम प्रधान न्यायाधीश समक्ष नियुक्तिको लागि सिफारिस गरिएको छ ।

७.३.४ न्यायाधीशको सरुवा र काज

पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश ४ जना र जिल्ला अदालतका न्यायाधीश २७ जना गरी ३१ जना न्यायाधीशहरूलाई एक अदालतबाट अर्को अदालतको सोही पदमा सरुवा शिफारिस गरिएको छ भने २ जना जिल्ला न्यायाधीशलाई न्याय परिषद् सचिवालयले काजमा खटाएको छ ।

७.३.५ विशेष अदालतको सदस्यमा हेरफेर

विशेष अदालतका साविकको सदस्य श्री भोलाप्रसाद खरेलको अवकाश भएकोले पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद चालिसेलाई सोही अदालतको सदस्यमा तोक्न विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष परामर्श दिएको छ ।

७.३.६ एक सदस्यीय जाँचबुझ समितिको गठन

विनोदकुमार न्यौपानेको जाहेरीले वादी नेपाल सरकार प्रतिवादी सञ्जय श्रेष्ठ, रोहित पलिवन अग्रवाल र भिमसेन पण्डित समेत भएको फौ.नं. २१९० को अपहरण तथा शरीर बन्धक मुद्दा १, ओमकार भट्टचनको जाहेरीले वादी नेपाल सरकार प्रतिवादी यिनै व्यक्ति भएको फौ.नं. २१९१ को अपहरण तथा शरीर बन्धक मुद्दामा काठमाडौं जिल्ला अदालतका तत्कालिन जिल्ला न्यायाधीश हाल पुनरावेदन अदालत हेटौँडाका न्यायाधीश श्री तेजबहादुर कार्कीबाट मिति २०६५।३।१०।३ मा आदेश हुदा धरौट वा सो बराबरको जेथा जमानत लिई अभियुक्तहरूलाई तारेखमा राखी मुद्दाको पूर्पक्ष गर्ने आदेश गर्दा न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ४क. को देहाय २ को (घ) बमोजिम प्रयोग हुनै नसक्ने कानूनको प्रयोग गरी वा कानूनको स्पष्ट असंदिग्ध व्याख्या वा अर्थलाई छाडेर बल पूर्वक अर्को व्याख्या वा अर्थ गरी उक्त मुद्दाको कारवाहीमा अनुचित असर पुऱ्याए वा नपुऱ्याएको र उक्त मुद्दाहरूमा अनुसन्धान तहकिकातबाट संकलित सबूद प्रमाणहरूको मूल्यांकन गर्ने सम्बन्धमा निज न्यायाधीशको कार्यक्षमताको अभाव देखिए नदेखिएको सम्बन्धमा न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ६ बमोजिम जाँचबुझ गर्ने साथै उल्लिखित प्रतिवादीहरू संलग्न रहेका अन्य मुद्दाहरूको कारवाहीको सिलसिलामा भएका आदेश तथा फैसलाहरूको विस्तृत अध्ययन गरी सो आदेश वा फैसला गर्ने न्यायाधीशबाट गैरकानूनी एवम् अनियमित रूपमा कामकारवाही भएको छ, छैन सो समेत छानविन गरी रायसहितको प्रतिवेदन दिन सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी.को अध्यक्षतामा एक सदस्यीय जाँचबुझ समिति गठन गरिएको छ ।

७.३.७ न्यायाधीशलाई काम गर्न रोक

जाँचबुझ समितिको दायराभित्र पर्न आएका पुनरावेदन अदालत हेटौँडाका न्यायाधीश श्री तेजबहादुर कार्कीलाई नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १०९ को उपधारा (११) बमोजिम आफ्नो पदको कार्य गर्न रोक लगाईएको छ ।

७.३.८ उजूरीहरूको छानवीन

विभिन्न तहका अदालतका न्यायाधीशहरूको अनुशासन, पदीय आचरण एवम् कार्यक्षमता समेतका सम्बन्धमा न्याय परिषद्मा पर्न आएका उजूरीहरूको प्रारम्भिक छानवीन अनुसन्धान गरी रायसहितको प्रतिवेदन न्याय परिषद् समक्ष पेश गर्न न्याय परिषद्का कानूनविद् सदस्य श्री मोतिकाजी स्थापितलाई तोकिएकोमा सोसम्बन्धी कार्य निरन्तर भैरहेको छ । २०६६ साल असार मसान्तसम्म अघिल्ला आर्थिक वर्षका फछ्यौँट हुन बाँकी उजूरी थान ५५ र यस आर्थिक वर्षभित्र दर्ता भएका ६२ गरी कूल उजूरी लगत ११७ भएकोमा सो उजूरी उपर प्रारम्भिक छानविन हुंदा ५४ थान उजूरीहरूमा थप जाँचबुझ गर्न आवश्यक देखिन नआएको कानूनविद् सदस्यको प्रतिवेदनबमोजिम उक्त ५४ थान उजूरीहरू तामेलीमा राख्ने निर्णय भएको छ । ११ थान उजूरीहरूको सम्बन्धमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११३ को उपधारा (५) बमोजिम विशेषज्ञबाट विस्तृत छानवीन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नको लागि सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश श्री तपबहादुर मगरज्यूको एक सदस्यीय जाँचबुझ समिति गठन भई उक्त जाँचबुझ समितिले न्याय परिषद्समक्ष आफ्नो प्रतिवेदन बुझाई सकेको छ । ६३ थान उजूरीहरूको जाँचबुझ एवम् छानवीन कार्य भै रहेको छ ।

७.३.९ अन्तर्क्रिया कार्यक्रम

न्यायाधीश र न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित अधिकृतहरूको क्षमता विकासको लागि केन्द्रिय एवम् क्षेत्रीय स्तरमा सेमिनार, गोष्ठी, सम्मेलन, अन्तर्क्रिया, प्रशिक्षण एवम् अनुशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्ने न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगको निर्णयबमोजिम न्यायाधीशहरूको आचार संहिताका सैद्धान्तिक एवम् व्यवहारिक पक्षका सम्बन्धमा सम्बद्ध सरोकारवालाहरू बीच सचेतना जागृत गर्ने उद्देश्यले न्यायाधीशहरूको आचार संहिता, २०६५ सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम नेपालगञ्ज, सुर्खेत, तुल्सीपुर, जुम्ला दिपायल र महेन्द्रनगरका मुख्य न्यायाधीश, न्यायाधीश र रजिष्ट्रार तथा मातहतका जिल्ला न्यायाधीश समेतको गरी ५४ जनाको सहभागीतामा नेपालगञ्जमा मिति २०६६ साल मंसिर १४ र १५ गते दुई दिवसीय अनुशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गरियो । नेपालगञ्जमा आयोजित उक्त कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सर्वोच्च अदालतका तत्कालिन माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठले न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५ : पालना, अनुगमन र चुनौती विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीश श्री लक्ष्मणमणी रिसालले न्यायाधीशको आचारसंहिता: सैद्धान्तिक पक्ष र मान्यता विषय कार्यपत्र पेश गर्नु भएको थियो भने पुनरावेदन अदालत दिपायलका का.मु. मुख्य न्यायाधीश श्री गोविन्द कुमार श्रेष्ठले न्यायाधीशको आचारसंहिता र जनआस्था विषयक कार्यपत्र पेश गर्नु भएको थियो । सोही कार्यक्रम न्याय परिषद्का सचिव श्री जीवनहरि अधिकारीले आचार संहिताको व्यवहारिक पक्ष र उजुरी व्यवस्थापनमा न्याय परिषद्को भूमिका विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

यसै क्रममा न्यायाधीशहरूको आचार संहिता, २०६५ सम्बन्धी एक दिवसीय अनुशिक्षण कार्यक्रम काठमाडौं उपत्यकाभित्रका पुनरावेदन अदालत, विशेष अदालत, जिल्ला अदालत, राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमा कार्यरत् मुख्य न्यायाधीश तथा न्यायाधीश र जिल्ला न्यायाधीश समेतको सहभागिता रहने गरी ४५ जनाको सहभागीतामा काठमाडौंमा मिति २०६७ साल असार १२ गते एक दिवसीय अनुशिक्षण कार्यक्रम समुद्घाटन उक्त कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठले गर्नु भएको थियो । उक्त कार्यक्रममा न्यायाधीशको आचार संहिता, २०६५ : पालना, अनुगमन र चुनौती विषयक कार्यपत्र सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मीले प्रस्तुत गर्नु भएको थियो भने न्यायाधीशको आचारसंहिता: सैद्धान्तिक पक्ष र मान्यता विषय कार्यपत्र सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश श्री रामकुमार प्रसाद शाहले पेश गर्नु भएको थियो । सोही कार्यक्रम न्याय परिषद्का सचिव श्री जीवनहरि अधिकारीले आचार संहिताको व्यवहारिक पक्ष र उजुरी व्यवस्थापनमा न्याय परिषद्को भूमिका विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नु भएको थियो ।

७.३.१० समवेदना व्यक्त

सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश एवम् न्याय परिषद्का पूर्व सदस्य श्री लक्ष्मणप्रसाद अर्यालको असामयिक निधन भएकोमा दिवंगत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गरेको छ ।

३.११ न्यायाधीशको अवकाश, राजीनामा र निधन

यस आर्थिक वर्षमा देहायबमोजिमका न्यायाधीशहरूले अवकाश प्राप्त गर्नु भएको छ :-

१. श्री मीनबहादुर रायमाझी, प्रधान न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालत
२. श्री अनूपराज शर्मा, प्रधान न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालत
३. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला, न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालत
४. श्री भूपध्वज अधिकारी, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
५. श्री लक्ष्मणमणी रिसाल, मुख्य न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
६. श्री ऋषिराज जोशी, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत (निधन)
७. श्री बुद्धिप्रसाद रेग्मी, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
८. श्री भोलाप्रसाद खरेल, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
९. श्री देवेन्द्रराज शर्मा, न्यायाधीश, पुनरावेदन अदालत
१०. श्री गिरीशकुमार शर्मा, न्यायाधीश, जिल्ला अदालत (राजीनामा)
११. श्री शिवप्रसाद पराजुली, न्यायाधीश, जिल्ला अदालत
१२. श्री करुणानिधि शर्मा, न्यायाधीश, जिल्ला अदालत (राजीनामा)

७.४. न्याय सेवा आयोग

७.४.१ संरचना

नेपाल न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा तथा विभागीय संजाय समेतको सिफारिश गर्नका लागि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ ले न्याय सेवा आयोगको व्यवस्था गरेको छ। प्रधान न्यायाधीशको अध्यक्षता रहने यस आयोगमा न्याय मन्त्री, सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम न्यायाधीश, लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष र महान्यायाधिवक्ता सदस्य रहने संवैधानिक प्रावधान छ। न्याय सेवा आयोगको यस आर्थिक वर्षमा कायम रहेको पदाधिकारीहरूको नामावली अनुसूची ३ मा दिएको छ।

७.४.२ काम, कर्तव्य तथा अधिकार

न्याय सेवा आयोगले सरकारी सेवामा बहाल नरहेका व्यक्तिलाई न्याय सेवाको राजपत्रांकित पदमा नया भर्नाद्वारा स्थायी नियुक्ति गर्न र न्याय सेवाको राजपत्र अर्नांकित पदबाट राजपत्रांकित पदमा बढुवा गर्न बाहेक नेपाल न्याय सेवा आयोगका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा तथा विभागीय संजायको सिफारिश गर्ने कार्य गर्दछ। यस क्रममा आयोगले राजपत्रांकित द्वितीय र प्रथम श्रेणीका अधिकृतहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकनको आधारमा बढुवा सिफारिश गर्ने, आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षा सञ्चालन गर्ने तथा सो का लागि पाठ्यक्रम तर्जुमा गर्ने लगायतका कार्य समेत गर्दछ। न्याय सेवा आयोगको कार्यक्षेत्रअन्तर्गत पर्ने नेपाल न्याय सेवाका तीनै समूहका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको विवरण अनुसूची ४ मा दिइएको छ।

७.४.३ काम कारवाहीको विवरण

न्याय सेवा आयोगले नेपाल न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको वैयक्तिक तथा सेवासम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरू राख्ने गर्दछ। आर्थिक वर्ष २०६६/६७ मा न्याय सेवा आयोगको अनौपचारिक रूपमा पटक पटक छलफल भए पनि औपचारिक रूपमा जम्मा १३ वटा बैठक बस्यो। बैठकका मुख्य निर्णयहरू देहायबमोजिम उल्लेख गरिएका छन्:-

७.४.३.१ विशिष्ट श्रेणीको नायव महान्यायाधिवक्ता र सचिव पदमा नियुक्ति

महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा रिक्त विशिष्ट श्रेणीको नायव महान्यायाधिवक्ताको पद दुई र न्याय परिषद्मा रिक्त सचिव पद एक गरी तीन पदमा नेपाल न्याय सेवा तीनै समूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका पदमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २१ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) को देहाय (४) बमोजिम पाँच वर्ष सेवा अवधि पुरा गरेका संभाव्य उम्मेदवारमध्येबाट सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) को खण्ड (ख) बमोजिम कार्यसम्पादन, जेष्ठता, कार्यकुशलताको आधारमा राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका अधिकृतहरू श्री प्रेमराज कार्की र श्री राजनारायण पाठकलाई महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको नायव महान्यायाधिवक्ताको पदमा र न्याय परिषद्को नेपाल न्याय सेवाको राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको सचिव पदमा पुनरावेदन अदालतका जनकपुरका रजिष्ट्रार श्री जीवनहरि अधिकारीलाई बढुवा तथा पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ।

७.४.३.२ न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको बढुवा

यस आर्थिक वर्षमा नेपाल न्याय सेवाका विभिन्न समूहमा रिक्त रहेका पदमा निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७ बमोजिम प्रतिशत निर्धारण भई कार्य क्षमताको मूल्याङ्कनका आधारमा बढुवाद्वारा पदपूर्ति गर्ने कार्य सम्पन्न भयो। कार्य क्षमताको मूल्यांकनद्वारा राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको न्याय समूहको पदमा ५ जना, कानून समूहको पदमा १ जना, सरकारी वकील समूहको पदमा ३ जना, न्याय समूह राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको पदमा २५ जना, कानून समूह राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको पदमा ५ जना तथा सरकारी वकील समूहको राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको पदमा ८ जना अधिकृतहरूको बढुवा नामावली प्रकाशन, बढुवा नामावली प्रकाशन उपरको पुनरावलोकनको उजुरीमा कारवाही र पदस्थापन समेत भएको छ।

निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २४घ१ बमोजिमको विशेष पदबाट कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्यांकनबाट बढुवाको समायोजनद्वारा गरिने बढुवा समायोजनमा सिफारिश भएका नेपाल न्याय सेवा, न्याय समूह, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत पदमा ८ जना र कानून समूह, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत पदमा २ जनालाई बढुवा समायोजन पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ।

७.४.३.३ लिखित परीक्षा र अन्तरवार्ता

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाद्वारा पूर्ति गर्नुपर्ने राजपत्रांकित प्रथम तथा द्वितीय श्रेणीका पदहरूमा लोकसेवा आयोगसंग समन्वय गरी लिखित परीक्षा लोक सेवा आयोगले र अन्तर्वार्ता यस आयोगले लिने गरी व्यवस्था मिलाइएको थियो । सोहीअनुसार यस अधिको आर्थिक वर्षमा लिखित परीक्षा सञ्चालन भई यस आर्थिक वर्षमा लिइएको अन्तरवार्ताबाट सफल भएकाहरू सरकारी वकिल समूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको १ पद र न्याय समूह द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको ५ पद, कानून समूहको राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको २ पद तथा सरकारी वकील समूहका राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको १ पदमा बढुवा पदस्थाना भएको छ ।

यस आर्थिक वर्षमा रिक्त रहेका पदहरूलाई निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गरी पद पूर्ती गरियो । यसै क्रममा न्याय समूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको २ पद र कानून समूहका राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको सह-सचिव वा सो सरहको १ पद तथा न्याय समूहका राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको ७ पद, कानून समूहको राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको १ पद र सरकारी वकिल समूहको राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको उप-सचिव वा सो सरहको २ पद मा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन र अन्तरवार्ता लिई पदस्थापना समेत भएको छ ।

७.४.३.४ नियुक्ति

लोक सेवा आयोगबाट सञ्चालन भएको नेपाल न्याय सेवा न्याय समूह रा.प. प्रथम श्रेणी (खुला) सह सचिव वा सो सरह १, कानून समूह रा.प. प्रथम श्रेणी (खुला) सह सचिव वा सो सरह १, सरकारी वकिल समूह रा.प. प्रथम श्रेणी (खुला) सह सचिव वा सो सरह १, न्याय समूह रा.प. द्वितीय श्रेणी (खुला) उप सचिव वा सो सरहको पद-३, कानून समूह रा.प. द्वितीय श्रेणी (खुला) उप सचिव वा सो सरहको पद-१ र सरकारी वकिल समूह रा.प. द्वितीय श्रेणी (खुला) उप सचिव वा सो सरहको पद-१ मा लिखित परीक्षाबाट सफल भएकाहरूलाई नियुक्ति एवम् पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ ।

नेपाल न्याय सेवा न्याय, कानून र सरकारी वकील समूहका राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको शाखा अधिकृत पदमा खुला एवम् आन्तरिक प्रतियोगितामा लोक सेवा आयोगबाट महिला, जनजातीरआदीवासी, मधेशी, दलित, अपाङ्ग, र पिछडिएको क्षेत्रमा सिफारिश भई आएका व्यक्तिहरू गरी न्याय समूहमा ६८ जना, कानून समूहमा १९ जना र सरकारी वकिल समूहमा २२ जनालाई सम्बन्धित समूहको शाखा अधिकृत वा सो सरहको पदमा नियुक्ति गरी पदस्थापन गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ को उपधारा (१) र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नियुक्ति तथा पदस्थापन गर्न सिफारिश गरिएको छ ।

नायव सुब्बाबाट रा.प. तृतीय श्रेणी शाखा अधिकृत वा सो सरहको पदमा बढुवा नियुक्ति एवम् पदस्थापनाको लागि सिफारिश भई आएका नेपाल न्याय सेवा न्याय समूहमा ८ जना, कानून समूहमा ५ जना र सरकारी वकील समूहमा १ जनालाई नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नियुक्ति तथा पदस्थापन गर्न सिफारिश गरिएको छ ।

७.४.३.५ सरुवा

नेपाल न्याय सेवाका विभिन्न समूह र श्रेणीका अधिकृतहरूलाई तत् तत् समूह र श्रेणीअन्तर्गतको पदमा सरुवा गर्न आयोगले नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरेको छ । यस आर्थिक वर्षभित्र नेपाल न्याय सेवाका विभिन्न समूह र श्रेणीको पदमा देहायका संख्याका अधिकृतहरूलाई सरुवा गर्न सिफारिश गरिएको छ ।

- राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीका २ जना ।
- न्याय समूह, राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका ८ जना ।
- न्याय समूह, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीका ३४ जना ।
- न्याय समूह, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीका ६० जना ।
- कानून समूह, राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका ५ जना ।
- कानून समूह, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीका ३ जना ।
- कानून समूह, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीका ९ जना ।
- सरकारी वकिल समूह, राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका ५ जना ।
- सरकारी वकील समूह, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीका २५ जना ।
- सरकारी वकील समूह, राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीका १९ जना ।

७.४.३.६ दूर सञ्चार पुनरावेदन समिति

दूर सञ्चार ऐन, २०५३ को दफा ४८ बमोजिम नेपाल दूर सञ्चार प्राधिकरणले दिएको आदेश उपरको पुनरावेदन सुन्ने पुनरावेदन समितिको व्यवस्था गरेको र दूर सञ्चार नियमावली, २०५४ को नियम २७ बमोजिमको पुनरावेदन समितिमा नेपाल न्याय सेवाको विशिष्ट श्रेणीको अधिकृतलाई अध्यक्षमा तोक्न सकिने व्यवस्था भएकोले न्याय परिषद्का सचिव श्री जीवनहरि अधिकारीलाई नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम तोक्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ ।

७.४.३.७ श्रम अदालतको मुद्दा हेर्ने अधिकारीमा तोकिएको

श्रम अदालतको मुद्दा हेर्ने अधिकारी पदमा तोकिएका श्री शेषराज शिवाकाटी पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीश पदमा नियुक्ती भएकाले सो अदालतको मुद्दा हेर्ने अधिकारी पदमा नेपाल न्याय सेवा, न्याय समूह राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी विशेष अदालतका रजिष्ट्रार श्री अग्निप्रसाद थपलियालाई तोक्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ ।

७.४.३.८ वैदेशिक रोजगार न्यायाधिकरणमा तोकिएको

वैदेशिक रोजगार न्यायाधिकरणको सदस्यमा नेपाल न्याय सेवा, कानून समूह राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीका डा. श्री रवि शर्मा अर्याललाई तोक्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ र न्याय सेवा आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ ।

७.४.३.९ सेवा पुनस्थापित एवम् पदस्थापना

नेपाल सरकारको मिति २०६२।१।११ को निर्णयानुसार निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ६१ को उपदफा (१) बमोजिम श्री शिवकुमार गिरीलाई नेपाल न्याय सेवा कानून समूहको राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी उप सचिव पदबाट हटाइएकोमा प्रशासकीय अदालतको मिति २०६६।१।१० को फैसलाअनुसार उक्त सेवाबाट हटाउने निर्णय बदर भई कानून तथा न्याय मन्त्रालयको मिति २०६६।३।३० को निर्णयबमोजिम निजलाई सेवा पुनः स्थापित गरेकोले नेपाल न्याय सेवा कानून समूह राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणीको कानून अधिकृत कानून तथा न्याय मन्त्रालयमा पदस्थापना गर्न नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११४ को उपधारा (१) तथा न्याय सेवा आयोग, २०४८ को दफा (३) बमोजिम नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गरिएको छ ।

७.४.३.१० अभिलेख राख्ने

निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २४घ१ बमोजिम बहुवा भएका कर्मचारीहरूको निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २४घ१ को उपदफा (८) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशबमोजिम जेष्ठता गणना गर्दा बहुवा भएकै पदको गणना गरिनेछ र यस दफाबमोजिम बहुवा पाएका कर्मचारीले सो भन्दा माथिल्लो श्रेणीको पदको निमित्त हुने सबै प्रकारको बहुवाको निमित्त प्रतिस्पर्धा गर्न पाउने छ भन्ने व्यवस्था भएकोले सो प्रयोजन सम्मका लागि त्यसरी बहुवा भएकाहरूको प्राप्त हुन आएसम्मका विवरण र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको व्यवस्थित तवरले अभिलेख राखीएको छ ।

७.५. न्याय परिषद् सचिवालय

न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगको प्रशासकीय निकाय/कार्यालयको रूपमा न्याय परिषद् सचिवालय रहेको छ । प्रशासनिक सुगमताको दृष्टिले यस सचिवालयलाई न्याय परिषद् र न्याय सेवा आयोगको संयुक्त सचिवालय बनाईएको छ । यो परिषद् र आयोगको कार्यकारी अङ्ग हो । सचिवालयको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा न्याय परिषद्का सचिव रहने व्यवस्था छ । यो सचिवालय रामशाह पथ स्थित सर्वोच्च अदालतको एनेक्स भवनमा रहेको छ ।

हाल यस सचिवालयमा १ जना सचिव, १ जना सह-सचिव, २ जना उप-सचिव, ३ जना शाखा अधिकृतलगायत जम्मा २० जना (करार सेवा समेत) कर्मचारी कार्यरत छन् । सचिवालयमा कार्यरत कर्मचारीको नामावली अनुसूचि-५ मा दिइएको छ ।

सचिवालयले नेपालका सबै न्यायाधीशहरू तथा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको सेवासम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण अद्यावधिक रूपमा राखेको छ । सचिवालयले न्याय परिषद् ऐन, २०४७ को दफा ३ बमोजिम विभिन्न तहको न्यायाधीशको पदमा नियुक्त हुन योग्यता पुग्ने व्यक्तिको अभिलेख तयार गर्ने कार्य पनि गरिरहेको छ । सचिवालयले न्यायाधीशहरू विरुद्ध परेका उजुरीहरूको प्रारम्भिक जाँचबुझ गर्ने, थप जाँचबुझ गर्नको लागि समिति गठन भएमा

सचिवालयको सेवा उपलब्ध गराउने, न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको विरुद्ध कुनै उजूरी परेमा छानविन गर्ने, बहुवासम्बन्धी काम गर्ने तथा नियुक्तिका लागि आवश्यक सूचना र तथ्याङ्कहरू उपलब्ध गराउने कार्य गर्दछ। विद्यमान कानूनले न्याय परिषद् तथा न्याय सेवा आयोगलाई न्यायाधीश तथा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृत कर्मचारीहरूको वैयक्तिक सूचना स्रोत केन्द्रका रूपमा लिएको छ।

यस सचिवालयले न्यायाधीशहरू तथा नेपाल न्याय सेवाका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको क्षमता विकासका लागि गोष्ठी, सेमिनार, अन्तरक्रिया, पुर्नताजगीका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने तथा न्याय र कानूनसम्बन्धी समसामयिक विषयमा अध्ययन अनुसन्धानको कार्य समेत गर्ने गर्दछ। नव नियुक्त सम्माननीय प्रधान न्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ को स्वागत र संविधानबमोजिम उमेरको हदबाट अवकाश हुनु भएका निवर्तमान सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशद्वय श्री मीनबहादुर रायमाझी र श्री अनूपराज शर्माको विदाईको कार्यक्रम आयोजना गरिएको छ। यसैगरी न्याय परिषद् सचिव पदमा नियुक्त श्री जीवनहरि अधिकारीको स्वागत र पुनरावेदन अदालतको न्यायाधीश पदमा नियुक्त पूर्व सचिव श्री प्रकाशकुमार ढुंगानाको विदाई कार्यक्रम आयोजना गरिएको छ।

७.६. वित्तीय विवरण

आर्थिक वर्ष २०६६।०६७ मा न्याय परिषद् सचिवालयको नाममा जम्मा रु. ९१,७०,०००।- विनियोजन भएको थियो। सो मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ८४,००,०००।- र पूँजीगत खर्च तर्फ रु. ७,७०,०००।- विनियोजन भएको थियो। उक्त विनियोजित रकममध्ये साधारणतर्फ रु. ८३,५७,७९०।८४ खर्च भै रु. ४२,२०९।१६ बाँकी रहेको र पूँजीगततर्फ रु. ७,१३,२०७।- खर्च भै बाँकी रहेको रु. ५६७९३।- नेपाल सरकारको खातामा फिर्ता भएको छ।

७.७. वेरुजु शून्य

विगत आर्थिक वर्षदेखि न्याय परिषद् सचिवालयमा वेरुजु शून्य रहेको, वेरुजु शून्य गरे गराएमा सचिव वा प्रशासकीय प्रमुखलाई धन्यवाद दिने व्यवस्थाअनुरूप नेपाल सरकार वेरुजु फछ्यौट मूल्यांकन र अनुगमन समितिबाट यस सचिवालयका सचिवलाई धन्यवाद ज्ञापन भई आएको छ। यस सचिवालयबाट पनि वेरुजु शून्य गराउन योगदान पुऱ्याएका सम्बन्धित कर्मचारीलाई पुरस्कार समेत प्रदान गरिएको थियो।

परिच्छेद-८

सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादन भएका नयाँ नजीरहरूको विवरण

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ११६ ले मुद्दा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश वा निर्णयको सबैले पालन गर्नुपर्ने र सर्वोच्च अदालतले गरेको कानूनको व्याख्या वा प्रतिपादन गरेको कानूनी सिद्धान्त नेपाल सरकार तथा सबै अड्डा अदालतहरूले मान्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ ।

संविधानको धारा ११७(२) को खण्ड (ग) बमोजिम सर्वोच्च अदालतले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमा अन्य कुराहरूको अतिरिक्त सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादन भएका नयाँ नजीरहरूको विवरण खुलाउनु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा सर्वोच्च अदालतबाट भएका महत्वपूर्ण फैसला तथा प्रतिपादन भएका नजीरहरू सबै सरोकारवालाहरू र आम जनसाधारणको जानकारीका निमित्त सर्वोच्च अदालतका आवधिक प्रकाशन “नेपाल कानून पत्रिका” र “सर्वोच्च अदालतबाट प्रतिपादित महत्वपूर्ण नजीरहरू” मा प्रकाशन हुने गरेको परिप्रेक्ष्यमा यहाँ पुनरावृत्ति गरिएको छैन । उल्लिखित प्रकाशनहरू सर्वोच्च अदालतबाट उपलब्ध हुन सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । साथै नेपाल कानून पत्रिकालाई सर्वोच्च अदालतको वेभ साइटमा पनि राखिएको छ ।

परिच्छेद-९ समस्या र सुझाव

स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिका लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको आधारभूत शर्त हो । कानूनी राज्यको प्रवर्द्धन, मानव अधिकार, मौलिक हक तथा कानूनी अधिकारको संरक्षण तथा स्वच्छ एवं निष्पक्ष न्याय सम्पादनका लागि स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिकाको स्थापना र विकास गर्न अत्यावश्यक हुन्छ । लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिका मार्फत न्याय सम्पादनसम्बन्धी काम कारवाही हुने गरेको पाईन्छ । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले पनि नेपालको न्यायसम्बन्धी अधिकार संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तअनुसार अदालत तथा न्यायिक निकायहरूबाट प्रयोग गरिने कुराको प्रत्याभूति गर्दै न्याय प्रशासनको सम्पूर्ण जिम्मेवारी न्यायपालिकालाई सुम्पेको छ । नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले मानव अधिकारको संरक्षण एवं कानूनको शासनलाई प्रवर्द्धन गर्दै सबैको निम्ति न्याय सुनिश्चित हुने खालको न्यायपालिकाको विकास गर्ने परिकल्पना गरेको छ । नेपालको न्यायपालिकाले स्वतन्त्र न्यायपालिकासम्बन्धी अवधारणा र मूल्य मान्यतालाई अनुशरण गरी संविधान, कानून तथा न्यायका मान्य सिद्धान्तप्रति प्रतिवद्ध रही आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ । स्वतन्त्र, सक्षम, कम खर्चिलो, छिटोछरितो, प्रभावकारी तथा जनताको सहज पहुँचयुक्त र जनआस्थामा आधारित न्यायप्रणाली आजको समयको माग हो ।

संविधानले दिएको जिम्मेवारी नागरिकका चाहना र अपेक्षालाई मध्यनजर गर्दै आफ्नो जिम्मेवारीलाई अझ बढी दक्षतापूर्वक निर्वाह गर्न न्यायपालिकाका तर्फबाट धेरै प्रयासहरू भएका छन् । न्याय सम्पादनमा लाग्ने गरेको समय, खर्च, कार्यविधि र न्यायको सर्वसुलभतालगायतका विषयलाई लिएर समय समयमा सरोकारहरू अभिव्यक्त हुने गरेका छन् । न्यायपालिकाबाट प्रदान हुने सेवा अझ पनि जनताले अपेक्षा गरे अनुरूप कम खर्चिलो, छिटोछरितो र सहज पहुँचयुक्त हुन सकेको छैन भन्ने भनाईहरू पनि सुनिने गरेका छन् । यस्तो सान्दर्भिक सरोकारहरूलाई न्यायपालिकाले गम्भीर रूपमा आत्मबोध पनि गरेको छ । न्यायपालिकाका कामकारवाहीहरूलाई समय सापेक्ष बनाउनका लागि न्यायपालिकाको तर्फबाट रणनीतिक योजनाको निर्माण गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनको प्रयास हुँदै आएको छ । न्यायपालिकाबाट समय सापेक्ष सुधारका प्रयासहरू हुँदाहुँदै पनि सरोकारवालाहरू बीचको सहकार्य, समन्वय र समझदारीको कमीका कारण न्यायिक सुधारका प्रयासहरूमा कहिलेकाही समस्या सिर्जना हुने गरेको पनि छ ।

नेपालको योजनावद्ध विकासमा न्यायपालिकाको सुधार र विकास कार्यक्रमले खासै प्राथमिकता पाउन सकेको छैन । न्यायपालिकालाई परम्परागत संस्थाको रूपमा हेर्ने र न्याय सम्पादन गर्ने कार्यलाई अनुत्पादक क्रियाकलापको रूपमा लिने सरकारी सोंच र प्रवृत्तिमा उल्लेख्य परिवर्तनको आभाष अहिलेसम्म मिल्न सकेको छैन । पुरातन एवं परम्परागत दृष्टिकोणका कारण राष्ट्रिय योजना र विकासको मूल धारबाट न्यायपालिका बाहिर रहनु परेको तथ्य वास्तविक यथार्थता हो । राज्यका अन्य अंगहरूको समन्वय र सहयोग विना न्यायपालिका एकलैको प्रयासबाट मात्र नागरिकको न्याय प्रतिको आकांक्षा परिपूर्ति गर्न संभव छैन । उल्लिखित यथार्थताको पृष्ठभूमिमा न्यायपालिकाले आर्थिक वर्ष २०६९/०६२ मा न्यायपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो । प्रथम रणनीतिक योजनाको प्रभावकारीता बोध गरी आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ मा दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको पहिलो वर्ष अर्थात् आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को कार्यान्वयन पक्ष हेर्दा अदालतहरूमा योजनाप्रति स्वामित्व बोध भई अपनत्वको विकास भएको र मुद्दा फछ्यौटमा उल्लेख्य रूपमा प्रगति भएको, अदालतमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकासको अवसरमा वृद्धि भएको जस्ता केही सकारात्मक संकेतहरू देखिएका छन् । तथापी, योजनाले प्रक्षेपण गरेअनुसारको बजेट, श्रोत साधन उपलब्ध नहुने, शान्ति सुरक्षाको कारणले न्यायिक काम कारवाईमा असर पर्नु, न्यायिक काम कारवाई गर्ने जनशक्तिको दरबन्दी कटौती हुनु, कार्यविधिसम्बन्धी कानूनहरूमा अपेक्षा गरे अनुरूपको संशोधन नहुनु जस्ता कारणहरूले गर्दा योजनाले तय गरेका क्रियाकलापहरू संचालन गर्न र सम्पूर्ण उपलब्धी हासिल गर्न कठिनाई पर्ने देखिएको छ । तसर्थ योजनाको आगामी वर्षहरूमा न्यायपालिकामा विद्यमान समस्याहरू समाधानका लागि रणनीतिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका गर्न नेपाल सरकार, दातृ निकायहरूलगायत सरोकारवालाहरूको सकारात्मक र सक्रिय सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ ।

संवैधानिक व्यवस्था र नेपालको न्यायपालिकाले परिकल्पना गरे अनुरूपको न्याय प्रणालीको स्थापना र विकास गर्ने दिशामा न्यायपालिकाको सामुन्ने थुप्रै चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । वार्षिक रूपमा प्रकाशन हुने सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन तथा न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनामा पनि यसले सामना गर्नु परिरहेका चुनौती र समाधानका लागि सुझावहरू समेत प्रस्तुत भएकै छन् । तथापि नीति निर्माण र विकास योजना तर्जुमाको चरणमा ती चुनौती र प्रस्तुत सुझावहरूमध्ये ज्यादै कम विषयले मात्र स्थान पाउन सकेको देखिएको छ । शक्ति पृथकीकरणको अवधारणाअनुसार बल, धन र विधायनमा प्रभावकारी पहुँच र नियन्त्रण न्यायपालिकामा हुँदैन । यसै विषयवस्तुलाई बोध गर्दै धेरै वर्षदेखि उस्तै किसिमका समस्याहरूको सामना गर्दै सहयोगको अपेक्षासाथ प्रतिवेदनहरूमा सुझावहरू प्रस्तुत गरिएको छ । तर सो को कार्यान्वयन अपेक्षित रूपमा हुन सकिरहेको छैन । त्यसैले यस वर्ष पनि कतिपय उस्तै समस्याहरूको पुनरावृत्ति भएको छ । सम्बन्धित क्षेत्रबाट इमान्दारिता पूर्वक सहयोग, समन्वय, तथा सम्बोधन हुने अपेक्षाका साथ न्यायपालिकाले सामना गर्नुपरेका चुनौती, समस्या र सुझावहरूलाई बुँदागत रूपमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :

क) शक्तिपृथकीकरण तथा सन्तुलन :

शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त र व्यवहार, न्यायपालिकाको स्वतन्त्रतासम्बन्धी विश्वव्यापी मान्यता र विश्वका लोकतान्त्रिक मुलुकहरूको अभ्यास समेतबाट स्वतन्त्र, सक्षम तथा उत्तरदायी न्यायपालिकाको स्थापना र विकासबाट मात्रै कानूनको शासन, मानव अधिकारको प्रवर्द्धन तथा दिगो विकास र समृद्धि प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यता स्थापित भएको सन्दर्भमा स्वतन्त्र, सक्षम तथा उत्तरदायी न्यायपालिकाको स्थापना र विकास गर्न अपरिहार्य छ । विधायिकाले कानून बनाउने, कार्यपालिकाले कानून कार्यान्वयन गर्ने तथा न्यायपालिकाले गर्ने न्यायिक पुनरावलोकन गर्ने कार्य शक्तिपृथकीकरण तथा सन्तुलनको सिद्धान्त र स्वतन्त्र न्यायालय सम्बन्धमा विश्वव्यापी रूपमा अंगीकार गरिएको मान्यता हो । उल्लिखित आधारभूत सिद्धान्तलाई विश्वका प्रायः सबै मुलुकले अंगीकार गरेको पाईन्छ । त्यस्तै व्यक्तिका मानव अधिकार र मौलिक हकको हनन विरुद्ध अदालतबाट प्रभावकारी सुनुवाइ र उपचार हुनु पर्ने विषय पनि आधारभूत सिद्धान्तकै रूपमा रही आएको सन्दर्भमा उल्लिखित सिद्धान्त र मान्यताको सुनिश्चितताका लागि पनि न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति गरिनु पर्दछ ।

ख) न्यायिक स्वतन्त्रता :

लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यताको स्थापना र विकासका लागि संवैधानिक सर्वोच्चता, कानूनको शासन, व्यक्तिको अधिकारको संरक्षण अपरिहार्य रहन्छ । न्यायपालिकाको चासो, चिन्ता र सरोकार पनि तिनै मूल्य र मान्यताको संरक्षण, सम्वर्द्धन र विकासमा केन्द्रित छ । यसका लागि स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिकाको उपस्थिति अनिवार्य शर्तकै रूपमा रहन्छ । न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको सवाल अहिले प्रमुख चुनौतीको रूपमा रहेको छ । कुनै पनि किसिमको हस्तक्षेपबाट न्यायपालिकालाई मुक्त राखी सेवाग्राहीलाई निष्पक्ष न्यायको सुनिश्चितता गर्ने/गराउने दिशामा सबै प्रतिवद्ध हुने पर्दछ । संविधान सभाबाट नेपालका लागि नयाँ संविधान निर्माण भईरहेको परिप्रेक्ष्यमा कानूनी शासन र मानव अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि स्वतन्त्र, सक्षम एव उत्तरदायी न्यायपालिकाको सुनिश्चितता गरिनु पर्दछ ।

ग) स्वायत्तता :

न्यायिक स्वायत्तता स्वतन्त्र न्यायपालिकाको आधारभूत शर्त रहेकोले न्यायपालिकालाई प्रशासनिक, कार्यविधिगत (आफ्नो कार्यविधि व्यवस्थित गर्न नियम बनाउन पाउने) तथा आर्थिक स्वायत्तता दिने सम्बन्धमा स्पष्ट नीति निर्माण गर्नु आवश्यक छ ।

घ) नीति निर्माण :

कानून निर्माण गर्नु भन्दा अगाडि स्पष्ट दृष्टिकोण सहितको नीति निर्माण गर्नु पर्ने हुन्छ । न्यायमा सहज पहुँचको सुनिश्चितता न्यायपालिकाको एकलो प्रयासले मात्र सम्भव छैन तसर्थ राज्यले त्यसको सुनिश्चितता हुने गरी उपयुक्त नीतिको अख्तियार गर्नु अपरिहार्य छ ।

ङ) योजना निर्माण र प्राथमिकता :

देशको विकास प्राथमिकता भित्र न्यायपालिकाको विकासलाई समावेश नगराइसम्म न्यायपालिकाको समग्र विकास सम्भव नहुने भएकाले राष्ट्रिय योजनामा न्यायपालिकाको रणनीतिक योजनामा प्रक्षेपण गरिएका विकास कार्यक्रमलाई पनि मूलप्रवाहिकरण गरी सो अनुरूपको स्रोत र साधन प्राथमिकताका साथ उपलब्ध गराइनु पर्दछ ।

च) कानून तथा कार्यविधिमा सुधार :

न्याय प्रशासन क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने कानूनहरू समय सापेक्ष परिमार्जन तथा निर्माण हुन नसकेको कारणले गर्दा अहिले पनि परम्परागत, जटिल र अव्यवहारिक कानून एवं कार्यविधिको आधारमा न्याय सम्पादनको कार्य गर्नुपर्ने वाध्यताका कारणले गर्दा न्याय निरूपणमा अपेक्षित प्रभावकारिता आउन सकेको छैन । तसर्थ समय सापेक्ष रूपमा न्याय प्रशासनसम्बन्धी कानूनको परिमार्जन र निर्माण गरिन जरुरी छ ।

छ) स्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन :

न्यायपालिकाको समग्र विकासको लागि तर्जुमा गरिएको रणनीतिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने स्रोत र साधन सरकारका तर्फबाट प्राथमिकतापूर्वक उपलब्ध हुनु आवश्यक छ । न्यायपालिकामा सीमित स्रोत, साधनको उपलब्धता तथा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको अभावका कारण अदालतहरूमा नविनतम प्रविधिको विकास र विस्तार गरी सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता ल्याउन कठिनाई रहेकोले यसका लागि सम्बन्धित निकाय र सरोकारवालाहरूको सहयोग आवश्यक छ ।

ज) जनशक्ति व्यवस्थापन :

विश्वव्यापीकरणले न्यायको क्षेत्रमा पनि थुप्रै चुनौतीहरू ल्याएको छ । तसर्थ विश्वव्यापीकरण, न्यायको क्षेत्रमा विकसित नवीनतम् अवधारणा र राज्यको भूमिका वा क्रियाकलापमा आएको परिवर्तन समेतको परिप्रेक्ष्यमा प्रभावकारी रूपमा कार्य गर्न सक्षम हुने गरी न्यायिक जनशक्तिको क्षमता विकास गर्नु अपरिहार्य छ । यस कार्यका लागि सम्बन्धित निकाय र सरोकारवालाहरूको सहयोग आवश्यक छ । सर्वोच्च अदालत र मातहत अदालतहरूमा दरबन्दी बमोजिमका

न्यायाधीशहरू तथा अन्य प्रशासकीय र प्राविधिक पदहरूमा समयमै पदपूर्ति नभई आवश्यक जनशक्तिको आपूर्ति हुन नसकेका कारण अदालतको कार्य सम्पादनमा कठिनाई पर्न गई छिटो छरितो न्याय सम्पादनमा बाधा उत्पन्न हुन गएकोले सम्बन्धित निकायबाट यथासमयमा पदपूर्तिर्तर्फ कारवाही हुनुपर्ने आवश्यकता छ। निजामती कर्मचारीहरूलाई लक्षित गरी ल्याईएको स्वेच्छिक अवकाशबाट न्यायपालिकाका प्रशासनिक तहमा कार्य गर्ने कर्मचारीहरू ठूलो संख्यामा सेवा निवृत्त भएको हुँदा न्याय सम्पादनको दैनिक कार्यमा ठूलो समस्या सृजना हुन गएकोले यसको विकल्पतर्फ सम्बन्धित निकायले तुरुन्तै सोच्नु पर्ने देखिएको छ। विश्वविद्यालयहरूमा प्रमाणपत्र तहको कानून विषयको अध्ययन/अध्यापन गर्ने गराउने कार्य नहुनाले कानून सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक अध्ययन विना नै अदालतको मध्यम स्तरीय जनशक्ति न्याय सम्पादनको कार्यमा क्रियाशील रहनुपर्ने बाध्यता हुँदा सम्बन्धित निकायहरूले यस बारेमा आवश्यक कदम चाल्नु पर्ने अपरिहार्यता छ।

भ) सुरक्षा व्यवस्थापन :

संक्रमणकालीन परिस्थितिका कारण उत्पन्न अस्थिरता र असुरक्षाबाट न्यायपालिका समेत प्रभावित रहेकोले सुरक्षा संवेदनशीलतालाई विशेष योजनाका साथ संवोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ। स्थानीय निकाय लामो समयदेखि प्रतिनिधि विहीन अवस्थामा रहेकोले अदालतबाट स्थलगत रूपमा गर्नुपर्ने म्याद तामेल, फैसला कार्यान्वयनलगायतका अन्य कार्यमा स्थानीय पदाधिकारीको अभावका कारण कानूनतः उल्लेखित काम कारवाही सम्पन्न गर्न बाधा उत्पन्न हुने गरेकोले यसको निराकरणका लागि तत्काल आवश्यक पहल हुनु पर्ने देखिएको छ।

ज) समन्वय तथा सहयोग :

न्यायपालिकाबाट न्याय सम्पादनको कार्य मार्फत लोकतान्त्रिक मुल्य मान्यताको संरक्षण र प्रवर्द्धन, सामाजिक मुल्य मान्यताको परिवर्तन वा परिमार्जन, नागरिकका मौलिक हक अधिकारको संरक्षण र सम्बर्द्धन आदि क्षेत्रमा थुप्रै उल्लेखनीय कार्यहरू भएका छन्। अदालतबाट प्रदान गरिने सेवा, सो सेवा प्राप्त गर्न पुरा गर्नु पर्ने प्रक्रिया र अदालतका काम कारवाही तथा गतिविधिका सम्बन्धमा आम नागरिक समक्ष प्रभावकारी रूपमा सूचना संप्रेषण गर्नुपर्ने हुन्छ। यस सम्बन्धमा कतिपय सूचनाहरू सर्वोच्च अदालतका प्रकाशनहरू तथा वेभ साइट मार्फत प्रवाह पनि गरिरहेको छ तापनि अदालतको यो सूचनाहरू सम्पूर्ण आम नागरिक समक्ष पुग्न सकिरहेको छैन। प्रभावकारी सूचना प्रवाहका लागि अदालतलाई न्याय क्षेत्रसँग सरोकार राख्ने निकाय खास गरी सञ्चार क्षेत्रको सहयोग र समन्वय आवश्यक पर्ने भएकाले अदालत त्यस प्रकारको सहयोग र समन्वयको अपेक्षा गर्दछ।

संविधानले मूढा मामिलाको रोहमा अदालतले दिएको आदेश वा निर्णय नेपाल सरकारलगायत सबैले पालना गर्नु पर्ने दायित्व निर्धारण गरेको भएपनि अदालतबाट जारी भएका कतिपय आदेश वा निर्णयहरू कार्यान्वयन हुन सकेको छैन। अदालतको आदेश वा निर्णयहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार तथा अन्य सम्बन्धित निकायहरूको सहयोग, सक्रियता र सकारात्मक सोच विना अदालतको एक्लो प्रयासले मात्रै सम्भव छैन। तसर्थ यसका लागि सबैको सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ।

ट) सूचना प्रविधिको प्रयोग :

विश्वव्यापीकरण तथा सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा आएको विकासले गर्दा न्यायिक जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न सूचना प्रविधिको ज्ञान अति आवश्यक हुन्छ। न्यायिक जनशक्तिलाई सूचना प्रविधिको बोध गराई कामकारवाहीलाई सूचनामैत्री बनाउनका लागि सर्वोच्च अदालतले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ। सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत सेवा प्रवाहमा सेवाग्राहीको समय तथा श्रमको बचत गर्नु आवश्यक हुन्छ। यसका लागि रणनीतिक योजनाले लक्षित गरे वमोजिम मातहत अदालतहरूमा नेटवर्किङ गरी सूचना मैत्री अदालत बनाउनका लागि आवश्यक आर्थिक स्रोतको व्यवस्थापन तथा तालिमका लागि बजेटको आवश्यकता अपरिहार्य छ।

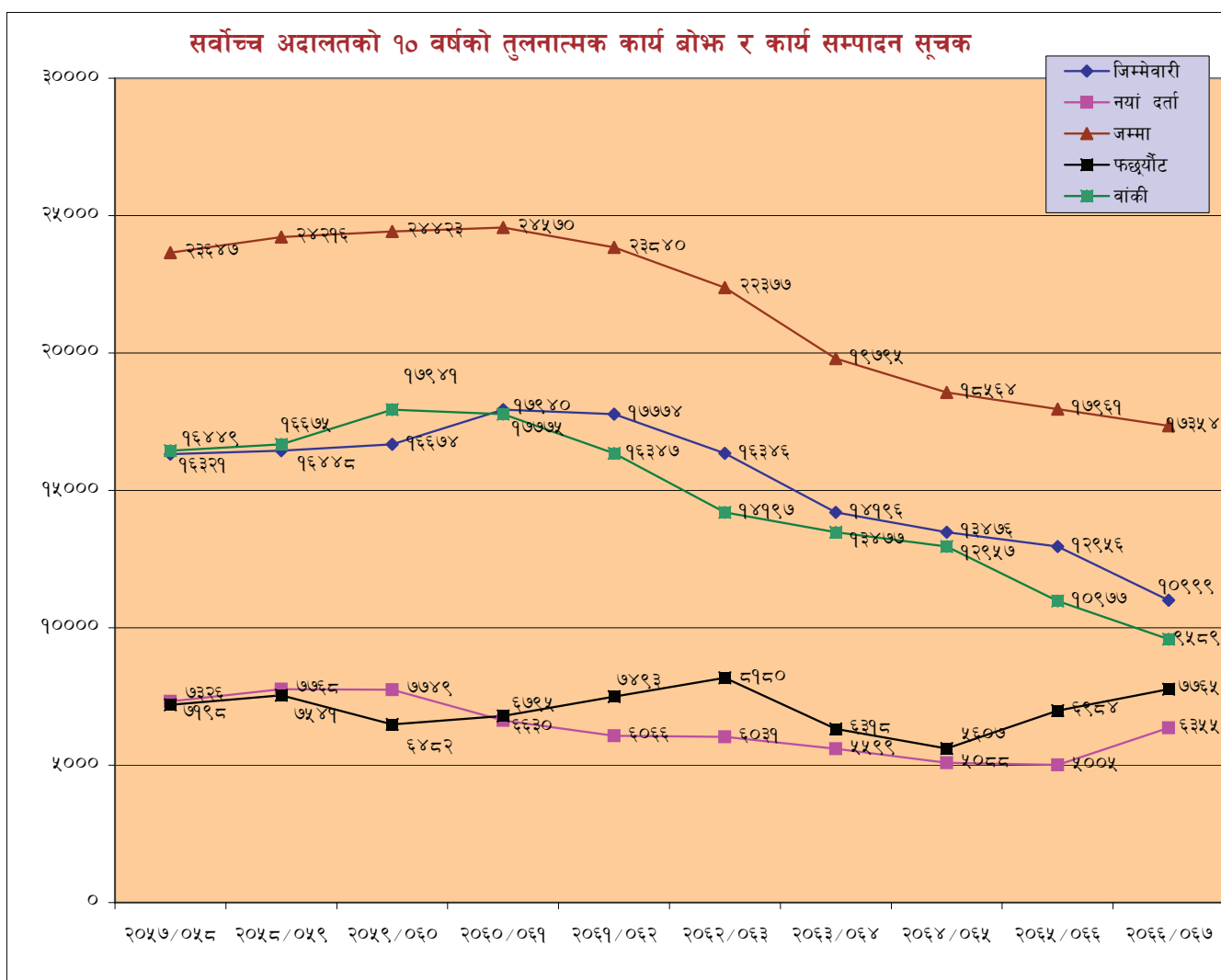
न्यायपालिकाका उल्लिखित चुनौती, समस्या, सरोकार र सुझावका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकाय तथा सरोकारवालाबाट उचित विचार विमर्श, छलफल र विश्लेषण हुने नै छ। न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति र सम्मानबाट मात्रै न्यायालयले जुनसुकै अवस्थामा पनि नागरिक स्वतन्त्रता र मौलिक हक अधिकारहरूको संरक्षण र लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको प्रवर्द्धन गर्न सक्दछ। न्यायिक स्वतन्त्रता संविधानवादको अभिन्न अवयव हो, नयाँ संविधान निर्माणको सन्दर्भमा यसलाई संस्थागत गर्ने सुवर्ण अवसरको रूपमा लिईनु पर्दछ। तसर्थ संविधान निर्माणको यस महान अवसरमा आवश्यक संवेदनशीलता र दूरदृष्टिता रहनु आवश्यक एवं अपरिहार्य छ। न्यायिक स्वतन्त्रताको सुनिश्चितता मार्फत न्याय सम्पादनको कार्यलाई निष्पक्ष, प्रभावकारी एवं गतिशील बनाउन सरकार, संविधान सभा, राजनीतिक दल, आमसञ्चार जगत, वार, सरकारी वकील, न्यायका उपभोक्ता, कानूनका विद्यार्थी, नागरिक समाज, न्याय प्रति सरोकार राख्ने आम नागरिक एवं न्यायपालिकाको सुधारका लागि क्रियाशील राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी एवं गैर सरकारी संस्थाहरूको सहयोग, सहकार्य र समझदारीका साथै न्यायिक कार्यमा क्रियाशील न्यायाधीश तथा कर्मचारी समेतबाट सकारात्मक भूमिका निर्वाह हुनेछ भन्ने सर्वोच्च अदालत अपेक्षा राख्दछ।

धन्यवाद !

सर्वोच्च अदालतको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

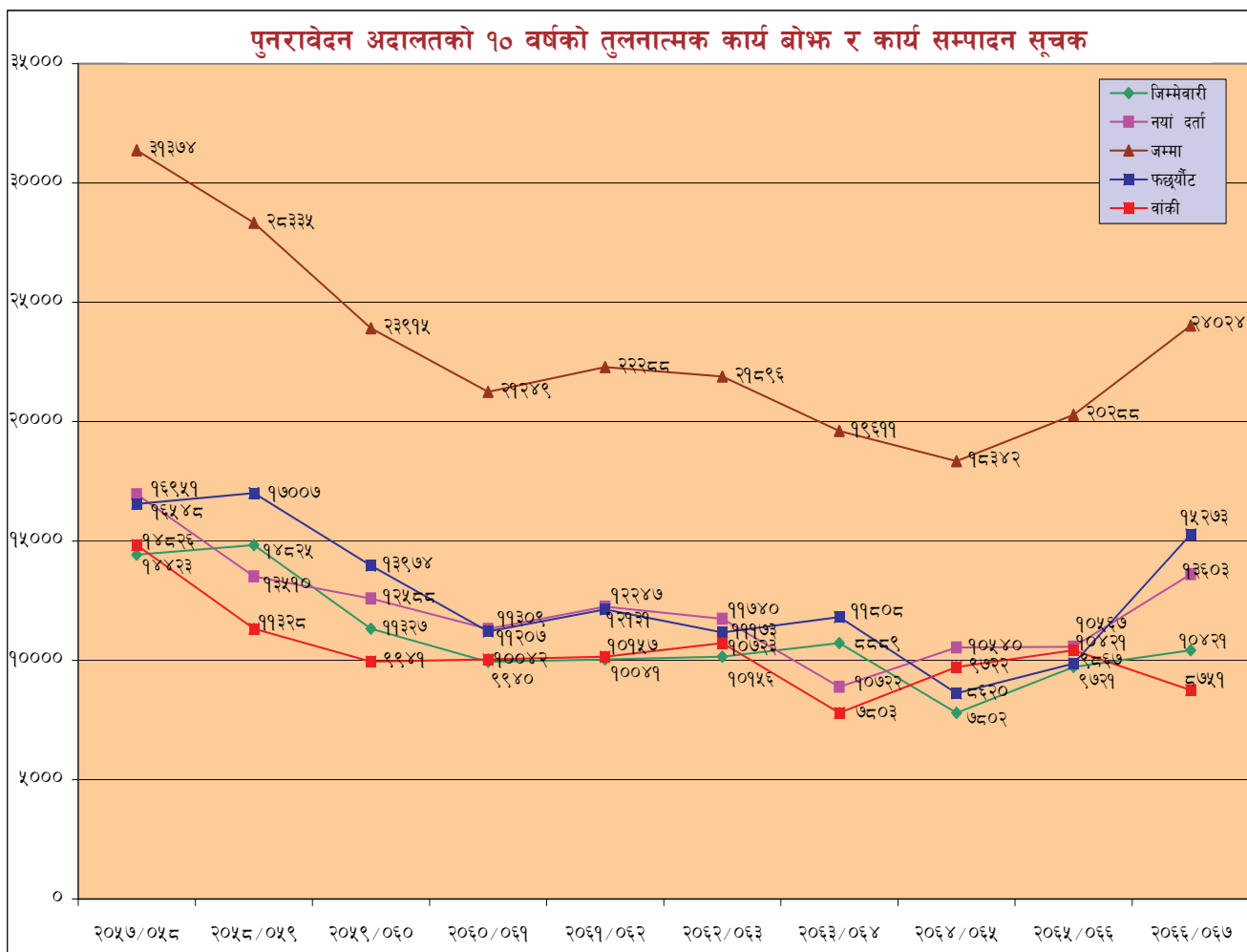
आर्थिक वर्ष	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०५७/०५८	१६३२१	७३२६	२३६४७	७१९९	१६४४८
२०५८/०५९	१६४४८	७७६८	२४२१६	७५४२	१६६७४
२०५९/०६०	१६६७४	७७४९	२४४२३	६४८३	१७९४०
२०६०/०६१	१७९४०	६६३०	२४५७०	६७९६	१७७७४
२०६१/०६२	१७७७४	६०६६	२३८४०	७४९४	१६३४६
२०६२/०६३	१६३४६	६०३१	२२३७७	८१८१	१४१९६
२०६३/०६४	१४१९६	५५९९	१९७९५	६३१९	१३४७६
२०६४/०६५	१३४७६	५०८८	१८५६४	५६०८	१२९५६
२०६५/०६६	१२९५६	५००५	१७९६१	६९८५	१०९७६
२०६६/०६७	१०९९९*	६३५५	१७३५४	७७६५	९५८९

* गत आ.व.को जिम्मेवारीमा २३ थान निवेदन प्रतिवेदन समावेश भएकोले तथ्यांक फरक देखिएको ।

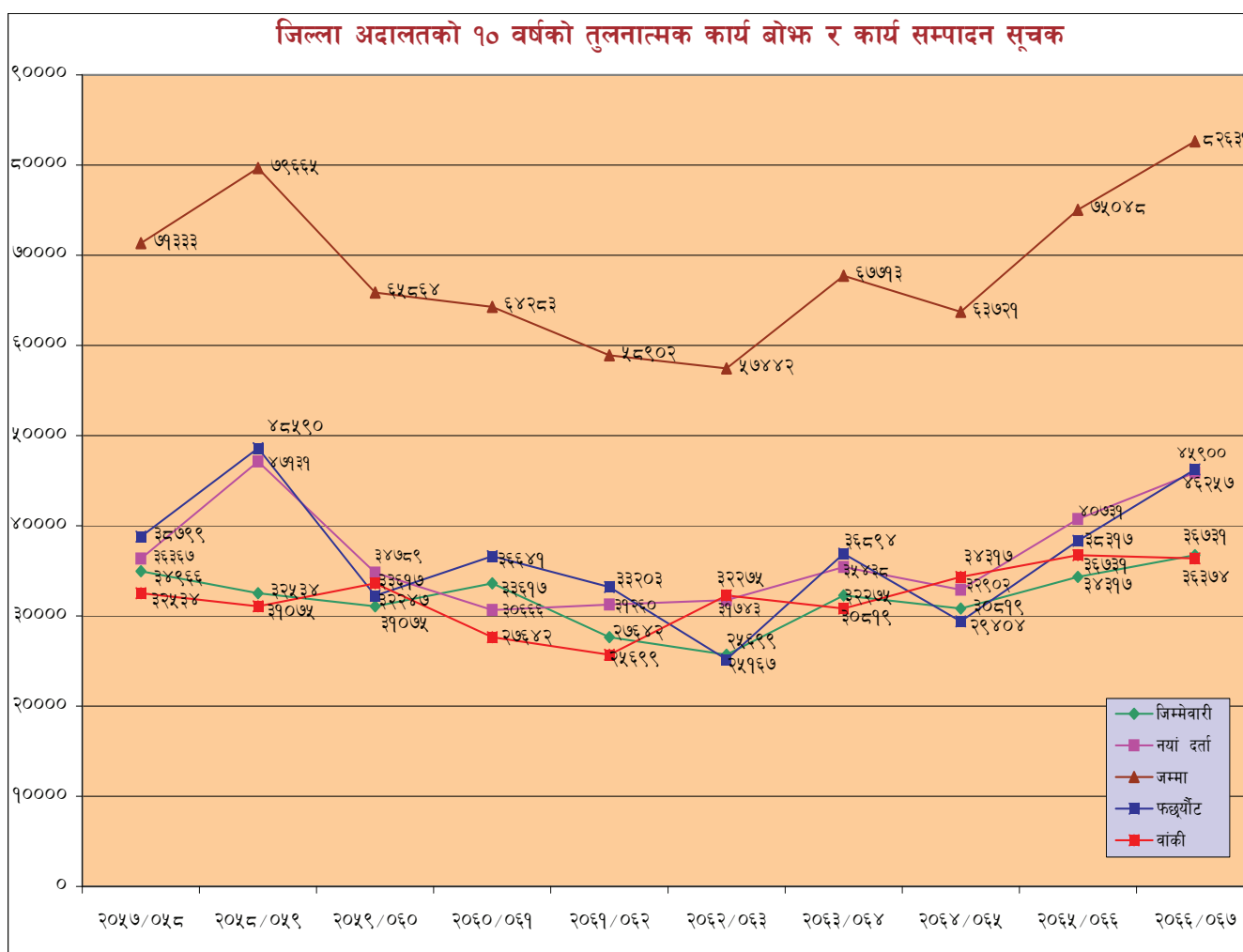
पुनरावेदन अदालतहरूको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आर्थिक वर्ष	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०५७/०५८	१४४२४	१६९५०	३१३७४	१६५४८	१४८२६
२०५८/०५९	१४८२६	१३५०९	२८३३५	१७००७	११३२८
२०५९/०६०	११३२८	१२५८७	२३९१५	१३९७४	९९४१
२०६०/०६१	९९४१	११३०८	२१२४९	११२०७	१००४२
२०६१/०६२	१००४२	१२२४६	२२२८८	१२१३१	१०१५७
२०६२/०६३	१०१५७	११७३९	२१८९६	१११७३	१०७२३
२०६३/०६४	१०७२३	८८८८	१९६११	११८०८	७८०३
२०६४/०६५	७८०३	१०५३९	१८३४२	८६२०	९७२२
२०६५/०६६	९७२२	१०५६६	२०२८८	९८६७	१०४२१
२०६६/०६७	१०४२१	१३६०३	२४०२४	१५२७३	८७५१

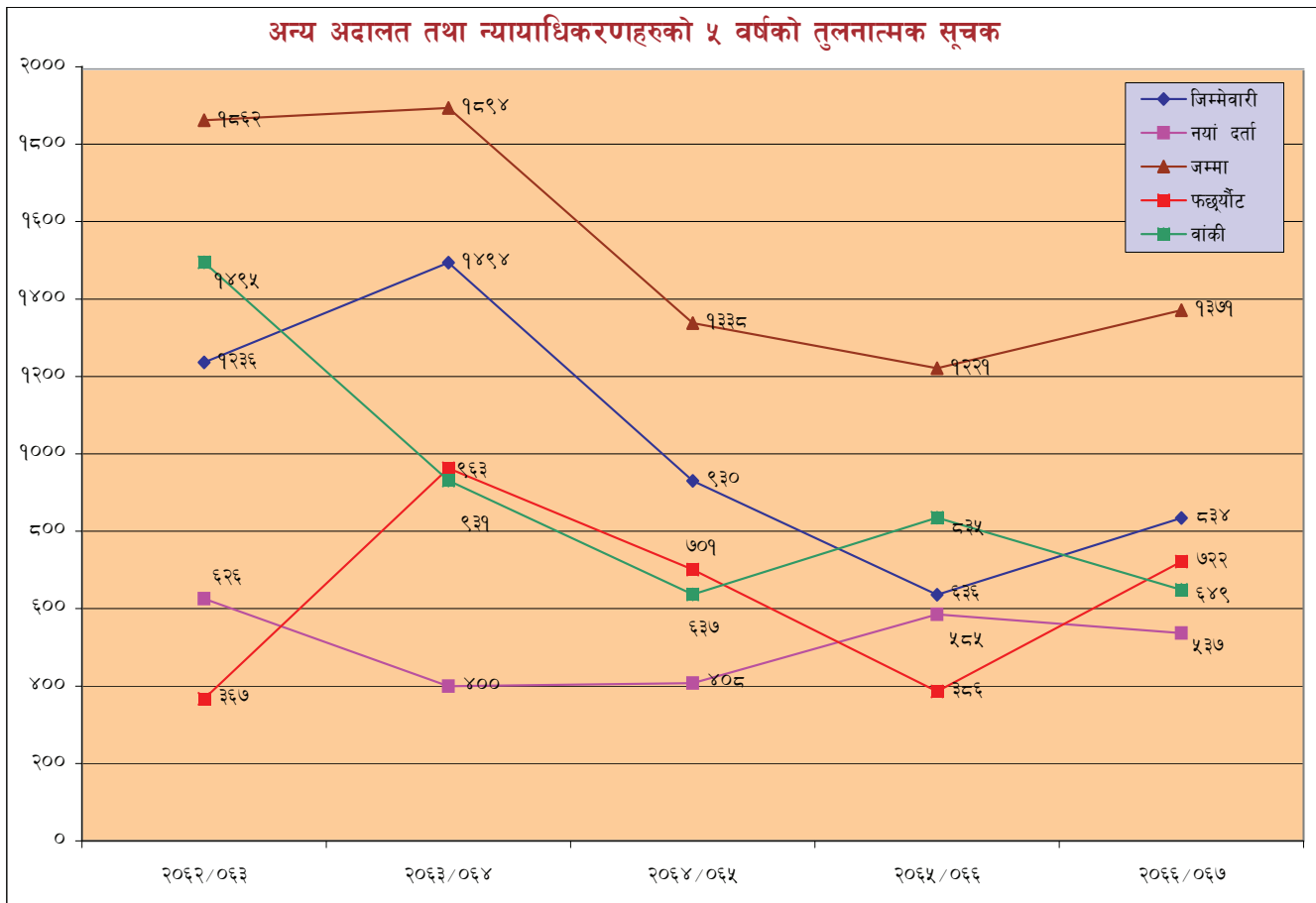
जिल्ला अदालतहरूको १० वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आर्थिक वर्ष	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०५७/०५८	३४९६६	३६३६७	७१३३३	३८७९९	३२५३४
२०५८/०५९	३२५३४	४७१३१	७९६६५	४८५९०	३१०७५
२०५९/०६०	३१०७५	३४७८९	६५८६४	३२२४७	३३६१७
२०६०/०६१	३३६१७	३०६६६	६४२८३	३६६४१	२७६४२
२०६१/०६२	२७६४२	३१२६०	५८९०२	३३२०३	२५६९९
२०६२/०६३	२५६९९	३१७४३	५७४४२	२५१६७	३२२७५
२०६३/०६४	३२२७५	३५४३८	६७७१३	३६८९४	३०८१९
२०६४/०६५	३०८१९	३२९०२	६३७२१	२९४०४	३४३१७
२०६५/०६६	३४३१७	४०७३१	७५०४८	३८३१७	३६७३१
२०६६/०६७	३६७३१	४५९००	८२६३१	४६२५७	३६३७४

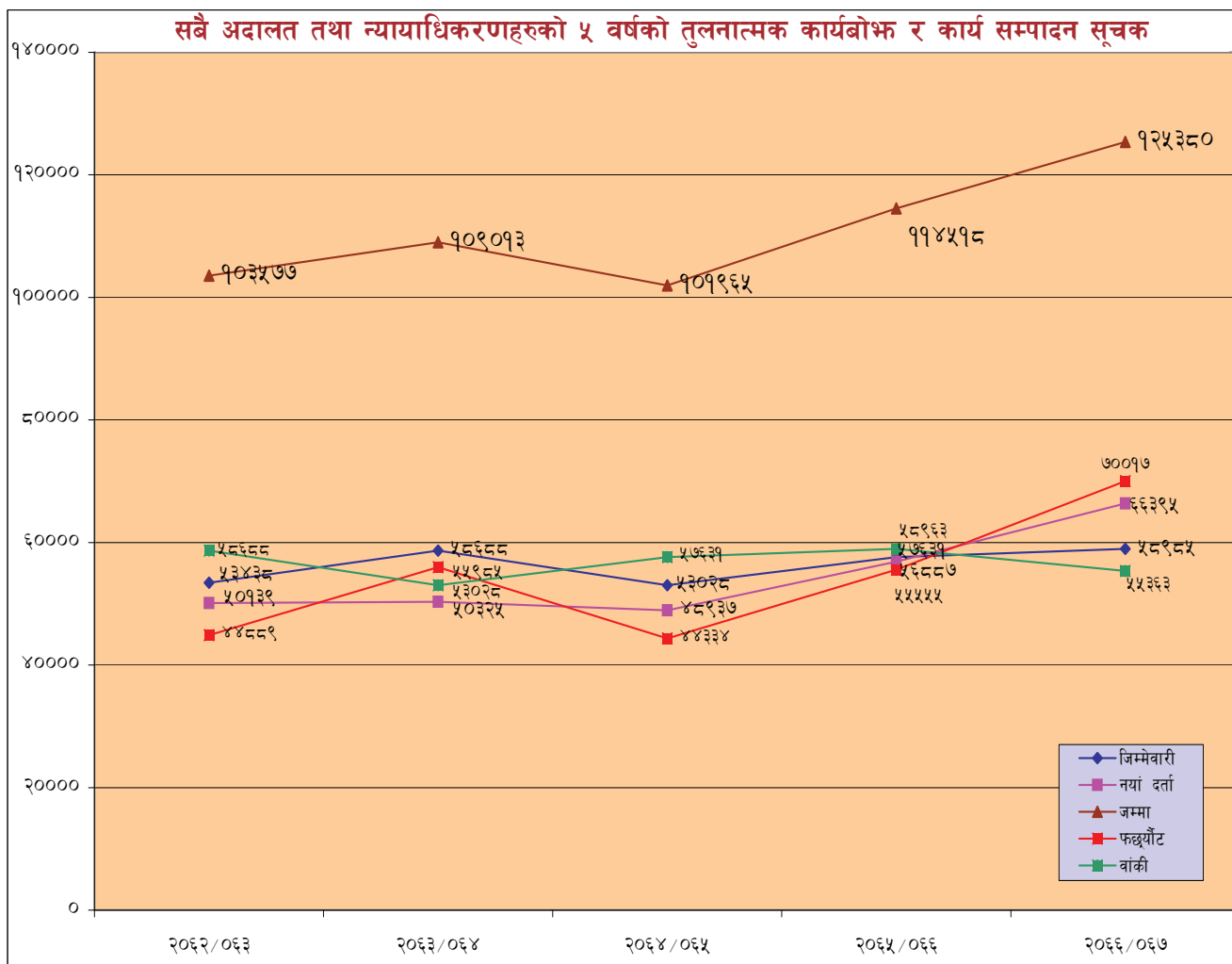
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको ५ वर्षको तुलनात्मक कार्य बोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आर्थिक वर्ष	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०६२/०६३	१२३६	६२६	१८६२	३६८	१४९४
२०६३/०६४	१४९४	४००	१८९४	९६४	९३०
२०६४/०६५	९३०	४०८	१३३८	७०२	६३६
२०६५/०६६	६३६	५८५	१२२१	३८७	८३४
२०६६/०६७	८३४	५३७	१३७१	७२२	६४९

सबै अदालत तथा अन्य न्यायाधिकरणहरूको ५ वर्षको तुलनात्मक कार्यबोझ र कार्य सम्पादन तालिका

आर्थिक वर्ष	जिम्मेवारी	नयां दर्ता	जम्मा	फछ्यौट	वांकी
२०६२/०६३	५३४३८	५०१३९	१०३५७७	४४८८९	५८६८८
२०६३/०६४	५८६८८	५०३२५	१०९०१३	५५९८५	५३०२८
२०६४/०६५	५३०२८	४८९३७	१०१९६५	४४३३४	५७६३१
२०६५/०६६	५७६३१	५६८८७	११४५१८	५५५५६	५८९६२
२०६६/०६७	५८९८५*	६६३९५	१२५३८०	७००१७	५५३६३

* गत आ.व.को जिम्मेवारीमा २३ थान निवेदन प्रतिवेदन समावेश भएकोले तथ्यांक फरक देखिएको ।

परिशिष्ट १

सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूको नाम र सम्पादित कार्य विवरण

क्र.सं.	न्यायाधीशको नाम	फछ्यौट संख्या				कूल जम्मा	कार्य दिन	कैफियत
		मुद्दा तथा रिट		जम्मा	निवेदनहरू			
		मुद्दा	रिट					
१	स.प्र.न्या. श्री मीनबहादुर रायमाझी	२	११	१३	१	१४	९७	२०६६/०८२७ मा अवकाश
२	स.प्र.न्या. श्री अनूपराज शर्मा	१६५	१३०	२९५	११९	४१४	१७५	२०६६/१२/१२ मा अवकाश
३	स.प्र.न्या. श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ	३२९	१४०	४६९	१६४	६३३	२३६	२०६६/१२/१५ देखि सम्माननीय
४	मा.न्या. श्री खिलराज रेग्मी	५४२	१६१	७०३	२९७	१०००	२३२	
५	मा.न्या. श्री बलराम के. सि.	२९०	३७२	६६२	१८५	८४७	२४२	
६	मा.न्या. श्री तपबहादुर मगर	२८७	१४५	४३२	२६७	६९९	२६५	
७	मा.न्या. श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	२५६	८५	३४१	२१३	५५४	२०६	
८	मा.न्या. श्री रामकुमार प्रसाद शाह	१७७	१७८	३५५	२२६	५८१	२४६	
९	मा.न्या. श्री कल्याण श्रेष्ठ	२७७	२०९	४८६	१७५	६६१	२०६	
१०	मा.न्या. श्री गौरी ढकाल	३४५	६५	४१०	१६५	५७५	२४०	
११	मा.न्या. श्री ताहिर अली अन्सारी	४३१	१०९	५४०	३०५	८४६	२५०	
१२	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोइराला	३५०	६५	४१५	१३२	५४७	१८६	२०६७/०१/२७ मा अवकाश
१३	मा.न्या. श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय	२९९	१६०	४५९	२८५	७४४	२४४	
१४	मा.न्या. श्री प्रेम शर्मा	२१६	३१२	५२८	२६३	७९१	२६६	
१५	मा.न्या. श्री रणबहादुर बम	४०३	९४	४९७	२२९	७२६	२६६	२०६६/११/१९ मा स्थायी नियुक्ति
१६	मा.न्या. श्री मोहनप्रकाश सिटौला	४४८	१०३	५५१	१९९	७५०	२३८	२०६६/११/१९ मा स्थायी नियुक्ति
१७	मा.न्या. श्री अबधेशकुमार यादव	३११	१४९	४६०	१९८	६५८	२१६	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
१८	मा.न्या. श्री गिरीश चन्द्र लाल	३८२	१४०	५२२	२७०	७९२	२३९	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
१९	मा.न्या. श्री सुशीला कार्की	३८२	८७	४६९	२१०	६७९	२३४	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
२०	मा.न्या. श्री प्रकाश बस्ती	६४२	१४३	७८५	३७९	११६४	२६७	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति
२१	मा.न्या. श्री भरतराज उप्रेती	२५९	३९१	६५०	२६९	९१९	२५९	२०६५/१०/०९ मा अस्थायी नियुक्ति

परिशिष्ट २

सर्वोच्च अदालतको मुद्दा, रिट तथा अन्य निवेदनको समष्टिगत लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण

मुद्दा तथा रिटको विवरण	२०६५/०६६					२०६६/०६७					कैफियत
	जम्मेवारी संकेत संख्या	नया दता संख्या	जम्मा संख्या	फछ्यौट संख्या	बाँकी संख्या	जम्मेवारी संकेत संख्या	नया दता संख्या	जम्मा संख्या	फछ्यौट संख्या	बाँकी संख्या	
पुनरावेदन	७२४४	१६९८	८९४२	२८२२	६१२०	६१२०	२२२४	८३४४	३२२४	५१२०	
शुरू मुद्दा/विबिध	६७	२६	९३	२१	७२	७२	२०	९२	३७	५५	
साधक	१४९	१०७	२५६	१६८	८८	८८	९६	१८४	११०	७४	
पुनरावलोकन	७४९	५४३	१२९२	८३९	४६५	४६५	५०४	९५७	२७७	६८०	
अनुमति	५२	१५१	२०३	९८	१०५	१०५	८१	१८६	४४	१४२	
दोहोर्नाई पाऊ	१९०९	१२९२	३२०१	१७४१	१४६०	१४६०	१३७५	२८३५	१८९२	९४३	
रिट निवेदन	२७८६	११८८	३९७४	१२९६	२६७८	२६७८	१५१३	४१९१	१६६५	२५२६	
निवेदन प्रतिवेदन	०	०	०	०	०	०	५४२	५६५	५१६	४९	
जम्मा	१२९५६	५००५	१७९६१	६९८५	१०९९९	१०९९९	६३५५	१७३५४	७३६५	९५८९	

परिशिष्ट ३

पूर्ण / विशेष इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विवरण

रिटको किसिम	पूर्ण इजलास						विशेष इजलास						कैफियत		
	लगतसंख्या	फछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगतसंख्या	फछ्यौट संख्या					फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
		जारी	खारेज	अन्य	जम्मा				जारी	खारेज	अन्य	जम्मा			
बन्दीप्रत्यक्षीकरण	१	०	१	०	१	१००.००	०	०	०	०	०	०.००	०		
परमादेश	१	०	१	०	१	१००.००	०	१	०	०	१	०.००	०		
प्रतिषेध	२	०	१	०	१	५०.००	१	०	०	०	०	०.००	०		
अधिकारपृच्छा	०	०	०	०	०	०.००	०	०	०	०	०	०.००	०		
उत्प्रेषण	१५	३	४	०	७	४६.६७	८	१२५	१६	५५	२	७३	५८.४०		
जम्मा	१९	३	७	०	१०	५२.६३	९	१२६	१७	५५	२	७४	५८.७३		

परिशिष्ट ४

पूर्ण इजलासमा पर्न आएका मुद्दा तथा रिट निवेदनको विवरण

(क्षेत्राधिकारको आधारमा)

प्रक्रिया	मुद्दाको किसिम	२०६५/०६६				२०६६/०६७			
		लगत संख्या	फछ्यौट संख्या	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी	लगत संख्या	फछ्यौट संख्या	फछ्यौट प्रतिशत	बाँकी
संयुक्त इजलासमा रायवाची भै आएको	देवानी	६९	११	१५.९४	५८	८३	४	४.८२	७९
	फौजदारी	३६	१६	४४.४४	२०	२६	३	११.५४	२३
	रिट	१६	१२	७५.००	४	१३	१	७.६९	१२
जटिल कानूनी प्रश्न समावेश भै आएको	देवानी	७	४	५७.१४	३	७	१	१४.२९	६

	फौजदारी	७	०		७	९	१	११.११	८	
सिलिङ बाकि एवाट आएको	रिट	५	३	६०.००	५	६	१	१६.६७	५	
	देवानी	५	०	०.००	५	७	१	१४.२९	६	
	फौजदारी	१७	८	४७.०६	९	११	१	९.०९	१०	
	रिट	३	१	३३.३३	२	५	१	२०.००	४	
जम्मा	देवानी	८१	१५	१८.५२	६६	९७	६	६.१९	९१	
	फौजदारी	६०	२४	४०.००	३६	४६	५	१०.८७	४१	
	रिट	२४	१६	६६.६७	८	२४	३	१२.५०	२१	

परिशिष्ट ५
संयुक्त / एकल इजलासमा परेका रिट निवेदनहरूको विवरण

रिटको किसिम	संयुक्त इजलास						एकल इजलास						कैफियत		
	लगत संख्या	पठ्यौट संख्या				फर्याट प्रतिशत	बाकी	लगत संख्या	पठ्यौट संख्या					फर्याट प्रतिशत	बाकी
		जारी	खारेज	अन्य	जम्मा				जारी	खारेज	अन्य	जम्मा			
वन्देप्रत्यक्षीकरण	६०	८	३१	१६	५५	९१.६७	५	१३	०	१३	०	१३	१००.००	०	
परमादेश	२२८	४४	२१	७	७२	३१.५८	१५६	०	०	०	०	०	०.००	०	
प्रतिषेध	३१	३	२	३	८	२५.८१	२३	०	०	०	०	०	०.००	०	
अधिकारपुच्छा	३	१	०	०	१	३३.३३	२	०	०	०	०	०	०.००	०	
उत्प्रेषण	३६४१	४०४	६४५	३१३	१३६२	३७.४१	२२७९	७०	०	७०	०	७०	१००.००	०	
जम्मा	३९६३	४६०	६९९	३३९	१४९८	३७.८०	२४६५	८३	०	८३	०	८३	१००.००	०	

परिशिष्ट ६
विभिन्न इजलासमा पर्न आएका रिट निवेदनहरूको विषयगत विवरण

रिटको किसिम	२०६५/०६६						२०६६/०६७						कैफियत		
	लगत संख्या	पठ्यौट संख्या				फर्याट प्रतिशत	बाकी	लगत संख्या	पठ्यौट संख्या					फर्याट प्रतिशत	बाकी
		जारी	खारेज	अन्य	जम्मा				जारी	खारेज	अन्य	जम्मा			
प्रचलित कानून बढेर घोषित धारा१०(१)	९२	९	२१	२	३२	३४.७८	६०	११७	१०	५१	७	६८	५८.१२	४९	
सार्वजनिक हक वा सरोकार धारा१०(२)	१६०	१२	२९	३	४४	२७.५०	११६	१८४	२३	२१	१६	६०	३२.६१	१२४	
वैयक्तिक हक प्रचलन धारा१०(२)	३७२२	३६३	५८१	२७६	१२२०	३२.७८	२५०२	३८९०	४४६	७८२	३०९	१५३७	३९.५१	२३५३	
जम्मा	३९७४	३८४	६३१	२८१	१२९६	३२.६१	२६७८	४१९१	४७९	८५४	३३२	१६६५	३९.७३	२५२६	

परिशिष्ट ७
मुद्दा र रिटको प्रकृति र कार्यविधिको आधारमा वर्गीकृत विवरण

मुद्दाको विवरण	मुद्दाको प्रकृतिको आधारमा				मुद्दाको कार्यविधिको आधारमा				जम्मा	कैफियत
	देवानी	फौजदारी	रिट *	जम्मा	सामान्य	संक्षिप्त	विशेष	रिट *		
लगत	५०३९	३५८१	४१९१	१२८११	८१४०	५३	४२७	४१९१	१२८११	
पठ्यौट	१९७८	१२८३	१६६५	४९२६	३०७४	२१	१६६	१६६५	४९२६	
बाकी	३०६१	२२९८	२५२६	७८८५	५०६६	३२	२६१	२५२६	७८८५	

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र शुरू मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट ८
सर्वोच्च अदालतले शुरू / विविध मुद्दा उपर कारबाई र किनारा गरेको विवरण

मुद्दाको नाम	२०६५/०६६				२०६६/०६७				कैफियत
	लगत संख्या	फर्याट संख्या	फर्याट प्रतिशत	बाकी	लगत संख्या	फर्याट संख्या	फर्याट प्रतिशत	बाकी	
अदालतको अवहेलना	८२	१८	२१.९५	६४	८४	३२	३८.१०	५२	
विविध*	११	३	२७.२७	८	८	५	६२.५०	३	
जम्मा	९३	२१	२२.५८	७२	९२	३७	४०.२२	५५	

* न्या.प्र.एन.२०४८ को दफा १५, पु.वे.अ.नियमावली, २०४९ को नियम ११ बमोजिमका मुद्दा समेत

परिशिष्ट ९
सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावलोकनका निवेदनहरूको विवरण

पुनरावलोकन	२०६५/०६६						२०६६/०६७						कैफियत		
	लगत संख्या	फर्याट संख्या				फर्याट प्रतिशत	बाकी	लगत संख्या	फर्याट संख्या					फर्याट प्रतिशत	बाकी
		निसा भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				निसा भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
१२९२	१२९	७०६	४	८३९	६४.९४	४५३	९५७	११	२३७	२९	२७७	२८.९४	६८०		

* तामेली, फिर्ता आदि

परिशिष्ट १०
सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका दोहो-चाइ पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण

दोहो-चाइ पाउं	२०६५/०६६						२०६६/०६७						कैफियत		
	लगत संख्या	पठ्यौट संख्या				फर्याट प्रतिशत	बाकी	लगत संख्या	पठ्यौट संख्या					फर्याट प्रतिशत	बाकी
		निसा भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				निसा भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
३२०१	५१९	११०७	११५	१७४१	५४.३९	१४६०	२८३५	४४६	१०८५	३६१	१८९२	६६.७४	९४३		

* तामेली, फिर्ता आदि

परिशिष्ट ११
सर्वोच्च अदालतमा पर्न आएका पुनरावेदनको अनुमति पाउं भन्ने निवेदनहरूको विवरण

पुन.को अनुमति	२०६६/०६६						२०६६/०६७						कौफियत		
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	बांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या					फछ्यौट प्रतिशत	बांकी
		अनु. भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा				अनुमति भएको	नभएको	अन्य *	जम्मा			
२०३	१०	८	०	९	४८.२८	१०५	१८६	९	२७	८	४४	२३.६६	१४२		

* तामेली, फिर्ता आदि

परिशिष्ट १२
सर्वोच्च अदालतमा परेका निवेदनहरूको विवरण

प्रतिवेदन	२०६५/०६६					२०६६/०६७					कौफियत		
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या			फछ्यौट प्रतिशत	बांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	बांकी
		कौफि.भएको	नभएको	अन्य *				जम्मा	कौफि.भएको	नभएको			
२६६	१५२	९३	१२	२५७	९६.६२	९	३६७	१९९	२४	१२९	३५.२	९५	

* तामेली आदि

परिशिष्ट १३
सर्वोच्च अदालतमा परेका प्रतिवेदनहरूको विवरण

प्रतिवेदन	२०६६/०६६					२०६६/०६७					कौफियत		
	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या			फछ्यौट प्रतिशत	बांकी	लगत संख्या	पछ्यौट संख्या				फछ्यौट प्रतिशत	बांकी
		सदर	बदर	अन्य *				जम्मा	सदर	बदर			
१६१	१२१	२२	४	१४७	९१.३०	१४	१९८	७८	३०	५६	१६४	८२.८३	३४

* तामेली, आदि

परिशिष्ट १४
बांकी मुद्दा तथा रिट निवेदनहरूको सालवसाली विवरण

सर्वोच्च अदालत	२०५६/०५७	२०५६/०५७	२०५७/०५८	२०५८/०५९	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मा	२ वर्ष नाघेका
रिट	०	०	२	०	०	४	४	११३	२२०	३९७	५६२	१२२०	२५२६	७४४
पुनरावेदन	०	१	०	४	३१	१२	१०९	३३२	५७७	८६३	११००	२०९१	५१२०	१९२९
दोहोरायाई पाउ	०	०	०	०	०	१	०	१३	२०	९१	१४९	६६९	९४३	१२५
पुनरावलोकन	०	०	०	०	०	०	३	२	२१	३६	१५५	४६१	६८०	६४
शुरु मुद्दा/विधि	०	०	०	०	०	०	४	६	६	६	२०	१९	५५	१६
साधक	०	०	०	०	१	०	०	०	३	२	१४	५४	७४	६
पुनरावेदनको अनुमति	०	०	०	०	०	०	५	३	५	५	७७	१४२	१३	
निवेदन प्रतिवेदन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	४७	४९	०
जम्मा	०	१	२	४	३४	१७	१२०	४६९	८५०	१४००	२०५४	४६३८	९५८९	२८९७

परिशिष्ट १५
मुलतवी विवरण

गत आ.व. सम्मको मुलतवी संख्या	यस आ.व. को मुलतवी संख्या	जम्मा संख्या	यस आ.व. मा जागेको मुलतवी संख्या	बांकी	कौफियत
०	०	०	०	०	०

परिशिष्ट १६
मातहत अदालतका फैसला उपर सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाको विवरण

लगत संख्याको आधारमा

सि.नं.	न्यायिक निकायको नाम	पुनरावेदन	साधक	दोहोरायाई पाउ	अनुमति	विविध	जम्मा	कौफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	२२७	१९	६४			३१०	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१०४	६	२६			१३६	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	६७४	७	१९४			८७५	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	४६७	२९	९५			५९१	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	६३५	१६	१७१		१	८२३	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	८७८	६	३७६			१२६०	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	२९६१	१९	१२५६		३	४२३९	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	२७७	१९	१३९			४३५	
९	पुनरावेदन अदालत वारलुङ	५०	६	१२			६८	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	६६९	२२	२९८		१	९९०	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	१०३	२	३८			१४३	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	४८	७	६			६१	
१३	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	२६	२	४		१	३३	
१४	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२५७	९	८६			३५२	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	७७	७	१९		१	१०४	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१४२	८	५१			२०१	
१७	राजश्व न्यायाधीकरण विराटनगर	५६				५०	१०६	
१८	राजश्व न्यायाधीकरण काठमाडौं	७१				१२७	१९८	

१९	राजश्व न्यायाधीकरण पोखरा				९			१२	
२०	राजश्व न्यायाधीकरण नेपालगंज							५	
२१	विशेष अदालत	६९०						६९०	
२२	श्रम अदालत							०	
२३	प्रशासकिय अदालत						१	१	
२४	श्रम असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण							०	
२५	कर फछ्यौट आयोग	१						१	
२६	कानून व्यवसायी परिषद्							०	
२७	अ.दु.अ.आ.	१	०	०				१	
२८	सैनिक विशेष अदालत	२						२	
	जम्मा	८३४४	१८४	२८३५			१८६	८	११५५७

परिशिष्ट १७

सर्वोच्च अदालतमा परेका थुनुवा मुद्दाको विवरण

विवरण	थुनुवा मुद्दा संख्या	थुनुवा संख्या											कूल जम्मा
		पुरुष						महिला					
		विदेशी	नाबालक	वृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नाबालिका	वृद्धा	अन्य	जम्मा	
लागु औषध	६५	१	०	०	०	६४	६५	०	०	०	१३	१३	७८
जीउमास्ने वेच्ने	१३	०	०	०	०	१३	१३	०	०	०	६	६	१९
जबरजस्ती करणी	३९	०	१	१	०	३९	४१	०	०	०	०	०	४१
भ्रष्टाचार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
गर्भपतन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वैदेशिक रोजगार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ठगी	२	०	०	०	०	२	२	०	०	०	०	०	२
विदेशी मुद्रा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आतंककारी तथा वि.ऐन अन्तर्गत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राचीनस्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ज्यान	३३०	१	१	१	०	३२७	३३०	०	०	०	४३	४३	३७३
अन्य	९९	०	०	०	०	९९	९९	०	०	०	०	०	९९
जम्मा	५४८	२	२	२	०	५४४	५५०	०	०	०	६२	६२	६१२

परिशिष्ट १८

मुद्दाको विषयगत वर्गीकरण

१.	अदालतको अवहेलना	८४
२.	करकाप	१२
३.	करणी	
	क) जबरजस्ती करणी	१३९
	ख) हाडनाता करणी	३
	ग) अन्य करणी	१
	जम्मा	१४३
४.	करार	५७
५.	कीर्ते	३११
६.	कुटपीट	
	क) अंगभंग	२४
	ख) सामान्य कुटपीट	४४
	जम्मा	६८
७.	गाली वेइज्जती	२२
८.	गांवध	०
९.	चोरी	
	क) डाका चोरी	९९
	ख) जबरजस्ती चोरी	१०
	ग) नकवजनी चोरी	२२
	घ) रहजनी चोरी	४
	ङ) साधारण चोरी	४४
	जम्मा	१७९
१०.	जग्गा	
	क) जग्गा खिचोला	४१७
	ख) दत्ता वदर	३०२
	ग) निणय वदर	५०५
	घ) मोही निस्कासन	२९८
	ङ) हक कायम	२१७
	च) लिखत वदर	७८७
	छ) हक सफा	१२
	ज) नामसारी	६६
	फ) अन्य	३७८
	जम्मा	२९८२
११.	जालसाजी	३३७
१२.	ज्यान	
१३.	मानव वेच विखन	७८
१४.	जुवा	०
१५.	ठगी	८६
१६.	निर्वाचन	०
१७.	पारिवारिक	
	क) अप्रताली	२९
	ख) अंश	८१३
	ग) जारी	६
	घ) धर्मपुत्र	२
	ङ) नाता कायम	५
	च) बृहविवाह	२६
	छ) बाल विवाह	०
	ज) अनमल विवाह	०
	फ) मानाचामल	०
	ज) सम्बन्धविच्छेद	११
	ट) अन्य	४०
	जम्मा	९३२
१८.	विदेशी मुद्रासम्बन्धी	६
१९.	वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	१०
२०.	भ्रष्टाचारसम्बन्धी	६७६
२१.	राजस्वसम्बन्धी	१३९
२२.	लागु औषधसम्बन्धी	
	क) गाजा चरेश	०
	ख) अन्य लागुऔषध	१८६
	जम्मा	१८६
२३.	लुटपीट	५९
२४.	लेनदेन	२१५
२५.	वनसम्बन्धी	४२
२६.	विविध	
	क) बहाल भराउने	४३
	ख) वाली, विगा	२
	ग) कुतवाली	११
	घ) वन पैदावर	२७
	ङ) प्राचिन स्मारक	२
	च) राज्य विरुद्धको अपराध	१

क) आवेश प्रेरित	६	ख) कतव्य	८८०	छ) नागरिकता	३२
ग) गभपतन	२	घ) ज्ञानमाने उद्योग	६७	ज) बालश्रम शापण	०
ङ) भवितव्य	६	च) सवारी ज्ञान	६६	झ) सावजनिक अपराध	६
ञ) अन्य	०	जम्मा	१०२७	ञ) धर्म परिवर्तन	०
				ट) अन्य	८४५
				जम्मा	९६९
				कूल जम्मा	८६२०

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र शुरू मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट १९

सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विगोको आधारमा वर्गीकरण

सि.न	विवरण	आ. व. २०६६/०६७		कैफियत
		संख्या	प्रतिशत	
१.	१,००० रुपैयासम्म विगो भएको मुद्दा	४५९	९.११	
२.	२,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३९५	७.८४	
३.	३,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३४३	६.८१	
४.	५,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३४२	६.७९	
५.	१०,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	२७४	५.४४	
६.	१५,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	२६६	५.२८	
७.	२०,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	३७७	७.४८	
८.	३०,००० ,, सम्म विगो भएको मुद्दा	४४८	८.८९	
९.	५०,००० ,, सम्म वा सो भन्दा माथि विगो भएको मुद्दा	३६६	७.२६	
१०.	विगो खुल्न नसक्ने प्रकृतिको मुद्दा	१७६९	३५.११	
	जम्मा	५०३९	१००.००	

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र शुरू मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट २०

सर्वोच्च अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड जरिवाना र कैदको आधारमा वर्गीकरण

सि.न	विवरण	२०६४/०६५		२०६५/०६६		२०६६/०६७		कैफियत
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१.	१ वर्षसम्म कैद वा १,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	३२३	८.६५	३३१	८.७	५९०	१६.४८	
२.	२ वर्षसम्म कैद वा २,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४५८	१२.२७	४६२	१२	३०३	८.४६१	
३.	३ वर्षसम्म कैद वा ३,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४४८	१२	४५१	१२	३१२	८.७९३	
४.	४ वर्षसम्म कैद वा ४,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४९१	१३.१५	४९४	१३	४१९	११.७	
५.	६ वर्षसम्म कैद वा ६,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	६५९	१७.६५	६६५	१८	३२२	८.९९२	
६.	१० वर्षसम्म कैद वा १०,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा	४३७	११.७१	३४२	९	२३३	६.५०७	
७.	१५ वर्षसम्म कैद वा १५,००० रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै हुने मुद्दा			३२३	८.५	२५९	७.२३३	
८.	जन्मकैदको संजाय हुने मुद्दा	५१९	१३.९	३१६	८.४	२६३	७.३४४	
९.	सर्वस्वसहित जन्मकैदको संजाय हुने मुद्दा	३९८	१०.६६	४०१	११	८८०	२४.५७	
	जम्मा	३७३३	१००	३७८८	१००	३५८१	१००	

* मुद्दाको संख्यामा पुनरावेदन, साधक र शुरू मुद्दा (विविध समेत) समावेश छ ।

परिशिष्ट २१

सर्वोच्च अदालतको पुस्तकसम्बन्धी विवरण

गत सालको पुस्तक संख्या	२४६५९	कैफियत
यस आर्थिक वर्षमा अनुदानबाट	५००	
यस आर्थिक वर्षमा खरिदबाट	१९६१	
जम्मा	२७१२०	

परिशिष्ट २२

सर्वोच्च अदालतमा प्राप्त भएका विवादित लिखतहरूको परीक्षण विवरण

लगतसंख्या	२०६५/०६६			वांकी	लगतसंख्या	२०६६/०६७			वांकी	कैफियत
	फछ्यौट संख्या					फछ्यौट संख्या				
	रायगएको	लिखतफिर्ता	जम्मा			रायगएको	लिखतफिर्ता	जम्मा		
१११	९६	३	९९	१२	१२२	९८	२	१००	२२	

परिशिष्ट २३

सर्वोच्च अदालतको बजेट विनियोजन र खर्च

विवरण	२०६५/०६६		२०६६/०६७		कैफियत
	चालु	पुजीगत	चालु	पुजीगत	
विनियोजन	९५९७५००००	८२९५२००००	१२४८२७३०२४१	९५८४८००००	
निकास	१०१७०६२२३८३	७५६२७०९२८७	१२४८२७३०२४१	९५३३२७४७१२	

खर्च	१०९६२८४०९।८९	७५६२७०९.२८७	१२४८२७३०२।४९	९५३३२७४८।९२	
मुक्तानी दिन बाकी	७७८२२।०२	०।००		०।००	

परिशिष्ट २४
सर्वोच्च अदालतको धरोटी रकम

गत आ.व. सम्मको बाकी	थो आ.व.मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरोटी	जफ्त भएको धरोटी	बाकी रकम	कीफियत
३५७५७४०२।७७	२९५४३२६८।६९	५७३००६७।३८	९३२०३४२।९७	९७७०६६।८२	४३९२०९।५९	

परिशिष्ट २५
सर्वोच्च अदालतको राजश्व विवरण

दण्ड जरिवानाबाट	१४६३९३९।००
कोर्ट फीबाट	८९९३९।००
अन्यबाट	४९५९४९।४४
जम्मा	७३९३८६९।४४

परिशिष्ट २६
सर्वोच्च अदालतको जनशक्ति विवरण

सि.नं.	सेवा समूह	पद	सर्वोच्च अदालत			बढुवा*	करार
			दरबन्दी	पदपूर्ति	खाली		
१	न्याय	न्यायाधीश	२५ *	१८	७		
२		विशिष्ट	९	९	०		
३		रा.प. प्रथम	४	४	०		
४		रा.प. द्वितीय	७९	६६	५		
५		रा.प. तृतीय	२९	२९	८	८	
६		रा.प. अ. प्रथम	१४६	१२९	१७		
७		रा.प. अ. द्वितीय	०	०	०	९३	
८	रा.प. अ. तृतीय	१३	१३	०			
९	लेखा	रा.प. द्वितीय	१	१	०		
१०		रा.प. तृतीय	२	२	३		
११		रा.प. अ. प्रथम	४	४	०	४	
१२	रा.प. अ. द्वितीय	४	४	०			
१३	अन्य	रा.प. द्वितीय	२	१	१		
१४		रा.प. तृतीय	५	१	४	७	
१५	(प्रावि)	टाइपिस्टहरू, क. अपरेटर	२५	११	१४		१३
१६		रा.प. अ. प्रथम	१३	१०	३	१०	
१७	धिक	रा.प. अ. द्वितीय	१७	७	१०		
१८	समेत)	रा.प. अ. तृतीय	०	०	०		
१९		ह.स.चा.	३९	१४	२५		२५
२०		का. सहयोगी	६७	४९	२६		२६
		जम्मा	४४३	३४६	१२२	४५	६४

- * निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा २४घ१ बमोजिम माथिल्लो पदमा बढुवा भै समायोजन हुन बाकी
- * सर्वोच्च अदालतमा प्रधानन्यायाधीशका अतिरिक्त १४ जना न्यायाधीशको स्थायी दरबन्दी र अन्य आवश्यकता अनुसार अस्थायी न्यायाधीश रहने

परिशिष्ट २७
सर्वोच्च अदालतमा कार्यरत राजपत्रांकित अधिकृतहरूको नामावली

क्र.सं	श्रेणी	पद	नाम, थर
१	विशिष्ट	रजिष्ट्रार	डा. श्री रामकृष्ण तिमल्सेना
२	रा.प. प्रथम	सह रजिष्ट्रार	श्री लोहित चन्द्र शाह
३	"	"	श्री लेखनाथ पौडेल
४	"	"	श्री श्रीकान्त पौडेल
५	"	"	श्री विपुल न्यौपाने
६	रा.प. द्वितीय	प्र.लेखा नियन्त्रक	श्री बालकृष्ण तिवारी
७	"	अनुसन्धान अधिकृत	श्री कृपासुर कार्की
८	"	"	श्री मातृकाप्रसाद आचार्य
९	"	निजी सचिव	श्री सुर्यप्रसाद पराजुली
१०	"	उप रजिष्ट्रार	श्री हेमन्त रावल
११	"	"	श्री रामप्रसाद शर्मा
१२	"	"	श्री ऋषिराम आचार्य
१३	"	"	श्री हिमलाल वेल्वासं
१४	"	"	श्री माधवप्रसाद अधिकारी
१५	"	"	श्री पुष्पराज थपलिया
१६	"	"	श्री शिशिरराज ढकाल
१७	"	"	श्री नारायणप्रसाद शर्मा
१८	"	"	श्री श्रीप्रसाद संजेल
१९	"	"	श्री खड्गराज अधिकारी

क्र.सं	श्रेणी	पद	नाम, थर
५७	रा.प. द्वितीय	इजलास अधिकृत	श्री कृष्णसुरारी शिवाकोटी
५८	"	"	श्री हेमबहादुर सेन
५९	"	"	श्री उपेन्द्रप्रसाद गौतम
६०	"	"	श्री कमलप्रसाद पोखरेल
६१	"	"	श्री श्रीप्रकाश उप्रेती
६२	"	"	श्री कमलराज विष्ट
६३	"	"	श्री भोलानाथ ढकाल
६४	"	"	श्री चुरामन खड्का
६५	"	"	श्री शिवप्रसाद खनाल
६६	"	"	श्री परशुराम भट्टराई
६७	"	"	श्री यज्ञप्रसाद पोखरेल
६८	"	"	श्री इश्वर पराजुली
६९	"	"	श्री विष्णुप्रसाद गौतम
७०	"	"	श्री फणिन्द्रप्रसाद पराजुली
७१	"	"	श्री हरिप्रसाद कोइराला
७२	"	"	श्री रमेशप्रसाद रिंसा
७३	"	रेखा विशेषज्ञ	श्री केशवबहादुर थापा
७४	रा.प.	शाखा अधिकृत	श्री विश्वराज पौडेल
७५	"	"	श्री मनोज श्रेष्ठ

२०	"	"	श्री प्रकाश राउत	७६	"	"	श्री जगदिशप्रसाद भट्ट
२१	"	सम्पादक	श्री तेजन्द्रप्रसाद शर्मा	७७	"	"	श्री सुरेशराज खनाल
२२	"	इजलास अधिकृत	श्री ध्रुवकुमार पिया	७८	"	"	श्री हरिहर पौडेल
२३	"	"	श्री उमेश कोईराला	७९	"	"	श्री विश्वनाथ भट्टराई
२४	"	"	श्री वासुदेव पौडेल	८०	"	"	श्री ममता खनाल
२५	"	"	श्री कृष्णप्रसाद सुवेदी	८१	"	"	श्री माधवप्रसाद मैनाली
२६	"	"	श्री नारायणप्रसाद पन्थी	८२	"	"	श्री वेदप्रसाद उप्रेती
२७	"	"	श्री टिकाराम आचार्य	८३	"	"	श्री चाणक्य अर्याल
२८	"	"	श्री विष्णुप्रसाद उपाध्याय	८४	"	"	श्री विद्याराज पौडेल
२९	"	"	श्री रमेशप्रसाद ज्ञवाली	८५	"	"	श्री सुदिपकुमार दंगाल
३०	"	"	श्री राजेन्द्रकुमार आचार्य	८६	"	"	श्री रोशकुमार भट्टराई
३१	"	"	श्री नारायणप्रसाद सुवेदी	८७	"	"	श्री ज्ञानेन्द्र ईटनी
३२	"	"	श्री दिपककुमार दाहाल	८८	"	"	श्री चन्द्रप्रकाश तिवारी
३३	"	"	श्री नारायणप्रसाद पराजुली	८९	"	"	श्री हरिकृष्ण श्रेष्ठ
३४	"	"	श्री पुनाराम खनाल	९०	"	"	श्री शकुन्तला काकी
३५	"	"	श्री निर्मला पौडेल (भट्टराई)	९१	"	"	श्री राजन वाताला
३६	"	"	श्री नारायणप्रसाद रेग्मी	९२	"	"	श्री उद्ववप्रसाद गजुरेल
३७	"	"	श्री हरिराज काकी	९३	"	"	श्री दूगाप्रसाद भट्टराई
३८	"	"	श्री गायत्रीप्रसाद रेग्मी	९४	"	निजी सहायक	श्री गेहेन्द्रराज पन्त
३९	"	"	श्री नेत्रप्रकाश आचार्य	९५	"	पुस्तकालय अधिकृत	श्री प्रमिला पौडेल
४०	"	"	श्री महेन्द्रप्रसाद पोखरेल	९६	"	शाखा अधिकृत	श्री पुष्पराज पाण्डे
४१	"	"	श्री नारायणप्रसाद दाहाल	९७	"	"	श्री मुक्तिप्रसाद दाहाल
४२	"	"	श्री खड्गबहादुर श्रेष्ठ	९८	"	"	श्री सानुभाई के.सी.
४३	"	"	श्री लिलाराज अधिकारी	९९	"	"	श्री राजेन्द्रप्रसाद भट्टराई
४४	"	"	श्री विष्णुप्रसाद अर्याल	१००	"	"	श्री गिरिराज श्रेष्ठ
४५	"	"	श्री दिपककुमार खरेल	१०१	"	"	श्री कुलप्रसाद दाहाल
४६	"	"	श्री विदुर कोईराला	१०२	"	"	श्री शिवकुमार पोखरेल
४७	"	"	श्री विमल पौडेल	१०३	"	"	श्री उदयराज काफ्ले
४८	"	"	श्री अम्बिकाप्रसाद निरौला	१०४	"	लेखा अधिकृत	श्री निरविक्रम काकी
४९	"	"	श्री ध्रुवराज त्रिपाठी	१०५	"	"	श्री निमवहादुर ओली
५०	"	"	श्री भद्रकाली पोखरेल	१०६	"	"	श्री कृष्णप्रसाद अधिकारी
५१	"	"	श्री वसन्तजग थापा	१०७	"	कम्प्यूटर अधिकृत	श्री शम्भुप्रसाद आचार्य
५२	"	"	श्री लालकाजी श्रेष्ठ	१०८	"	"	श्री राजिवराज नाहवा
५३	"	"	श्री दिपक ढकाल	१०९	"	प्राविधिक अधिकृत	श्री धनवहादुर रोकाया
५४	"	"	श्री हरिश्चन्द्र इडनाम	११०	"	शाखा अधिकृत	श्री बाबुकृष्ण माली
५५	"	"	श्री रामप्रसाद न्यौपाने	१११	"	मुद्रण अधिकृत	श्री राजाराम विडारी
५६	"	"	श्री रामराजा उप्रेती	११२	"	"	श्री कान्छा महर्जन
	नोट:	जेष्ठताक्रम	मिलाईएको छैन ।	११३	"	अफसेट सुपरभाइजर	श्री कान्छा श्रेष्ठ

परिशिष्ट २८

सर्वोच्च अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत / कार्यालय निरीक्षणसम्बन्धी विवरण

सि.नं.	निरीक्षण मिति	निरीक्षण गरिएको अदालत	निरीक्षण गर्ने मा.न्या. को नाम	कैफियत
१	२०६६/१०/१७	पुनरावेदन अदालत राजविराज	मा.न्या. श्री रामकुमार प्रसाद शाह	
२	२०६६/११/१०	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद कोईराला	
३	२०६६/११/११	पुनरावेदन अदालत बुटवल	मा.न्या. श्री तपवहादुर मगर	
४	२०६६/११/१४	पुनरावेदन अदालत इलाम	मा.न्या. श्री गौरी ढकाल	
५	२०६६/११/१७	पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज	मा.न्या. श्री कल्याण श्रेष्ठ	
६	२०६६/१२/०१	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	मा.न्या. श्री प्रेम शर्मा	
७	२०६७/०१/१८ २०६७/०१/२४	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	मा.न्या. श्री रणवहादुर वम	
८	२०६७/०/	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	मा.न्या. श्री ताहिरअली अन्सारी	
९	२०६७/०/	पुनरावेदन अदालत दिपायल	मा.न्या. श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय	
१०	२०६७/०१/५	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	मा.न्या. श्री मोहनप्रकाश सिटौला	
११	२०६७/०२/३० २०६७/०३/३	पुनरावेदन अदालत पोखरा	मा.न्या. श्री बलराम के.सी.	
१२	२०६७/०३/६ २०६७/०३/१०	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	मा.न्या. श्री सुशीला काकी	
१३	२०६७/०३/२४ २०६७/०३/	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	मा.न्या. श्री दामोदरप्रसाद शर्मा	
१४	२०६७/०४/०९ २०६७/०४/१४	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	मा.न्या. श्री अक्षयकुमार यादव	

परिशिष्ट २९
सर्वोच्च अदालतको अचल सम्पत्ति विवरण

अदालतको नाम	जग्गाको		स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		कैफियत
	क्षेत्रफल	एकाई	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
सर्वोच्च अदालत	२४६।०३	रोपनी	८				कार्यालय संख्या ८ एनेक्स समेत गरी

परिशिष्ट ३०
सर्वोच्च अदालतको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण

अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या					कम्प्युटर संख्या	फोटोकपि मेसिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	पुस्तकालय	कैफियत
	बस	कार	जीप	मोटरसाईकल	साईकल			कार्यालय	निवास			
सर्वोच्च अदालत	३	८७	८	४८	८७	२९८	१७	३३		१८	१	

परिशिष्ट ३१
सर्वोच्च अदालतको अभिलेखसम्बन्धी विवरण

अदालतको नाम	गत वर्षसम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिसिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको मिसिल संख्या	अभिलेख शुरू वर्ष
सर्वोच्च अदालत	१६४१३४	६८००	१७०९३४	१७०९३४	०	२००९

१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	साधारण	१२५७	९८९	७८.६८	२६८	०
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०
		विशेष	०	०	०.००	०	०
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	साधारण	५३८	३५६	६६.१७	१८२	०
		संक्षिप्त	९	६	६६.६७	३	०
		विशेष	७	३	४२.८६	४	०
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	साधारण	१८७	१३८	७३.८०	४९	०
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०
		विशेष	४	४	१००.००	०	०
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	साधारण	७५३	५३३	७०.७८	२२०	०
		संक्षिप्त	१२	४	३३.३३	८	०
		विशेष	६७	५६	८३.५८	११	०
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	साधारण	९६	६४	६६.६७	३२	१
		संक्षिप्त	३	१	३३.३३	२	०
		विशेष	२	२	१००.००	०	०
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	साधारण	२१४	१७१	७९.९१	४३	०
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०
		विशेष	२	२	१००.००	०	०
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	साधारण	२३९	१८४	७६.९९	५५	०
		संक्षिप्त	६	६	१००.००	०	०
		विशेष	७	४	५७.१४	३	०
जम्मा	साधारण	१९६१५	११९३९	६०.८७	७६७६	३८०	
	संक्षिप्त	२५९	१७४	६७.१८	८५	०	
	विशेष	२९९	२१०	७०.२३	८९	०	
कूल जम्मा		सबै	२०१७३	१२३२३	६१.०९	७८५०	३८०

परिशिष्ट ३७
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दा र न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिका निवेदनहरूको समष्टिगत लगत फछ्यौट र बाँकीको विवरण

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	जिम्मेवारी	नयादर्ता	जम्मा लगत	फछ्यौट		बाँकी	कैफियत
						संख्या	प्रतिशत		
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	पुनरावेदन	१६८	२८६	४५४	३१९	७०.२६	१३५	
		साध्यक	०	३	३	३	१००.००	०	
		शुरु मुद्दा	१	६	७	५	७१.४३	२	
		निवेदन	२९	७४	१०३	७५	७२.८२	२८	
		जम्मा	१९८	३६९	५६७	४०२	७०.९०	१६५	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	पुनरावेदन	९८	१४३	२४१	१७३	७१.७८	६८	
		साध्यक	०	४	४	३	७५.००	१	
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०.००	०	
		निवेदन	१	११	१२	१०	८३.३३	२	
		जम्मा	९९	१५८	२५७	१८६	७२.३७	७१	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	पुनरावेदन	७११	९३५	१६४६	१०५२	६३.९१	५९४	
		साध्यक	१	१	२	२	१००.००	०	
		शुरु मुद्दा	१२	१७	२९	१८	६२.०७	११	
		निवेदन	८१	२१५	२९६	२१५	७२.६४	८१	
		जम्मा	८०५	११६८	१९७३	१२८७	६५.२३	६८६	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	पुनरावेदन	७७९	१०२५	१८०४	१००७	५५.८२	७९७	
		साध्यक	४	७	११	११	१००.००	०	
		शुरु मुद्दा	३३	४५	७८	५२	६६.६७	२६	
		निवेदन	१४१	४१७	५५८	४२१	७५.४५	१३७	
		जम्मा	९५७	१४९४	२४५१	१४९१	६०.८३	९६०	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	पुनरावेदन	११७२	८४३	२०१५	११८९	५९.०१	८२६	
		साध्यक	९	६	१५	११	७३.३३	४	
		शुरु मुद्दा	३२	५३	८५	५८	६८.२४	२७	
		निवेदन	२०२	३३९	५४१	३९७	७३.३८	१४४	
		जम्मा	१४१५	१२४१	२६५६	१६५५	६२.३१	१००१	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौँडा	पुनरावेदन	१३८५	१४३४	२८१९	१८४२	६५.३४	९७७	
		साध्यक	०	३	३	२	६६.६७	१	
		शुरु मुद्दा	२०	३५	५५	३४	६१.८२	२१	
		निवेदन	११४	२९५	४०९	२७७	६७.७३	१३२	
		जम्मा	१५१९	१७६७	३२८६	२१५५	६५.५८	११३१	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	पुनरावेदन	३४११	३०९१	६५०२	३३८९	५२.१२	३११३	
		साध्यक	३	११	१४	१३	९२.८६	१	
		शुरु मुद्दा	६६	१०२	१६८	८७	५१.७९	८१	
		निवेदन	३४७	१०८२	१४२९	११६४	८१.४६	२६५	
		जम्मा	३८२७	४२८६	८११३	४६५३	५७.३५	३४६०	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	पुनरावेदन	२५०	४१८	६६८	४१९	६२.७२	२४९	
		साध्यक	०	४	४	४	१००.००	०	
		शुरु मुद्दा	३	०	३	२	६६.६७	१	
		निवेदन	१९	३९	५८	४४	७५.८६	१४	
		जम्मा	२७२	४६१	७३३	४६९	६३.९८	२६४	
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ	पुनरावेदन	४५	८९	१३३	९९	७४.४४	३४	

		साधक	१	३	४	४	१००.००	०
		शुरु मुद्दा	०	२	३	२	६६.६७	१
		निवेदन	१०	१४	२४	१८	७५.००	६
		जम्मा	५६	१०८	१६४	१२३	७५.००	४१
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	पुनरावेदन	३३४	८९२	१२२६	९६१	७८.३८	२६५
		साधक	१	११	१२	११	९१.६७	१
		शुरु मुद्दा	११	८	१९	१७	८९.४७	२
		निवेदन	२५	७२	९७	७९	८१.४४	१८
		जम्मा	३७१	९८३	१३३४	१०६८	७८.८८	२८६
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	पुनरावेदन	२५८	२८०	५३८	३५३	६५.६१	१८५
		साधक	१	६	७	६	८५.७१	१
		शुरु मुद्दा	४	५	९	६	६६.६७	३
		निवेदन	२६	४८	७४	४९	६६.२२	२५
		जम्मा	२८९	३३९	६२८	४१४	६५.९२	२१४
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	पुनरावेदन	४७	१४३	१९०	१४१	७४.२१	४९
		साधक	०	१	१	१	१००.००	०
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०.००	०
		निवेदन	२	१९	२१	१९	९०.४८	२
		जम्मा	४९	१६३	२१२	१६१	७५.९४	५१
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	पुनरावेदन	३५९	४५१	८१२	५७७	७१.०६	२३५
		साधक	१	३	४	४	१००.००	०
		शुरु मुद्दा	५	१३	१६	१२	७५.००	४
		निवेदन	४६	१४३	१८९	१४९	७८.८४	४०
		जम्मा	४११	६१०	१०२१	७४२	७२.६७	२७९
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	पुनरावेदन	४०	५८	९८	६४	६५.३१	३४
		साधक	०	३	३	३	१००.००	०
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०.००	०
		निवेदन	१	५	६	६	१००.००	०
		जम्मा	४१	६६	१०७	७३	६८.२२	३४
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	पुनरावेदन	५२	१५५	२०७	१६४	७९.२३	४३
		साधक	१	८	९	९	१००.००	०
		शुरु मुद्दा	०	०	०	०	०.००	०
		निवेदन	२	८	१०	७	७०.००	३
		जम्मा	५५	१७१	२२६	१८०	७९.६५	४६
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	पुनरावेदन	५१	१८८	२३९	१८४	७६.९९	५५
		साधक	०	६	६	६	१००.००	०
		शुरु मुद्दा	२	५	७	४	५७.१४	३
		निवेदन	४	२०	२४	२०	८३.३३	४
		जम्मा	५७	२१९	२७६	२१४	७७.५४	६२
		जम्मा	९१६०	१०४३१	१९५९२	११९३३	६०.९१	७६५९
		साधक	२२	८०	१०२	९३	९१.१८	९
		शुरु मुद्दा	१८९	२९१	४७९	२९७	६२.००	१८२
		निवेदन	१०५०	२८०१	३८५१	२९५०	७६.६०	९०१
	कूल जम्मा	सबै	१०४२१	१३६०३	२४०२४	१५२७३	६३.५७	८७५१

परिशिष्ट ३८

पुनरावेदन अदालतमा रहेका बांकी मुद्दा तथा न्या.प्र.ऐन तथा नागरिक अधिकार ऐन बमोजिमका निवेदनहरूको सालाना सांख्यिकी विवरण

सि.नं	अदालतको नाम	२०५९/६०	२०६०/६१	२०६१/६२	२०६२/६३	२०६३/६४	२०६४/६५	२०६५/६६	२०६६/६७	जम्मा बाँकी	२ वर्षमा घेका
१.	पुनरावेदन अदालत इलाम	०	०	०	०	०	०	१२	१५	१६	०
२.	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	०	०	०	०	०	०	४	६	७	०
३.	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	०	०	०	०	०	०	५	६	६	०
४.	पुनरावेदन अदालत राजविराज	०	०	०	०	०	०	१३	८	९	०
५.	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	०	०	०	०	०	०	११	१०	१०	११
६.	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	०	०	०	०	०	०	१२	१०	११	०
७.	पुनरावेदन अदालत पाटन	०	०	०	०	०	३	२२	६	२५	२५
८.	पुनरावेदन अदालत पोखरा	०	०	०	०	०	४	२१	२	२६	४
९.	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	०	०	०	०	०	०	४	४	४	०
१०.	पुनरावेदन अदालत बुटवल	०	०	०	०	०	०	३	२	२	०
११.	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	०	०	०	०	०	०	३	१	२	०
१२.	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	०	०	०	०	०	०	१	२	२	०
१३.	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०	०	०	०	०	०	१	५	५	०
१४.	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	०	०	०	०	०	१	४	२	१
१५.	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	०	०	०	०	०	४	४	४	०
१६.	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	०	०	०	०	०	०	६	६	६	०
	जम्मा	०	०	०	०	०	३	३५	१२	३५	३५

परिशिष्ट ३९

पुनरावेदन अदालतमा रहेका निवेदन र प्रतिवेदन

सि.नं	अदालतको नाम	एकल इजलाश					संयुक्त इजलाश					कैफियत	
		लगत संख्या	फछुयो संख्या	संख्या	जम्मा	फ.प्र.	बाँकी	लगत संख्या	फछुयो संख्या	संख्या	जम्मा		फ.प्र.
१.	पुनरावेदन अदालत इलाम	१०३	१	१०२	१०३	१००.००	०	१०८	५६	४५	१०१	९३.५२	७

२.	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१७	१	१६	१७	१००.००	०	१९	९	१०	१९	१००.००	०
३.	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	२३९	१	२३८	२३९	१००.००	०	२६०	१५९	८६	२४५	९४.२३	१५
४.	पुनरावेदन अदालत राजविराज	३२५	९	३१६	३२५	१००.००	०	३१३	२३	७९	१०२	३२.५९	२११
५.	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	३८२	३	३७९	३८२	१००.००	०	५४३	३७१	१३५	५०६	९३.१९	३७
६.	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	४०१	२	३९८	४००	९९.७५	१	४५५	३०८	१२२	४३०	९४.५१	२५
७.	पुनरावेदन अदालत पाटन	८२६	०	८२६	८२५	९९.८८	१	९६६	६६६	२३७	९०३	९३.४८	६३
८.	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१४३	३	१४०	१४३	१००.००	०	१५६	१३५	२१	१५६	१००.००	०
९.	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	५१	२	४९	५१	१००.००	०	४७	३१	१४	४५	९५.७४	२
१०.	पुनरावेदन अदालत बुटवल	२४३	१९	२२४	२४३	१००.००	०	२९९	१६५	४३	२०८	९४.९८	११
११.	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	१०१	०	१०१	१०१	१००.००	०	९८	६६	३०	९६	९७.९६	२
१२.	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२६४	४४	२१९	२६३	९९.६२	१	१९८	१६०	३६	१९६	९८.९९	२
१३.	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	५४	५२	२	५४	१००.००	०	३६	२४	१२	३६	१००.००	०
१४.	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	१९	२	१७	१९	१००.००	०	१७	१४	३	१७	१००.००	०
१५.	पुनरावेदन अदालत दिपायल	३०	०	३०	३०	१००.००	०	३२	२४	८	३२	१००.००	०
१६.	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	५३	०	५३	५३	१००.००	०	५७	४८	९	५७	१००.००	०
जम्मा		३२५१	१३९	३१०९	३२४८	९९.९१	३	३५२४	२२५९	८९०	३१४९	८९.३६	३७५

परिशिष्ट ४०
पुनरावेदन अदालतहरूको थुनुवा विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	थुनुवा मुद्दा संख्या	थुनुवा संख्या												कुल जम्मा	
			पुरुष						महिला							
			विदेशी	नाबालक	बृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नाबालिका	बृद्धा	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा		
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१५	०	०	०	०	१५	१५	०	०	०	०	०	२	२	१७
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१३	०	०	०	०	१२	१२	०	०	०	०	०	२	२	१४
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१२६	०	२	०	०	१३६	१३८	०	०	०	०	०	७	७	१४५
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२१	०	०	०	०	२६	२६	०	०	०	०	०	०	०	२६
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	३०	०	०	०	०	२९	२९	०	०	०	०	०	०	०	३१
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	६६	५	०	०	०	६०	६५	०	०	०	०	०	७	७	७२
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	२०१	६	०	०	०	१८४	१९०	१	०	०	०	१४	१५	२०५	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	३०	०	२	०	०	३३	३५	०	१	०	०	४	५	४०	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	२	०	०	०	०	४	४	०	०	०	०	०	०	०	४
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	२८	०	०	०	०	२७	२७	०	०	०	०	३	३	३०	
११	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	२८	०	०	०	०	३४	३४	०	०	०	०	४	४	३८	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	८	१	०	०	०	१३	१४	०	०	०	०	०	०	०	१४
१३	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	४६	०	१	०	०	३५	३६	०	०	०	०	४	४	४०	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	२	०	०	०	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	२
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	९	०	०	०	०	१८	१८	०	०	०	०	०	०	०	१८
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१८	०	०	०	०	२२	२२	०	०	०	०	२	२	२४	
जम्मा		६४३	१२	५	०	०	६५०	६६७	१	१	०	०	४९	५१	७२०	

परिशिष्ट ४१
पुनरावेदन अदालतहरूको मुलतवी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत आ.व. सम्मको मुलतवी संख्या	यस आ.व. को मुलतवी संख्या	जम्मा संख्या	यस आ.व.मा जागेको मुलतवी संख्या	बाँकी	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	९	०	९	१	८	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	२	०	२	२	०	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१०२	२३	१२५	४४	८१	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	१०२	२०	१२२	१०	११२	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१५३	२५	१७८	३०	१४८	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	७२	५७	१२९	१४	११५	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	२५३	१६४	४१७	५७	३६०	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१४	३१	४५	४	४१	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	१	१	२	१	१	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	९८	१८	११६	७४	४२	
११	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१५९	१९	१७८	२७	१५१	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	१	३	४	३	१	
१३	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	१६	३	१९	५	१४	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	३	५	८	२	६	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	३	१	४	०	४	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२	१	३	१	२	
जम्मा		९९०	३७१	१३६१	२७५	१०८६	

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

घ) धर्मपुत्र	०	०	०	१	०	०	०	०	१	७
ङ) नाता कायम	०	७	३	२	०	१	०	०	१३	३२
च) बृहविवाह	३	७	८	८	८	३	६	२	४५	१३६
छ) बाल विवाह	०	०	०	०	१	०	०	०	१	४
ज) अनमेल विवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ) मानाचामल	४	१०	०	६	०	०	०	१	२१	७८
ञ) सम्बन्धविच्छेद	३	२३	४	८	१	२	०	४	४५	१२३
ट) अन्य	०	१०	११	३	६	७	१	०	३८	२२४
जम्मा	१६	३१७	७९	१२८	३२	२२	१६	२७	६३७	२२८२
१८. विदेशी सुत्रासम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८
१९. वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१७७
२०. भ्रष्टाचारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४
२१. राजस्वसम्बन्धी	०	२	०	०	०	०	०	०	२	५
२२. लागू औषधसम्बन्धी										०
क) गांजा चरेश	३	१	१	०	०	०	१	४	१०	२६१
ख) अन्य लागूऔषध	०	२४	०	१४	२	०	०	०	४०	२०२
जम्मा	३	२५	१	१४	२	०	१	४	५०	४६३
२३. लुटपीट	५	२२	१७	८	५	६	०	२	६५	२७२
२४. लिनदेन	१०	८७	३२	४१	४	३	६	२	१८५	११८७
२५. वनसम्बन्धी	०	९	०	७	१	०	३	०	२०	८३
२६. विविध										
क) बहाल भराउने	०	४	०	०	३	०	०	०	७	३४
ख) बाली, विगो	०	१६	०	०	०	०	०	२	१८	४८
ग) कृतवाली	०	३	०	०	०	०	०	०	३	७३
घ) वन पैदावर	०	२	०	०	०	०	१	२	७	४३
ङ) प्राचिन स्मारक	०	०	१	०	०	०	०	०	१	२
च) राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
छ) नागरिकता	०	४	०	७	२	०	०	०	१३	८१
ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ) सार्वजनिक अपराध	१	८	४	४	०	०	५	३	२५	१२९
ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
ट) अन्य	७	२२	४६	३६	५	०	८	९	१३३	७१३
जम्मा	८	५९	५३	४७	१०	०	१४	१६	२०७	११९४
कूल जम्मा	१४०	१२५७	५५४	८३२	१९१	१०१	२१६	२५२	३५४३	२०१७३

परिशिष्ट ४३
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको विगोको आधारमा वर्गीकरण

सि.नं	अदालतको नाम	१००० रु. सम्म विगो भएका	२००० रु. सम्मविगो भएका	३००० रु. सम्मविगो भएका	५०००रु. सम्मविगो भएका	१००००रु. सम्मविगो भएका	१५०००रु. सम्मविगो भएका	२००००रु. सम्मविगो भएका	२००००रु. भन्दाभावी विगोभएका	विगो नखुलेको	जम्मा	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	०	०	०	३	१२	१४	२४	४६	६६	१६५	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	०	०	१	३	७	७	१५	१७	३०	८०	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१०	१८	३६	१०९	१६३	११२	२५५	२६३	१४२	११०८	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	६	१०	१५	१६	२१	५३	११३	१६२	८०५	१२०१	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	१४१	१०९	१४९	११०	९५	१३१	१२३	१०४	४०३	१३६५	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	१	२०	९	७	८	२	६	१६७	१५५२	१७७२	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	३१	७२	१२५	१४५	४३५	६३४	७९७	१७९९	१३७	४१७५	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	०	०	०	०	३	५	९	२९३	४७	३५७	
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	०	०	०	०	०	५	६	२१	१८	५०	
१०	पुनरावेदन अदालत लुटवल	०	३	११	९	३६	४२	१२३	३४७	१४७	७१८	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	७	१६	२१	२६	२८	२३	३५	२८	१२	१६६	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	०	०	०	०	०	०	०	२३	२९	५२	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१७	५०	२८	४४	४६	५५	८८	४८	९८	४७४	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	४	२	०	५	८	११	१३	१४	५७	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	१	२	२	३	८	५	७	१२	४२	८२	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१०	५	५	९	६	१४	८	१०	१३	८०	
	जम्मा	२२४	३०९	४०४	४८४	८७३	१११०	१६२०	३३५३	३५५५	११९३२	

परिशिष्ट ४४
पुनरावेदन अदालतमा परेका मुद्दाको दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण

सि.नं	अदालतको नाम	१वर्षसम्मवार १०००सम्म जरिवानावा दुवैसजायहुने	२वर्षसम्मवार २०००सम्म जरिवानावा दुवैसजायहुने	३वर्षसम्मवार ३०००सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	४वर्षसम्मवार ४०००सम्म जरिवाना वा दुवैसजायहुने	६ वर्षसम्मवार ६०००सम्म जरिवानावा दुवैसजायहुने	१०वर्षसम्मवार १००००सम्म जरिवानावा दुवैसजायहुने	जन्मकैदको सजाय हुने मुद्दा	सर्वस्वसहित जन्मकैदको सजायहुने मुद्दा	जम्मा	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१९	२९	१५	२१	४६	१०३	३०	३६	२९९	
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	२३	११	१३	११	१३	३१	३७	२६	१६५	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	९२	१०९	६४	२१	६१	८४	९९	३९	५६९	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२२	१०८	१२१	८४	१४३	१११	५८	४५	६९२	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२०८	११९	८७	८१	८६	४८	७९	४२	७५०	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	५३०	४०	४३	२०	६४	२७०	४०	९८	११०५	

७	पुनरावेदन अदालत पाटन	३९७६९९१००	१४२६१०१००	५४७२६९१५०	५९५०२८२१५०
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	०१००	४३३७०५१०	१०६१७९१००	५४३२८४११०
९	पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग	०१००	०१००	२५१२९१६७	२५१२९१६७
१०	पुनरावेदन अदालत लुटवल	४०२७९१८८	९३८३५१९९	१२८५५२१००	२६२६६७०७
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	०१००	६६२१८७९	२०५७९१५३	८६७९८३२
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	५१८०१००	१५८२५३३८	१४१२८१००	३५१३३३३८
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१६९१००१६	१७८०७८५	११८०९५१९३	४५८००४५४
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	१००१००	१४४८०१५७	७६०६१००	२२९८६१५७
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	२९५५५५१००	२३२९३१००	५७००१००	३२४५४८१००
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	८६७५१००	४६०२४६९	४१९९५९६४	४७४६५९१३३
जम्मा		५६०६९०१४१	३६५२३६८३७	२४५८९८६१७७	११७१८२५६५५

परिशिष्ट ४८
पुनरावेदन अदालतबाट गरिएको मातहतका अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरूको निरीक्षणपासकाबन्धी विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
२०६६/११/१४ गतेदेखि ११/१८ गतेसम्म	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री रेवन्तबहादुर कुँवर	
२०६६/११/१९ गतेदेखि ११/२४ गतेसम्म	भापा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री विष्णुदेव पौडेल	
२०६६/१०/६,७,१३,१२ गतेदेखि ११/४ गतेसम्म	इलाम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री मोहनबहादुर कार्की	
२०६६/७/२२ गतेदेखि २७ गतेसम्म	पाँचथर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री पुरुषोत्तम पराजुली	
२०६७/३/१६ गतेदेखि २०६७/३/२० गतेसम्म	भापा जिल्ला अदालत	मा.मु.न्या. श्री पुरुषोत्तम पराजुली	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
२०६६/८/१२ गतेदेखि १३ गतेसम्म	तेह्रथुम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री हरिप्रसाद घिमिरे	
२०६६/१०/१२ गतेदेखि १३ गतेसम्म	धनकुटा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री हरिप्रसाद घिमिरे	
२०६६/१०/१७ गतेदेखि २० गतेसम्म	भोजपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री टकराज नेपाल	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
२०६७/०१/५ गतेदेखि ८ गतेसम्म	मोरङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.न्या. श्री केशवप्रसाद मैनाली	
२०६७/०१/६ गतेदेखि ९ गतेसम्म	सुनसरी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री हरिवहादुर वनेत	

पुनरावेदन अदालत राजविराज

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/८/२८ गतेदेखि ९/१,२४ गतेसम्म	सिराहा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री दिपककुमार कार्की	
मिति २०६६/९/५ गतेदेखि ९/११ गतेसम्म	सप्तरी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री शम्भुबहादुर खड्का	
मिति २०६६/१०/१ गतेदेखि १०/९ गतेसम्म	खोटाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री अली अकबर मिकरानी	
मिति २०६७/३/२ गतेदेखि ३/११ गतेसम्म	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री अली अकबर मिकरानी	
मिति २०६७/३/२ गतेदेखि ३/५ गतेसम्म	उदयपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. हरिकुमार पोखरेल	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/१२/२० गतेदेखि ८/२ गतेसम्म	रामेछाप जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.न्या. श्री लोकेन्द्र मल्लिक	
मिति २०६६/१२/१७ गतेदेखि १२/२० गतेसम्म	सिन्धुली जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.न्या. श्री लोकेन्द्र मल्लिक	

पुनरावेदन अदालत हेटौँडा

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/८/२२ गतेदेखि ८/२५ गतेसम्म	रौतहट र पर्सा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री केशरीराज पण्डित	
मिति २०६६/८/१४ गतेदेखि ८/१७ गतेसम्म	बारा जिल्ला अदालत र अर्धन्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री एकराज आचार्य	
मिति २०६६/८/२१ गतेदेखि ८/२२ गतेसम्म	मकवानपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री राजेन्द्रप्रसाद राजभण्डारी	
मिति २०६६/८/१४ गतेदेखि ८/१८ गतेसम्म	चितवन जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री गिरिराज पौड्याल	

पुनरावेदन अदालत पाटन

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६७/१२/१२ गतेदेखि १३ गतेसम्म	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री मोहनप्रसाद घिमिरे	
मिति २०६७/१२/३ गतेदेखि ४ गतेसम्म	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत र नुवाकोट काराखार शाखा	मा. न्या. श्री दिपकराज जोशी	
मिति २०६७/१२/१३ गतेदेखि १४ गतेसम्म	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री मोहनप्रसाद घिमिरे	
मिति २०६६/११/१४ गतेदेखि १५ गतेसम्म	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा	
मिति २०६६/११/६ गतेदेखि १२/५ गतेसम्म	काठमाडौँ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	
मिति २०६६/११/१८ गतेदेखि १२/४ गतेसम्म	ललितपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	
मिति २०६६/१२/१ गतेदेखि २ गतेसम्म	भक्तपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री वैद्यनाथ उपाध्याय	
मिति २०६६/१२/२५ गतेदेखि २७ गतेसम्म	धादिङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री गोपाल पराजुली	

पुनरावेदन अदालत पोखरा

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/१२/२० गतेदेखि २२ गतेसम्म	स्याङ्जा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की	
मिति २०६६/१२/२६ गतेदेखि २८ गतेसम्म	गोरखा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री खेमराज शर्मा	
मिति २०६६/११/२६ गतेदेखि २८ गतेसम्म	तनहुँ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की	
मिति २०६६/१२/४ गतेदेखि ८ गतेसम्म	लमजुङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री ओमप्रसाद सुवेदी	
मिति २०६६/१२/१२ गतेदेखि १६ गतेसम्म	कास्की जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री ओमप्रसाद सुवेदी	
मिति २०६७/१/१४ गतेदेखि १७ गतेसम्म	मनाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की	

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६७/१/५ गतेदेखि १० गतेसम्म	बाग्लुङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	
मिति २०६६/०५/२३ गतेदेखि २६ गतेसम्म	मुस्ताङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	
मिति २०६७/०१/०७ गतेदेखि १२ गतेसम्म	म्याग्दी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री पोपनाथ शर्मा	
मिति २०६७/०३/०९ मा देखि १४ गतेसम्म	पर्वत जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री जागेश्वर सुवेदी	

पुनरावेदन अदालत बुटवल

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/१२/२९ गतेदेखि ३१ गतेसम्म	रूपन्देही जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. मु. न्या. श्री तर्कराज भट्ट	
मिति २०६६/१२/१८ गतेदेखि २० गतेसम्म	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय	
मिति २०६६/१२/४ गतेदेखि ६ गतेसम्म	पाल्पा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री जगदीश शर्मा पौडेल	
मिति २०६६/१२/१६ गतेदेखि १८ गतेसम्म	नवलपरासी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री बलराम विष्ट	
मिति २०६६/१२/२२ गतेदेखि २४ गतेसम्म	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री उदयप्रकाश चापागाई	
मिति २०६६/१२/१५ गतेदेखि १७ गतेसम्म	गुल्मी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा. न्या. श्री शारङ्गा सुवेदी	

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६७/१/१५ गतेदेखि १८ गतेसम्म	सल्यान र दाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिबाबु भट्टराई	
मिति २०६७/१/२८ गतेदेखि २/१ गतेसम्म			
मिति २०६६/१२/१ गतेदेखि ५ गतेसम्म	प्युठान जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री वीरसिंह महारा	
मिति २०६६/१२/१ गतेदेखि ५ गतेसम्म	रोल्पा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री भीमबहादुर बोहरा	
मिति २०६६/१२/२२ गतेदेखि २७ गतेसम्म	रुकुम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री पवनकुमार शर्मा	

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/१०/१८ गतेदेखि २१ गतेसम्म	सुर्खेत जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री विश्वनाथ जोशी	
मिति २०६६/११/२२ गतेदेखि २६ गतेसम्म	दैलेख जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री विश्वनाथ जोशी	
मिति २०६७/३/२ गतेदेखि ६ गतेसम्म	जाजरकोट जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री विश्वनाथ जोशी	

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६७/०१/१२ गतेदेखि १७ गतेसम्म	बर्दिया जिल्ला अदालत	मा.मु.न्या. श्री शान्तिराज सुवेदी	
मिति २०६७/०२/१८ गतेदेखि ३१ गतेसम्म	बाँके जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.मु.न्या. श्री हरिराम कोइराला	

पुनरावेदन अदालत जुम्ला

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/७/१६ गतेदेखि २४ गतेसम्म	जिल्ला प्रशासन, कारागार, मालपोत र वन कार्यालयहरू	मा.मु.न्या. श्री केदारप्रसाद चालिसे	

पुनरावेदन अदालत दिपायल

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६५/१०/२४ गतेदेखि २८ गतेसम्म	कैलाली जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	
मिति २०६५/१०/२४ गतेदेखि २८ गतेसम्म	डोटी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री रामप्रसाद खनाल	
मिति २०६६/१२/१० गतेदेखि १४ गतेसम्म	बझाङ जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	
मिति २०६६/१२/१५ गतेदेखि २२ गतेसम्म	बाजुरा र अछाम जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	का.मु.मा.मु.न्या. श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ	

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर

निरीक्षण मिति	निरीक्षण भएको अदालत र कार्यालयहरू	निरीक्षण गर्ने मा.न्या.को नाम	कैफियत
मिति २०६६/१२/१७ देखि १२/२२ गतेसम्म	बैतडी जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री बमकुमार श्रेष्ठ	
मिति २०६६/१२/१६ देखि १२/२१ गतेसम्म	दार्चुला जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री लक्ष्मणमणि रिंसाल	
मिति २०६६/१२/२६ देखि १२/३० गतेसम्म	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री डिल्लीराज आचार्य	
मिति २०६७/१/१५ देखि २/४ गते सम्म	कंचनपुर जिल्ला अदालत र अर्ध न्यायिक निकायहरू	मा.न्या. श्री बाबुराम रेग्मी	

परिशिष्ट ४९

पुनरावेदन अदालतहरूको अचल सम्पत्ति विवरण

क्र.नं	अदालतको नाम	जग्गाको		स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठासंख्या	कैफियत
		क्षेत्रफल	एकाई	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास		
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	११।७०।०	रोपनी	१	३	१			
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१८।११।३५	रोपनी	१	२	१			
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१।१।०।०	बिगाहा	१	१				
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	०।१।१।१०	बिगाहा	१	३				
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	०।१।१।१५	बिगाहा	५	२	१	४		
६	पुनरावेदन अदालत हेटौँडा	०।१।१।१२.५	बिगाहा	२	२	१	२		
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	६।१।५।१।०	रोपनी	१	१				
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१।५।१।२।१	रोपनी	१	१	१	८		
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ	१।०।५।२।३	रोपनी	१	१	२	५		४ (जिल्ला अदालत समेत)
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	४।१।२।५	बिगाहा	१	१				
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	०।१।१।४।०	बिगाहा	४	२				
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	३।१।१।४.५	बिगाहा	१	१				
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	०।१।१।१.४	बिगाहा	१	१				
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	७।१।३।१	रोपनी	१	१		४		
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	७।१।३।०	रोपनी	१	१	१			
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१।४।६	बिगाहा	१	१				
१७	राजविराज मुकाम ओखलढुंगा			१					

परिशिष्ट ५०
पुनरावेदन अदालतहरूको सञ्चाली, संचाल, कम्प्युटर आदिको विवरण

सि.नं	अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या				कम्प्युटर संख्या	फोटोकॉपी मेशिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	पुस्तकालय	कैफियत
		कार	जीप	मोटरसाईकल	साइकल			कार्यालय	निवास			
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	३	३	०	०	१५	२	४	५	१		
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	१	१	०	०	७	२	३	४	३	१	
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	३	१	१	१३	२४	२	९	३	१	१	
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२	०	०	३	२२	३	६	७	२	१	
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२	१	१	१०	२१	१	५	९	१	१	
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	१	१	१	७	२२	३	६	४	२	१	
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	५		३	९	३१	३	७	१	२	१	
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१	१	२	६	२६	२	४	८	२	१	
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ	३	३	०	०	१५	१	४	५	१	१	
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	५	१	१	२	२८	३	५	७	३	१	
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	२	०	०	२	७	२	३	५	१	१	
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	३	१	०	२	१०	१	२	१	२	१	
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	५	०	०	८	२३	३	५	६	२	१	
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	०	१	०	०	४	१	४		१	१	
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	०	३	०	०	७	१	४	४	२	१	
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	१	०	१	२	६	२	३	३	१	१	
१७	राजविराज मुकाम ओखलढुंगा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	जम्मा	३७	१७	१०	६४	२६८	३२	७४	७२	२७	१५	

परिशिष्ट ५१
पुनरावेदन अदालतहरूको अभिलेखसम्बन्धी विवरण

सि.नं	अदालतको नाम	गत वर्षसम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिशिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको संख्या	अभिलेख रहेको शुरु वर्ष
१	पुनरावेदन अदालत इलाम	१२२९९	५८२	१२८८१	१२८८१	०	२०३१
२	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	४८०३	१८५	४९८८	४९८८	०	२०५३
३	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	३२१५७	११३३	३३२९०	३३२९०	०	२०३१
४	पुनरावेदन अदालत राजविराज	२५१५५	१४९१	२६६४६	२५१५५	१४९१	२०४८
५	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२७३३०	१३७७	२८७०७	२७०००	१७०७	२०१९
६	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	३७३४५	२१११	३९४५६	३९४५६	०	२०४८
७	पुनरावेदन अदालत पाटन	६८१७२	४२००	७२३७२	७२३७२	०	२०१७
८	पुनरावेदन अदालत पोखरा	१३०११	२७४	१३२८५	१३२८५	०	२०३१
९	पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ	३१२५	९२	३२१७	३२१७	०	२०५३
१०	पुनरावेदन अदालत बुटवल	२७९२८	१०६८	२९०९६	२८०००	९९६	२०४८
११	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	५८१८	४१४	६२३२	६२३२	०	२०५३
१२	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	२६५३	२११	२८६४	२७४७	११७	२०३१
१३	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	१०८९८	१६३२	१२५३०	१२५३०	०	२०४९
१४	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	२१८	१८	२३६	२३६	०	२०६०
१५	पुनरावेदन अदालत दिपायल	५२९८	१६५	५४६३	५०००	४६३	२०१९
१६	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	३०२३	१८२	३२०५	३२०५	०	२०४९
	जम्मा	२७९२३३	१५१३५	२९४३६८	२८९५९४	४७७४	

४ कंचनपुर जिल्ला अदालत	देवानी	२९३	१३३	१६०	३२३	१५५	१६८	३३५	२०६	१२९
	फौजदारी	२४३	१४१	१०२	२७४	१९२	८२	२६५	१६०	१०५
जम्मा	देवानी	३६०	१६६	१९४	३९८	२०३	१९५	४०५	२४६	१५९
	फौजदारी	३७९	२२६	१५३	४५१	३२२	१२९	४१९	२८३	१३६
कूल जम्मा	देवानी	३९३८०	१७४४४	२१९३६	४६०५७	२२३२४	२३७३३	५०३८३	२६७४२	२३६४१
	फौजदारी	२४३४१	११९६०	१२३८१	२८९९१	१५९९३	१२९९८	३२२४८	१९५५५	१२७३३
कूल जम्मा	दुवै	६३७२१	२९४०४	३४३१७	७५०४८	३८३१७	३६७३१	८२६३१	४६२५७	३६३७४

परिशिष्ट ५६
जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको कार्यविधिको आधारमा वर्गीकरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं	अदालतको नाम	कार्यविधि	लगत	फछ्यौट		वाकी	रवर्णनाधेका	कैफियत
				संख्या	प्रतिशत			
१	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	साधारण	३०४	१७६	५७.८९	१२८	३	
		संक्षिप्त	४	२	५०.००	२	०	
		विशेष	९	३	३३.३३	६	०	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	साधारण	३८५	२०५	५३.२५	१८०	४	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	१०	७	७०.००	३	०	
३	इलाम जिल्ला अदालत	साधारण	३५०	२६४	७५.४३	८६	०	
		संक्षिप्त	४	३	७५.००	१	०	
		विशेष	११	९	८१.८२	२	०	
४	भापा जिल्ला अदालत	साधारण	१८३३	१०२५	५५.९२	८०८	१०	
		संक्षिप्त	७	३	४२.८६	४	१	
		विशेष	२०	७	३५.००	१३	०	
जम्मा	साधारण	२८७२	१६७०	५८.१५	१२०२	१७		
	संक्षिप्त	१५	८	५३.३३	७	१		
	विशेष	५०	२६	५२.००	२४	०		

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	साधारण	२७९	११९	४२.६५	१६०	१०	
		संक्षिप्त	१	०	०.००	१	०	
		विशेष	८	४	५०.००	४	०	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	साधारण	१४६	१०२	६९.८६	४४	०	
		संक्षिप्त	१	०	०.००	१	०	
		विशेष	०	०	०.००	०	०	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	साधारण	२३०	१५२	६६.०९	७८	०	
		संक्षिप्त	२२	११	५०.००	११	०	
		विशेष	१६	१०	६२.५०	६	०	
४	भाजपुर जिल्ला अदालत	साधारण	१३१	८७	६६.४१	४४	०	
		संक्षिप्त	१५	१३	८६.६७	२	०	
		विशेष	५	५	१००.००	०	०	
जम्मा	साधारण	७८६	४६०	५८.५२	३२६	१०		
	संक्षिप्त	३९	२४	६१.५४	१५	०		
	विशेष	२९	१९	६५.५२	१०	०		

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	साधारण	२४५१	१२४९	५०.९६	१२०२	२५	
		संक्षिप्त	३३४	२४२	७२.४६	९२	३	
		विशेष	७३	४५	६१.६४	२८	०	
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	साधारण	३०८२	१८९६	६१.५२	११८६	१९	
		संक्षिप्त	९२	४९	५३.२६	४३	१	
		विशेष	९२	६३	६८.४८	२९	०	
जम्मा	साधारण	५५३३	३१४५	५६.८४	२३८८	४४		
	संक्षिप्त	४२६	२९१	६८.३१	१३५	४		
	विशेष	१६५	१०८	६५.४५	५७	०		

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	साधारण	१३४	८०	५९.७०	५४	१	
		संक्षिप्त	३	३	१००.००	०	०	
		विशेष	२६	२०	७६.९२	६	०	
२	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	साधारण	३६५	२१७	५९.४५	१४८	४	
		संक्षिप्त	७	३	४२.८६	४	०	
		विशेष	४८	३३	६८.७५	१५	०	
३	खोटाङ जिल्ला अदालत	साधारण	११७	७०	५९.८३	४७	०	
		संक्षिप्त	१०	८	८०.००	२	०	
		विशेष	३६	३१	८६.११	५	०	
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	साधारण	५७९	३२०	५५.२७	२५९	०	
		संक्षिप्त	७	५	८०.००	१	०	
		विशेष	४९	३३	६७.३५	१६	०	
५	सप्तरी जिल्ला अदालत	साधारण	५२७७	२२१६	४१.९९	३०६१	८०४	

		संक्षिप्त	२०२	११४	५६.४४	८८	२४	
		विशेष	१७१	८१	४७.३७	९०	११	
६	सिराहा जिल्ला अदालत	साधारण	३१४६	१७३४	५५.१२	१४१२	१३५	
		संक्षिप्त	०	०	०	०	०	
		विशेष	१७	९	५२.९४	८	०	
		साधारण	९६१८	४६३७	४८.२१	४९८१	९४४	
		संक्षिप्त	२९३	१८५	६३.१४	१०८	२४	
		विशेष	३४७	२०७	५९.६५	१४०	११	
	जम्मा							

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	सर्लाही जिल्ला अदालत	साधारण	२४१२	१४८२	६१.४४	९३०	६	
		संक्षिप्त	१९	९	४७.३७	१०	०	
		विशेष	६४	३७	५७.८१	२७	१	
२	महोत्तरी जिल्ला अदालत	साधारण	२९२२	१५५८	५३.३२	१३६४	४७	
		संक्षिप्त	२४	१८	७५.००	६	०	
		विशेष	१७	९	५२.९४	८	०	
३	धनुषा जिल्ला अदालत	साधारण	४२२९	२०३७	४८.१७	२१९२	३२६	
		संक्षिप्त	४६	१९	४१.३०	२७	९	
		विशेष	३०	१५	५०.००	१५	०	
४	सिन्धुली जिल्ला अदालत	साधारण	२२५	११२	४९.७८	०	०	
		संक्षिप्त	१	१	१००.००	०	०	
		विशेष	१२	११	९१.६७	१	०	
५	रामेछाप जिल्ला अदालत	साधारण	२४१	१६६	६८.८८	७५	०	
		संक्षिप्त	१५	९	६०.००	६	०	
		विशेष	१८	११	६१.११	७	०	
		साधारण	१००२९	५३५५	५३.४०	४६७४	३७९	
		संक्षिप्त	१०५	५६	५३.३३	४९	९	
		विशेष	१४१	८३	५८.८७	५८	१	
	जम्मा							

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	चितवन जिल्ला अदालत	साधारण	१४८७	१००७	६७.७२	४८०	१	
		संक्षिप्त	१	१	१००.००	०	०	
		विशेष	१०	९	९०.००	१	०	
२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	साधारण	७९६	४५०	६२.८५	२६६	०	
		संक्षिप्त	१३	११	८४.६२	२	०	
		विशेष	६	३	५०.००	३	०	
३	पर्सा जिल्ला अदालत	साधारण	३५१४	१७९७	५१.१४	१७१७	४३	
		संक्षिप्त	२३	९	३९.१३	१४	०	
		विशेष	२१	१०	४७.६२	११	०	
४	बारा जिल्ला अदालत	साधारण	२६४९	१६७४	६३.१९	९७५	१	
		संक्षिप्त	१८	१३	७२.२२	५	०	
		विशेष	५३	३९	७३.५८	१४	०	
५	रौतहट जिल्ला अदालत	साधारण	३०८२	१६८६	५४.७०	१३९६	१	
		संक्षिप्त	२१	१०	४७.६२	११	०	
		विशेष	१३३	८०	६०.१५	५३	०	
		साधारण	११४४८	६६१४	५७.७७	४८३४	४६	
		संक्षिप्त	७६	४४	५७.८९	३२	०	
		विशेष	२२३	१४१	६३.२३	८२	०	
	जम्मा							

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	रसुवा जिल्ला अदालत	साधारण	२१	९	४२.८६	१२	४	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	१	०	०.००	१	१	
२	नुवाकोट जिल्ला अदालत	साधारण	३९८	२१६	५४.२७	१८२	१	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	०	०	०.००	०	०	
३	धादिङ जिल्ला अदालत	साधारण	४३४	१६०	३६.८७	२७४	५९	
		संक्षिप्त	४	०	०.००	४	०	
		विशेष	१६	५	३१.२५	११	२	
४	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	साधारण	४५३	२६३	५८.०६	१९०	२	
		संक्षिप्त	४०	३२	८०.००	८	०	
		विशेष	४१	२७	६५.८५	१४	०	
५	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	साधारण	१३६२	६००	४४.०५	७६२	१००	
		संक्षिप्त	१५	३	२०.००	१२	०	
		विशेष	२३	११	४७.८३	१२	०	
६	ललितपुर जिल्ला अदालत	साधारण	३०७७	१५००	४८.७५	१५७७	९४	
		संक्षिप्त	४३	१७	३९.५३	२६	३	
		विशेष	१५	११	७३.३३	४	०	
७	काठमाडौं जिल्ला अदालत	साधारण	११७२१	६५७८	५६.१२	५१४३	४०४	
		संक्षिप्त	२२१	१०१	४५.७०	१२०	५	

८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	विशेष	९२	५४	५८.७०	३८	३	
		साधारण	२१४७	१४१४	६५.८६	७३३	३	
		संक्षिप्त	७३	५८	७९.४५	१५	०	
९	दोलखा जिल्ला अदालत	विशेष	७	४	५७.१४	३	०	
		साधारण	४२२	२१६	५१.१८	२०६	४	
		संक्षिप्त	१०	७	७०.००	३	०	
जम्मा	विशेष	२०	१२	६०.००	८	०		
	साधारण	२००३५	१०९५६	५४.६८	९०७९	६७१		
	संक्षिप्त	४०६	२१८	५३.६९	१८८	८		
विशेष	२१५	१२४	५७.६७	९१	६			

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	गोरखा जिल्ला अदालत	साधारण	२५९	१४८	५७.१४	१११	०	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	६	५	८३.३३	१	०	
२	तनहुँ जिल्ला अदालत	साधारण	७३०	४२८	५८.६३	३०२	०	
		संक्षिप्त	१२	४	३३.३३	८	०	
		विशेष	०	०	०.००	०	०	
३	मनाङ जिल्ला अदालत	साधारण	७	३	४२.८६	४	०	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	०	०	०.००	०	०	
४	लमजुङ जिल्ला अदालत	साधारण	१८३	१५६	८५.२५	२७	०	
		संक्षिप्त	५	४	८०.००	१	०	
		विशेष	६	५	८३.३३	१	०	
५	कास्की जिल्ला अदालत	साधारण	१९८९	१२९०	६४.८६	६९९	१	
		संक्षिप्त	५८	४४	७५.८६	१४	०	
		विशेष	३०	१८	६०.००	१२	०	
६	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	साधारण	३५०	२३३	६६.५७	११७	०	
		संक्षिप्त	४०	३३	८२.५०	७	०	
		विशेष	५०	४३	८६.००	७	०	
जम्मा	साधारण	३५१८	२२५८	६४.१८	१२६०	१		
	संक्षिप्त	११५	८५	७३.९१	३०	०		
	विशेष	९२	७१	७७.१७	२१	०		

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१	पर्वत जिल्ला अदालत	साधारण	१७९	१३१	७३.१८	४८	०	
		संक्षिप्त	१०	७	७०.००	३	०	
		विशेष	६	४	६६.६७	२	०	
२	म्याग्दी जिल्ला अदालत	साधारण	१४१	८९	६३.१२	५२	०	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	४	०	०.००	४	०	
३	मुस्ताङ जिल्ला अदालत	साधारण	४	२	५०.००	२	०	
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	०	०	०.००	०	०	
४	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	साधारण	३९८	२७७	६९.६०	१२१	०	
		संक्षिप्त	१८	९	५०.००	९	०	
		विशेष	१०	७	७०.००	३	०	
जम्मा	साधारण	७२२	४९९	६९.११	२२३	०		
	संक्षिप्त	२८	१६	५७.१४	१२	०		
	विशेष	२०	११	५५.००	९	०		

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	साधारण	३३३	२४६	७३.८७	८७	०	
		संक्षिप्त	८	४	५०.००	४	०	
		विशेष	१९	१७	८९.४७	२	०	
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	साधारण	२१४	१६८	७८.५०	४६	०	
		संक्षिप्त	८	६	७५.००	२	०	
		विशेष	३	२	६६.६७	१	०	
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	साधारण	२३९	१५४	६४.४४	८५	१	
		संक्षिप्त	३	२	६६.६७	१	०	
		विशेष	३	२	६६.६७	१	०	
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	साधारण	१६००	८७४	५४.६३	७२६	५	
		संक्षिप्त	१०	६	६०.००	४	०	
		विशेष	४४	२६	५९.०९	१८	०	
५	रूपन्देही जिल्ला अदालत	साधारण	२२६२	१२३६	५४.६४	१०२६	१३	
		संक्षिप्त	१६५	११८	७१.५२	४७	०	
		विशेष	३३	२०	६०.६१	१३	०	
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	साधारण	१४१०	८१९	५८.०९	५९१	०	
		संक्षिप्त	२	०	०.००	२	०	
		विशेष	१९	११	५७.८९	८	०	
जम्मा	साधारण	६०५८	३४९७	५७.७३	२५६१	१९		
	संक्षिप्त	१९६	१३६	६९.३९	६०	०		
	विशेष	१२१	७८	६४.४६	४३	०		

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	साधारण	३३१	२२०	६६.४७	१११	०
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	१०	७	७०.००	३	०
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	साधारण	२०३	१२७	६२.५६	७६	०
		संक्षिप्त	०	०		०	०
		विशेष	२	२	१००.००	०	०
३	सल्यान जिल्ला अदालत	साधारण	१९७	७८	३९.५९	११९	०
		संक्षिप्त	२६	१३	५०.००	१३	०
		विशेष	६	३	५०.००	३	०
४	प्युठान जिल्ला अदालत	साधारण	१८४	१२२	६६.३०	६२	०
		संक्षिप्त	१६	१२	७५.००	४	०
		विशेष	९	५	५५.५६	४	०
५	दाङ जिल्ला अदालत	साधारण	१०४४	७०५	६७.५३	३३९	०
		संक्षिप्त	१	१	१००.००	०	०
		विशेष	४०	३३	८२.५०	७	०
जम्मा		साधारण	१९५९	१२५२	६३.९१	७०७	०
		संक्षिप्त	४३	२६	६०.४७	१७	०
		विशेष	६७	५०	७४.६३	१७	०

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाके जिल्ला अदालत	साधारण	२७७८	१३८८	४९.९६	१३९०	६९
		संक्षिप्त	५१	२८	५४.९०	२३	०
		विशेष	१०५	५१	४८.५७	५४	१
२	बर्दिया जिल्ला अदालत	साधारण	७३९	४३१	५८.३२	३०८	०
		संक्षिप्त	३१	२५	८०.६५	६	०
		विशेष	१५	१३	८६.६७	२	०
जम्मा		साधारण	३५१७	१८१९	५९.७२	१६९८	६९
		संक्षिप्त	८७	५३	६४.६३	२९	०
		विशेष	१२०	६४	५३.३३	५६	१

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	साधारण	४६४	२९०	६२.५०	१७४	०
		संक्षिप्त	५	०	०.००	५	०
		विशेष	१२	११	९१.६७	१	०
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	साधारण	८७	४४	५०.५७	४३	०
		संक्षिप्त	३०	२०	६६.६७	१०	०
		विशेष	८	७	८७.५०	१	०
३	दैलेख जिल्ला अदालत	साधारण	१४१	११०	७८.०१	३१	०
		संक्षिप्त	६	५	८३.३३	१	०
		विशेष	१२	११	९१.६७	१	०
जम्मा		साधारण	६९२	४४४	६४.९६	२४८	०
		संक्षिप्त	४१	२५	६०.९८	१६	०
		विशेष	३२	२९	९०.६३	३	०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	साधारण	१६९	१०९	६४.५०	६०	४
		संक्षिप्त	९	६	६६.६७	३	०
		विशेष	८	८	१००.००	०	०
२	मुगु जिल्ला अदालत	साधारण	५०	२४	४८.००	२६	१
		संक्षिप्त	१०	८	८०.००	२	०
		विशेष	१४	८	५७.१४	६	०
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	साधारण	२१२	१२०	५६.६०	९२	०
		संक्षिप्त	१४	७	५०.००	७	०
		विशेष	२६	१७	६५.३८	९	०
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	साधारण	३०	११	३६.६७	१९	०
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०
		विशेष	५	४	८०.००	१	०
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	साधारण	२८	२४	८५.७१	४	०
		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०
		विशेष	१८	११	६१.११	७	०
जम्मा		साधारण	४८९	२८८	५८.९०	२०१	५
		संक्षिप्त	३३	२१	६३.६४	१२	०
		विशेष	७१	४८	६७.६१	२३	०

पुनरावेदन अदालत विभायल मातहत

१	बझाङ जिल्ला अदालत	साधारण	१४३	१०८	७५.५२	३५	०
		संक्षिप्त	१	०	०.००	१	०
		विशेष	२०	१९	९५.००	१	०
२.	डोटी जिल्ला अदालत	साधारण	५९	२९	४९.१५	३०	०
		संक्षिप्त	१०	६	६०.००	४	०
		विशेष	०	०	०.००	०	०
३.	त्राजुरा जिल्ला अदालत	साधारण	३७	२७	७२.९७	१०	०

		संक्षिप्त	०	०	०.००	०	०	
		विशेष	१	१	१००.००	०	०	
४.	अछाम जिल्ला अदालत	साधारण	२३	३	१३.०४	२०	०	
		संक्षिप्त	१	१	१००.००	०	०	
		विशेष	१	०	०.००	१	०	
५.	कैलाली जिल्ला अदालत	साधारण	५७८	३४३	५९.३४	२३५	०	
		संक्षिप्त	३५	२६	७४.२९	९	०	
		विशेष	३१	२४	७७.४२	७	०	
		साधारण	८४०	५१०	६०.७१	३३०	०	
		संक्षिप्त	४७	३३	७०.२१	१४	०	
		विशेष	५३	४४	८३.०२	९	०	
	जम्मा							

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	साधारण	५९	४६	७७.९७	१३	०	
		संक्षिप्त	६	५	८३.३३	१	०	
		विशेष	६	५	८३.३३	१	०	
२	वैतडी जिल्ला अदालत	साधारण	७९	५१	६४.५६	२८	०	
		संक्षिप्त	९	८	८८.८९	१	०	
		विशेष	६	५	८३.३३	१	०	
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	साधारण	४७	३५	७४.४७	१२	०	
		संक्षिप्त	१	०	०.००	१	०	
		विशेष	११	८	७२.७३	३	०	
४	कंचनपुर जिल्ला अदालत	साधारण	५४९	३२५	५९.२०	२२४	०	
		संक्षिप्त	३५	२८	८०.००	७	०	
		विशेष	१६	१३	८१.२५	३	०	
		साधारण	७३४	४५७	६२.२६	२७७	०	
		संक्षिप्त	५१	४१	८०.३९	१०	०	
		विशेष	३९	३१	७९.४९	८	०	
	जम्मा							
		साधारण	७८८५०	४३८६१	५५.६३	३४९८९	२२०५	
		संक्षिप्त	१९९६	१२६२	६३.२३	७३४	४६	
		विशेष	१७८५	११३४	६३.५३	६५१	१९	
	कूल जम्मा							
	कूल जम्मा	दुवै	८२६३१	४६२५७	५५.९८	३६३७४	२२७०	

परिशिष्ट ५७

जिल्ला अदालतहरूको मुद्दाहरूको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मालगत	फछ्यौट		बाकी	कैफियत
					संख्या	प्रतिशत		
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	१३७	१८०	३१७	१८१	५७.१०	१३६	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	१५८	२३७	३९५	२१२	५३.६७	१८३	
३	इलाम जिल्ला अदालत	१७२	१९३	३६५	२७६	७५.६२	८९	
४	फाँपा जिल्ला अदालत	७२३	११३७	१८६०	१०३५	५५.६५	८२५	
	जम्मा	११९०	१७४७	२९३७	१७०४	५८.०२	१२३३	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	१०५	१८३	२८८	१२३	४२.७१	१६५	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	५९	८८	१४७	१०२	६९.३९	४५	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	११०	१५८	२६८	१७३	६४.५५	९५	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	५१	१००	१५१	१०५	६९.५४	४६	
	जम्मा	३२५	५२९	८५४	५०३	५८.९०	३५१	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	१२८१	१५७७	२८५८	१५३६	५३.७४	१३२२	
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	१३५१	१९१५	३२६६	२००८	६१.४८	१२५८	
	जम्मा	२६३२	३४९२	६१२४	३५४४	५७.८७	२५८०	

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	३१९१	२४५९	५६५०	२४११	४२.६७	३२३९	
२	सिराहा जिल्ला अदालत	१४६४	१६९९	३१६३	१७४३	५५.११	१४२०	
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	१९०	२३०	४२०	२५३	६०.२४	१६७	
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	२३९	४६०	६९९	४१०	५८.६६	२८९	
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	५१	११२	१६३	१०९	६६.८७	५४	
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	८०	८३	१६३	१०३	६३.१९	६०	
	जम्मा	५२१५	५०४३	१०२५८	५०२९	४९.०३	५२२९	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	२३९५	१९१०	४३०५	२०७१	४८.११	२२३४	
२	सर्लाही जिल्ला अदालत	१०१९	१४७६	२४९५	१५२८	६१.२४	९६७	
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	९४	१८०	२७४	१८६	६७.८८	८८	
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	१४३९	१५२४	२९६३	१५८५	५३.४९	१३७८	
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	१०५	१३३	२३८	१२४	५२.१०	११४	
	जम्मा	५०५२	५२२३	१०२७५	५४९४	५३.४७	४७८१	

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	२५१	४८४	७३५	४६४	६३.१३	२७१
२	चितवन जिल्ला अदालत	४३२	१०६६	१४९८	१०१७	६७.८९	४८१
३	पर्सा जिल्ला अदालत	१६४३	१९१५	३५५८	१८१६	५१.०४	१७४२
४	बारा जिल्ला अदालत	१२११	१५०९	२७२०	१७२६	६३.४६	९९४
५	रौतहट जिल्ला अदालत	१४२२	१८१४	३२३६	१७७६	५४.८८	१४६०
	जम्मा	४९५९	६७८८	११७४७	६७९९	५७.८८	४९४८

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाडौं जिल्ला अदालत	५९४६	६०८८	१२०३४	६७३३	५५.९५	५३०१
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	९१९	१३०८	२२२७	१४७६	६६.२८	७५१
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	१३५६	१७७९	३१३५	१५२८	४८.७४	१६०७
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	६६४	७३६	१४००	६१४	४३.८६	७८६
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	२६२	२७२	५३४	३२२	६०.३०	२१२
६	दोलखा जिल्ला अदालत	१९५	२५७	४५२	२३५	५१.९९	२१७
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१८१	२१७	३९८	२१६	५४.२७	१८२
८	रसुवा जिल्ला अदालत	११	११	२२	९	४०.९१	१३
९	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	२३९	२१५	४५४	१६५	३६.३४	२८९
	जम्मा	९७७३	१०८८३	२०६५६	११२९८	५४.७०	९३५८

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	५९८	१४७९	२०७७	१३५२	६५.०९	७२५
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१७०	२७०	४४०	३०९	७०.२३	१३१
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	२२७	५१५	७४२	४३२	५८.२२	३१०
४	गोरखा जिल्ला अदालत	१२३	१४२	२६५	१५३	५४.७४	११२
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	७४	१२०	१९४	१६५	८५.०५	२९
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	१	६	७	३	४२.८६	४
	जम्मा	११९३	२५३२	३७२५	२४१४	६४.८१	१३११

पुनरावेदन अदालत बागलुङ्ग मातहत

१	बागलुङ्ग जिल्ला अदालत	१६२	२६४	४२६	२९३	६८.७८	१३३
२	पर्वत जिल्ला अदालत	७३	१२२	१९५	१४२	७२.८२	५३
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	३७	१०८	१४५	८९	६१.३८	५६
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१	३	४	२	५०.००	२
	जम्मा	२७३	४९७	७७०	५२६	६८.३१	२४४

पुनरावेदन अदालत नुवतल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	९५	२६५	३६०	२६७	७४.१७	९३
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	८७	१३८	२२५	१७६	७८.२२	४९
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	८२	१६३	२४५	१५८	६४.४९	८७
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	६८४	९७०	१६५४	९०६	५४.७८	७४८
५	रूपन्देही जिल्ला अदालत	९२१	१५३९	२४६०	१३७४	५५.८५	१०८६
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	५१०	९२१	१४३१	८३०	५८.००	६०१
	जम्मा	२३७९	३९९६	६३७५	३७११	५८.२१	२६६४

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	१२७	२१४	३४१	२२७	६६.५७	११४
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	८६	११९	२०५	१२९	६२.९३	७६
३	सल्यान जिल्ला अदालत	८१	१४८	२२९	९४	४१.०५	१३५
४	प्युठान जिल्ला अदालत	६२	१४७	२०९	१३९	६६.५१	७०
५	दाङ जिल्ला अदालत	३९३	६९२	१०८५	७३९	६८.११	३४६
	जम्मा	७४९	१३२०	२०६९	१३२८	६४.१९	७४१

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१४१९	१५१५	२९३४	१४६७	५०.००	१४६७
२	बाँदिया जिल्ला अदालत	३६४	४२१	७८५	४६९	५९.७५	३१६
	जम्मा	१७८३	१९३६	३७१९	१९३६	५२.०६	१७८३

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	२०७	२७४	४८१	३०१	६२.५८	१८०
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	४८	७७	१२५	७१	५६.८०	५४
३	दैलेख जिल्ला अदालत	४७	११२	१५९	१२६	७९.२५	३३
	जम्मा	३०२	४६३	७६५	४९८	६५.१०	२६७

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	९१	९५	१८६	१२३	६६.१३	६३
२	मुगु जिल्ला अदालत	२७	४७	७४	४०	५४.०५	३४
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	८९	१६३	२५२	१४४	५७.१४	१०८
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	१३	२२	३५	१५	४२.८६	२०
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	२२	२४	४६	३५	७६.०९	११
	जम्मा	२४२	३५१	५९३	३५७	६०.२०	२३६

पुनरावेदन अदालत विषयमा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	वकाङ्ग जिल्ला अदालत	७९	८५	१६४	१२७	७७	४४	३७			
२	डोटी जिल्ला अदालत	२०	४९	६९	३५	५०	७२	३४			
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	६	३२	३८	२८	७३	६८	१०			
४	अछाम जिल्ला अदालत	४	२१	२५	४	१६	००	२१			
५	कैलाली जिल्ला अदालत	२३१	४१३	६४४	३९३	६१	०२	२५१			
	जम्मा	३४०	६००	९४०	५८७	६२	४५	३५३			

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	२२	४९	७१	५६	७८	८७	१५			
२	बैतडी जिल्ला अदालत	३४	६०	९४	६४	६८	०९	३०			
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	१८	४१	५९	४३	७२	८८	१६			
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	२५०	३५०	६००	३६६	६१	००	२३४			
	जम्मा	३२४	५००	८२४	५२९	६४	२०	२९५			
	कुल जम्मा	३६७२१	४५९००	८२६३१	४६२५७	५५	९८	३६३७४			

परिशिष्ट ५८

जिल्ला अदालतहरूमा रहेका बाँकी मुद्दाको सालवसाली विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	२	२५	१०८	१३६
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	०	०	१	१	०	१	१	२८	१५१	१८३
३	इलाम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	५	८४	८९	०
४	भूया जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	११	१५९	६५५	८२५	११
	जम्मा	०	०	१	१	०	२	१४	९९८	१२३३	१८

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	सखुवासभा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१०	२५	१३०	१६५	१०
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	८	३७	४५	०
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१४	८१	९५	०
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	३	४३	४६	०
	जम्मा	०	०	०	०	०	१०	५०	२९१	३५१	१०

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	२	२६	२८७	१००७	१३२२
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	३	१७	२०४	१०३४	१२५८
	जम्मा	०	०	०	०	०	५	४३	४९१	२०४१	२५८०

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	सप्तरी जिल्ला अदालत	४	४	२२	६६	८२	२६४	३९७	६९१	१७०९	३२३९
२	सिराहा जिल्ला अदालत	०	०	०	१	४१	८५	२६०	१०२५	१४२०	१३५
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	४	१	१६२	१६७	४
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१९	२७०	२८९	०
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	३	५१	५४	०
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	१५	४४	६०	१
	जम्मा	४	४	२२	६७	९०	३०५	४८७	९८९	३२६१	९७९

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	धनुषा जिल्ला अदालत	०	०	७	२५	९७	२०६	५९६	१३०३	२२३४	३३५
२	सर्लाही जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	७	१३६	८२४	९६७	७
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	२	८६	८८	०
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	०	०	०	१	१०	३६	२७३	१०५८	१३७८	४७
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	२३	९१	११४	०
	जम्मा	०	०	७	२६	१०७	२४९	१०३०	३३६२	४७८१	३८९

पुनरावेदन अदालत हेटौँडा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	३१	२४०	२७१	०
२	चितवन जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	४७	४३३	४८१	१
३	पर्सा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	४३	३७९	१३२०	१७४२	४३
४	वाराणसी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	१५८	८३५	९९४	१
५	रौतहट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	१	३२६	११३३	१४६०	१
	जम्मा	०	०	०	०	०	४६	९४१	३९६९	४९४८	४६

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावांकी	२ वर्षनाघेका
१	काठमाडौँ जिल्ला अदालत	०	३	१०	१६	१०४	२७९	११५१	३७३८	५३०१	४१२
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	३	६७	६८१	७५१	३
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	९	८८	२९६	१२१४	१६०७	९७
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	०	०	०	४	१६	८०	१५३	५३३	७८६	१००

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	२	७०	१४०	२१२	२
६	नुवाकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	३५	१४६	१८२	१
७	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	३	७	२५	२६	७२	१५६	२८९	६१
८	रसुवा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	५	२	६	१३	५
९	दोलखा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	४	३९	१७४	२१७	४
जम्मा		०	०	३	१३	२७	१५४	४८८	१८८५	६७८८	९३५८	६८५

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	कास्की जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	८४	६४०	७२५	१
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२४	१०७	१३१	०
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	४१	२६९	३१०	०
४	गोरखा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२९	८३	११२	०
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	३	२६	२९	०
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	३	४	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	१	१८२	११२८	१३११	१

पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ्ग मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१५	११८	१३३	०
२	पर्वत जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१०	४३	५३	०
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	४	५२	५६	०
४	सुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	२९	२१५	२४४	०

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	गुल्मी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	५	८८	९३	०
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१५	३४	४९	०
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	१६	७०	८७	१
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	५	१६९	५७४	७४८	५
५	रूपन्देही जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१३	१५१	९२२	१०८६	१३
६	कोपिलवस्तु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	६५	५३६	६०१	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	१९	४२१	२२२४	२६६४	१९

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	दाङ जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	४४	३०२	३४६	०
२	प्युठान जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२	६८	७०	०
३	रोल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	११	६५	७६	०
४	रुकुम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१४	१००	११४	०
५	सल्यान जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२०	११५	१३५	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	९१	६५०	७४१	०

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	बाँके जिल्ला अदालत	०	०	०	१	८	१३	४८	३१३	१०८४	१४६७	७०
२	बाँदा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	७४	२४२	३१६	०
जम्मा		०	०	०	१	८	१३	४८	३८७	१३२६	१७८३	७०

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	३२	१४८	१८०	०
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	७	४७	५४	०
३	दैलेख जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१	३२	३३	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	४०	२२७	२६७	०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	जुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	२	२	१७	४२	६३	४
२	मृग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	४	२९	३४	१
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	७	१०१	१०८	०
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	६	१४	२०	०
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	११	११	११	०
जम्मा		०	०	०	०	०	२	३	३४	१९७	२३६	५

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	वर्माङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२	३७	३७	०
२	डोटी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	१३	२१	३४	०
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	१०	०
४	अछाम जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	२	१९	२१	०
५	केलासी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	५०	२०१	२५१	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	६७	२८६	३५३	०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
१	दानुला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	१४	१५	०
२	वैतडी जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	१	२९	३०	०
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	३	१३	१६	०
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	२३	२११	२३४	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	२८	२६७	२९५	०

कूल जम्मा	२०५९अधिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मावाकी	२ वर्षनाघेका
	४	४	२६	८९	१५१	५८८	१४०८	६८८२	२७२२२	३६३७४	२२७०

परिशिष्ट ५९
मुलतवी विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	अ.व. १२ नं. बमोजिम	अ.व.१९० नं. बमोजिम	चौरीको १० नं बमोजिम	जि.अ.१९क बमोजिम	जम्मा	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत		३३	१	०	३४	
२	पाचथर जिल्ला अदालत		१०	१३	१	२४	
३	इलाम जिल्ला अदालत		१७	७	०	२४	
४	भापा जिल्ला अदालत		६२	४०	४	१०६	
जम्मा			१२२	६१	५	१८९	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत		२६	५	१	३२	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत		१	५	०	६	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत		७	१६	१	२४	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत		५	५	०	१०	
जम्मा			३९	३१	२	७४	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत		१९७	३००	१२	५०९	६४७
२	सुनसरी जिल्ला अदालत		२२८	६४	३	२९४	३०६
जम्मा			४२५	३६४	१५	८०३	९५३

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत		५५४	४३	७	६०४	
२	सिराहा जिल्ला अदालत		१०८	५	१२	१२५	
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत		९	६	०	१५	
४	उदयपुर जिल्ला अदालत		७१	१७	१	८९	
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत		६	६	०	१३	
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत		९	४	०	१३	
जम्मा			७५७	८१	२०	८६१	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत		४१	६	०	४७	
२	सर्लाही जिल्ला अदालत		२१०	१०	२	२२२	
३	रामेछाप जिल्ला अदालत		०	१	०	१	
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत		३८६	१६	५	४०७	
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत		१३	३६	१	५०	
जम्मा			६५०	६९	८	७२७	

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत		३१	३३	१३	७७	
२	चितवन जिल्ला अदालत		२१	३२	१	५४	
३	पर्सा जिल्ला अदालत		५३३	१६	१	५५१	
४	वाराणसी जिल्ला अदालत		१२४	२७	३	१५४	
५	रौतहट जिल्ला अदालत		१६७	३८	७	२१२	
जम्मा			८७६	१४६	२४	१०४६	

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाडौं जिल्ला अदालत		७७६	६२	२१	८५९	
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत		२६२	१४	५	२८१	
३	ललितपुर जिल्ला अदालत		१८३	१३	५	२०१	
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत		१२२	५	१	१२८	
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत		७२	०	१९	९१	
६	दोलखा जिल्ला अदालत		४९	१४	३	६६	
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत		९४	५२	४	१५०	
८	रसुवा जिल्ला अदालत		४	११	०	१५	
९	धोदिङ्ग जिल्ला अदालत		२६	१५	०	४१	
जम्मा			१५८८	१८६	५८	१९५४	

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	८२	११४	१९	९	२२४
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	२५	९	४	०	३८
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	१४	२७	३	२	४६
४	गोरखा जिल्ला अदालत	१०	२६	०	०	३६
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	६	१२	२	१	२१
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	२	०	०	२
	जम्मा	१३७	१९०	२८	१२	३६७

पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ्ग मातहत

१	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	३	३	१	०	७
२	पर्वत जिल्ला अदालत	३	८	१	०	१२
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	१	५	०	०	६
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१	१	०	०	२
	जम्मा	८	१७	२	०	२७

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	२	५	०	०	७
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	८	१	०	०	९
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	२	११	०	०	१३
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	६४	४१	८	१९६	३०९
५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	१६३	११५	५	२७	३१०
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	१२८	७२	०	०	२००
	जम्मा	३६७	२४५	१३	२२३	८४८

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	८	८	०	०	१६
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	१२	२६	१	३	४२
३	सल्यान जिल्ला अदालत	०	७	०	१	८
४	प्युठान जिल्ला अदालत	१२	७	१	१	२१
५	दाङ जिल्ला अदालत	५७	३५	०	०	९२
	जम्मा	८९	८३	२	५	१७९

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१२२	१२८	१८	८	२७६
२	बर्दिया जिल्ला अदालत	१४	६	१	०	२१
	जम्मा	१३६	१३४	१९	८	२९७

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	९	१८	३	०	३०
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	०	१३	०	०	१३
३	दैलेख जिल्ला अदालत	१	५	२	०	८
	जम्मा	१०	३६	५	०	५१

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	२	०	०	०	२
२	मुगु जिल्ला अदालत	२	१	०	०	३
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	१३	३१	१	०	४५
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	१३	०	०	०	१३
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	०	२	१	१	४
	जम्मा	३०	३४	२	१	६७

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	वझाङ्ग जिल्ला अदालत	४३	१२	१	०	५६
२	डोटी जिल्ला अदालत	२	३	३	०	८
३	वाजुरा जिल्ला अदालत	०	५	०	०	५
४	अछाम जिल्ला अदालत	१	५	०	०	६
५	कैलाली जिल्ला अदालत	६८	३६	१	०	१०५
	जम्मा	११४	६१	५	०	१८०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाचुला जिल्ला अदालत	२	०	०	०	२
२	बैतडी जिल्ला अदालत	२	७	०	०	९
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	७	१	०	०	८
४	कन्चनपुर जिल्ला अदालत	२९	१४	०	०	४३
	जम्मा	४०	२२	०	०	६२
	कूल जम्मा	५३८०	१७४३	१९४	५३७	७८५४

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	२९	४	०	०	०	३२	३६	०	०	०	०	५	५	४१
५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	६२	७	२	०	०	९९	१०८	०	०	०	०	८	८	११६
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	४०	३	०	०	०	६०	६३	०	०	०	०	९	९	७२
	जम्मा	१५५	१४	२	१	०	२१४	२३१	०	०	०	०	३१	३१	२६२

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकम जिल्ला अदालत	१३	०	०	०	०	१५	१५	०	०	०	०	४	४	१९
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	१०	०	०	०	०	२८	२८	०	०	०	०	०	०	२८
३	सल्यान जिल्ला अदालत	१८	०	१	०	०	२५	२६	०	०	०	०	३	३	२९
४	प्युठान जिल्ला अदालत	३	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	३	३	९
५	दाङ जिल्ला अदालत	१७	०	०	०	०	२४	२४	०	०	०	०	२	२	२६
	जम्मा	६१	०	१	०	०	९८	९९	०	०	०	०	१२	१२	१११

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	४०	२	०	०	०	५९	६१	०	०	०	०	०	०	६१
२	वर्दिया जिल्ला अदालत	१५	१	०	०	०	२४	२५	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	५५	३	०	०	०	८३	८६	०	०	०	०	०	०	६१

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	१६	०	२	०	०	३२	३४	०	०	०	०	२	२	३६
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	१
३	दिलेख जिल्ला अदालत	३	०	०	०	०	३	३	०	०	०	०	०	०	३
	जम्मा	२०	०	२	०	०	३६	३८	०	०	०	०	२	२	४०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	२	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	१	१	७
२	मुगु जिल्ला अदालत	७	०	०	०	०	७	७	०	०	०	०	०	०	७
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	६	०	०	०	०	२०	२०	०	०	०	०	३	३	२३
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	२	१	०	०	०	१	२	०	०	०	०	०	०	२
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	१
	जम्मा	१८	१	०	०	०	३५	३६	०	०	०	०	४	४	४०

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ जिल्ला अदालत	२	०	०	०	०	३	३	०	०	०	०	०	०	३
२	डोटी जिल्ला अदालत	६	०	१	०	०	९	१०	०	०	०	०	०	०	१०
३	वाजुरा जिल्ला अदालत	६	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	०	०	६
४	अछाम जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	१६	१६	०	०	०	०	०	०	१६
५	कैलाली जिल्ला अदालत	१७	३	०	०	०	३३	३६	०	०	०	०	०	०	३६
	जम्मा	३६	३	१	०	०	६७	७१	०	०	०	०	०	०	७१

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	३	०	०	०	०	९	९	०	०	०	०	०	०	९
२	बैतडी जिल्ला अदालत	५	०	०	०	०	८	८	०	०	०	०	०	०	८
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	२७	०	०	०	०	४८	४८	०	०	०	०	३	३	५१
	जम्मा	३५	०	०	०	०	६५	६५	०	०	०	०	३	३	६८
	कूल जम्मा	१७६१	१२०	२३	२	०	२५६६	२७११	६	२	०	०	१४७	१५५	२८६६

परिशिष्ट ६१

जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको विषयगत वर्गीकरण

सि.नं.	मुद्दाको नाम	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	पाँचथर जिल्ला अदालत	इलाम जिल्ला अदालत	भ्रुवा जिल्ला अदालत	सखुवासभा जिल्ला अदालत	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	धनकुटा जिल्ला अदालत	भोजपुर जिल्ला अदालत	मोरङ जिल्ला अदालत	सुनसरी जिल्ला अदालत	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	जम्मा
१	अदालतको अवहेलना	०	०	०	५	०	०	०	३	११	०	१९	
२	करकाप	२	५	३	२०	११	०	६	१	४१	३५	१	१२५
३	करणी												
	क) जवरजस्ती करणी	२	४	१४	७२	६	८	२	३	५७	८५	८	२६१
	ख) हाडनाता करणी	०	०	०	२	०	०	१	०	६	०	०	९
	ग) अन्य करणी	०	०	३	१५	०	०	१	०	०	२०	०	३९
	जम्मा	२	४	१७	८९	६	८	४	३	६३	१०५	८	३०९
४	करार	०	१	०	३	२	०	०	०	११	२५	०	४२
५	कीर्ति	४	०	३	९	०	२	०	०	३०	७५	२	१२५
६	कुटपीट												
	क) अंगभंग	१	४	१	८	०	०	१	०	८	१५	०	३८
	ख) कुटपीट (सामान्य)	५	१२	६	३०	५	४	६	१०	६२	१९५	६	३४१
	जम्मा	६	१६	७	३८	५	४	७	१०	७०	२१०	६	३७९
७	गाली वेइज्जती	९	१०	११	२३	८	२	१६	५	६५	६९	३०	२४८
८	गोवध	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	४	५	२	३४	१	०	९	१	३८	३८	०	१३९
	ख) जवरजस्ती चोरी	१	०	०	०	०	०	०	०	६	२७	०	३४
	ग) नकवजनी चोरी	१	१	०	७	०	४	१	२	१७	१९	२	५४

	घ) रहजनी चोरी	०	०	०	२	०	१	०	१	३	८	०	१५
	ङ) साधारण चोरी	२	४	०	२०	२	१	०	५	६०	६०	०	१५४
	जम्मा	८	१०	२	६३	३	६	१०	९	१२४	१२२	२	३८९
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	७	१३	१२	१०५	१२	०	१३	०	१३४	२००	९	५०५
	ख) दर्ता बदर	२६	८	१२	२३	१०	११	१२	१	२७	१००	०	२३०
	ग) निर्णय बदर	१७	१३	२	१३	२	०	१	०	५१	३९	०	१३८
	घ) मोही निश्कासन	०	०	०	०	०	०	०	१	२	१८	०	२१
	ङ) हक कायम	१	७	१	४	१	२	१	१	११	३१	४	६४
	च) लिखत बदर	१३	२२	५	१३७	२९	२	१२	५	२६९	१५५	११	६६०
	छ) हक सफा	०	१	०	३	०	०	०	०	७	०	०	११
	ज) नामसारी	०	१	०	३	०	०	३	२	१४	०	०	२३
	झ) अन्य	६	५	१५	०	१	४	१	०	७७	४०१	०	५१०
	जम्मा	७०	७०	४७	२८८	५५	१९	४३	१०	५९२	९४४	२४	२१६२
११	जालसाजी	१९	३३	२८	११६	१८	५	२२	१३	१९३	९१	१२	५५०
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ख) कर्तव्य	१०	१०	२३	४३	९	११	११	११	५९	४५	१५	२४७
	ग) गर्भपतन	०	१	१	०	०	०	०	२	०	०	०	४
	घ) ज्यानमानै उद्योग	१३	११	०	४८	५	१०	७	४	३७	३४	२	१७१
	ङ) भवितव्य	०	१	३	२	०	०	०	०	३	०	२	११
	च) सवारी ज्यान	२	७	१५	९१	४	२	१७	३	११३	५५	०	३०९
	जम्मा	२५	३०	४२	१८४	१८	२३	३५	२०	२१२	१३४	१९	७४२
१३	मानव बेचबिखन	०	१	३	२	०	३	०	०	५	१८	१	३३
१४	जुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
१५	ठगी	१	०	०	७	०	०	१	०	१३	९	३	३४
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												०
	क) अप्ताली	०	२	०	०	०	५	१	०	५	१७	०	३०
	ख) अंश	३४	५७	८६	२९०	५४	३८	५६	३८	४१२	४००	१३	१४७८
	ग) जारी	३	१	०	५	१	१	५	१	६	३	१	२७
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
	ङ) नाताकायम	०	०	५	२५	४	२	२	०	७३	६०	३	१७४
	च) बहुविवाह	०	४	८	१६	४	२	२	२	७	११	१	५७
	छ) बालविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	०	०	४	१	०	१	५	०	२८	१६	०	५५
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	१५	२७	२९	३८९	१३	५	२२	१४	२६६	१२५	१२	९१७
	ट) अन्य	०	०	१८	५२	०	२	२	०	२६	२२३	०	३२३
	जम्मा	५२	९१	१५०	७७८	७६	५६	९५	५५	८२५	८५५	३०	३०६३
१८	विदेशी मुद्रासम्बन्धी	०	०	०	३	०	०	०	०	१	०	०	४
१९	वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	२
२०	भ्रष्टाचारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१	राजस्वसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषधसम्बन्धी												०
	क) गांजा चरेश	०	१	०	६	०	०	१	०	९	१२	०	२९
	ख) अन्य लागूऔषध	०	१	०	१३	१	०	०	०	७५	५५	०	१४५
	जम्मा	०	२	०	१९	१	०	१	०	८४	६७	०	१७४
२३	लुटपीट	५२	४५	१४	२२	३१	३	१०	०	१०१	१५०	११	४३९
२४	लेनदेन	६१	५२	१३	८१	४७	९	१४	२१	२७८	२७०	६	८५२
२५	वनसम्बन्धी	०	१	४	७	०	०	०	०	१	३	०	१६
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	०	१	७	०	०	०	०	१२	१२	०	३२
	ख) वाली, विगो	१	०	०	५	०	१	३	०	६	२३	०	३९
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	२	१	०	१	२	५	०	११
	घ) वन पैदावर	०	०	०	१३	०	०	०	०	१०	०	०	२३
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	३
	छ) नागरिकता	१	२	०	०	१	०	०	०	३	१	०	८
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	४	२०	२०	७५	४	४	१	३	११५	०	७	२५३
	जम्मा	६	२३	२१	१०१	७	७	४	४	१४५	४३	८	३६९
	कुल जम्मा	३१७	३९५	३६५	१८६०	२८८	१४७	२६८	१५१	२८५८	३२६६	१६३	१००७८

२२	लागू औषधसम्बन्धी													०
	क) गांजा चरेश	१	३२	५	१७	११४	३	११	०	०	०	५	१८८	
	ख) अन्य लागूऔषध	५	६५	२३	१२	२५५	४	१७	०	१	०	०	३८२	
	जम्मा	६	९७	२८	२९	३६९	७	२८	०	१	०	५	५७०	
२३	लुटपीट	५४	४२	४	२	३४	७९	१८	९	१६	०	११	२६९	
२४	लेनदेन	६०८	६९६	७०	३३	५५३	६५	८२	४३	२४	१२	१५	२२०१	
२५	वनसम्बन्धी	२	६	४	४	२	०	०	३	७	०	०	२८	
२६	विविध													
	क) बहाल भराउने	०	५	०	२	३०	९	४	४	०	०	१	५५	
	ख) वाली, विगो	१७	७	०	१	२	४	०	५	०	४	२	४२	
	ग) कुतवाली	६३	२	०	०	०	०	०	१	०	०	०	६६	
	घ) वन पैदावर	२९	०	०	०	६	३	०	२	०	०	०	४०	
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	छ) नागरिकता	१	३	०	०	११	२	०	३	२	१	४	२७	
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०	०	४	
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	ट) अन्य	५	१५	८	२९	३२७	६	९३	०	४	०	३२	५१९	
	जम्मा	११५	३२	८	३२	३८०	२४	९८	१५	६	५	३९	७५४	
	कुलजम्मा	३२३६	३५५८	१४९८	७३५	१२०३४	२२२७	३१३५	१४००	५३४	३९८	४५४	२९२०९	

सि. नं.	मुद्दाको नाम	रसुवा जिल्ला अदालत	दोलखा जिल्ला अदालत	गोरखा जिल्ला अदालत	तनहुँ जिल्ला अदालत	लमजुङ जिल्ला अदालत	मनाङ जिल्ला अदालत	कास्की जिल्ला अदालत	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	पर्वत जिल्ला अदालत	म्याग्दी जिल्ला अदालत	मुस्ताङ जिल्ला अदालत	जम्मा
१	अदालतको अवहेलना	२	१	०	०	०	०	२	५	०	१	०	५
२	करकाप	०	४	२	५	२	०	६	५	०	१	०	२५
३	करणी												
	क) जवरजस्ती करणी	०	५	११	११	२	०	१७	२	४	०	१	५३
	ख) हाडनाता करणी	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	२
	ग) अन्य करणी	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
	जम्मा	०	६	११	१३	२	०	१७	२	४	०	१	५६
४	करार	०	०	२	०	१	०	१८	०	०	०	०	२१
५	कीर्ति	०	०	१	१	१	०	४५	५	०	०	०	५३
६	कूटपीट												
	क) अंगभंग	०	३	०	०	१	०	०	१	०	०	०	५
	ख) कूटपीट (सामान्य)	०	१०	१	६	१	०	१	४	१	१	०	२५
	जम्मा	०	१३	१	६	२	०	१	५	१	१	०	३०
७	गाली वेइज्जती	१	२०	६	४१	६	०	२७	१८	६	४	०	१२९
८	गोबध	०	०	१	०	०	०	१	२	१	१	०	६
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	१	०	२	२	०	१	३	८	०	०	०	१७
	ख) जवरजस्ती चोरी	०	१	४	४	०	०	८	९	३	०	०	२९
	ग) नकबजनी चोरी	०	२	११	११	१	१	१३	२	०	०	०	४१
	घ) रहजनी चोरी	०	०	०	१	०	०	९	२	०	०	०	१२
	ङ) साधारण चोरी	१	४	०	५	२	०	३७	१	०	०	०	५०
	जम्मा	२	७	१७	२३	३	२	७०	२२	३	०	०	१४९
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	१	१६	३	२६	६	०	४१	४	३	१	०	१००
	ख) दर्ता बदर	०	३७	३	२०	११	०	२६	३	१	०	०	१०१
	ग) निर्णय बदर	०	५०	७	१९	०	०	१६	२	०	०	०	९४
	घ) मोही निश्कासन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ङ) हक कायम	०	१७	१	७	०	०	१७	४	१	६	०	५३
	च) लिखत बदर	४	४२	२४	४९	४	०	२२६	१७	१६	५	०	३८७
	छ) हक सफा	०	०	१	०	१	०	३	०	०	१	०	६
	ज) नामसारी	०	२	०	१	०	०	१३	५	२	०	०	२३
	झ) अन्य	०	९	२	११	३	०	१२६	१२	०	०	०	१६३
	जम्मा	५	१७३	४०	१३३	२५	०	४६८	४७	२३	१३	०	९२७
११	जालसाजी	२	३१	१६	८७	४	०	१८८	४१	९	९	०	३८७
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ख) कर्तव्य	१	१३	२१	२०	५	३	३२	१०	९	१२	२	१२८
	ग) गर्भपतन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	घ) ज्यानमानै उद्योग	२	९	६	५	७	१	२५	११	३	५	०	७४
	ङ) भवितव्य	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
	च) सवारी ज्यान	१	२	११	५६	१	०	३९	१७	१६	२	१	१४६
	जम्मा	४	२४	३८	८१	१३	४	९७	३८	२८	१९	३	३४९
१३	मानव वेचबिखन	०	०	०	३	१	०	११	१	०	०	०	१६
१४	जुवा	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	२
१५	ठगी	०	०	३	१	१	०	३०	२	०	१	०	३८
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	०	०	२	०	१	०	०	०	०	१	०	४

	ख) अश	२	५६	४०	१५९	२८	०	२६७	६६	३४	२२	०	६७४
	ग) जारी	०	३	१	५	१	०	२	१	०	०	०	१३
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ङ) नाताकायम	०	२	४	१७	४	१	१४४	६	२	१	०	१८१
	च) बहुविवाह	१	५	२	४	१	०	११	२	१	२	०	२९
	छ) बालविवाह	०	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	२
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	०	१	३	६	५	०	२५	६	३	२	०	५१
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	३	१९	४७	७७	४५	०	३६३	७४	१६	३५	०	६७९
	ट) अन्य	०	७	४	६	३	०	०	३	१९	१	०	४३
	जम्मा	६	९४	१०३	२७४	८८	१	८१३	१५८	७५	६४	०	१६७६
१८	विदेशी मुद्रासम्बन्धी	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१
१९	विदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	भ्रष्टाचारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१	राजस्वसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषधसम्बन्धी												०
	क) गाजा चरेश	०	१	०	१	०	०	२	१	०	०	०	५
	ख) अन्य लागूऔषध	०	०	०	१	०	०	१३१	१	०	०	०	१३३
	जम्मा	०	१	०	२	०	०	१३३	२	०	०	०	१३८
२३	लुटपीट	०	२०	२	८	०	०	१३	२	४	२	०	५१
२४	लेनदेन	०	४५	१२	५८	४०	०	१३०	८२	३५	२९	०	४३१
२५	वनसम्बन्धी	०	०	०	२	०	०	०	१	०	०	०	३
२६	विविध												०
	क) बहाल भराउने	०	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०	४
	ख) वाली, विगो	०	२	३	०	०	०	०	०	०	०	०	५
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	घ) वन पैदावर	०	०	०	०	२	०	०	०	०	१	०	३
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	छ) नागरिकता	०	३	१	१	१	०	०	०	०	०	०	६
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	०	६	६	२	२	०	१	७	६	०	०	३०
	जम्मा	०	१३	१०	३	५	०	५	७	६	१	०	५०
	कूलजम्मा	२२	४५२	२६५	७४२	१९४	७	२०७७	४४०	१९५	१४५	४	४५४३

सि.नं.	मुद्दाको नाम	बागलुङ जिल्ला अदालत	गुल्मी जिल्ला अदालत	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	पाल्पा जिल्ला अदालत	नवलपरासी जिल्ला अदालत	रूपन्देही जिल्ला अदालत	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	रुकुम जिल्ला अदालत	रोल्पा जिल्ला अदालत	सल्यान जिल्ला अदालत	बाँझ जिल्ला अदालत	जम्मा
		लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	लगत	
१	अदालतको अवहेलना	०	०	०	१	३	४	६	०	०	०	१	१५
२	करकाप	१	३	३	२	१९	१६	५	३	४	४	४	६४
३	करणी												
	क) जबरजस्ती करणी	२	४	४	११	१९	२६	१८	४	२	७	७	१०४
	ख) हाडनाता करणी	०	१	०	०	१	०	१	२	१	२	०	८
	ग) अन्य करणी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२
	जम्मा	२	५	४	११	२०	२६	१९	६	३	९	९	११४
४	करार	०	३	६	१	७	१५	४	२	०	१	७	४६
५	कीर्ति	१	१	४	१	८	१९	११	३	१	०	५	५४
६	कुटपीट												
	क) अंगभंग	१	०	१	०	६	५	०	०	१	१	१	१६
	ख) कुटपीट (सामान्य)	०	८	४	२	१२	३१	१३	२०	८	१०	९	११७
	जम्मा	१	८	५	२	१८	३६	१३	२०	९	११	१०	१३३
७	गाली बेइज्जती	१०	१९	४	३	३९	२८	२०	१०	२	६	३९	१८०
८	गोवध	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	२
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	०	३	१	१	७	२२	७	०	६	१	२३	७१
	ख) जबरजस्ती चोरी	२	०	१	०	५	७	०	०	१	०	४	२०
	ग) नकवजनी चोरी	५	१	१	४	७	१५	७	०	६	२	५	५३
	घ) रहजनी चोरी	०	०	१	०	४	१३	१	१	०	०	०	२०
	ङ) साधारण चोरी	२	५	१	५	३	१७	२	०	१	०	२	३८
	जम्मा	९	९	५	१०	२६	७४	१७	१	१४	३	३४	२०२
१०	जग्गा												
	क) जग्गा खिचोला	१७	१५	१०	५	१०३	१४५	१७६	१६	१५	११	२९	५४२
	ख) दर्ता बदर	१५	०	३	०	३७	६०	११६	७	७	४	५	२५४
	ग) निर्णय बदर	१२	३	४	७	२९	६९	४४	३	०	०	८	१७९
	घ) मोही निष्कासन	१	०	०	०	२	२	०	०	०	०	०	५
	ङ) हक कायम	१०	४	४	०	१७	५७	३६	६	१	०	७	१४२
	च) लिखत बदर	१०	१२	६	१७	२५०	२८४	४९	२४	६	५	६३	७२६
	छ) हक सफा	३	३	३	०	३	०	५	१	०	२	०	२०
	ज) नामसारी	०	१	२	०	४४	६	१२	३	०	०	१	६९
	झ) अन्य	१	४	३	४	१५	४५	१८	१९	४	४	५	१६९
	जम्मा	६९	४२	३५	३३	४९८	६६८	४६८	७९	३३	२६	१६५	२११६

११	जालसाजी	२५	१८	४	१८	१२९	२७५	९७	१२	१०	८	१०७	७०३
१२	ज्यान												
	क) आवेश प्रेरित	०	०	१	२	०	०	०	०	०	०	०	३
	ख) कर्तव्य	१३	८	३	८	२३	३९	४०	१७	१६	१२	३१	२१०
	ग) गर्भपतन	०	०	०	०	०	१	०	२	२	१	१	७
	घ) ज्यानमार्गे उद्योग	१०	२	१	३	१०	२२	५	२	५	५	१५	८०
	ङ) भवितव्य	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	४	६
	च) सवारी ज्यान	४	७	८	१७	८२	६३	३५	३	६	६	५६	२८७
	जम्मा	२७	१७	१३	३०	११५	१२६	८०	२५	२९	२४	१०७	५९३
१३	मानव बेचबिखन	१	०	१	३	७	२२	८	०	०	०	६	४८
१४	जुवा	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	२
१५	ठगी	४	१	०	०	१	६	१	०	०	०	०	१३
१६	निर्वाचन	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
१७	पारिवारिक												
	क) अप्ताली	०	२	३	०	३	९	१२	३	०	२	१०	४४
	ख) अंश	७५	४२	१२	४१	३९१	५८५	४२४	५६	१३	५५	२३४	१९२८
	ग) जारी	२	३	१	०	५	२	६	२	१	५	७	३४
	घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ङ) नाताकायम	३	०	२	०	३	१३	५	७	१	५	३	४२
	च) बहविवाह	३	३	३	६	११	११	१	०	०	१	१२	५१
	छ) बालविवाह	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२
	ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) मानाचामल	११	५	६	२	३	१	०	०	०	०	७	३५
	ञ) सम्बन्धविच्छेद	६२	६१	१६	३३	८५	१६४	३५	६८	४६	२२	११३	७०५
	ट) अन्य	७	११	५	३	४	२	०	२	३	०	१	३८
	जम्मा	१६४	१२७	४८	८५	५०६	७८७	४८३	१३८	६४	९०	३८७	२८७९
१८	विदेशी मुद्रासम्बन्धी	०	०	०	०	०	१	०	०	०	२	१	४
१९	वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	भ्रष्टाचारसम्बन्धी	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	३
२१	राजस्वसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	लागू औषधसम्बन्धी												
	क) गाजा चरेश	८	०	०	०	०	८	२	१	१	०	४	२४
	ख) अन्य लागूऔषध	१	०	२	२	८	६३	२५	०	१	०	०	१०२
	जम्मा	९	०	२	२	८	७१	२७	१	२	०	४	१२६
२३	लुटपीट	४	९	४	०	२३	२८	२२	२२	३	१८	२६	१५९
२४	लेनदेन	९९	९३	४६	४३	१६८	२२०	९१	१९	२९	१४	१६१	९८३
२५	वनसम्बन्धी	०	२	२	०	५	२	०	०	०	०	८	१९
२६	विविध												
	क) बहाल भराउने	०	०	०	०	०	५	२	०	०	०	०	७
	ख) वाली, विगो	०	०	४	०	७	१४	१५	०	१	१	०	४२
	ग) कुतवाली	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
	घ) वन पैदावर	०	०	०	०	०	०	१०	०	०	०	०	१०
	ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	छ) नागरिकता	०	०	३	०	९	२	०	०	०	०	०	१४
	ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
	ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ट) अन्य	०	२	२९	०	३८	११	३२	०	१	१२	२	१२७
	जम्मा	०	२	३६	०	५४	३३	५९	०	२	१३	३	२०२
	कुलजम्मा	४२६	३६०	२२५	२४५	१६५४	२४६०	१४३१	३४१	२०५	२२९	१०८५	८६६१

सि.नं.	मुद्दाको नाम	प्युठान जिल्ला अदालत	बाँके जिल्ला अदालत	वर्दिया जिल्ला अदालत	दैलेख जिल्ला अदालत	सुर्खेत जिल्ला अदालत	जाजरकोट जिल्ला अदालत	डोल्पा जिल्ला अदालत	जुम्ला जिल्ला अदालत	मुगु जिल्ला अदालत	कालिकोट जिल्ला अदालत	हुम्ला जिल्ला अदालत	जम्मा
१	अदालतको अवहेलना	०	१४	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१५
२	करकाप	४	२०	४	२	४	१	०	०	०	०	०	३५
३	करणी												०
	क) जबरजस्ती करणी	५	३२	१९	६	२७	४	०	१	०	०	१	९५
	ख) हाडनाता करणी	१	०	०	०	०	०	०	१	०	३	०	५
	ग) अन्य करणी	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
	जम्मा	६	३२	१९	६	२७	५	०	२	०	३	१	१०१
४	करार	०	१७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१७
५	कीर्त	०	२५	०	०	०	०	०	०	२	०	१	२८
६	कुटपीट												
	क) अंगभंग	१	०	१	०	३	०	०	०	०	०	०	५
	ख) कुटपीट (सामान्य)	३	४८	१३	२	६	५	५	५	६	३०	३	१२६
	जम्मा	४	४८	१४	२	९	५	५	५	६	३०	३	१३१
७	गाली वेइज्जती	९	४४	१२	१२	९	५	१८	८	१४	२६	५	१६२
८	गोबध	०	११	१	०	२	०	०	०	०	०	०	१४
९	चोरी												
	क) डाँका चोरी	०	९	३	०	०	०	०	०	०	०	०	१२
	ख) जबरजस्ती चोरी	०	९	१	१	०	०	०	०	०	०	०	११

ग) नकवजनी चोरी	०	११	५	३	१	१	०	२	०	०	०	२३
घ) रहजनी चोरी	०	४	०	०	१	०	०	०	०	०	०	५
ङ) साधारण चोरी	१	२९	३	२	९	१	२	०	०	१	०	४८
जम्मा	१	६२	१२	६	११	२	२	२	०	१	०	९९
१० जग्गा												
क) जग्गा खिचोला	७	१८५	७५	५	२९	६	१	८	४	१६	२	३३८
ख) दर्ता बदर	१	८३	२६	०	१०	६	०	४	४	४	०	१३८
ग) निर्णय बदर	०	३५	१४	०	४	०	०	६	०	०	०	५९
घ) मोही निश्कासन	०	१२	३	०	०	०	०	०	०	०	०	१५
ङ) हक कायम	१	४५	५	६	०	०	०	२०	०	०	३	८०
च) लिखत बदर	३	१४८	६०	०	२३	५	०	६	२	१५	०	२६२
छ) हक सफा	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	२
ज) नामसारी	१	७	३	०	०	०	०	६	०	०	०	१७
झ) अन्य	१५	०	१	०	१०	०	०	०	२	१	०	२९
जम्मा	२८	५१५	१८८	११	७७	१७	१	५०	१२	३६	५	९४०
११ जालसाजी	२९	३८८	९३	७	३९	५	२	११	२	१४	०	५९०
१२ ज्यान												
क) आवेश प्रेरित	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख) कर्तव्य	१०	३९	१६	१४	२२	९	४	५	५	१०	०	१३४
ग) गभंपतन	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
घ) ज्यानमार्ने उद्योग	०	३४	१०	५	१६	२	०	०	२	३	०	७२
ङ) भवितव्य	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०	२
च) सवारी ज्यान	९	५३	१७	५	२२	०	२	०	३	०	०	१११
जम्मा	१९	१२६	४४	२४	६०	११	४	७	८	१७	०	३२०
१३ मानव बेचबिखन	२	१६	६	०	२	०	०	०	०	०	०	२६
१४ जुवा	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
१५ ठगी	०	५	०	०	२	०	०	२	०	०	०	९
१६ निर्वाचन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७ पारिवारिक												
क) अप्ताली	३	१६	४	०	१	०	०	३	०	०	०	२७
ख) अंश	४०	६००	१७५	२३	८२	२१	३	३०	५	३५	६	१०२०
ग) जारी	०	१७	५	२	२	०	०	२	१	८	०	३७
घ) धर्मपुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ) नाताकायम	०	२१	१	२	२	१	१	०	१	२	१	३२
च) बह्विवाह	२	१५	७	४	८	०	१	२	०	१	०	४०
छ) बालविवाह	०	२	१	०	१	०	०	०	०	०	०	४
ज) अनमेलविवाह	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
झ) मानाचामल	२०	३५	०	४	३	१	०	६	०	०	२	५१
ञ) सम्बन्धविच्छेद	२९	१९७	४५	३६	६३	२७	६	३०	१०	२५	१	४६९
ट) अन्य	३	०	०	२	०	१५	०	४	०	०	०	२४
जम्मा	७७	९०३	२३८	७३	१६२	६६	११	७७	१७	७१	१०	१७०५
१८ विदेशी मुद्रासम्बन्धी	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	३
१९ वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२० भ्रष्टाचारसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१ राजस्वसम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२ लागू औषधसम्बन्धी												
क) गाजा चरेश	१	०	३	०	२	०	०	०	०	०	०	६
ख) अन्य लागूऔषध	०	३४	०	०	१२	०	०	०	०	०	०	४६
जम्मा	१	३४	३	०	१४	०	०	०	०	०	०	५२
२३ लुटपीट	८	४२	१४	५	०	५	०	१३	११	२२	६	१२६
२४ लेनदेन	२०	३९१	११७	७	२२	३	३	८	२	१७	१	५९१
२५ वनसम्बन्धी	१	८	०	१	३	०	०	०	०	०	०	१३
२६ विविध												
क) बहाल भराउने	०	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५
ख) बाली, विगो	०	५३	५	१	०	०	०	०	०	०	२	६१
ग) कुतबाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ) वन पैदावर	०	८	१	०	०	०	०	१	०	०	०	१०
ङ) प्राचीन स्मारक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१
च) राज्यविरुद्ध अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
छ) नागरिकता	०	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	३
ज) बालश्रम शोषण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ) सार्वजनिक अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ञ) धर्म परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ट) अन्य	०	१५४	१०	२	३७	०	०	०	०	१५	०	२१८
जम्मा	०	२३२	१६	३	३८	०	०	१	०	१५	३	३०८
कूलजम्मा	२०९	२९३४	७८५	१५९	४८१	१२५	४६	१८६	७४	२५२	३५	५२८६

सि.नं.	मुद्दाको नाम	बन्धुजिल्ला अदालत	डोटी जिल्ला अदालत	बाजुरा जिल्ला अदालत	अछाम जिल्ला अदालत	कैलाली जिल्ला अदालत	दार्चुला जिल्ला अदालत	दैवी जिल्ला अदालत	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	कंचनपुर जिल्ला अदालत	जम्मा	कुलजम्मा	कैफियत
१	अदालतको अवहेलना	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१७९	
२	करकाप	१	०	०	१	१४	१	०	०	६	२३	७९७	
३	करणी												
क)	जबरजस्ती करणी	२	३	४	२	२४	०	१	०	२१	५७	९०९	

परिशिष्ट ६२
जिल्ला अदालतमा परेका मुद्दाहरूको दण्ड सजाय र विगोको आधारमा वर्गीकरण

ख महल
विगोको आधारमा वर्गीकरण

क महल
दण्ड सजायको आधारमा वर्गीकरण
पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि. नं.	अदालतको नाम	१ वर्षसम्म कैदवा रु. १००० सम्म	२ वर्षसम्म कैदवा रु. २००० सम्म	३ वर्षसम्म कैदवा रु. ३००० सम्म	४ वर्षसम्म कैदवा रु. ४००० सम्म	५ वर्षसम्म कैदवा रु. ६००० सम्म	१० वर्षसम्म कैदवा रु. १०००० सम्म	जन्म कैदको सजाय हुने मुद्दा	सदस्य सहित जन्म कैदको सजाय हुने मुद्दा
१	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	२८	३१	४०	१२	१८	१२	१०	०
२	पाचथर जिल्ला अदालत	१४२	९	२	५	१३	७	०	१३
३	इलाम जिल्ला अदालत	२२	१६	१३	१२	१९	१०	४	२०
४	भाया जिल्ला अदालत	९६	२५	४०	१२०	६१	९३	२०	३३
	जम्मा	२८८	८१	९५	१४९	१११	१२२	३४	६६

सिपिया सम्म १०००	सिपिया सम्म २०००	सिपिया सम्म ३०००	सिपिया सम्म ५०००	सिपिया सम्म १००००	सिपिया सम्म १५०००	सिपिया सम्म २००००	सिपिया सम्म २०००० भन्दा माथी	विगो मुखिलको	कुल जम्मा
७	१४	९	६	११	१२	१५	५८	३४	३१७
१७	१३	१८	२०	१७	१४	३१	२५	४९	३९५
०	०	२	१	३	११	१३	१९	२००	३३५
७	११७	५८	४३४	२३	१७	१३	७	६९६	१८६०
३१	१४४	८७	४६१	५४	७४	७२	१०९	९७९	२९३७

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	सखिवासभा जिल्ला अदालत	६	४	३	५	५	८	०	९
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	३०	०	२	७	०	२१	०	११
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	२२	२६	१८	४	७	७	२	९
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	४७	३	३	७	१	९	०	११
	जम्मा	१०५	३३	२६	४१	१०	४५	२	४०

०	८	१	३०	२	१	४	११३	८९	२८८
०	१	०	०	०	०	०	१९	५६	१४७
२	४	४	१०	६	११	६	४२	७३	२६८
०	०	१	०	१	१	१०	१६	४१	१५१
३	१३	६	४०	९	१३	२०	१९०	२५९	८५४

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	९७	२८६	१५३	८४	४१६	१८८	३७	७७
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	३५४	४०१	२१७	२४०	५०	५५	३५	४०
	जम्मा	४५१	६८७	३७०	३२४	४६६	२४३	७२	११७

७	२३	२९	३६	६१	३९	६८	२४७	१०१०	२८५८
१७५	२७०	१०१	१२१	५०	५९	५६	५१	९९१	३९६६
१८२	२९३	१३०	१५७	१११	९८	१२४	२९८	२००१	६१२४

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सोलिखिम्बु जिल्ला अदालत	१५	२४	१९	७	३	९	१५	९
२	आखलढुङ्गा जिल्ला अदालत	८९	४२	३३	२५	१३	१४	६	७
३	खाटाङ जिल्ला अदालत	२६	१६	२	४१	७	७	०	१०
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	२१२	५	२२	१६	११	१३	११	१५
५	सिरहा जिल्ला अदालत	३०८	८०	६५	६२	३२	४६	१५	५
६	सप्तरी जिल्ला अदालत	६३	८१	११४	९१	५४	३४	३१	२२
	जम्मा	७५३	२४८	२५५	२०४	१५४	१२३	७८	६८

०	३	०	१	०	२	६	१३	३७	१६३
२६	१६	२२	१३	९	१७	१५	१४	५९	४२०
९	२	१	१	१	१	३	१८	२२	१६३
०	०	३१	२७	२५	१९	३३	१४१	११८	६९९
२०	०	०	१०	८०	१००	१००	१०९७	११४३	३१६३
५१३	५५४	५४१	५९३	६३५	६१४	७१४	६१८	३७९	५६५०
५६८	५७५	५९५	६४५	७५०	७५३	८७०	१९०१	१७५८	१०२५८

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	२७८	२७२	२७०	५	३४	३७	३२	३२
२	महोत्तरी जिल्ला अदालत	२४१	२३८	१७	१८	४२	२३	१०	८
३	सर्लाही जिल्ला अदालत	२००	२५	११५	१५	१०	३	२२	१७
४	सिन्धुली जिल्ला अदालत	४	१९	३	०	३२	२५	२	११

३०	२०	२३	३३	३०	३६	४१	२९४६	१८६	४३०५
१२९	१२८	११४	३५२	१३३	१२१	११५	२३१	१०४३	२९६३
३००	१७५	९५	२०५	२००	१७५	३००	१९२	४४६	२४९५
१	०	०	०	७	११	३	५४	६६	२३८

५	रामछोप	जिल्ला अदालत	२८	१८	९	४	३	१२	४	१	१४	१२	३६४	४८	४८	५८	२७४
	जम्मा		७५१	५७२	४१४	४२	१२१	१००	७०	६९	६०४	३८२	३३०	२३७	५	१७९९	१०२७५

पुनरावेदन अदालत हेर्दीडा मातहत

१	बारा	जिल्ला अदालत	३३२	११९	१५	५	५५	३२	६०	५	४९	७७	१०३	१०३	१०३	११९१	२७२०
२	रौतहट	जिल्ला अदालत	४९	४५	६१	४६	२४	२७	१०	९	४५	४७	१०१	१२	१२	१५९१	३२३६
३	पर्सा	जिल्ला अदालत	१६	९	१७	४१	४७	१०१	१२	१०	४७	४७	१०३	३५३	१०२१	११९३	३५५८
४	चितवन	जिल्ला अदालत	२२५	१३५	५	२५	०	८	३९	७	४९	५९	१०३	७	१७५	८५१	१४९८
५	मकवानपुर	जिल्ला अदालत	५९	१	१२	४	१९	५३	३१	२	४९	५३	१०३	७	५५	४५१	७३५
	जम्मा		६८१	३०९	११०	१२१	१४५	२२१	१५२	३३	१५२	२२१	३०९	४८०	३०९	४८३	११७४७

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाडौं	जिल्ला अदालत	२०६३	११९३	५१७	७८९	४०५	२६३	८४	९३	४०५	२६३	२९९	२९९	२९९	१२८६	१२०३४
२	भक्तपुर	जिल्ला अदालत	६१	२	७	१८	४	५२	६	१७	४	५२	५२	५२	५२	१७९१	२२२७
३	ललितपुर	जिल्ला अदालत	६५	४२	६५	४८	३३	४४	२५	३	४४	४४	५२	६८	५२	२४९१	३१३५
४	काभ्रेपलान्चोक	जिल्ला अदालत	५२	३९	२१	३२	५७	३३	२८	५	५७	५७	१०३	२१०	४०५	२०९	१४००
५	सिन्धुपाल्चोक	जिल्ला अदालत	१०३	६०	१२	२	१७	१३	३०	३०	१७	१७	१०३	२१०	२०५	२५	५३४
६	नुवाकोट	जिल्ला अदालत	४	३	४	६	४	८	६	२८	४	४	५२	५२	५२	२५७	३९५८
७	धौदिङ्ग	जिल्ला अदालत	७१	५९	१६	११	९	४९	१७	२०	५९	४९	५२	५२	५९	११९	४५४
८	रसुवा	जिल्ला अदालत	२	१	०	०	०	२	०	१	०	२	०	०	०	८	२२
९	दोलाखा	जिल्ला अदालत	७	५	४	६	४	१४	४	१२	४	१४	५२	५२	५२	४७	४५२
	जम्मा		२४२८	१४०४	६४६	९१२	५३३	४७८	१८९	२०९	५३३	४७८	५८९	१८९	२०९	६०५४	२०६५६

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	गोर्खा	जिल्ला अदालत	२०	१०	३	६	७	१०	७	१४	३	३	३	३	३	१५५	२६५
२	तनहुँ	जिल्ला अदालत	२०८	१४६	५	२	५	५	६	९	५	५	५	५	५	१५५	७४२
३	लमजुङ्ग	जिल्ला अदालत	४०	१५	१०	२	३	७	८	५	३	७	१७	२५	१६	४	१९४
४	मनाङ्ग	जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	२	०	२	२	२	०	०	०	१	७
५	कास्की	जिल्ला अदालत	२२५	२६५	१७०	१७०	१६९	१५५	२५	३	१५५	१५५	२५	२७	२७	५६३	२०७७
६	स्याङ्जा	जिल्ला अदालत	४९	३९	७०	२०	२५	१८	५	५	१८	२५	३२	४५	६०	१४	४४०
	जम्मा		५४२	४४०	३५३	२००	२११	१९७	५१	३८	२११	१९७	२९९	९९	३७०	७४६	३७५५

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१	पर्वत	जिल्ला अदालत	५	४	१०	७	५	६	३	६	५	५	५	५	५	६६	१९५
२	म्याग्दी	जिल्ला अदालत	१४	३७	३	१	१	९	४	७	१	९	३	३	३	५५	१४५
३	मुस्ताङ्ग	जिल्ला अदालत	१	०	०	०	०	१	२	०	०	०	०	०	०	०	४
४	बाग्लुङ्ग	जिल्ला अदालत	४	८	१६	४	७२	२७	४२	०	४२	२७	४२	६	१२८	११९	४२६
	जम्मा		२४	४९	२९	१२	७८	४३	५१	१३	५१	४३	५९	१२८	१२८	१९२	७७०

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	१८	२०	१७	१५	८	२	६
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	२०	१५	१४	५	४	३	३६०
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	६५	२२	६	३	१४	३	२२५
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	८४	१९८	५१	९८	६९	१९	२४५
५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	३७५	२३०	७६	६९	६४	११	२८
६	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	२०७	१४३	७२	२८	२३	२१	१४३
	जम्मा	७६९	६२८	२३६	२२९	१८२	५९	१२३

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	७८	२७	१६	१४	१०	१२	१२
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	९	६	११	७	१	०	१६
३	सल्यान जिल्ला अदालत	७३	८	१	९	१५	०	१४
४	दाङ्ग जिल्ला अदालत	१६२	१२७	१४	११६	२७	०	३२
५	प्युठान जिल्ला अदालत	५	४	२	१	१	१	३
	जम्मा	३२७	१७२	४४	१४७	५३	१३	७७

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	दैलेख जिल्ला अदालत	३४	०	४	६	६	०	१४
२	सुर्खेत जिल्ला अदालत	१०५	५०	३५	३५	२०	९	७
३	जाजरकोट जिल्ला अदालत	३०	५	६	१०	६	५	६
	जम्मा	१६९	५५	४५	५१	३२	१४	२७

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१५१	५२	३२	१५	१९	१९	२०
२	बाँदिया जिल्ला अदालत	११०	११७	९	४	१५	७	८
	जम्मा	२६१	१६९	४१	१९	३४	२६	२८

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	डोल्पा जिल्ला अदालत	१८	७	९	०	०	०	४
२	जुम्ला जिल्ला अदालत	४	१८	१२	४	९	२	६
३	मुगु जिल्ला अदालत	०	१६	१०	०	०	५	३
४	कोशीकोट जिल्ला अदालत	४२	२८	१६	०	३	०	१०
५	हुम्ला जिल्ला अदालत	२	७	०	०	२	०	०
	जम्मा	६६	७६	४७	४	१०	७	२३

पुनरावेदन अदालत दिपायल्य मातहत

१	बभ्राङ्ग जिल्ला अदालत	५७	१	३	१	७	४	०	६
२	डोटी जिल्ला अदालत	३१	२	६	२	०	४	०	८
३	वाजुरा जिल्ला अदालत	३	२	१	०	१	७	०	३
४	अछाम जिल्ला अदालत	८	२	१	०	०	२	०	८
५	कैलाली जिल्ला अदालत	१५	४९	२२	८	४८	२०	०	३७
	जम्मा	११४	५६	३३	११	५६	३७	०	६२

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	३७	१	०	०	०	२	०	४
२	बैतडी जिल्ला अदालत	२१	२	३	२	०	५	५	८
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	६	१	४	०	१	२	०	५
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	८१	३१	१०	३३	३६	३९	२८	७
	जम्मा	१४५	३५	१७	३५	३७	४८	३३	२४
	कुल जम्मा	७८३४	५०१४	२७६१	२५०१	२३५३	१९८९	८५१	१०१७

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्टयाउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वांकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	संखुवासभा जिल्ला अदालत	लगत	१७	२	५	०	०	०	२	२६				
		फछ्योट	८	२	३	०	०	०	०	१	१४			
		वांकी	९	०	२	०	०	०	०	१	१२	९	२	१
२.	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	लगत	१३	२	१४	०	०	०	२	३१				
		फछ्योट	८	२	९	०	०	०	०	२	२१			
		वांकी	५	०	५	०	०	०	०	०	१०	१०	०	०
३.	धनकुटा जिल्ला अदालत	लगत	१७	४	९	०	४	१	२	३७				
		फछ्योट	११	२	७	०	०	१	२	२३				
		वांकी	६	२	२	०	४	०	०	१	१४	१३	०	१
४.	भोजपुर जिल्ला अदालत	लगत	१३	१	७	०	०	०	०	२१				
		फछ्योट	७	०	५	०	०	०	०	१२				
		वांकी	६	१	२	०	०	०	०	९	९	०	१	०
जम्मा	लगत	६०	९	३५	०	४	१	६	११५					
	फछ्योट	३४	६	२४	०	०	१	५	७०					
	वांकी	२६	३	११	०	४	०	१	४५	४०	२	३	०	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्टयाउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वांकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	मोरंग जिल्ला अदालत	लगत	२११	५९	१११	१	६	१०	५	४०३				
		फछ्योट	१२५	३४	७३	१	३	५	३	२४४				
		वांकी	८६	२५	३८	०	३	५	२	१५९	१३६	२३	०	०
२.	सुनसरी जिल्ला अदालत	लगत	१६९	९३	११६	१	१३	६	१६	४१४				
		फछ्योट	११०	५७	७९	०	९	५	१४	२७४				
		वांकी	५९	३६	३७	१	४	१	२	१४०	१३७	३	०	०
जम्मा	लगत	३८०	१५२	२२७	२	१९	१६	२१	८१७					
	फछ्योट	२३५	९१	१५२	१	१२	१०	१७	५१८					
	वांकी	१४५	६१	७५	१	७	६	४	२९९	२७३	२६	०	०	

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्टयाउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वांकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	लगत	६	१	१	०	०	०	०	८				
		फछ्योट	४	०	०	०	०	०	०	४				
		वांकी	२	१	१	०	०	०	०	४	४	०	०	०
२.	ओखलढुङ्गा जिल्ला अदालत	लगत	१८	९	१०	०	०	०	०	३७				
		फछ्योट	१२	३	५	०	०	०	०	२०				
		वांकी	६	६	५	०	०	०	०	१७	१०	७	०	०
३.	खोटाङ जिल्ला अदालत	लगत	८	२	३	०	०	०	०	१३				
		फछ्योट	६	२	३	०	०	०	०	११				
		वांकी	२	०	०	०	०	०	०	२	२	०	०	०
४.	उदयपुर जिल्ला अदालत	लगत	४७	२१	२९	०	०	०	१२	१०९				
		फछ्योट	३०	१५	१७	०	०	०	१२	७४				
		वांकी	१७	६	१२	०	०	०	०	३५	३५	०	०	०
५.	सप्तरी जिल्ला अदालत	लगत	५५९	१३५	१५५	०	०	०	०	८४९				
		फछ्योट	१८७	४०	४९	०	०	०	०	२७६				
		वांकी	३७२	५५	१०६	०	०	०	०	५७३	५७३	०	०	०
६.	सिराहा जिल्ला अदालत	लगत	६००	६०	८२	०	०	०	०	७४२				
		फछ्योट	३४९	१९	४०	०	०	०	०	४०८				
		वांकी	२५१	४१	४२	०	०	०	०	३३४	२६९	५१	१४	०
जम्मा	लगत	१२३८	२२८	२८०	०	०	०	१२	१७५८					
	फछ्योट	५८८	७९	११४	०	०	०	१२	७९३					
	वांकी	६५०	१४९	१६६	०	०	०	०	९६५	८९३	५८	१४	०	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्टयाउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वांकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	धनुषा जिल्ला अदालत	लगत	८३१	९३	७७	०	०	२	०	१००३				
		फछ्योट	२६९	२९	१९	०	०	०	०	३१७				
		वांकी	५६२	६४	५८	०	०	०	०	६८६	४०३	१४४	१२७	१२
२.	महोत्तरी जिल्ला अदालत	लगत	७३९	११३	११६	०	०	०	०	९६८				
		फछ्योट	३९३	५२	४४	०	०	०	०	४८९				
		वांकी	३४६	६१	७२	०	०	०	०	४७९	२९९	१३५	४५	०
३.	सर्लाही जिल्ला अदालत	लगत	४९७	१२९	८१	४	५	०	०	७१६				
		फछ्योट	२५९	६५	४२	२	३	०	०	३५१				
		वांकी	२३८	६४	३९	२	२	०	०	३४५	२४५	१००	०	०
४.	सिन्धुली जिल्ला अदालत	लगत	१३	४	२	०	२	०	०	२१				
		फछ्योट	८	२	२	०	०	०	०	१२				
		वांकी	५	२	०	०	२	०	०	९	५	०	४	०
५.	रामेछाप जिल्ला अदालत	लगत	११	०	१६	०	०	०	०	२७				

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

	फछ्यौट	६	०	८	०	०	०	०	०	१४				
	वाकी	५	०	८	०	०	०	०	०	१३	१३	०	०	०
	लगत	२०९१	३३९	२९२	४	७	२	०	०	२७३५				
	फछ्यौट	९३५	१४८	११५	२	३	०	०	०	१२०३				
	वाकी	११५६	१९१	१७७	२	४	२	०	०	१५३२	९६५	३७९	१७६	१२

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

सि.न. अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भल्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
										१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१. वारा जिल्ला अदालत	लगत	३५७	११०	१०३	२०	२८	०	०	६१८				
	फछ्यौट	२१४	३५	५२	१५	१६	०	०	३३२				
	वाकी	१४३	७५	५१	५	१२	०	०	२८६	१९९	८१	६	०
२. रौतहट जिल्ला अदालत	लगत	३९२	११५	९५	०	०	०	०	६०२				
	फछ्यौट	१२९	४१	३३	०	०	०	०	२०३				
	वाकी	२६३	७४	६२	०	०	०	०	३९९	२१६	१७२	११	०
३. पर्सा जिल्ला अदालत	लगत	२८६	१५५	१०३	०	०	०	०	५४४				
	फछ्यौट	११९	४९	३९	०	०	०	०	२०७				
	वाकी	१६७	१०६	६४	०	०	०	०	३३७	२०२	१३२	३	०
४. चितवन जिल्ला अदालत	लगत	७०	८	३६	०	०	०	०	११४				
	फछ्यौट	५५	६	२८	०	०	०	०	८९				
	वाकी	१५	२	८	०	०	०	०	२५	२५	०	०	०
५. मकवानपुर जिल्ला अदालत	लगत	२८	३	२५	०	०	०	७	६४				
	फछ्यौट	१५	३	१९	०	०	४	०	४१				
	वाकी	१३	०	६	०	०	३	१	२३	२३	०	०	०
जम्मा	लगत	११३३	३९१	३६२	२०	२८	७	१	१९४२				
	फछ्यौट	५३२	१३४	१७१	१५	१६	४	०	८७२				
	वाकी	६०१	२५७	१९१	५	१२	३	१	१०७०	६६५	३८५	२०	०

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

सि.न. अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भल्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
										१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१. काठमाडौं जिल्ला अदालत	लगत	५७५	१५०	२६९	७	६	२०	०	१०२७				
	फछ्यौट	३१६	९०	१४१	२	२	८	०	५५९				
	वाकी	२५९	६०	१२८	५	४	१२	०	४६८	४४२	२३	१	२
२. भक्तपुर जिल्ला अदालत	लगत	६३	१२	५५	०	०	२	०	१३२				
	फछ्यौट	४३	७	४०	०	०	२	०	९२				
	वाकी	२०	५	१५	०	०	०	०	४०	३७	२	१	०
३. ललितपुर जिल्ला अदालत	लगत	१५३	४१	१५४	०	२	४	१०	३६४				
	फछ्यौट	१०८	३३	१०९	०	०	०	५	२५५				
	वाकी	४५	८	४५	०	२	४	५	१०९	७६	३१	२	०
४. काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	लगत	३४	९	४८	०	०	०	०	९१				
	फछ्यौट	१३	२	२१	०	०	०	०	३६				
	वाकी	२१	७	२७	०	०	०	०	५५	२४	३१	०	०
५. सिन्धुपाल्चोक जिल्लाअदालत	लगत	२५	१	९	०	०	०	०	३५				
	फछ्यौट	११	०	३	०	०	०	०	१४				
	वाकी	१४	१	६	०	०	०	०	२१	१५	६	०	०
६. नुवाकोट जिल्ला अदालत	लगत	२६	२	११	०	०	०	१२	५१				
	फछ्यौट	११	१	३	०	०	०	९	२४				
	वाकी	१५	१	८	०	०	०	३	२७	१५	५	७	०
७. धादिङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	८	२	११	०	०	२	२	२५				
	फछ्यौट	३	०	५	०	०	१	१	१०				
	वाकी	५	२	६	०	०	१	१	१५	६	६	३	०
८. रसुवा जिल्ला अदालत	लगत	०	०	०	०	०	०	०	०				
	फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
	वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९. दोलखा जिल्ला अदालत	लगत	३२	६	९	०	०	१	०	४८				
	फछ्यौट	२०	२	७	०	०	०	०	२९				
	वाकी	१२	४	२	०	०	१	०	१९	१५	२	२	०
जम्मा	लगत	९१६	२२३	५६६	७	८	२९	२४	१७७३				
	फछ्यौट	५२५	१३५	३२९	२	२	११	१५	१०१९				
	वाकी	३९१	८८	२३७	५	६	१८	९	७५४	६३०	१०६	१६	२

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

सि.न. अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भल्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
										१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१. गोरखा जिल्ला अदालत	लगत	१३	०	१३	०	०	०	०	२६				
	फछ्यौट	६	०	९	०	०	०	०	१५				
	वाकी	७	०	४	०	०	०	०	११	९	१	१	०
२. तनहुँ जिल्ला अदालत	लगत	३८	१	११	०	०	०	०	५०				
	फछ्यौट	३२	१	१०	०	०	०	०	४३				
	वाकी	६	०	१	०	०	०	०	७	७	०	०	०
३. लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	४७	१	१३	०	०	३	०	६४				
	फछ्यौट	३९	१	७	०	०	०	०	४७				
	वाकी	८	०	६	०	०	३	०	१७	१७	०	०	०

४.	मनाङ जिल्ला अदालत	लगत	०	०	०	०	०	०	१	१					
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०					०
		बाँकी	०	०	०	०	०	०	१	१					
५.	कास्की जिल्ला अदालत	लगत	६७	१९	४२	०	०	७	०	१३५					
		फछ्यौट	३२	११	२३	०	०	४	०	७०					
		बाँकी	३५	८	१९	०	०	३	०	६५					
६.	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	लगत	४४	२	६	०	२	३	०	५७					
		फछ्यौट	३२	१	३	०	०	०	०	३६					
		बाँकी	१२	१	३	०	२	३	०	२१					
जम्मा	लगत	२०९	२३	८५	०	२	१३	१	३३३						
	फछ्यौट	१४१	१४	५२	०	०	४	०	२११						
	बाँकी	६८	९	३३	०	२	९	१	१२२						

पुनरावेदन अदालत वाग्लुङ्ग मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण				
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका	
१.	पर्वत जिल्ला अदालत	लगत	२८	०	०	०	०	०	०	२८		७	१	०	०
		फछ्यौट	२०	०	०	०	०	०	०	२०					
		बाँकी	८	०	०	०	०	०	०	८					
२.	म्याग्दी जिल्ला अदालत	लगत	२३	१	४	०	०	०	०	२८		४	२	०	०
		फछ्यौट	१८	०	४	०	०	०	०	२२					
		बाँकी	५	१	०	०	०	०	०	६					
३.	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	०	०	०	०	०	०	०	०		०	०	०	०
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०					
		बाँकी	०	०	०	०	०	०	०	०					
४.	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	६४	२	१३	०	०	०	०	७९		२१	४	०	०
		फछ्यौट	४१	२	११	०	०	०	०	५४					
		बाँकी	२३	०	२	०	०	०	०	२५					
जम्मा	लगत	११५	३	१७	०	०	०	०	१३५		३२	७	०	०	
	फछ्यौट	७९	२	१५	०	०	०	०	९६						
	बाँकी	३६	१	२	०	०	०	०	३९						

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण				
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका	
१.	गुल्मी जिल्ला अदालत	लगत	४५	१	१०	०	०	३	०	५९		९	०	०	०
		फछ्यौट	३७	१	९	०	०	३	०	५०					
		बाँकी	८	०	१	०	०	०	०	९					
२.	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	लगत	२४	०	८	०	०	०	०	३२		९	०	०	०
		फछ्यौट	१७	०	६	०	०	०	०	२३					
		बाँकी	७	०	२	०	०	०	०	९					
३.	पाल्पा जिल्ला अदालत	लगत	२२	२	१७	०	०	०	२	४३		११	२	१	०
		फछ्यौट	१५	२	१२	०	०	०	०	२९					
		बाँकी	७	०	५	०	०	०	२	१४					
४.	नवलपरासी जिल्ला अदालत	लगत	१४१	१४	७४	२	११	०	०	२४२		१०२	१९	०	०
		फछ्यौट	७८	२	३८	०	३	०	०	१२१					
		बाँकी	६३	१२	३६	२	८	०	०	१२१					
५.	रूपन्देही जिल्ला अदालत	लगत	१९३	६१	१७०	१	३	२	२९	४५९		१६६	१०	५	०
		फछ्यौट	१३०	३०	९२	१	१	१	२३	२७८					
		बाँकी	६३	३१	७८	०	२	१	६	१८१					
६.	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	लगत	१३३	७६	१५५	०	०	०	४	३६८		१३२	१७	०	०
		फछ्यौट	७६	३०	११३	०	०	०	०	२१९					
		बाँकी	५७	४६	४२	०	०	४	४	१४९					
जम्मा	लगत	५५८	१५४	४३४	३	१४	५	३५	१२०३		४२९	४८	६	०	
	फछ्यौट	३५३	६५	२७०	१	४	४	२३	७२०						
	बाँकी	२०५	८९	१६४	२	१०	१	१२	४८३						

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	वण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाँकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण				
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका	
१.	रुकुम जिल्ला अदालत	लगत	६	१	४	०	०	०	०	११		५	०	०	०
		फछ्यौट	२	१	३	०	०	०	०	६					
		बाँकी	४	०	१	०	०	०	०	५					
२.	रोल्पा जिल्ला अदालत	लगत	२३	०	३	०	०	०	०	२६		१२	०	०	०
		फछ्यौट	१४	०	०	०	०	०	०	१४					
		बाँकी	९	०	३	०	०	०	०	१२					
३.	सल्यान जिल्ला अदालत	लगत	५	०	३	०	०	०	०	८		६	०	०	०
		फछ्यौट	२	०	०	०	०	०	०	२					
		बाँकी	३	०	३	०	०	०	०	६					
४.	दाङ्ग जिल्ला अदालत	लगत	११२	१६	३६	०	०	०	१६	१८०		५९	१२	०	०
		फछ्यौट	५९	१०	२४	०	०	०	१६	१०९					
		बाँकी	५३	६	१२	०	०	०	०	७१					
५.	प्यूठान जिल्ला अदालत	लगत	५५	२	१०	०	०	०	०	६७		८	०	०	०
		फछ्यौट	४८	१	१०	०	०	०	०	५९					
		बाँकी	७	१	०	०	०	०	०	८					

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

	लगत	२०१	१९	५६	०	०	०	१६	२९२				
जम्मा	फछ्यौट	१२५	१२	३७	०	०	०	१६	१९०				
	वाकी	७६	७	१९	०	०	०	०	१०२	९०	१२	०	०

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण				
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका	
१.	दैलेख जिल्ला अदालत	लगत	७	०	६	०	०	०	१	०	१४				
		फछ्यौट	६	०	३	०	०	०	१	०	१०				
		वाकी	१	०	३	०	०	०	०	०	४	४	०	०	०
२.	सुर्खेत जिल्ला अदालत	लगत	१५	८	२०	०	०	०	६	४९					
		फछ्यौट	१२	७	१२	०	०	०	६	३७					
		वाकी	३	१	८	०	०	०	०	१२	१२	०	०	०	
३.	जाजरकोट जिल्ला अदालत	लगत	६	३	२	०	०	०	०	११					
		फछ्यौट	२	३	०	०	०	०	०	५					
		वाकी	४	०	२	०	०	०	०	६	५	१	०	०	
जम्मा	लगत	२८	११	२८	०	०	०	१	६	७४					
	फछ्यौट	२०	१०	१५	०	०	०	१	६	५२					
	वाकी	८	१	१३	०	०	०	०	२२	२१	१	०	०		

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	बाँके जिल्ला अदालत	लगत	२२९	३०	११७	६	४	४	९५	४८५				
		फछ्यौट	११७	१०	६१	५	२	२	२६	२५३				
		वाकी	११२	२०	५६	१	२	२	३९	२३२	१८२	४६	४	०
२.	बाँदा जिल्ला अदालत	लगत	९०	२०	२५	०	०	१	२	१३८				
		फछ्यौट	५४	१६	१७	०	०	१	०	८८				
		वाकी	३६	४	८	०	०	०	२	५०	४७	३	०	०
जम्मा	लगत	३१९	५०	१४२	६	४	५	९७	६२३					
	फछ्यौट	१७९	२६	७८	५	२	३	२६	३४१					
	वाकी	१४८	२४	६४	१	२	२	४१	२८२	२२९	४९	४	०	

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	डोल्पा जिल्ला अदालत	लगत	१	०	२	०	०	०	०	३				
		फछ्यौट	०	०	१	०	०	०	०	१				
		वाकी	१	०	१	०	०	०	०	२	१	०	१	०
२.	जुम्ला जिल्ला अदालत	लगत	२	०	२	०	०	०	०	४				
		फछ्यौट	२	०	२	०	०	०	०	४				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३.	मुगु जिल्ला अदालत	लगत	२	०	१	०	०	०	२	५				
		फछ्यौट	१	०	१	०	०	०	२	४				
		वाकी	१	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०
४.	कालिकोट जिल्ला अदालत	लगत	१६	१	१	०	०	०	०	१८				
		फछ्यौट	७	१	१	०	०	०	०	९				
		वाकी	९	०	०	०	०	०	०	९	९	०	०	०
५.	हुम्ला जिल्ला अदालत	लगत	१	०	०	०	०	०	०	१				
		फछ्यौट	१	०	०	०	०	०	०	१				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	लगत	२२	१	६	०	०	०	२	३१					
	फछ्यौट	११	१	५	०	०	०	२	१९					
	वाकी	११	०	१	०	०	०	०	१२	११	०	१	०	

पुनरावेदन अदालत विषाख मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश खुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	वाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	बझाङ जिल्ला अदालत	लगत	५	०	७	०	०	०	०	१२				
		फछ्यौट	४	०	४	०	०	०	०	८				
		वाकी	१	०	३	०	०	०	०	४	४	०	०	०
२.	डोटी जिल्ला अदालत	लगत	२	०	३	०	०	०	०	५				
		फछ्यौट	२	०	२	०	०	०	०	४				
		वाकी	०	०	१	०	०	०	०	१	१	०	०	०
३.	वाजुरा जिल्ला अदालत	लगत	१	०	०	०	०	०	०	१				
		फछ्यौट	१	०	०	०	०	०	०	१				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४.	अछाम जिल्ला अदालत	लगत	८	०	०	०	०	०	०	८				
		फछ्यौट	७	०	०	०	०	०	०	७				
		वाकी	१	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०
५.	कैलाली जिल्ला अदालत	लगत	३०	१२	१४	०	०	०	१	५७				
		फछ्यौट	१७	४	९	०	०	०	१	३१				
		वाकी	१३	८	५	०	०	०	०	२६	२४	२	०	०
	लगत	४६	१२	२४	०	०	०	१	८३					

जम्मा	फछ्यौट	३१	४	१५	०	०	०	१	५१				
	वाकी	१५	८	९	०	०	०	०	३२	३०	२	०	०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विषय	विगो भराउने	चलन चलाउने	बण्डा छुट्याउने	निकाश सुलाउने	घर भत्काउने	मानाचामल भराउने	अन्य	जम्मा	बाकी निवेदनहरूको सालवसाली विवरण			
											१वर्षभित्रका	२वर्षभित्रका	३वर्षभित्रका	४वर्षभित्रका
१.	दाङ्गुला जिल्ला अदालत	लगत	४	१	३	०	०	०	०	८				
		फछ्यौट	२	१	२	०	०	०	०	५				
		वाकी	२	०	१	०	०	०	०	३	२	१	०	०
२.	वेतडी जिल्ला अदालत	लगत	५	२	३	०	०	०	१	११				
		फछ्यौट	३	१	२	०	०	०	१	७				
		वाकी	२	१	१	०	०	०	०	४	२	२	०	०
३.	डडेलधुरा जिल्ला अदालत	लगत	०	०	०	०	०	०	०	०				
		फछ्यौट	०	०	०	०	०	०	०	०				
		वाकी	०	०	०	०	०	०	०	०	०			
४.	कन्चनपुर जिल्ला अदालत	लगत	२२	१३	४४	२	३	७	२०	१११				
		फछ्यौट	१३	८	२५	१	२	३	१९	७१				
		वाकी	९	५	१९	१	१	४	१	४०	३७	३	०	०
जम्मा	लगत	३१	१६	५०	२	३	७	२१	१३०					
	फछ्यौट	१८	१०	२९	१	२	३	२०	८६					
	वाकी	१३	६	२१	१	१	४	१	४०	४१	६	०	०	
कूल जम्मा	लगत	७४	१६१	२६७	४४	९०	८८	२४९	१२२९					
	फछ्यौट	३८	७५	१४६	२७	४१	४१	१७७	६३७	४५५	१०९९	२४३	१४	
	वाकी	३६	२०	१२०	१७	४९	४७	७२	५९९	४५५	१०९९	२४३	१४	

परिशिष्ट ६५

जिल्ला अदालतहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.न.	अदालतको नाम	विनियोजन		निकाशा		खर्च		कौफियत
		चालु	पुजिगत	चालु	पुजिगत	चालु	पुजिगत	
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	६४४३५००१००	१००००००१००	५९१५३९१००	८३२८७३३८७	५९१५३९१००	८३२८७३३८७	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	५७१७३००१००	१०००००१००	५०५७०४७५१	१०००००१००	५०५७०४७५१	१०००००१००	
३	इलाम जिल्ला अदालत	५६२६९१३००	०१००	५४६६८३०५	०१००	५४६६८३०५	०१००	
४	भापा जिल्ला अदालत	११६०३९३०१०८	७३४०००१००	११६०३९३०१०८	७३४०००१००	११६०३९३०१०८	७३४०००१००	
जम्मा		२९३९६६३०८	१०८३४००१००	२८०४३८७९६४	२१४३८०५१६	२८०४३८७९६४	२१४३८०५१६	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	५२२२८१७३६५	२६२०००१००	५२२८१७३६५	२६२०००१००	५२२८१७३६५	२६२०००१००	
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	५११८५००१००	५०००००१००	४७३५४६८५	१७९३३३००	४७३५४६८५	१७९३३३००	
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	६८१५८००१००	२६५०००१००	६५१८७८१७	२१०४९९९१००	६५१८७८१७	२१०४९९९१००	
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	५८९२०००१००	१८३३३००००	४९०८७९१४९	१८३३०००१००	४९०८७९१४९	१८३३०००१००	
जम्मा		२३०५४४७३६५	५५४५३३०००	२०५९१२०८१७	२७२९८४१००	२०५९१२०८१७	२७२९८४१००	

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	१७२९८३८२८२	२४६४०००१००	१३६६१४५१९०	२४०००६१९०	१३६६१४५१९०	२४०००६१९०	
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	१३६८५२५०१००	११००००१००	१२९९११३८२७	१०६००१००	१२९९११३८२७	१०६००१००	
जम्मा		३०९०३६३३८२	२४७४०००१००	२६६५२६८४१७	२४०००६१९०	२६६५२६८४१७	२४०००६१९०	

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	१८६५४४००१००	७७२०००१००	१७६५६८८५६	७७२०००१००	१७६५६८८५६	७७२०००१००	
२	सिराहा जिल्ला अदालत	१४८९९३००१००	०१००	१२१५३२४५५२	०१००	१२१५३२४५५२	०१००	
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	६९१७९००१००	०१००	५४८६९०३४९	०१००	५४८६९०३४९	०१००	
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	७२४२०००१००	२१५०००१००	७०१८०६३२७	२१४९६७१३	७०१८०६३२७	२१४९६७१३	
५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	५९६१५००१००	१६५००००१००	५०३६७४२८०	१६५०००००१००	५०३६७४२८०	१६५०००००१००	
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	४४५५५००१००	०१००	३६७०२०१८०	०१००	३६७०२०१८०	०१००	
जम्मा		५८०९२८००१००	२४४३५००१००	५१०३०८४५१४४	२४४३६९६७१३	५१०३०८४५१४४	२४४३६९६७१३	

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	१३९२७५९०१४०	१११०००१००	१३९२७५९०१४०	१११०००१००	१३९२७५९०१४०	१११०००१००	
२	सलाही जिल्ला अदालत	१२०३२६९८१९०	१५०००००१००	१२०३२६९८१९०	१११३२२२४८०	१२०३२६९८१९०	१११३२२२४८०	
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	४३४८४००१००	०१००	४२८८४५६३३	०१००	४२८८४५६३३	०१००	
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	१३१४६११७१७	०१००	१०५४४०७३४७	०१००	१०५४४०७३४७	०१००	
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	५३९१७९४१५०	१०२७२००१००	५३९१७९४१५०	१०१४०६७००३	५३९१७९४१५०	१०१४०६७००३	
जम्मा		४८३१४६००१००	२५३६२०००१००	४५६५२६९३३८०	२१३६८९१३८३	४५६५२६९३३८०	२१३६८९१३८३	

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	७४४७४२०३०	०१००	६६३९५२२१४	०१००	६६३९५२२१४	०१००	
२	चितवन जिल्ला अदालत	८९२१५००१००	५६६०००१००	८०७९१५०१०८	५६६०००१००	८०७९१५०१०८	५६६०००१००	
३	पर्सा जिल्ला अदालत	१३६३२८११९०	९८७०००१००	१३६३२८११३६	९८५०००१००	१३६३२८११३६	९८५०००१००	
४	वाराणसी जिल्ला अदालत	१३४३६७१७६७	३२३०००१००	१२२२०९९५६८	३२३०००१००	१२२२०९९५६८	३२३०००१००	
५	रौतहट जिल्ला अदालत	१३००३८३००	५१०००१००	१२६२४७७१२६	५१०००१००	१२६२४७७१२६	५१०००१००	
जम्मा		५६४४२२९०१००	१९२७०००१००	५३९६६६३३२	१९२५०००१००	५३९६६६३३२	१९२५०००१००	

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१ काठमाडौं जिल्ला अदालत	४५६०७६५१००	८००७४०००१००	४१०८५१८२८५	६२३१५३६९१०३	४१०८५१८२८५	६२३१५३६९१०३
२ भक्तपुर जिल्ला अदालत	१२७५४४००१००	०१००	१०५३७९५२८४		१०५३७९५२८४	०१००
३ ललितपुर जिल्ला अदालत	११२८८९८८०	४३९२००१००	१०६०३६९७५२	४३३६९०९१५७	१०६०३६९७५२	४३३६९०९१५७
४ काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	८७३७०००१००	०१००	७८३१०२३२७	०१००	७८३१०२३२७	०१००
५ सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	४८७४४००१००	१४९०००१००	४३३२०६९१२६	१४९०००१००	४३३२०६९१२६	१४९०००१००
६ दोलखा जिल्ला अदालत	७८८३०००१००	०१००	६१२९१४९१८०	०१००	६१२९१४९१८०	०१००
७ तुवाकोट जिल्ला अदालत	४७००३८९४०	०१००	४७००३८९४०	०१००	४७००३८९४०	०१००
८ रसुवा जिल्ला अदालत	३५४५२००१००	०१००	२८७४८८८५	०१००	२८७४८८८५	०१००
९ धादिङ्ग जिल्ला अदालत	४८८८२००१००	०१००	४६७६०७६१४	४८४०९७८६	४६७६०७६१४	४८४०९७८६
जम्मा	९३१०१४६४२०	८०६६२००१००	९२७७४४२१७५	६७२८४५६०१४६	९२७७४४२१७५	६७२८४५६०१४६

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१ कास्की जिल्ला अदालत	९२८५७७२००	५०००००१००	८८८४०४३२०	५०००००१००	८८८४०४३२०	५०००००१००
२ स्याङ्जा जिल्ला अदालत	६७९९५००१००	९९०००१००	६२८९२७१७२	९९०००१००	६२८९२७१७२	९९०००१००
३ तनहुँ जिल्ला अदालत	६८९७३५१००	१०८०००१००	५२५९६९३३३७	१०७३६७७०	५२५९६९३३३७	१०७३६७७०
४ गोरखा जिल्ला अदालत	४३९२९००१००	०१००	४४०६०६३६०	०१००	४४०६०६३६०	०१००
५ लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	४७००३८९४०	८००००१००	४६६९३५८०५	८००००१००	४६६९३५८०५	८००००१००
६ मनाङ्ग जिल्ला अदालत	४८०८२००१००	१४९०००१००	३५२६४८४९१	१४९०००१००	३५२६४८४९१	१४९०००१००
जम्मा	३६८८३५९०१००	५४२८००१००	३३०९८९१४४५	५४२८३६७७०	३३०९८९१४४५	५४२८३६७७०

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१ बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	६४१६१७५१००	२८२०००१००	५९७५४२५६०	२८२०००१००	५९७५४२५६०	२८२०००१००
२ पर्वत जिल्ला अदालत	५७७५४५१४८	१००००००१००	५३६२६७८८०	१००००००१००	५३६२६७८८०	१००००००१००
३ म्याग्दी जिल्ला अदालत	४४६९०९२००	०१००	४११७६९८३५	०१००	४११७६९८३५	०१००
४ मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	४६६५२२४००	३५०००१००	३३६८७३२९	३५०००१००	३३६८७३२९	३५०००१००
जम्मा	२१२४६९५६४८	१०३१७०००१००	१८८२०८२९१६	१०३१७०००१००	१८८२०८२९१६	१०३१७०००१००

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१ गुल्मी जिल्ला अदालत	५१६५११५१००	०१००	५०७४७४१४०	०१००	५०७४७४१४०	०१००
२ अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	५००२९८१३९	०१००	५००२९८१३९	०१००	५००२९८१३९	०१००
३ पाल्पा जिल्ला अदालत	६५८९२६७००	०१००	४९१०३३२१७	०१००	४९१०३३२१७	०१००
४ नवलपरासी जिल्ला अदालत	१२५३२४८०१००	५००९०००१००	१०७०९२९३८५	५००९०००१००	१०७०९२९३८५	५००९०००१००
५ रुपन्देही जिल्ला अदालत	१४८०४९४४२०	३४३०००१००	१४८०४९४४२०	३४३०००१००	१४८०४९४४२०	३४३०००१००
६ कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	१०१७३२४९६२	३५४९०३१००	१०१७३२४९६२	३५४९०३१००	१०१७३२४९६२	३५४९०३१००
जम्मा	५४२६६४३२९	५७७८९०३१००	५०६७३६३५६३	५७७८९०३१००	५०६७३६३५६३	५७७८९०३१००

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१ रुकुम जिल्ला अदालत	५१५७३२६२९	१५००००१००	५१५७३२६२९	१५००००१००	५१५७३२६२९	१५००००१००
२ रोल्पा जिल्ला अदालत	४६९५०६२००	२०५५०००१००	४६९५०६२००	२०५५०००१००	४६९५०६२००	२०५५०००१००
३ सल्यान जिल्ला अदालत	४१६२४६५४९	०१००	४१६२४६५४९	०१००	४१६२४६५४९	०१००
४ प्युठान जिल्ला अदालत	३९७२४००१००	७५४००००१००	३९७२४००१००	७५४००००१००	३९७२४००१००	७५४००००१००
५ दाङ जिल्ला अदालत	८८३६७००१००	६०००००१००	८९५४२९१८७	६०००००१००	८९५४२९१८७	६०००००१००
जम्मा	२६७४६४२३३३७	१०३४५०००१००	२६०२२६५३६७	१०३४५०००१००	२६०२२६५३६७	१०३४५०००१००

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१ बाँके जिल्ला अदालत	१५३३५००१००	१०४३०००१००	१०२९७६७०४६	१०४३०००१००	१०२९७६७०४६	१०४३०००१००
२ बर्दिया जिल्ला अदालत	७४०३०००१००	८३२०००१००	६८८३६२९१८	७३५५३६९४	६८८३६२९१८	७३५५३६९४
जम्मा	२२७६८००१००	१८७५०००१००	१७८९३२९६४	१७८९३२९६४	१७८९३२९६४	१७८९३२९६४

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१ सुर्खेत जिल्ला अदालत	५९०६७५३४०	२५००००१००	५९०६७५३४०	२५००००१००	५९०६७५३४०	२५००००१००
२ जाजरकोट जिल्ला अदालत	४६५९०००१००	०१००	३९६९७५५६०	०१००	३९६९७५५६०	०१००
३ दैलेख जिल्ला अदालत	५३८९५००१००	२००२५०००१००	४५४७९४६९४	२९१५५००१९४	४५४७९४६९४	२९१५५००१९४
जम्मा	१५९५२५३४०	२००५००००१००	१४४९४४०५९४	२५७७६८६२५	१४४९४४०५९४	२५७७६८६२५

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१ जुम्ला जिल्ला अदालत	६९४०४४५६६	०१००	६८७२४४५६६	०१००	६८७२४४५६६	०१००
२ मुगु जिल्ला अदालत	४५१२९२८१०	०१००	४५१२९२८१०	०१००	४५१२९२८१०	०१००
३ कालिकोट जिल्ला अदालत	३९९९५००१००	०१००	३९०९५६७८५	०१००	३९०९५६७८५	०१००
४ हुम्ला जिल्ला अदालत	४१४५४२४१००	३९३०००१००	३२३५००४१००	३९२०७३१००	३२३५००४१००	३९२०७३१००
५ डोल्पा जिल्ला अदालत	४२४६२००१००	०१००	३९४००७६०	०१००	३९४००७६०	०१००
जम्मा	२३८४४४९७६	३९३०००१००	२२७४२०८२९	३९२०७३१००	२२७४२०८२९	३९२०७३१००

पुनरावेदन अदालत रिपायल मातहत

१ बझाङ्ग जिल्ला अदालत	६८०९८४९३०	०१००	६७७४२९१८०	०१००	६७७४२९१८०	०१००
२ डोटी जिल्ला अदालत	५०६९००१८३	५००००००१००	५०६९००१८३	५००००००१००	५०६९००१८३	५००००००१००
३ बाजुरा जिल्ला अदालत	४३३५५००१००	१६५००००१००	४०४९९७५१९	१६५००००१००	४०४९९७५१९	१६५००००१००
४ अछाम जिल्ला अदालत	४६५२३३४१००	०१००	३९७८६७०२५	०१००	३९७८६७०२५	०१००
५ कैलाली जिल्ला अदालत	५६२८५६३३७३	११००००१००	५६२६६९७३९	१०९६९१००	५६२६६९७३९	१०९६९१००
जम्मा	२६३८७२४८८६	६६६९०००१००	२५५००२६२३७	६६६०९६९१००	२५५००२६२३७	६६६०९६९१००

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	वाल्मीकि जिल्ला अदालत	४९७४५००१००	१०१५०००१००	४५९१५१५१२८	१०१४९९८२२५	४५९१५१५१२८	१०१४९९८२२५
२	बैतडी जिल्ला अदालत	४७३३३३३३३३३	०१००	४७३३३३३३३३३	०१००	४७३३३३३३३३३	०१००
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	४५३९०००१०००	०१००	४५३९०००१०००	०१००	४५३९०००१०००	०१००
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	५६६५७२२४१५	१११५०००१००	५६६५७२२४१५	१११५०००१००	५६६५७२२४१५	१११५०००१००
	जम्मा	१९८९६०८३३३३३३३	२२१०००१००	१८९९९६०८३३३३३३	२२०९७०५१२५	१८९९९६०८३३३३३३	२२०९७०५१२५
	कूल जम्मा	५८७२७४३३९९१	२१४३९८६३३३३०	५४४८८१५७८८८	१७३३०३६८४३३	५४४८८१५७८८८	१७३३०३६८४३३

परिशिष्ट ६६
जिल्ला अदालतहरूको धरौटी विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	धरौटी			यस आर्थिक वर्षमा			कैफियत
		गत आ.व. सम्मको	यो आ.व. मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरौटी	जफत भएको धरौटी	बाँकी जम्मा	
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	६६४६९११७	१५३३३०००७	२९१५९९९१५०	१०३३१४८९४	०	१९६२८५०१५६	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	३३८६१४३४	४२८९९०४३	७६७६०४७७	२७५७७७४६	२०९९६७७७	२८१८५९१३४	
३	इलाम जिल्ला अदालत	७६२१५६१००	५४३२९५१००	९१५४५१००	३०५०१००	०१००	९१२४०१००	
४	भद्रापा जिल्ला अदालत	१०६९५५०६१००	५८२६८२९७७	१६४२३३३३३६६	५४५३३३३३३३६	१७७३३३३३३३३	९२१५१६१००	
	जम्मा	१९७९६२७७२३	६४०९९१५१२३	१८९९९९९९९९९९९	४४३३३३३३३३३	१९८३३३३३३३३	१०४३३३३३३३३३३	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	४५७५९८३३	४५१११५०९	९३०८७३३३३३	३७०७४१९२	८१८६४०	९२९७८५१५
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	१०२९८६६६	२४८१८६६६	३४९१७३३३	२८७३३३६६	५९८१३३३	२६२६२६३३३
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	१३३४३३३३३	१६८४५०१००	३०१८३३३३३	१९५०१०१००	०१००	२८२३३३३३३
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	३२६९६६७७	२३७०२०२५	५६३३३३३३३	३५५१०१००	०१००	५२८४७७७
	जम्मा	१४२०९८५१५४	११०४७७९९९	२४३३३३३३३३३	४५४४८५१५७	६७९९९१	२००३३३३३३३३३

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	१९०७२६४१४२	७८३७३४५३३	२६९०९९८६६६	१०९४९२०१०७	५१६४१८५	१५४४४३६७८७
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	२०२९८९३३३	६३५४६५३३३	१९३७७७७४५५९	३९७७८३३३३	९११४०२०५	६४८९४८५३३
	जम्मा	२४०९१६२२३३३	१४१९९९९८३३३	४६२८७७७७७७७	१४९२६४८३३३३	१४२७८०१७६	२१९३३३३३३३३३

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	५०२६०६६१०२	३९१४८२१२९	८९४०८८७३३	२५०६४२८१०६	५३३९६१०४	६३८०८४३३३
२	सिराहा जिल्ला अदालत	४७२६९०५५४	१८९३०३३३३३३	२८५७७७७४१५	१४०९१४२६८२	४९६५७७७७	८४२९२९१०६
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	५६९४८०१५६	४५६०९६४४	१०९७४७७००	०१००	०१००	१०९७४७७००
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	१०८७७००१७२	९२३५९५४३३	२३२२७७७७१०२	१९३९९०५३३३	२२६४९८२	१९६९००७७७
५	खोटाङ जिल्ला अदालत	३२९९९६६२२	५१९२९०१००	८४२९६८२२	६९३००१००	१०००१००	७७७६८२२२
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	३३२३३३३३	१६९८८२१०७	५५२३३३३३३३	४४४००१००	०१००	५०५७७३३३३३
	जम्मा	१२९९४४२०६३३	२४४९८५१५३३३	३६५३३३३३३३३३३	१७७७७७७७७७७	४९३३३३३३३३	१८२७७३३३३३३३३

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	८१५६७७७५५	१६०५४९९५१०८	२४२११७७३३३३	१५१३९९२८१०२	४९३३३३३३३	८६६६३३३३३३
२	सर्लाही जिल्ला अदालत	१०२९९१५३३३	९४७५५६३३३३	२४००४०८६६४	१३३३६०३३३३३	५९६२४९५९	१९१४२७९८६६
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	७७३२८९१०	४८९३५५९९	१२३४६३३३३३	२०६५४९१७५	६३४६७७७७	९६४६९८६६
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	४८९८२३३३३	१५९५९८३३३३३	२०४३३३३३३३	१३३३३३३३३३	२०६३३३३३३३	७७७४३३३३३३
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	१२३३३३३३३	१९००८८१०७	४५५२३३३३३३	४७५९३३३३३	६९७७७७७	१०७७७७७७७
	जम्मा	२५३३३३३३३३	४८३०४९९९९९९	७६६३३३३३३३३३३३३	४२५६९७७७७७७	१२६९३३३३३३३३	२९८०५६९९९९

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	४२६३३३३३३	७९८६९३३३३	१९४४९३३३३३३	५०२५४६१०५	४८०३३३३३३	५२६६४६४४०
२	चितवन जिल्ला अदालत	३६२६६६६६६६	१०३३३३३३३३३३	१३३३३३३३३३३	६६३३३३३३३३	८७३३३३३३३	६४३३३३३३३३३३
३	पर्सा जिल्ला अदालत	६६४८६६६६६६	१०४०२२६०९२	१९०४०८०१४४	८२३३३३३३३३	१६५६६६६६६	१०६४७७७७७७७७
४	वाराणसी जिल्ला अदालत	६९१०८९१४९	९२७३३३३३३३	१५२६६६६६६६	६९६६६६६६६६	१६४८५९१३३	१६४८५९१३३
५	रौतहट जिल्ला अदालत	१०६६६५१०५	३६३३३३३३३३	५३३३३३३३३३३३	३३३३३३३३३३३३	१०९००८६६	१०६६६६६६६६
	जम्मा	२४३३३३३३३३३	४०८२४९९९९९९	६५९७७७७७७७७७	३९०७७७७७७७७७	१७७७७७७७७७७	३२३३३३३३३३३३३

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाडौं जिल्ला अदालत	१६६३३३३३३३	१४८०४०५९०३०	३९४७४९१२६६	९५६०४७७७७७	२५८४९१२६६	१९३३३३३३३३३३
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३२००६४५६५	९९३३३३३३३३	१२३३३३३३३३३३	३६३३३३३३३३३	२०४७०६६६	८४९५४५२९०
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	१२२७०४८४१००	७९४८०३३३३३	३३३३३३३३३३३३३	१३३३३३३३३३३३३	१३३३३३३३३३३३३	६८४९७८४७७७
४	कभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत	११२९९४९१००	३९९०००१००	१५२६६६६६६६	१६०००१००	१०००१००	१५१९९४९१००
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	३०३९१०५४२	९२४७९१३३	३९६३३३३३३३३	५४८०७७७७७	१८००७७७७	३३३३३३३३३३
६	दोलखा जिल्ला अदालत	१४४८४९७३३	३९९१०९१००	१८४७६६६६६६	८३३३३३३३३३	३२०६६६६	९७७७७७७७७
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	४८५४९१००	३२३३३३३३३३	८०५०१००	२०००१००	०१००	८०५०१००
८	रसुवा जिल्ला अदालत	२१४२८५१००	९०७९०१००	३०९०७७१००	९८५४१००	०१००	२१०३३३३३३३
९	धौदिङ्ग जिल्ला अदालत	२९४१६५०६४	३६६६६६६६६	३३३३३३३३३३३३	२८६४०५०६४	२४७७७७७७७	३०६४९३३३३३
	जम्मा	१९९०४९४७२३३	२३९११६६६६६६६	४२९६६६६६६६६६६	१९४७७७७७७७७७७	२७३३३३३३३३३३३	२८००६९४५३२९

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	१४८०८३०९५५	५००८८२१००	१५३०९९९५५	२३३२४८१००	१०३७४८१००	१४९७७७७७७७७७
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१०४०८२५१००	५६०८३३६९	१६०१२६०६९	६६९०४१००	१९२०००१००	१४२३३३३३३३३
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	१७०८५४३३३	१७८४०७५१०	३४९९९९९९९९	७३३३३३३३३३३	४०९०००१००	२३३३३३३३३३३
४	गोरखा जिल्ला अदालत	५६४७७३३३३३	४०३७०४५१०	९६६४४८५१०	१२९४६९१००	०१००	८३३३३३३३३३३
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	१९०९०४०३९०	१९०९५५९५५	१९९९९९५५५	४३३३३३३३३	१३३३३३३३३३३	१९५४७७७७७७७
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	४००००१००	५००००१००	९००००१००	२००००१००	०१००	७००००१००
	जम्मा	२९१७७७७७७७७७	४४००६४९६६	३३३३३३३३३३३३३३	१६९१०४७७७७७७	७७७७७७७७७७७	३१२०३३३३३३३३३

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	७८७८०५६१	७७०८४२७००	८४९६२३२६१	८६५५३६१००	८८३५१००	७६२१८५९६१
२	पर्वत जिल्ला अदालत	७९३४२६१७८	७४८२५१९२	१५४१६७८१७०	११७५७३०	४८४७०१६६	१४८१४५०१७४
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	७८०९१६८	१११६९६२४	१८३४२५१२	३६०४६२४	०१००	१४७३७९६८
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१२२८८०१०	२११२५१००	१४४००५१०८	९१२५१००	४२०००१००	९२८८०१०८
	जम्मा	१७७५९२२१५	८५८९४२०१६	१०३६५३४२३१	९२२४६६५४	९९३०५६६	९३४५७०११

पुनरावेदन अदालत बुटवल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	२३०७४८१२	७०१३५४२५	९३२९०३१७	१३३८४४१००	४६९४४१००	७५१३११७
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	२४१६९१४९	१८६२६४१००	४२७८७५४९	१३५९८६४९	७०२५१००	२८४८६४१००
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	९९७९६६४४०	९२९८७९५९	१९२७८४५१९९	६९९५०७४८	३७३४८६५	११९०९८९१६६
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	३०२८०९१५३	२३८५२५४४	५४९३२८७००	२१६९९१७३	४६२९१७३	५३४५३४५४
५	स्यन्देही जिल्ला अदालत	८९६६३७५१२४	८८४७७१०६३	१७०१४९१६१८	३८५२९४५७५	१२६८६४३७३	११८९२५३६३५
६	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	५६५८५५०४४	३९६७०७९१०८	८२२६२९१५२	१८८७५२५१२९	१५४१४३१५	६७८३९६९१०८
	जम्मा	१८३२३२६३९४	१६२९७६०३१०२	३४५४०८६६९६	६७३९५०८६६	१५६०३४६३०	२६२४९०९२१००

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	२०११००१००	२५९०५०१००	४५२९५०१००	११४०००१००	०१००	३३८१५०१००
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	२३४८६०१२६	१६५७२०१००	४००५८०१२६	६८३६९१००	०१००	३९२९११२६
३	सल्यान जिल्ला अदालत	२४४३३३१९९	२७९९३०३९९	५२३४६३१५८	६३९९०१६९	०१००	४६०२७२६९
४	प्युठान जिल्ला अदालत	५०४९९३१३३	६९८९०३४६	१२०३८९६९९	२०३९७५३९९	४०९७१८	९९६५४४५०
५	दाङ जिल्ला अदालत	२४२३८३९१९०	३८६३४८३३८	६३०७३२१२८	१८०९७५८९४	४९७३५५०	४४५५८३५८४
	जम्मा	३६०९०४६८८	५२७८२८६२३	८८८७३३३१९१	२२७७९१४१४	५३८२४६८	६५६२९९४२९

पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१३४१०४७२४३	७८०३२९२१०	२९२९७६४६३	४८८०६४७४८	५४४२०९१५५	१५७८८९१५६०
२	बर्दिया जिल्ला अदालत	२३६६००५७६	१०९६६८६१०४	३४६२६९११८०	६०९३४३६९	३४८८७३७६	२५०४४७४३५
	जम्मा	१५७७६४७८२९	८९९९७८१४	२४६७६४५६४३	५४८९९९११७	८९३०७५३९	१८२९३३८९१५

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	२७८४७२२३८	१९२८८६३२०	४७३३५५१८	१३६८५४३७०	४०००१००	३३४९०४१८८
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१८९८४५१५	३२०००१००	२२९८४५१५	५५९२८१५	०१००	१६६७३४७०
३	दैलेख जिल्ला अदालत	७४९७८७५९	४९४२९१२९	१९६३९९८८०	४५५०९४०	३०९९४८२	१०८८२९४८८
	जम्मा	३७२४३५१९२	२३७५०७४१९	६०९९४२९५३	१४६९९८१८५	३४९९४८२	४५९६०५१८८

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	२६९९३६१०७	८९९२५१००	३५९०६९१०७	९९२५१००	०१००	३४९९३६१०७
२	सुगु जिल्ला अदालत	२२३५०८१००	१०७२५०८५१००	१०९४८५९३१००	२०००००१००	०१००	१०७४८५९३१००
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	१२८०९११००	८९५००१००	२०९५९११००	२०००१००	२०००१००	२०५५९११००
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	२६६९०१००	१८९००१००	४५५९०१००	१९५००१००	०१००	२६०९०१००
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	२२९७९३१००	७०४०१००	२२८८३३१००	२४५००१००	५००१००	२०३८३३१००
	जम्मा	८६९९३६१०७	१०९२९६५०१००	१९९७३६८८०७	२५५९२५१००	२५००१००	१९५२५९६३१०७

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ जिल्ला अदालत	३६३५७९३३	२०००००१००	५६३५७९३३	३०००१००	४०००१००	५५६५७९३३
२	डोटी जिल्ला अदालत	१९५०००१००	२२७६२२४१००	२४७२२४१००	४३५००१००	१२०००१००	२४९५७२४१००
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	४२९३४१००	२७८६२५१००	३२९५५१००	०१००	०१००	३२९५५१००
४	अछाम जिल्ला अदालत	२२३८७८५६	१०९९२०१००	३३३७९८५६	०१००	३२८००१००	३०९९८५६
५	कैलाली जिल्ला अदालत	२८९९३६८१	२५५५६७०५५	५४५५०३९३६	८७०२०२४५	९९४३००१००	४४९३४०५९९
	जम्मा	३७२४७६०१०७	५४२०४३९५५	९९४५००१२५	९९६७०२४५	१४०२३१००	८०८८२६७८०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	२०९७३१०२	२२४६७६१००	४२६३६९१०२	५२२६९१६६	३४२५०१००	३३९८६९१६६
२	वैतडी जिल्ला अदालत	५९३२२६५९	१३५४००१००	७२६२६५९	७८७५१००	६२५१००	७२०९२६५९
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	४०३०४०१००	२२५३९१००	६२८३५०१००	४९४५०१००	३५५०१००	५८३३५०१००
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	४८८७९६५८	१६०९७८३७५	६४६६९८०३३	२८०७५०१००	९०९९७०५	६९२६०३२३८
	जम्मा	६०८५१७६९९	२९९५९६९१७५	८२०३४५१९४	३८२३४५७६	१२८६२२१०५	७७६९३६६९९
	कूल जम्मा	३७३९३६९६३८	४३०६६८९७८५९	८०३८०५९४०४२	२४७३०६६०१७३	३८०५८२४४५९	५९४४३६२३७९८

परिशिष्ट ६७

जिल्ला अदालतहरूको राजश्व विवरण

पुनरावेदन अदालत इलाम मातहत

सि.नं.	अदालतको नाम	दण्ड जरिवानाबाट	कोर्ट फी बाट	अन्य बाट	जम्मा	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	९३७८२२	११४६०२४४	२४७५२६२९	३५५९०६१५	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	१४५९४९६९	१९९३७७५२	१३३६६९१५	४७९९९७९६	
३	इलाम जिल्ला अदालत	६२३७२०४	१५५५५३३६	२७८४२३३	४९४७६७७५	
४	फाँपा जिल्ला अदालत	१९८५०७५१९	८९९८२७७४	७५६५५३३३	३६००५५८५६	
	जम्मा	२२०२७७५४६	१३६९३६९१०६	१३७३८९३९२	४९४६०३०५४	

पुनरावेदन अदालत धनकुटा मातहत

१	संखुवासभा जिल्ला अदालत	१७५३१५०	१६६५७४१७९	११८१४३१७८	३०२२४०१०७
२	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	२८२७८३६	१५७५८६१९१	११०८९३१३३	२९६७५८१५०
३	धनकुटा जिल्ला अदालत	९९८०१००	१३७८९६८३	११२८९१३५	२६०७६८१८
४	भोजपुर जिल्ला अदालत	३०१४८२८	५५१७७३३०	७८६७७००	१६४००२१८
	जम्मा	८५९३८१४	५१७२३५१८३	४२०६०५३६	१०२३७७९३३

पुनरावेदन अदालत विराटनगर मातहत

१	मोरङ जिल्ला अदालत	२०४०४२५१४६	१६१२४९५१७५	१६४००१००	३६६९३२१२१
२	सुनसरी जिल्ला अदालत	११२११७८१७५	२०२०६८५१७०	१६०४०५९१८६	४७४५९२४३१
	जम्मा	३१६१६०४२१	३६३३१८१४४५	१६२०४५९१८६	८४४१९४५१२

पुनरावेदन अदालत राजविराज मातहत

१	सप्तरी जिल्ला अदालत	१७८५८०१७२	२५८२३३४३३९	२५८७९५८४३	५३४८८७३५४
२	सिराहा जिल्ला अदालत	१४८२७७०३	३४४४४६०१०८	४०४६६०५१८	७६३९३४२२९
३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	६४०१७०१	१८५९०६१७५	७५७४०१२	३२५६६३८८
४	उदयपुर जिल्ला अदालत	१२९९०४१२	५६२७४०१८३	२७३३७७१९	९६९२२२१२
५	खोटाङ जिल्ला अदालत	९५३७६५	३५९३१८३	१५१०१८८०	१९६४८८२८
६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	८०१०१००	५३८२६१०८	३७४४०१९९	९९२७२७३
	जम्मा	५३७५२६५३	६८६१९९९१४	७१७६३९१९	१४५७८८६६३८

पुनरावेदन अदालत जनकपुर मातहत

१	धनुषा जिल्ला अदालत	४८१३०१५३	५६२७००४३८	३६०८११२२५	९७६४१८१६
२	सर्लाही जिल्ला अदालत	२८४८५१	२७३३६०८५६	२२४४६०११९१	४९८१०५८१७
३	रामेछाप जिल्ला अदालत	७४७४८२६	१०३४२५७५	१४१७४७५०	३१९९२१५१
४	महोत्तरी जिल्ला अदालत	९५१९१५०	३५५८३६३५७	३३८३०९७३९	७०३६६५३४६
५	सिन्धुली जिल्ला अदालत	९३०२१५४	३५४८२१७९	११७०४५१९०	२४५५५०२३
	जम्मा	७४७११३३	१२०५७८८५१०५	९४९४६०४१५	२२२९६०१३३

पुनरावेदन अदालत हेटौडा मातहत

१	मकवानपुर जिल्ला अदालत	८३४१५९३०	५७९९०८५१	४९८६९६०२	१९०९६८३८३
२	चितवन जिल्ला अदालत	१०६८१३२१७३	१७६४०१५३४	१३७८७८१९३	४२१०८६७००
३	पर्सा जिल्ला अदालत	७५९०१४५५	३८८०७५७४	२३७२८०३२२	७०१२५७३१
४	वाराणसी जिल्ला अदालत	१६५२९५४८	२९७०३०८८	१६४९५२६३९	४७८४८५३१५
५	रौतहट जिल्ला अदालत	५९७३३३३	२१९७२३५४१	२७२८३१८३५	४९८५२६७०९
	जम्मा	२८८६३१५३९	११३८८९४७६८	८६२७९८३३९	२२९०३२४६३८

पुनरावेदन अदालत पाटन मातहत

१	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२६१४०१६५१८७	२३२५२४९१४२	१४६७८२६४१००	६४०७६६७१२९
२	भक्तपुर जिल्ला अदालत	६२६११६३०	२७०५०६८१६	१५७२२०३३१०	४९०३४८७७६
३	ललितपुर जिल्ला अदालत	१५५८७८६०७	३२८९३६५१८७	२०९१५०५१००	६९३९६७६९४
४	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	११४६७३३८	५३४५६७६४	३७७६३१५६	१०२६८७५१८
५	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	२९३३५१०३	१७६६५१७२	६७६९१०३	५३७६५५७८
६	दोलखा जिल्ला अदालत	१४२३६७००	१९७५८६६	१२५२१६३९	४६५१४२०५
७	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१३९११००	१३०६६५१०९	११२२५०१४८	२४४३०६५७
८	रसुवा जिल्ला अदालत	८१६०१४०	३०१००	२२०१००	१०६६०५०
९	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	३७६७९१२२	२८४५४७९०	२००१५१६४	८६१४९०७६
	जम्मा	२९२६१७९१३७	३०५७६९९४४६	१९२२७२११४०	७९०६५९७५२३

पुनरावेदन अदालत पोखरा मातहत

१	कास्की जिल्ला अदालत	२०९७४९३१९६	२२८६७८६६	२५०७८७८१००	६८९२०९०६२
२	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	२०२५६९१	२३४१८३९२	२०८२९५१०२	४६२७३३८५
३	तनहुँ जिल्ला अदालत	४०९०००१००	४७०८२३१००	४३५२५०६१	१३१५०७३६१
४	गोरखा जिल्ला अदालत	७०७९५१००	५१२०७३७	११०८७५५०	२३२८७७८७
५	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	१७८८०७४१	१२१३०५५४	५०४५५५३३	८०५५६८५८
६	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०१००	०१००	३४९७००	३४९७००
	जम्मा	६७६८५९३३२	८७७१९१८३	१२६५३७३६६	२८१९७५२८१

पुनरावेदन अदालत बाग्लुङ्ग मातहत

१	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	०१००	०१००	१२५१५४९१००	१२५१५४९१००
२	पर्वत जिल्ला अदालत	५८९१७४९	१७७६००१९९	१०५२४०४४	३४१७५८१२
३	म्याग्दी जिल्ला अदालत	१६६४०१००	१४५५३९१९२	१२७६७३६६	२८९८५३१८
४	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	५०१००	०१००	३५०१००	४०१००
	जम्मा	७५६०७४९	३२३१४०१९१	१४८४८१३१०	१८८३६९१५०

पुनरावेदन अदालत नुवतल मातहत

१	गुल्मी जिल्ला अदालत	६२१७७७५	२५७८६०१९०	२११०२८१७४	५३१०६३९
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	८००६१८९	१७८२०१००	१४७३७११	२७२९९१००
३	पाल्पा जिल्ला अदालत	१२४७५९१००	२००१३११४९	१४४४३११००	४६९३२१४९
४	नवलपरासी जिल्ला अदालत	२६०००२२४१	०१००	०१००	२६०००२२४१
५	रुपन्देही जिल्ला अदालत	३१२८५४१९२	३२६९५८६६	३२०६५९८३६	६७८९०४०१४
६	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	७३२६५०१०६	१५८६०१८१३	४७४३९०६३	२७९३०५८८२
	जम्मा	३६४५४२७३९	४८५५६०४१९९	३६८०९८८१९९	१२१८२२१३७

पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर मातहत

१	रुकुम जिल्ला अदालत	२०५३५२०	१४०००७८९	७९०८४१७	२३९६२७२६
२	रोल्पा जिल्ला अदालत	०१००	०१००	१८७५७१५	१८७५७१५
३	सल्यान जिल्ला अदालत	३४८०१००	१५०४३३७०८	६९३८०८८	२२३२९७८८

४	प्युठान जिल्ला अदालत	४२९८१००	१५२७६०१७	१२७२९६८५	२८४३५५८२
५	दाङ जिल्ला अदालत	४९७२७५०	६९६०२१४८	१२०१८४३५१	१९४७५९२६९
	जम्मा	७८०४०१७०	११३९२२७४२	१६६५१६२६८	२८८२४३०८०

पुनरावेदन अदालत नेपालगंज मातहत

१	बाँके जिल्ला अदालत	१५०७६४६६१	२६३०६१३८५	७८००४७१७	४९१८३०७६३
२	बर्दिया जिल्ला अदालत	४२५२२७२६	६२६२६६२१	४२१७५५१५६	१४६९५४९१०३
	जम्मा	१९२९१७३८७	३२५६८८०१६	१२०१८०२१३	६३८७८५६६६

पुनरावेदन अदालत सुर्खेत मातहत

१	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०१००	२१२४०४१७३	४६९६२३७५	६८२०२८४८
२	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१५८१७५०	३९७५३१९८	१७००७८०	७२५७९१२८
३	दैलेख जिल्ला अदालत	४९४४४१४९	४९३६८२५	१३३०२७०६०	१४२९०८३३४
	जम्मा	६५२६१९९	३०१५२६९६	१८१६९०२१५	२१८३६९११०

पुनरावेदन अदालत जुम्ला मातहत

१	जुम्ला जिल्ला अदालत	७५१२४३०	१६६३५२३५	५६३६७५६	२९७८४४२१
२	मुगु जिल्ला अदालत	७५७०१००	२३०१३७५	१९७८७८०	५०३७५१५
३	कालिकोट जिल्ला अदालत	२३४८९११००	१००५१२१००	२७०००१००	३६२४०३१००
४	हुम्ला जिल्ला अदालत	१४५१००	९५३६१००	१४९३२१००	२४६१३१००
५	डोल्पा जिल्ला अदालत	९९०१००	१२५८५१००	८१५१००	१४३९०१००
	जम्मा	३१७२०३०	३११९९९१०	११८९०२३६	७४९६२१७६

पुनरावेदन अदालत दिपायल मातहत

१	बझाङ जिल्ला अदालत	१८४८१७३५	१०६८६७३५	४८४५४३७	३४०१३९१०७
२	डोटी जिल्ला अदालत	१२५००१००	३००१९१४०	१३६०७२१००	१७८५९१४०
३	बाजुरा जिल्ला अदालत	६२२२५१००	२२५८९६४	१३४६३८८	९८२७८५२
४	अछाम जिल्ला अदालत	७८५५१७३	२२९०१००	३१९५४१००	४२०९९१७३
५	कैलाली जिल्ला अदालत	६५८५९११००	५५११७१९२	३८२९६९१९६	१५९२७३२८८
	जम्मा	९२५८९१०८	५२९३८३१	६१२९१४२१	२२५८४१६०

पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर मातहत

१	दाङ्ग जिल्ला अदालत	५९८९१६३	७३८८३००	५६२०३५०	१८९९७८१३
२	वैतडी जिल्ला अदालत	१६६६६	३१११३१०	७०३७५१००	१०१६५४७६
३	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	१३६५०१००	३३६६३३७	१७६९७००	६५२१०३७
४	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	१८२००१३५	६९९२१७३७	५८९५५३२८	१४७०७७२१००
	जम्मा	२५५७०९६४	८३८०७६८४	७३३८२८७८	१८२७६५४२६
	कूल जम्मा	४६८५३९३०२१	७९०२५९१८९	६०५२१५८७३७	१८६४०१२३७४७

परिशिष्ट ६८

जिल्ला अदालतहरूको अचल सम्पत्ति विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	जग्गाको		स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठा संख्या		कैफियत
		क्षेत्रफल	एकाई	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	६१३२०.१	रोपनी	१				१		निर्माणाधीन
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	३१७०३	रोपनी	१						
३	इलाम जिल्ला अदालत	०१४११२	रोपनी		१					३ पु.व. संगै बसेको
४	फापा जिल्ला अदालत	१६१९.५	विगाहा	१	१	१		५		
५	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	७५१११	रोपनी			१	१	५	३	
६	संखुवासभा जिल्ला अदालत	१४१४३३०	रोपनी	१	१			१	७	
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	५११२१०	रोपनी	१						
८	भोजपुर जिल्ला अदालत	२९१२१०	रोपनी	१	२					
९	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	०१११४०	विगाहा	१	२	०	०	०	०	
१०	सुनसरी जिल्ला अदालत	०१५१००	विगाहा	१	०	०	०	०	०	
११	सप्तरी जिल्ला अदालत	०१११४१०	विगाहा	३	१	१	०	३	०	
१२	सिराहा जिल्ला अदालत	०९१८१०	विगाहा	१	०	०	६	६	०	
१३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	५११११२	रोपनी	१						
१४	उदयपुर जिल्ला अदालत	०१२१००	विगाहा	१	०	१	०	१०	०	
१५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	६१८०३	रोपनी	१	१	१	०	४	०	निर्माणाधीन
१६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१०७५०१००	वर्गमिटर	१	०	१	०	५	०	
१७	धनुषा जिल्ला अदालत	११७१३१	विगाहा	१	०	०	०	०	०	
१८	सर्लाही जिल्ला अदालत	०१६१६	विगाहा	२	२	०	१	०	३	निर्माणाधीन
१९	रामेछाप जिल्ला अदालत	५१३२१०	रोपनी	१						
२०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	११५१११०	विगाहा	१	३	०	०	०	०	
२१	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०१०११३	विगाहा	०	०	१	१	११	४	निर्माणाधीन
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	०१४११५	विगाहा	१	१	०	०	०	३	
२३	चितवन जिल्ला अदालत	११५१४.५	विगाहा	१	१	०	०	०	०	
२४	पर्सा जिल्ला अदालत	०१४५३	विगाहा	१	१	०	०	०	०	
२५	वारा जिल्ला अदालत	०१७१०	विगाहा	१	२	०	०	०	४	
२६	रौतहट जिल्ला अदालत	१३१७०	विगाहा	१	२	०	०	०	०	
२७	काठमाडौं जिल्ला अदालत	७३२१०	रोपनी	१	०	०	०	०	०	निर्माणाधीन
२८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३६१००	रोपनी	१	०	०	०	०	०	
२९	ललितपुर जिल्ला अदालत	२१८१००	रोपनी	१	०	०	०	०	०	
३०	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	९३३१	रोपनी	१	०	०	०	०	०	
३१	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	६१५१०३	रोपनी	१	१	०	१	०	४	

३२	दोलखा जिल्ला अदालत	१९११०१०	रोपनी	१	१	०	१	०	०	
३३	नुवाकोट जिल्ला अदालत	८१७३१	रोपनी	१	०	०	०	०	०	
३४	रसुवा जिल्ला अदालत	६१३११०	रोपनी	१	१	१	०	२	०	
३५	धौदिङ्ग जिल्ला अदालत	४१६०१०	रोपनी	१	०	०	०	३	०	
३६	कास्की जिल्ला अदालत	१५११०११	रोपनी	१	२					
३७	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१११०११०	रोपनी	१	१					
३८	तनहुँ जिल्ला अदालत	३१४१२०	रोपनी	१	०					
३९	गोरखा जिल्ला अदालत	३००१०	रोपनी	२	१					
४०	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	११३०१०	रोपनी	१				२		
४१	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	६१४११२	रोपनी	१						
४२	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	७१५१०३	रोपनी	१	१			१		
४३	पर्वत जिल्ला अदालत	८००१०	रोपनी			१			३	निर्माणाधीन
४४	म्याग्दी जिल्ला अदालत	२१२०१०	रोपनी	१	१					निवास निर्माणाधीन
४५	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	१०११०११	रोपनी	१						
४६	गुल्मी जिल्ला अदालत	४१३०३	रोपनी	१	१					
४७	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	२११३२	रोपनी	१						
४८	पाल्पा जिल्ला अदालत	४१८०१०	रोपनी	१	१					
४९	नवलपरासी जिल्ला अदालत	१२०१०	विगाहा	१	१					
५०	रूपन्देही जिल्ला अदालत	१२२१५०	विगाहा	१	१					
५१	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	१६१६५	विगाहा	१	२					
५२	रुकुम जिल्ला अदालत	१२४०१०	रोपनी			१			१३	
५३	रोल्पा जिल्ला अदालत	५१७२०	रोपनी			१			१४	
५४	सल्यान जिल्ला अदालत	३१०२२	रोपनी	१	१					
५५	प्युठान जिल्ला अदालत	१०२३१	रोपनी		१	१			७	भवन निर्माणाधीन
५६	दाङ जिल्ला अदालत	०१५१०१०	विगाहा	१		१				
५७	बाँके जिल्ला अदालत	०१६१०३	विगाहा	१	१					
५८	बर्दिया जिल्ला अदालत	०१३६०	विगाहा	१	१					
५९	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०१७१५	विगाहा	१	१					७९३६ वर्ग मिटर भोग प्राप्त
६०	जाजरकोट जिल्ला अदालत	७८३१०	रोपनी	१						
६१	दैलेख जिल्ला अदालत	६१९३०	रोपनी	१	१					निर्माणाधीन
६२	जुम्ला जिल्ला अदालत			१				४		पु.वे.अ. संग संयुक्त हाल निर्माण भैरहेको
६३	मृग जिल्ला अदालत	४१०१०	रोपनी							
६४	कालिकोट जिल्ला अदालत	६६११०	रोपनी	१						
६५	हुम्ला जिल्ला अदालत	३१०१०	रोपनी	१						
६६	डोल्पा जिल्ला अदालत	२१७१०	रोपनी			१			१६	
६७	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	९१८०१०	रोपनी	१						
६८	डोटी जिल्ला अदालत	६१७१५	रोपनी	२		१	१			नयाँ भवन निर्माणाधीन
६९	बाजुरा जिल्ला अदालत	४१३०१०	रोपनी	१	१					
७०	अछाम जिल्ला अदालत	६१३१२	रोपनी			१			१०	
७१	कैलाली जिल्ला अदालत	१११६	विगाहा	१	१					नयाँ भवन निर्माणाधीन
७२	दाङ्ग जिल्ला अदालत	२१०३१	रोपनी	१	१					
७३	बेतडी जिल्ला अदालत	३००१०	रोपनी	१	१					
७४	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	१५००१०	रोपनी	१						७११० प्रहरीको भोगमा
७५	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	०१९११०	विगाहा	१	१					

परिशिष्ट ६९

जिल्ला अदालतहरूको सवारी, सञ्चार, कम्प्युटर आदिको विवरण

सि.न.	अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या				कम्प्युटर संख्या	फोटोकॉपी मेशिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	कैफियत
		कार	जीप	मोटरसाईकल	साईकल			कार्यालय	निवास		
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	२	०	१	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	२	०	१	
३	इलाम जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	३	१	१	१	
४	फाँपा जिल्ला अदालत	३	०	१	५	८	२	३	३	१	
५	संखुवासभा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१	
६	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	१	१	०	०	३	२	२	०	१	
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	२	१	१	
८	भोजपुर जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	१	१	०	१	
९	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	२	०	१	९	१२	२	३	३	१	
१०	सुनसरी जिल्ला अदालत	२	०	१	१५	८	३	२	४	१	
११	सप्तरी जिल्ला अदालत	२	०	२	१४	१२	३	३	५	१	
१२	सिराहा जिल्ला अदालत	०	३	१	२६	१३	३	४	४	१	
१३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१	
१४	उदयपुर जिल्ला अदालत	०	२	०	९	६	२	२	१	१	
१५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	१	१	१	
१६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	०	१	०	१	
१७	धनुषा जिल्ला अदालत	२	०	१	२	१०	२	२	४	१	
१८	सर्लाही जिल्ला अदालत	१	१	१	१	११	२	२	४	१	
१९	रामेछाप जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	२	२	१	१	
२०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	०	२	१	०	३	१	२	३	१	
२१	सिन्धुली जिल्ला अदालत	०	१	०	१	४	२	४	१	१	
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	२	०	०	८	४	२	१	१	१	
२३	चितवन जिल्ला अदालत	२	०	१	१३	१२	२	३	२	१	
२४	पर्सा जिल्ला अदालत	३	०	१	१४	२४	१	२	२	१	
२५	वारा जिल्ला अदालत	२	०	१	१०	७	१	३	३	१	

सर्वोच्च अदालतको वार्षिक प्रतिवेदन २०६६/२०६७

२६	रौटहट जिल्ला अदालत	०	२	१	९	७	२	२	४	१
२७	काठमाडौं जिल्ला अदालत	२०	०	२	२	५३	१	५	०	१
२८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	१	०	२	२	१४	१	४	०	१
२९	ललितपुर जिल्ला अदालत	४	०	३	१	२५	२	३	०	१
३०	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	२	१	०	१	४	१	१	०	०
३१	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	१	०	०	०	९	२	१	१	१
३२	दोलखा जिल्ला अदालत	१	१	०	०	५	२	३	१	१
३३	नुवाकोट जिल्ला अदालत	०	१	०	३	१०	१	२	१	१
३४	रसुवा जिल्ला अदालत	०	१	०	०	६	१	२	०	१
३५	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	१	०	०	०	५	२	२	०	१
३६	कास्की जिल्ला अदालत	३	०	१	७	११	४	२	१	१
३७	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	४	२	३	०	१
३८	तनहुँ जिल्ला अदालत	१	०	०	०	४	१	२	१	१
३९	गोरखा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	३	२	१	१	१
४०	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	१	२	०	१
४१	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	०	१	०	१
४२	बाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	१	१	०	०	५	२	१	१	१
४३	पर्वत जिल्ला अदालत	१	०	०	०	५	२	२	०	१
४४	म्याग्दी जिल्ला अदालत	०	१	०	०	५	२	१	१	१
४५	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	१	०	२	१	१	०	१
४६	गुल्मी जिल्ला अदालत	०	१	०	०	५	२	२	०	१
४७	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	१	१	१	१
४८	पाल्पा जिल्ला अदालत	१	०	०	०	४	१	१	१	१
४९	नवलपरासी जिल्ला अदालत	१	१	१	२	१०	१	२	४	१
५०	रूपन्देही जिल्ला अदालत	३	०	१	१५	७	२	२	४	१
५१	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	०	२	१	८	१२	१	४	३	२
५२	रुकुम जिल्ला अदालत	०	१	०	०	२	१	१	०	१
५३	रोल्पा जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	२	०	१
५४	सल्यान जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	०
५५	प्युठान जिल्ला अदालत	०	२	०	०	५	१	१	१	१
५६	दाङ जिल्ला अदालत	२	०	०	२	४	२	२	१	१
५७	बाँके जिल्ला अदालत	३	०	२	२१	१४	३	२	२	१
५८	बर्दिया जिल्ला अदालत	१	०	१	७	४	२	३	१	१
५९	सुर्खेत जिल्ला अदालत	०	१	०	०	६	१	१	१	१
६०	जाजरकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	०	१	१	१
६१	दैलेख जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	१	१	१
६२	जुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	२	१	१
६३	मुगु जिल्ला अदालत	०	०	०	०	१	१	२	०	१
६४	कालिकोट जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	१	०	१
६५	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०	२	१	१	०	१
६६	डोल्पा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	१	०	१
६७	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	२	०	१
६८	डोटी जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	१	१	१
६९	बाजुरा जिल्ला अदालत	०	०	०	०	३	१	२	१	१
७०	अछाम जिल्ला अदालत	०	१	०	०	३	१	२	०	१
७१	कैलाली जिल्ला अदालत	०	२	१	३	५	२	१	१	१
७२	दार्चुला जिल्ला अदालत	०	१	०	०	४	१	२	१	१
७३	बैतडी जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	२	१	१	१
७४	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	०	२	०	०	३	१	२	१	१
७५	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	१	०	१	०	४	१	२	१	१
	जम्मा	७२	५२	३०	२१०	४७५	१११	१४२	८८	७४

परिशिष्ट ७०

जिल्ला अदालतहरूको अभिलेखसम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत वर्षसम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिशिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको संख्या	अभिलेख रहेको शुरु वर्ष	कैफियत
१	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	१८४६९	२२५	१८६९४	१८५६०	१३४	२०१९	
२	पाँचथर जिल्ला अदालत	१२७२०	२१२	१२९३२	५०००	७९३२	२०१५	
३	इलाम जिल्ला अदालत	१२७२३	२७६	१२९९९	१२९९९	०	२००७	
४	झापा जिल्ला अदालत	४८८२५	१०३०	४९८५५	०	४९८५५	२००८	
५	संखुवासभा जिल्ला अदालत	१८१७४	१५९	१८३३३	०	१८३३३	२००८	
६	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	११०८४	१०२	१११८६	२००	१०९८६	२०१७	
७	धनकुटा जिल्ला अदालत	१०२४२	१२१	१०३६३	१०३६३	०	१९९०	
८	भोजपुर जिल्ला अदालत	१००६८	११७	१०१८५	१०१८५	०	१९९७	
९	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	८०८७०	११८५	८२०५५	७२१९६	९८३५९	१९९९	
१०	सुनसरी जिल्ला अदालत	८६७८७	२६६४	८९४५१	८४२८७	५११६४	२०२१	
११	सप्तरी जिल्ला अदालत	१४९४५९	२६८७	१५२१४६	१३६५०९	१५६३७	१९९३	
१२	सिराहा जिल्ला अदालत	९६३७०	३९६२	१००३३२	३०००	९७३३२	१९९०	
१३	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	१३३२५	२५३	१३५७८	१३५७८	०	२०३५	
१४	उदयपुर जिल्ला अदालत	२०८८९	४१०	२१२९९	०	२१२९९	१९९१	
१५	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	१३६२३	१०९	१३७३२	४२१०	९५२२	२०२१	
१६	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	३४३६	९९	३५३५	३०००	५३३५	२०२१	
१७	धनुषा जिल्ला अदालत	८३८४७	१८३५	८५६८२	९०००	७६६८२	१९८२	
१८	सर्लाही जिल्ला अदालत	९०२५०	२७६५	९३०१५	६३९८	८६६१७	१९९८	

१९	रामेछाप जिल्ला अदालत	९८८३	१८६	१००६९	१००६९	०	२०२१
२०	महोत्तरी जिल्ला अदालत	४७२६६	२०७४	४९३४०	०	४९३४०	१९८२
२१	सिन्धुली जिल्ला अदालत	८२९८	१३५	८४३३	८४३३	०	२०२५
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	८६६४	५०६२	१३७२६	१३७२६	०	१९८२
२३	चितवन जिल्ला अदालत	१५३८६	९२३	१६३०९	१६३०९	०	१९९०
२४	पर्सा जिल्ला अदालत	८८८४०	२०२३	९०८६३	७०६९६	२०१६७	२०६१
२५	बारा जिल्ला अदालत	८५१२१	१७२६	८६८४७	९०००	७७८४७	२०१७
२६	रोटहट जिल्ला अदालत	४८९१७	१९१८	५०८३५	४५८३५	५०००	१९९९
२७	काठमाडौं जिल्ला अदालत	१७११२	४७०७	१७६६१९	१०४५५५	७२०६४	१९९४
२८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	३२२६८	१५४०	३३८०८	३३०१८	७९०	१९९०
२९	ललितपुर जिल्ला अदालत	३०७६	१५१८	३२२३४	३२२३४	०	२००२
३०	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	३२१७०	९६०	३३१३०	३००००	३१३०	१९८१
३१	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	२३१७६	१२५	२३३०१	२२६५०	६५१	१९७३
३२	दोलखा जिल्ला अदालत	१६९३०	१६२	१७०९२	१७०९२	०	२००८
३३	नुवाकोट जिल्ला अदालत	१४२६७	११६	१४३८३	५२३७	९१४६	१९८०
३४	रसुवा जिल्ला अदालत	४५२	९	४६१	४६१	०	२०३७
३५	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	२७०४८	१२०	२७१६८	१८६१२	८५५६	१९८०
३६	कास्की जिल्ला अदालत	३६३३८	१२१९	३७५५७	३७५५७	०	१९७३
३७	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	३१२७३	३००	३१५७३	५२५७	२६३१६	२००३
३८	तनहुँ जिल्ला अदालत	२२४७७	३६१	२२८३८	२०२०४	२६३४	२०२५
३९	गोरखा जिल्ला अदालत	१६३९६	११५	१६५११	७५००	९०११	१९८१
४०	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	१७३३०	२३४	१७५६४	१६५००	१०६४	२०६४
४१	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	१२३	३	१२६	१२६	०	२०३७
४२	बागलुङ्ग जिल्ला अदालत	२८६६८	३१३	२८९८१	९४७५	१९५०६	२०१६
४३	पर्वत जिल्ला अदालत	०	१२०९८	१२०९८	१२०९८	०	२०२२
४४	म्याग्दी जिल्ला अदालत	४२५	९९	५२४	५२४	०	२०६०
४५	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	४७८	२	४८०	४८०	०	१९६९
४६	लुम्बी जिल्ला अदालत	१८५३०	१८३	१८७१३	१७८६२	८५१	१९८१
४७	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	६४३	२१३	८५६	८५६	०	२०६१
४८	पाल्पा जिल्ला अदालत	२१८६२	६०	२१९२२	०	२१९२२	१९८१
४९	नवलपरासी जिल्ला अदालत	२९९४०	१५८४	३१५२४	५०००	२६५२४	२०१८
५०	रुपन्देही जिल्ला अदालत	५४४८०	८०५	५५२८५	१०००	५४२८५	१९८७
५१	कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	७५०००	८०८	७५८०८	७०८०८	५०००	१९९०
५२	रुकुम जिल्ला अदालत	८१८८	३२५	८५१३	३७६६	४७२७	२०१२
५३	रोल्पा जिल्ला अदालत	९२९०	१०९	९३९९	५०००	४३९९	२००५
५४	सल्यान जिल्ला अदालत	१८२७०	६७	१८३३७	१८३३७	०	२००८
५५	प्युठान जिल्ला अदालत	६४१०	१३०	६५४०	६५४०	०	२००७
५६	दाङ जिल्ला अदालत	१४०४३	७३९	१४७८२	१००५१	४७३१	२००८
५७	बाँके जिल्ला अदालत	२८५५३	६९००	३५४५३	२७५०४	७९४९	२०२३
५८	बाँदिया जिल्ला अदालत	१४०५८	३५०	१४४०८	१४४०८	०	१९७८
५९	सुर्खेत जिल्ला अदालत	१७८३३	२७४	१८१०७	१५६३७	२५००	२००७
६०	जाजरकोट जिल्ला अदालत	३४११	७१	३४८२	३४८२	०	२०२३
६१	दैलेख जिल्ला अदालत	६९११	१२६	७०३७	७०३७	०	२०५७
६२	जुम्ला जिल्ला अदालत	२४८	११२	३६०	२४८	६९	२०६१
६३	मुगु जिल्ला अदालत	२४४१	४०	२४८१	२४८१	०	२०३७
६४	कालिकोट जिल्ला अदालत	३५७९	२१७७	५७५६	४०००	१७५६	२०३७
६५	हुम्ला जिल्ला अदालत	२१७५	१५	२१९०	२१८६	४	१९८१
६६	डोल्पा जिल्ला अदालत	९७५	३५	१०१०	१०१०	०	२०२५
६७	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	५१८५	१२७	५३१२	३०००	२३१२	१९९०
६८	डोटी जिल्ला अदालत	५००३	४९	५०५२	०	५०५२	२००८
६९	बाजुरा जिल्ला अदालत	२१४०	१९	२१५९	२१५९	०	२०३७
७०	अछाम जिल्ला अदालत	६८	१५	८३	८३	०	२०५९
७१	कैलाली जिल्ला अदालत	१६४७१	१७०	१६६४१	१४०००	२६४१	२००७
७२	दार्चुला जिल्ला अदालत	७०४८	७९	७१२७	७१२७	०	२००६
७३	त्रिभुवन जिल्ला अदालत	४६६३	४५	४७०८	४७०८	०	२०२०
७४	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	४१४८	४९	४१९७	४१९७	०	२०२१
७५	कञ्चनपुर जिल्ला अदालत	९७०७	३६६	१००७३	१००७३	०	२०२१
	जम्मा	१९८७२५६	७२३०१	२०५९५५७	११९९७१३	८५९८३१	

परिशिष्ट ७
जिल्ला अदालतहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण

सेवा समूह	पद	ताप्लेजुङ		पाचथर		इलाम		भेमापा		सहभुम		सखुवासभा		धनकुटा		जम्मा		
		दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी
न्यायाधीश	रा.प.द्वितीय	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	रा.प.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.प.अ.द्वितीय	रा.प.अ.द्वितीय	५	३	०	०	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
	रा.प.अ.प्रथम	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
रा.प.अ.तृतीय	रा.प.अ.तृतीय	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
	रा.प.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
लैखा	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	रा.प.अ.प्रथम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
अन्य	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	रा.प.अ.प्रथम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शिक	रा.प.अ.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
समेत	ह.स.आ.	५	३	५	३	५	३	५	३	५	३	५	३	५	३	५	३	५
	जम्मा	२१	१९	१२	१	६	३२	१९	५	७	२४	१५	३	३१	१२	७	२३१	१५९

सेवा समूह	पद	भोजपुर		मोरङ		सुनसरी		सप्तरी		सिरहा		ओखलढुङ्गा		उदयपुर		जम्मा		
		दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी
न्यायाधीश	रा.प.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	रा.प.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.प.अ.द्वितीय	रा.प.अ.द्वितीय	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
लैखा	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	रा.प.अ.प्रथम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
अन्य	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	रा.प.अ.प्रथम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शिक	रा.प.अ.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
समेत	ह.स.आ.	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७
	जम्मा	२६	१९	१४	०	६	२९	०	१०	५	२६	३१	२४	७	४०	३२	२६९	१०५

सेवा समूह	पद	खोटाङ		धुपा		सलाही		रामेछाप		महात्पा		सिन्धुली		जम्मा			
		दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी	दरबन्दी	पदपूर्णी
न्यायाधीश	रा.प.द्वितीय	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	रा.प.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.प.अ.द्वितीय	रा.प.अ.द्वितीय	४	२	२	२	४	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
लैखा	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	रा.प.अ.प्रथम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
अन्य	रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	रा.प.अ.प्रथम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शिक	रा.प.अ.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
समेत	ह.स.आ.	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३	७	३
	जम्मा	२६	१७	९	७	३	२६	११	१५	६	२६	३१	२३	६	१०२	१११	५९

सेवा समूह	केसिकोट		हुमना		डोल्पा		बकाङ्ग		डोटी		बाजुरा		अछाम		जम्मा						
	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	
न्यायाधीश	१	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०
रा.स.द्वितीय	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.स.अ.प्रथम	२	०	०	०	१	१	०	०	३	३	०	०	२	१	१	०	०	०	१	१	०
रा.स.अ.द्वितीय	२	१	०	०	२	१	०	०	३	३	०	०	२	१	१	१	१	१	१	१	१
रा.स.अ.तृतीय	४	३	१	३	०	४	३	३	५	५	३	३	५	४	४	३	५	५	५	५	५
रा.स.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.स.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.स.अ.द्वितीय	१	०	०	०	१	०	०	०	१	१	०	०	१	१	०	०	१	१	०	०	०
रा.स.अ.तृतीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.स.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अध्यक्ष (प्रति)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
विक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
समता	५	१	४	०	४	४	०	०	४	४	०	०	४	४	०	४	४	४	४	४	४
का. साहायी	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
जम्मा	१८	१०	१	४	१७	७	०	०	२४	२५	३	१०	०	२५	५	४	२०	१२	८	४	१४२

सेवा समूह	केसिकोट		हुमना		डोल्पा		बकाङ्ग		डोटी		बाजुरा		अछाम		जम्मा	
	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा	दरबन्दी	खाली	बहुबान्	कारा
न्यायाधीश	१	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०
रा.स.द्वितीय	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.स.अ.प्रथम	४	२	०	०	३	१	०	०	४	४	०	०	४	३	३	३
रा.स.अ.द्वितीय	४	३	१	३	२	१	६	०	६	६	०	०	६	५	५	५
रा.स.अ.तृतीय	१०	०	०	०	६	४	०	०	१०	७	३	३	१५	४	४	४
रा.स.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रा.स.अ.प्रथम	०	१	०	०	१	०	०	०	१	१	०	०	१	१	०	०
रा.स.अ.द्वितीय	१	०	०	०	१	०	०	०	१	१	०	०	१	१	०	०
रा.स.अ.तृतीय	१	०	०	०	१	०	०	०	१	१	०	०	१	१	०	०
रा.स.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अध्यक्ष (प्रति)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
विक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
समता	५	३	१	५	३	३	३	३	५	५	३	३	५	५	५	५
का. साहायी	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
जम्मा	३२	२४	८	११	५	१८	९	६	४	५	९	६	३२	३६	३५	३७

* निजामती सेवा ऐन २०४९ का दफा २४थी बमोजिम मालिवा पदमा बहुबा भे समायोजन हुन बाकी

परिशिष्ट ७२

अन्य अदालत तथा राजश्व न्यायाधिकरणहरूको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विषयगत विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	विषय	लगत संख्या	फछ्यौट संख्या					जम्मा	बाँकी	कैफियत
				शुरू सदर	केहीउल्टी	उल्टी	पुनःनिर्णय	अन्य			
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	मूल्य अभिवृद्धीकर	४७	४	२	२८	०	२	३६	११	
		आयकर	८४	७	३७	१८	०	४	६६	१८	
		भन्सार	२०	३	५	६	०	०	१४	६	
		अन्य	२	०	०	१	०	०	१	१	
		जम्मा	१५३	१४	४४	५३	०	६	११७	३६	
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	मूल्य अभिवृद्धीकर	१८३	१७	१०	४२	१	७	७७	१०६	
		आयकर	४२२	१५	७५	५१	१२	२८	१८१	२४१	
		भन्सार	१२७	९	३	३८	८	२	६०	६७	
		अन्य	१३	०	१	२	१	२	६	७	
		जम्मा	७४५	४१	८९	१३३	२२	३९	३२४	४२१	
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	मूल्य अभिवृद्धीकर	१५	२	७	०	३	०	१२	३	
		आयकर	२८	५	१०	०	०	०	१५	१३	
		भन्सार	३	२	१	०	०	०	३	०	
		अन्य	५	१	१	०	१	०	३	२	
		जम्मा	५१	१०	१९	०	४	०	३३	१८	
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगञ्ज	मूल्य अभिवृद्धीकर	०	०	०	०	०	०	०	०	
		आयकर	३	०	०	०	०	०	०	३	
		भन्सार	२	२	०	०	०	०	२	०	
		अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	
		जम्मा	५	२	०	०	०	०	२	३	
५	प्रशासकीय अदालत काठमाडौं	विभागीय निजामती सेवा ऐन बमोजिम	३१					२१	२१	१०	
		कारवाही स्वास्थ्य सेवा ऐन बमोजिम	२					२	२	०	
		अन्तर्गत संसद सेवा ऐन बमोजिम	०	०	०	०	०	०	०	०	
		अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	
		जम्मा	३३	०	०	०	०	२३	२३	१०	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	फिराद । निवेदन	१५	४	०	०	०	०	४	११	
		श्रम कार्यालय उपर पुनरावेदन	४३	७	२	१६	२	८	३५	८	
		व्यवस्थापन उपर पुनरावेदन	१३५	१८	२	३४	३	१३	७०	६५	
		अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	
		जम्मा	१९३	२९	४	५०	५	२९	१०९	८४	
	कुलजम्मा	११८०	९६	१५६	२३६	३१	८९	६०८	५७२		

परिशिष्ट ७३

विशेष अदालतको लगत, फछ्यौट र बाँकीको विवरण

मुद्दाको विषय	लगत	फछ्यौट	फ.प्र.	बाँकी	कैफियत
क) शुरू मुद्दा	१६२	१०३	६३.५८	५९	
ख) पुनरावेदन	२९	११	३७.९३	१८	
जम्मा	१९१	११४	५९.६९	७७	

परिशिष्ट ७४

विशेष अदालतको शुनुवा विवरण

सि.नं.	शुनुवा मुद्दाको किसिम	शुनुवा मुद्दा संख्या	पुरुष					शुनुवा संख्या					कुल जम्मा		
			विदेशी	नावालक	वृद्ध	अपाङ्ग	अन्य	जम्मा	विदेशी	नावालका	वृद्धा	अपाङ्ग		अन्य	जम्मा
१	राज्य विरुद्धको अपराध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	भ्रष्टाचार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

परिशिष्ट ७५

अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुद्दाको सालबसाली विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	२०५९/अघिका	२०५९/०६०	२०६०/०६१	२०६१/०६२	२०६२/०६३	२०६३/०६४	२०६४/०६५	२०६५/०६६	२०६६/०६७	जम्मा बाँकी	स्वर्ग नाघेको
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	०	०	०	०	०	०	०	५	३१	३६	०
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	०	०	०	०	०	०	१५	१६३	२४३	४२१	१५
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	०	०	०	०	०	०	१	१	१६	१८	१
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगञ्ज	०	०	०	०	०	०	०	३	३	३	०
५	प्रशासकीय अदालत काठमाडौं	०	०	०	०	०	०	०	१०	१०	१०	०
६	श्रम अदालत काठमाडौं	०	०	०	०	०	२	६	२४	५२	८४	८
७	विशेष अदालत काठमाडौं	०	०	१	२	१	७	१३	१५	३८	७७	२४
	जम्मा	०	०	१	२	१	९	३५	२०८	३९३	६४९	४८

परिशिष्ट ७६
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको मुलतवी सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	गत आ.व. सम्मको मुलतवी संख्या	यस आ.व. को मुलतवी संख्या	जम्मा संख्या	यस आ.व.मा जागेको मुलतवी संख्या	वांकी	कैफियत
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	२	०	२	२	०	
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	२७	३	३०	०	३०	
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	०	०	०	०	०	
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	२	०	२	०	२	
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	६	३	९	३	६	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	८	०	८	०	८	
७	विशेष अदालत काठमाडौं	६१	०	६१	२४	३७	
	जम्मा	१०६	६	११२	२९	८३	

परिशिष्ट ७७
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	विनियोजन		निकाशा		खर्च	
		चालु	पुजीगत	चालु	पुजीगत	चालु	पुजीगत
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	२४५२२५०१००	०१००	१८३१३५८१०	०१००	१८३१३५८१०	०१००
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	६३०६७८९१००	३०००००१००	५७९५९०८१०४	३०००००१००	५७९५९०८१०४	३०००००१००
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	१६६८४००१००	०१००	१६६९३६४१२२	०१००	१६६९३६४१२२	०१००
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	१३३३०००१००	०१००	१२५०७३१३०	०१००	१२५०७३१३०	०१००
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	६४७५०००१००	४२५०००१००	६२९२३७४४	४२५०००१००	६२९२३७४४	४२५०००१००
६	श्रम अदालत काठमाडौं	४२५५०००१००	१३००००१००	४१६२५११८	१२९५६८५०	४१६२५११८	१२९५६८५०
७	विशेष अदालत काठमाडौं	१५६००१६३००	५२००००१००	१३५५८३४२१७४	५१९९१७००	१३५५८३४२१७४	५१९९१७००
	जम्मा	३८०९०६०२१००	१३७५०००१००	३४४१३९९३६२	१३७४८५५१०	३४४१३९९३६२	१३७४८५५१०

परिशिष्ट ७८
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको धरौटी विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	धरौटी			यस आर्थिक वर्ष मा		
		गतआ.व.सम्मकोवाकी	यो आ.व.मा प्राप्त	जम्मा	फिर्ता भएको धरौटी	जफ्तभएकोधरौटी	वांकी जम्मा
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	१७९४०१००	१०१७६५१०	११९७५५१०	५८८८९१००	०१००	६०८२६५१०
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	६६१५०१००	४१८२१५०	७०३३२१५०	०१००	०१००	७०३३२१५०
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	१६४४०२४८८	०१००	१६४४०२४८८	१२५४०५४३३	०१००	३८९९७०१५५
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	२८३०८९१२२	०१००	२८३०८९१२२	०१००	०१००	२८३०८९१२२
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	८५२३९१२५	९७६४१०९	१८२९९३३४	०१००	२८९२४१७७	१५४७८८५७
६	श्रम अदालत काठमाडौं	३७३८१००	६५६६६८५	६९४०४८५	४५६६६८५	०१००	२३७३८१००
७	विशेष अदालत काठमाडौं	२२०९६७३९१२५	८९०५५७५१८२	३१००२३०७०७	५९६४३६२१९२	१३०२५०१००	२३७३५४४४१५
	जम्मा	२४१९६९२२१६०	९१७४८६४१७६	३३३७७८८७३६	७३२२९७३१०	१३३०६२४१७७	२४७७८९८१४९

परिशिष्ट ७९
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको राजश्व विवरण

सि.नं.	अदालत वा न्यायाधिकरणको नाम	दण्ड जरिवाना बाट	कोर्ट फी बाट	अन्य बाट	जम्मा	कैफियत
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	०१००	०१००	१११९९१००	१११९९१००	
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	०१००	०१००	३७८५९१४७	३७८५९१४७	
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	०१००	०१००	३०६२१००	३०६२१००	
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	०१००	०१००	५१६१००	५१६१००	
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	०१००	२९५१००	१६६७४१९५	१९६२५१९५	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	०१००	०१००	१३९४३००	१३९४३००	
७	विशेष अदालत काठमाडौं	१५३५९९३१००	०१००	४५३७००१७	१९८९६९३१७	
	जम्मा	१५३५९९३१००	२९५१००	५३६९५४१५९	२०७५८९८१५९	

परिशिष्ट ८०
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अचल सम्पत्ती विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	जग्गाको क्षेत्रफल	स्वामित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठासंख्या		कैफियत
			कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर				१		१०		
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं				१		१३		
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	अ३१			१		९		
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज				१				
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं								सिंहदरबारमा सरकारी भवनमा रहेको
६	श्रम अदालत काठमाडौं				१		१		
७	विशेष अदालत काठमाडौं		१						

परिशिष्ट ८१
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको सवारी, संचार, कम्प्युटर आदिको विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	सवारी साधन संख्या				कम्प्युटर संख्या	फोटोकॉपी मेशिन	टेलिफोन संख्या		फ्याक्स	पुस्तकालय	कैफियत
		कार	जीप	मोटरसाईकल	साईकल			कार्यालय	निवास			
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	०	०	०	५	१	०	१	०	१		
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	१	२	१	४	९	१	४		१	१	
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	०	०	०	२	१	०	१	०	१		
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	०	०	०	६	१	१	०	०	१	१	
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	४	१	४	६	१०	१	५	०	१	१	
६	श्रम अदालत काठमाडौं	१	१	२	७	८	२	३	०	०		
७	विशेष अदालत काठमाडौं	३	०	४	८	२८	१	९	१	१	१	
	जम्मा	९	४	११	३८	५८	६	२३	१	६	४	

परिशिष्ट ८२
अन्य अदालत तथा न्यायाधिकरणहरूको अभिलेख सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	गत वर्ष सम्मको मिसिल संख्या	यो आर्थिक वर्षमा थप मिसिल संख्या	जम्मा मिसिल संख्या	दराजमा राखिएको संख्या	दराज बाहिर रहेको संख्या	अभिलेख रहेको शुरु वर्ष
१	राजश्व न्यायाधिकरण विराटनगर	२५५५	११७	२६७२	२६७२	०	२०३०
२	राजश्व न्यायाधिकरण काठमाडौं	६३७०	३३६	६७०६	६७०६	०	२०३१
३	राजश्व न्यायाधिकरण पोखरा	४५२	२५	४७७	४७७	०	२०३२
४	राजश्व न्यायाधिकरण नेपालगंज	११४०	२	११४२	११४२	०	२०३१
५	प्रशासकिय अदालत काठमाडौं	७९०	२३	८१३	८१३	०	२०४४
६	श्रम अदालत काठमाडौं	१५९०	७०	१६६०	१६६०	०	२०५२
७	विशेष अदालत काठमाडौं	१२८५	११५	१४००	११००	३००	२०५७
	जम्मा	१४१८२	६८८	१४८७०	१४५७०	३००	

परिशिष्ट नं ३
अन्य अवसलतहरू तथा न्यायाधिकरणहरूमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण

सि.नं	सेवा समूह	पद	रा.न्या. विराटनगर			रा.न्या. काठमाडौं			रा.न्या. पोखरा			श्रम अदालत			कुल जम्मा		
			दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार	दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार	दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार	दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार	दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार
१		न्यायाधीश	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	०	०
२		रा.प.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	०	०
३		रा.प.द्वितीय	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०	१	१	१	०	०
४	न्याय	रा.प.तृतीय	०	३	३	३	३	३	३	३	१	१	३	३	३	३	३
५		रा.प.अ.प्रथम	१	१	३	३	३	३	३	३	१	१	३	३	३	३	३
६		रा.प.अ.द्वितीय	२	२	३	३	३	३	३	३	२	२	३	३	३	३	३
७		रा.प.अ.तृतीय	०	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
८		रा.प.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९		रा.प.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०		रा.प.तृतीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	लेखा	रा.प.अ.प्रथम	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	३
१२		रा.प.अ.द्वितीय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	३
१३		रा.प.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	अन्य	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५		(रावि)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१६	धिक	रा.प.अ.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	समेत)	टाइपिस्टहरू	१	१	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
१८		ह.स.चा.	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१९		का. सहयोगी	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
		जम्मा	७	७	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९	१९

सि.नं	सेवा समूह	पद	प्रशासकीय अदालत			विशेष अदालत			कुल जम्मा					
			दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार	दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार	दरबन्दी पदपूर्ति	खाली	बहुवा* करार			
१		न्यायाधीश	३	३	०	०	०	०	४	४	०	०	०	०
२		रा.प.अ.प्रथम	१	१	०	१	१	०	३	३	१	०	०	०
३		रा.प.अ.द्वितीय	१	१	०	२	२	०	४	४	०	०	०	०
४	न्याय	रा.प.तृतीय	३	३	०	३	३	०	१०	१०	२	४	०	०
५		रा.प.अ.प्रथम	२	२	०	१२	१२	२	२१	१८	३	४	०	०
६		रा.प.अ.द्वितीय	२	२	०	४	४	०	१८	१९	७	६	०	०
७		रा.प.अ.तृतीय	२	२	०	१	१	०	८	९	३	०	०	०
८		रा.प.अ.चतुर्थ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९		रा.प.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०		रा.प.तृतीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	लेखा	रा.प.अ.प्रथम	१	१	०	१	१	०	४	३	१	४	०	०
१२		रा.प.अ.द्वितीय	०	०	०	१	१	०	५	५	०	०	०	०
१३		रा.प.द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	अन्य	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५		(रावि)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१६	धिक	रा.प.अ.तृतीय	१	१	०	३	३	०	१	१	१	२	०	४
१७	समेत)	टाइपिस्टहरू	१	१	०	१	१	०	४	३	१	२	०	७
१८		ह.स.चा.	१	१	०	१	१	०	३	३	०	०	०	३
१९		म्यादरा पालक	५	५	१	५	५	०	३	३	०	०	०	३
२०		का. सहयोगी	५	५	१	५	५	०	३	३	०	०	०	३
		जम्मा	२२	२२	६	३३	३३	२	९९	९९	३०	१८	२५	२५

* निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा २४४१ बमोजिम माथिल्लो पदमा बहुवा भै समायोजन हुन बाँकी

- नोटः
१. राजस्व न्यायाधिकरणमा पु.अ.अ.का न्यायाधीश अद्यक्ष र राजस्व र लेखाका २ जना अधिकृत सहस्य तोकिए ।
  २. प्रशासकीय अदालतको न्यायाधीशहरू उल्लेख गरिएको मध्ये १ जना अद्यक्ष मुख्य न्यायाधीश सह र २ जना सहस्यहरू विशिष्ट श्रेणीका हुने ।
  ३. श्रम अदालतमा न्याय सेवा न्याय समूहको राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको कर्मचारी मुद्रा हेर्ने अधिकारी तोकिए ।

परिशिष्ट ८४
वैतनिक कानून व्यवसायीबाट कानूनी सहायता/प्रतिनिधित्वसम्बन्धी विवरण

सि.नं.	अदालतको नाम	जम्मा लगत मुद्दा सख्या	वैतनिक कानून व्यवसायीद्वारा कानूनी प्रतिनिधित्व/सहायता प्राप्त मुद्दा			कैफियत
			थुनुवा मुद्दा सख्या	अन्य मुद्दा सख्या	जम्मा मुद्दा सख्या	
१	सर्वोच्च अदालत	१७३५४	१४१	२०५	३४६	
२	पुनरावेदन अदालत इलाम	५६७	२१	४	२५	
३	पुनरावेदन अदालत धनकुटा	२४५	११	२	१३	
४	पुनरावेदन अदालत विराटनगर	१६७७	१	६	७	
५	पुनरावेदन अदालत राजविराज	१८९३	१७	५	२२	
६	पुनरावेदन अदालत जनकपुर	२११५	०	७	७	
७	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	२८७७	२	१२	१४	
८	पुनरावेदन अदालत पाटन	६६८४	११	१३	२४	
९	पुनरावेदन अदालत पोखरा	७३७	२१	१२	३३	
१०	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	१४०	०	१	१	
११	पुनरावेदन अदालत बुटवल	१३५४	१५	१०	२५	
१२	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	५५४	२१	१	२२	
१३	पुनरावेदन अदालत सुर्खेत	१९१	३	२	५	
१४	पुनरावेदन अदालत नेपालगंज	८३२	०	४	४	
१५	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	१०१	०	१	१	
१६	पुनरावेदन अदालत दिपायल	२१६	२	०	२	
१७	पुनरावेदन अदालत महेन्द्रनगर	२५२	८	०	८	
१८	ताप्लेजुङ्ग जिल्ला अदालत	३१७	११	११	२२	
१९	पाँचथर जिल्ला अदालत	३९५	८	०	८	
२०	इलाम जिल्ला अदालत	३६५	१	०	१	
२१	भापा जिल्ला अदालत	१८६०	२१	१६	३७	
२२	संखुवासभा जिल्ला अदालत	२८८	५	२	७	
२३	तेह्रथुम जिल्ला अदालत	१४७	५	६	११	
२४	धनकुटा जिल्ला अदालत	२६८	८	१२	२०	
२५	भोजपुर जिल्ला अदालत	१५१	१०	०	१०	
२६	मोरङ्ग जिल्ला अदालत	२८५८	१७	११	२८	
२७	सुनसरी जिल्ला अदालत	३२६६	५	५	१०	
२८	सप्तरी जिल्ला अदालत	५६५०	१९	२३	४२	
२९	सिराहा जिल्ला अदालत	३१६३	३	०	३	
३०	ओखलढुंगा जिल्ला अदालत	४२०	१०	३०	४०	
३१	उदयपुर जिल्ला अदालत	६९९	२१	५	२६	
३२	खोटाङ्ग जिल्ला अदालत	१६३	३	१	४	
३३	सोलुखुम्बु जिल्ला अदालत	१६३	२३	४	२७	
३४	धनुषा जिल्ला अदालत	४३०५	१२	१५	२७	
३५	सलोही जिल्ला अदालत	२४९५	१५	०	१५	
३६	रामेछाप जिल्ला अदालत	२७४	२	१	३	
३७	महोत्तरी जिल्ला अदालत	२९६३	२२	०	२२	
३८	सिन्धुली जिल्ला अदालत	२३८	४	७	११	
३९	मकवानपुर जिल्ला अदालत	७३५	२	०	२	
४०	चितवन जिल्ला अदालत	१४९८	३	०	३	
४१	पर्सा जिल्ला अदालत	३५५८	४६	०	४६	
४२	वारा जिल्ला अदालत	२७२०	९	३४	४३	
४३	रौटहट जिल्ला अदालत	३२३६	६	११	१७	
४४	काठमाडौं जिल्ला अदालत	१२०३४	६३	५०	११३	
४५	भक्तपुर जिल्ला अदालत	२२२७	७	२१	२८	
४६	ललितपुर जिल्ला अदालत	३१३५	२१	११	३२	
४७	काभ्रेपलान्चोक जिल्ला अदालत	१४००	६	११	१७	
४८	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालत	५३४	८	२	१०	
४९	दोलखा जिल्ला अदालत	४५२	२	१	३	

५०	नुवाकोट जिल्ला अदालत	३९८	७	०	७
५१	रसुवा जिल्ला अदालत	०	०	०	०
५२	धादिङ्ग जिल्ला अदालत	४५४	१०	०	१०
५३	कास्की जिल्ला अदालत	२७७	२९	९	३८
५४	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	४४०	४	६	१०
५५	तनहुँ जिल्ला अदालत	७४२	१०	७	१७
५६	गोरखा जिल्ला अदालत	२६५	१९	०	१९
५७	लमजुङ्ग जिल्ला अदालत	१९४	३	१२	१५
५८	मनाङ्ग जिल्ला अदालत	७	४	०	४
५९	वाग्लुङ्ग जिल्ला अदालत	४२६	३	०	३
६०	पर्वत जिल्ला अदालत	१९५	४	१०	१४
६१	म्याग्दी जिल्ला अदालत	१४५	८	०	८
६२	मुस्ताङ्ग जिल्ला अदालत	०	०	०	०
६३	गुल्मी जिल्ला अदालत	३६०	७	०	७
६४	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	२२५	२९	१८	४७
६५	पाल्पा जिल्ला अदालत	२४५	१८	०	१८
६६	नवलपरासी जिल्ला अदालत	१६५४	२९	१९९	२२८
६७	रूपन्देही जिल्ला अदालत	२४६०	४९	२५	७४
६८	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	१४३१	६	१६	२२
६९	रुकुम जिल्ला अदालत	३४१	५	१	६
७०	रोल्पा जिल्ला अदालत	२०५	१२	०	१२
७१	सल्यान जिल्ला अदालत	२२९	०	२	२
७२	प्युठान जिल्ला अदालत	२०९	१२	२४	३६
७३	दाङ जिल्ला अदालत	१०८५	१८	०	१८
७४	बाँके जिल्ला अदालत	२९३४	३४	१८	५२
७५	बर्दिया जिल्ला अदालत	७८५	५	१०	१५
७६	सुर्खेत जिल्ला अदालत	४८१	५	३	८
७७	जाजरकोट जिल्ला अदालत	१२५	२	०	२
७८	दैलेख जिल्ला अदालत	१५९	८	१४	२२
७९	जुम्ला जिल्ला अदालत	१८६	४	०	४
८०	मुगु जिल्ला अदालत				०
८१	कालिकोट जिल्ला अदालत	२५२	२	०	२
८२	हुम्ला जिल्ला अदालत	०	०	०	०
८३	डोल्पा जिल्ला अदालत	४६	२	०	२
८४	बझाङ्ग जिल्ला अदालत	१६४	५	४	९
८५	डोटी जिल्ला अदालत	६९	५	४	९
८६	वाजुरा जिल्ला अदालत	३८	०	१	१
८७	अछाम जिल्ला अदालत	२५	१	३	४
८८	कैलाली जिल्ला अदालत	६४४	१०	५	१५
८९	दार्चुला जिल्ला अदालत	७१	१	०	१
९०	बैतडी जिल्ला अदालत	९४	३	२	५
९१	डडेल्धुरा जिल्ला अदालत	५९	२	०	२
९२	कन्चनपुर जिल्ला अदालत	६००	१०	६	१६
	जम्मा	११८४८५	१०५७	९७४	२०३१

परिशिष्ट ८५

अदालतहरूमा भुक्तानी दिन बाँकी रहेका रकमको विवरण

सि.न.	अदालतको नाम	भुक्तानी दिन बाँकी विवरण	जम्मा बाँकी	कैफियत
१	पुनरावेदन अदालत हेटौडा	कार्यालय खर्च, इन्धन, सरुवा भ्रमण, भाडा	११५०५७२९	
२	पुनरावेदन अदालत बागलुङ	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	१०११०५१००	
३	पुनरावेदन अदालत बुटवल	घर भाडा, इनधन, सरुवा भ्रमण खर्च	१३१८७८१००	
४	पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर	दैनिक भ्रमण खर्च	२९५५०१००	
५	पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्ज	सरुवा भ्रमण खर्च	१४१९४१००	
६	पुनरावेदन अदालत जुम्ला	सरुवा दैनिक भ्रमण भत्ता	५७६८०१००	
७	पुनरावेदन अदालत दिपायल	सरुवा दैनिक भ्रमण भत्ता	८६००१००	
८	ताप्लेजुङ जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	२३७५०१००	
९	चितवन जिल्ला अदालत	मर्मत तथा निर्माण कार्य	४२८२५१५९	
१०	सर्लाही जिल्ला अदालत	इनधन र कार्यालय सामान	२५००००१००	
११	संखुवासभा जिल्ला अदालत	महंगी भत्ता	१२००१००	
१२	भोजपुर जिल्ला अदालत	भ्रमण खर्च	१९७६२१५०	
१३	धनकुटा जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	७९७५१००	
१४	सप्तरी जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	५००००१००	
१५	सिराहा जिल्ला अदालत	स्टेशनरी तथा छपाई र कार्यालय सामान	५५०००१००	
१६	धनुषा जिल्ला अदालत	तलब	३४१८८३४	
१७	सुनसरी जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	७८५०१००	
१८	भक्तपुर जिल्ला अदालत	इनधन तथा अन्य खर्च	५०६५२१११	
१९	मनाङ जिल्ला अदालत	काज सरुवा भ्रमण खर्च	४५००	
२०	स्याङ्जा जिल्ला अदालत	पोशाक र सरुवा भ्रमण खर्च	१२००२	
२१	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला अदालत	घर भाडा र अन्य सामान	५५२२४	
२२	मकवानपुर जिल्ला अदालत	इन्धन खर्च	१०७०८१५०	
२३	नवलपरासी जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	१५०००१००	
२४	कापिलवस्तु जिल्ला अदालत	भत्ता	१२६१२१००	
२५	हुम्ला जिल्ला अदालत	सरुवा तथा दैनिक भ्रमण भत्ता	४८२४०१००	
२६	रुकुम जिल्ला अदालत	सौचित विदाको रकम	२१६४०१००	
२७	सल्यान जिल्ला अदालत	फर्म संस्थालाई भुक्तान दिन बाँकी	१९१४८७	
२८	प्युठान जिल्ला अदालत	सरुवा तथा भ्रमण खर्च	५९८०१००	
२९	दार्चुला जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च र संचार महसुल	५६०२११७६	
३०	बाजुरा जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	९५०००१००	
३१	बझाङ जिल्ला अदालत	थप भत्ता छुट भएको रकम	१८००१००	
३२	पाँचथर जिल्ला अदालत	सरुवा भ्रमण खर्च	१८९३०१००	
३३	राजश्व न्या. काठमाडौं	पोशाक खर्च	४०००१००	
३४	मृग जिल्ला अदालत	सरुवा, भ्रमण खर्च तथा अन्य	७६१०८१००	
	कूल जम्मा		९८२८८४६७	

परिशिष्ट- ८६
न्यायाधीशहरूको विवरण

क. सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशहरू

क्र.सं.	नाम, थर, बतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	सम्माननीय प्रधानन्यायाधीश श्री रामप्रसाद श्रेष्ठ, पाल्पा	२०२८।३।२४	२०६६।१।१५
२	माननीय न्यायाधीश श्री खिलराज रेग्मी, पाल्पा	२०२८।१।१४	२०६०।१०।२२
३	माननीय न्यायाधीश श्री बलराम के.सी., ललितपुर ^१	२०६१।१।३	२०६२।४।२७
४	माननीय न्यायाधीश श्री तपबहादुर मगर, ललितपुर	२०२७।२।९	२०६२।१।४
५	माननीय न्यायाधीश श्री दामोदरप्रसाद शर्मा, काठमाडौं	२०३०।१।१	२०६४।३।२५
६	माननीय न्यायाधीश श्री रामकुमारप्रसाद शाह, महोत्तरी	२०३०।१।१	२०६४।३।२५
७	माननीय न्यायाधीश श्री कल्याण श्रेष्ठ, बाग्लुङ	२०३४।३।२०	२०६४।३।२५
८	माननीय न्यायाधीश श्री गौरी ढकाल, ललितपुर	२०२५।४।३०	२०६४।३।२५
९	माननीय न्यायाधीश श्री ताहिर अली अन्सारी, नवलपरासी	२०२८।१।१४	२०६४।१।२६
१०	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णप्रसाद उपाध्याय, कास्की	२०२७।२।९	२०६५।१०।९
११	माननीय न्यायाधीश श्री प्रेम शर्मा, पर्वत	२०३०।१।१	२०६५।१०।९
१२	माननीय न्यायाधीश श्री रणबहादुर वम, वैतडी	२०३२।३।२९	२०६६।१।१९
१३	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनप्रकाश सिटौला, मोरङ ^२	२०४८।७।१८	२०६६।१।१९
१४	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री अवधेशकुमार यादव, सप्तरी ^३	२०४८।७।१८	२०६५।१०।९
१५	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री गिरीश चन्द्र लाल, महोत्तरी ^४	२०४८।७।१८	२०६५।१०।९
१६	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री सुशीला कार्की, विराटनगर ^५	२०६५।१०।९	२०६५।१०।९
१७	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री प्रकाश वस्ती, गोरखा ^६	२०६५।१०।९	२०६५।१०।९
१८	माननीय अस्थायी न्यायाधीश श्री भरतराज उप्रेती, सिन्धुपाल्चोक ^७	२०६५।१०।९	२०६५।१०।९

ख. पुनरावेदन अदालतका मुख्य न्यायाधीशहरू

क्र.सं.	नाम, थर, बतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री अवधेशकुमार यादव, सप्तरी	२०४८।७।१८	२०६२।१।१९ पदाधिकार मात्र
२	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री गिरीशचन्द्र लाल, महोत्तरी	२०४८।७।१८	२०६२।१।१९ पदाधिकार मात्र
३	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री वैद्यनाथ उपाध्याय, महोत्तरी ^८	२०४८।७।१८	२०६२।१।१९
४	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री तर्कराज भट्ट, वैतडी	२०४२।१।२५	२०६२।१।१९

^१ वि.सं. २०३० मा नेपाल न्याय सेवाको शाखा अधिकृतमा नियुक्त भई वि.सं. २०५६ मा विशिष्ट श्रेणीको नायब महान्यायाधिवक्ता पदबाट सेवा निवृत्त भई त्यसपछि अधिवक्ताको रूपमा कार्यरत रहनुभएको ।

^२ वि.सं. २०२९ सालदेखि अधिवक्ता

^३ वि.सं. २०२९ सालदेखि अधिवक्ता

^४ वि.सं. २०३३ सालदेखि अधिवक्ता

^५ वि.सं. २०३५ सालदेखि अधिवक्ता

^६ वि.सं. २०३३ सालदेखि अधिवक्ता

^७ वि.सं. २०३३ सालदेखि अधिवक्ता

^८ वि.सं. २०३५ सालदेखि अधिवक्ता

५	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तम पराजुली, ललितपुर	२०३०।१२।१	२०६५।११।१५
६	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, उदयपुर	२०३४।१।२७	२०६५।११।१५
७	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री जागेश्वर सुवेदी, प्यूठान	२०३४।३।२०	२०६५।११।१५
८	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री केशरीराज पण्डित, तनहुँ	२०३४।३।२०	२०६५।११।१५
९	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री अलिअकबर मिकरानी, रौतहट	२०३०।१२।४	२०६५।११।१५
१०	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिबाबु भट्टराई, धनकुटा	२०३४।१।२७	२०६५।११।१५
११	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिराम कोइराला, मोरङ	२०३४।१।२७	२०६५।११।१५
१२	माननीय मुख्य न्यायाधीश श्री हरिप्रसाद घिमिरे, मोरङ	२०३४।१।२७	२०६५।११।१५

ग. पुनरावेदन अदालतका न्यायाधीशहरू

क्र.स.	नाम, थर, वतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	माननीय न्यायाधीश श्री विश्वनाथ जोशी, डोटी ^९	२०४८।७।१८	२०५१।५।१७
२	माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली, नवलपरासी ^{१०}	२०४८।७।१८	२०५१।५।१७
३	माननीय न्यायाधीश श्री दीपकराज जोशी, काठमाडौँ ^{११}	२०४८।७।१८	२०५२।४।२३
४	माननीय न्यायाधीश श्री दुर्गाप्रसाद उप्रेती, दोलखा	२०३४।३।२०	२०५३।१।१
५	माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रसाद सुवेदी, तेह्रथुम	२०३४।१।२७	२०५३।१।१
६	माननीय न्यायाधीश श्री गोविन्दकुमार उपाध्याय, रौतहट ^{१२}	२०५२।४।२३	२०५३।१।१
७	माननीय न्यायाधीश श्री केशवप्रसाद मैनाली, काठमाडौँ ^{१३}	२०५२।४।२३	२०५३।१।१
८	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनप्रसाद घिमिरे, खोटाङ	२०४१।५।१	२०५६।३।१८
९	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिराज मिश्र, भोजपुर	२०४०।१०।३	२०५६।३।१८
१०	माननीय न्यायाधीश श्री गोविन्दकुमार श्रेष्ठ, धादिङ	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
११	माननीय न्यायाधीश श्री लोकेन्द्र मल्लिक, महोत्तरी	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१२	माननीय न्यायाधीश श्री हरिबहादुर बस्नेत, भ्र्पा	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१३	माननीय न्यायाधीश श्री कोमलनाथ शर्मा, पर्वत	२०३५।८।२९	२०५६।३।१८
१४	माननीय न्यायाधीश श्री खेमराज शर्मा, जनकपुर ^{१४}	२०५३।१।१	२०५६।३।१८
१५	माननीय न्यायाधीश श्री गौरीबहादुर कार्की, भक्तपुर	२०४३।६।६	२०५८।१।१३
१६	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद खनाल, पाँचथर	२०४३।६।६	२०५८।१।१३
१७	माननीय न्यायाधीश श्रीराजेन्द्रप्रसाद राजभण्डारी, काठमाडौँ	२०४३।६।६	२०५८।१।१३
१८	माननीय न्यायाधीश श्री चोलेन्द्रशम्सेर ज.ब.रा., काठमाडौँ ^{१५}	२०५३।१।१	२०६१।१२।३०
१९	माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्र, रुपन्देही	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
२०	माननीय न्यायाधीश श्री जगदीश शर्मा पौडेल, पर्वत	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
२१	माननीय न्यायाधीश श्री एकराज आचार्य, खोटाङ	२०३७।४।६	२०६२।१२।१०

^९ वि.सं. २०३३ सालदेखि अधिवक्ता

^{१०} वि.सं. २०३६ सालदेखि अधिवक्ता

^{११} वि.सं. २०३६ सालदेखि अधिवक्ता

^{१२} वि.सं. २०३१ सालदेखि अधिवक्ता

^{१३} वि.सं. २०३२ सालदेखि अधिवक्ता

^{१४} वि.सं. २०३२ सालदेखि अधिवक्ता

^{१५} वि.सं. २०३६ सालदेखि अधिवक्ता

२२	माननीय न्यायाधीश श्री देवेन्द्रगोपाल श्रेष्ठ, काठमाडौं	२०३५।८।२९	२०६२।१२।१०
२३	माननीय न्यायाधीश श्री बलराम विष्ट, काभ्रे	२०३७।४।६	२०६२।१२।१०
२४	माननीय न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद चालिसे, काठमाडौं	२०३५।१।११	२०६२।१२।१०
२५	माननीय न्यायाधीश श्री जनार्दनबहादुर खडका, भोजपुर	२०३६।१।२४	२०६२।१२।१०
२६	माननीय न्यायाधीश श्री फणिन्द्रदत्त शर्मा, लमजुङ	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
२७	माननीय न्यायाधीश श्री दीपककुमार कार्की, काठमाडौं	२०३७।४।६	२०६२।१२।१०
२८	माननीय न्यायाधीश डा. श्री हरिवंश त्रिपाठी, पर्सा	२०३७।४।६	२०६२।१२।१०
२९	माननीय न्यायाधीश श्री तेजबहादुर के.सी., रुपन्देही	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३०	माननीय न्यायाधीश श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा, पर्वत	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३१	माननीय न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद चालिसे, रौतहट	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३२	माननीय न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तम भण्डारी, जाजरकोट	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३३	माननीय न्यायाधीश श्री सुरेन्द्रवीर सिंह वस्न्यात, काठमाडौं	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३४	माननीय न्यायाधीश श्री दिनेशकुमार कार्की, भोजपुर	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३५	माननीय न्यायाधीश श्री शम्भुबहादुर खडका, बारा	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३६	माननीय न्यायाधीश श्री गिरीराज पौड्याल, खोटाङ	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
३७	माननीय न्यायाधीश श्री शारदाप्रसाद घिमिरे, काठमाडौं	२०३९।१।२।७	२०६२।१२।१०
३८	माननीय न्यायाधीश श्री पोषनाथ शर्मा, पर्वत	२०४३।६।६	२०६२।१२।१०
३९	माननीय न्यायाधीश श्री मीरा खडका, ललितपुर	२०३८।९।१०	२०६२।१२।१०
४०	माननीय न्यायाधीश श्री बमकुमार श्रेष्ठ, दाङ	२०३९।१।१७	२०६२।१२।१०
४१	माननीय न्यायाधीश श्री डम्बरबहादुर शाही, डडेल्धुरा	२०३८।२।३०	२०६२।१२।१०
४२	माननीय न्यायाधीश श्री विश्वम्भरप्रसाद श्रेष्ठ, कैलाली	२०४।१।१।११	२०६२।१२।१०
४३	माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरप्रसाद खतिवडा, सुनसरी	२०३९।१।२।७	२०६२।१२।१०
४४	माननीय न्यायाधीश डा. श्री आनन्दमोहन भट्टराई, कास्की	२०३९।१।२।७	२०६२।१२।१०
४५	माननीय न्यायाधीश श्री निर्मलकुमार ढुंगाना, मोरङ	२०३३।५।२	२०६२।१२।१०
४६	माननीय न्यायाधीश श्री टंकबहादुर मोक्तान, इलाम	२०३९।१।२।७	२०६४।१।२।३
४७	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशकुमार ढुंगाना, धनुषा	२०४।१।३।१	२०६६।५।२।१
४८	माननीय न्यायाधीश श्री टीकाबहादुर हमाल, बागलुङ	२०३९।१।२।७	२०६६।५।२।१
४९	माननीय न्यायाधीश श्री कुमार चुडाल, भ्रपा	२०४।५।३।८	२०६६।५।२।१
५०	माननीय न्यायाधीश डा. श्री कुलरत्न भुर्तेल, कास्की ^{१६}	२०३७।२।६	२०६६।५।२।१
५१	माननीय न्यायाधीश श्री प्रेमबहादुर के.सी., पर्वत	२०३७।४।६	२०६६।५।२।१
५२	माननीय न्यायाधीश श्री उदयप्रकाश चापागाई, भोजपुर	२०३८।२।३०	२०६६।५।२।१
५३	माननीय न्यायाधीश श्री भरतप्रसाद अधिकारी, नुवाकोट	२०४३।६।६	२०६६।५।२।१
५४	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशराम मिश्र, भक्तपुर	२०३९।१।१७	२०६६।५।२।१

^{१६} वि.सं. २०३७ मा नेपाल न्याय सेवाको शाखा अधिकृत पदमा नियुक्त भई २०६६।१।१७ मा विशिष्ट श्रेणीको सचिव पदबाट अवकास हुनुभएको ।

५५	माननीय न्यायाधीश श्री वीरसिंह महारा, वैतडी	२०३९।१२।१८	२०६६।५।२१
५६	माननीय न्यायाधीश श्री यज्ञप्रसाद वस्याल, रुपन्देही	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
५७	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद दाहाल, संखुवासभा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
५८	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनरमण भट्टराई, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०६६।५।२१
५९	माननीय न्यायाधीश श्री हरिकुमार पोखरेल, भ्वापा	२०४०।८।२६	२०६६।५।२१
६०	माननीय न्यायाधीश श्री सुष्मालता माथेमा, काठमाडौं	२०४१।३।१	२०६६।५।२१
६१	माननीय न्यायाधीश श्री कुमारप्रसाद पोखरेल, सप्तरी	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
६२	माननीय न्यायाधीश श्री रमेश पोखरेल, ओखलढुंगा	२०४०।८।२६	२०६६।५।२१
६३	माननीय न्यायाधीश श्री भीमबहादुर वोहरा, अछाम	२०४१।३।१	२०६६।५।२१
६४	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशचन्द्र गजुरेल, सिन्धुली	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
६५	माननीय न्यायाधीश श्री तेजबहादुर कार्की, धनुषा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
६६	माननीय न्यायाधीश श्री विष्णु देव पौडेल, तनहुं	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
६७	माननीय न्यायाधीश श्री शिवनारायण यादव, सप्तरी	२०४१।३।१	२०६६।५।२१
६८	माननीय न्यायाधीश श्री टेकराज नेपाल, भ्वापा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
६९	माननीय न्यायाधीश श्री भुपेन्द्रप्रसाद राई, धनकुटा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
७०	माननीय न्यायाधीश श्री दुर्गादत्त भट्ट, डडेल्धुरा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
७१	माननीय न्यायाधीश श्री पवनकुमार शर्मा न्यौपाने, भक्तपुर	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
७२	माननीय न्यायाधीश श्री नरेन्द्रकुमार सिवाकोटी, भ्वापा	२०४०।८।२६	२०६६।५।२१
७३	माननीय न्यायाधीश श्री सत्यराज गुरुङ, स्याङ्जा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
७४	माननीय न्यायाधीश श्री शेषराज सिवाकोटी, दोलखा	२०३९।१२।७	२०६६।५।२१
७५	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनबहादुर कार्की, मोरङ	२०४१।१।११	२०६६।५।२१
७६	माननीय न्यायाधीश श्री विनोद शर्मा, सर्लाही	०४।५।३।८	२०६६।५।२१
७७	माननीय न्यायाधीश श्री तिलप्रसाद श्रेष्ठ, स्याङ्जा	०४।४।४।१	२०६६।५।२१
७८	माननीय न्यायाधीश श्री डिल्लीराज आचार्य, प्यूठान	२०४।५।३।८	२०६६।५।२१
७९	माननीय न्यायाधीश श्री बाबुराम रेग्मी, स्याङ्जा	२०४।५।६।१७	२०६६।५।२१
८०	माननीय न्यायाधीश श्री सलाउद्दिन अख्तर सिद्धिकी, नेपालगंज ^{१७}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८१	माननीय न्यायाधीश श्री विदुर विक्रम थापा, सिन्धुली ^{१८}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८२	माननीय न्यायाधीश श्री रेवन्तबहादुर कुंवर, ^{१९}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८३	माननीय न्यायाधीश श्री नीता गौतम दिक्षित, बारा ^{२०}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८४	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री शिवराज अधिकारी, दैलेख ^{२१}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१

^{१७} वि.सं. २०३६ सालदेखि अधिवक्ता

^{१८} वि.सं. २०३७ सालदेखि अधिवक्ता

^{१९} वि.सं. २०३८ सालदेखि अधिवक्ता

^{२०} वि.सं. २०४० सालदेखि अधिवक्ता

^{२१} वि.सं. २०४० सालदेखि अधिवक्ता

८५	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री किशोर सिलवाल, काठमाडौं ^{२२}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८६	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री रामचन्द्र यादव, सप्तरी ^{२३}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८७	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री मिहिरकुमार ठाकुर, राजविराज ^{२४}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८८	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री थीरबहादुर कार्की, धनुषा ^{२५}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
८९	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री राजकुमार वन, खोटाङ ^{२६}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
९०	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री द्वारिकामान जोशी, काठमाडौं ^{२७}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
९१	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री सत्यमोहन जोशी थाप, सप्तरी ^{२८}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
९२	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री शारङ्गा सुवेदी, कास्की ^{२९}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१
९३	माननीय अतिरिक्त न्यायाधीश श्री रत्नबहादुर बागचन्द, कैलाली ^{३०}	२०६६।५।२१	२०६६।५।२१

घ. जिल्ला न्यायाधीशहरू

क्र.सं.	नाम, थर, बतन	न्याय सेवा प्रवेश मिति	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	माननीय न्यायाधीश श्री रामेश्वरनाथ अमात्य, ललितपुर	२०३५।८।२९	२०४८।७।२३
२	माननीय न्यायाधीश श्री काशीनाथ पोखरेल, धनुषा	२०३७।४।६	२०४८।७।२३
३	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनकृष्ण खनाल, काठमाडौं	२०३८।२।३०	२०४८।७।२३
४	माननीय न्यायाधीश श्री विमलप्रसाद ढुंगेल, महोत्तरी	२०३८।२।३०	२०४८।७।२३
५	माननीय न्यायाधीश श्री शिवप्रसाद भेले, भक्तपुर	२०३५।८।२९	२०४८।७।२३
६	माननीय न्यायाधीश श्री नीलकण्ठ उपाध्याय, पर्वत	२०३७।४।६	२०४८।७।२३
७	माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ रेग्मी, स्याङ्जा	२०३७।४।६	२०४८।७।२३
८	माननीय न्यायाधीश श्री नवराज उपाध्याय, ओखलढुङ्गा	२०३८।२।३०	२०४८।७।२३
९	माननीय न्यायाधीश श्री रामचन्द्र राई, भोजपुर	२०३८।२।३०	२०४८।७।२३
१०	माननीय न्यायाधीश श्री सहदेवप्रसाद बास्तोला, भक्तपुर	२०४३।६।६	२०४८।७।२३
११	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाशकुमार काफ्ले, भ्र्पा	२०३९।१।२।७	२०४८।७।२३
१२	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णप्रसाद बास्तोला, कास्की	२०३९।१।२।७	२०५०।१।२।१५
१३	माननीय न्यायाधीश श्री उमेशराज पौडेल, काठमाडौं	२०३९।१।२।७	२०५०।१।२।१५
१४	माननीय न्यायाधीश श्री हिमालयराज पाठक, डडेल्धुरा	२०३९।१।२।७	२०५२।४।२४
१५	माननीय न्यायाधीश श्री वीरबहादुर डांगी, सल्यान	२०३९।१।२।७	२०५२।४।२४
१६	माननीय न्यायाधीश श्री तीर्थराज देवकोटा, कास्की	२०४३।६।६	२०५२।४।२४
१७	माननीय न्यायाधीश श्री पुष्पबहादुर थापा, काठमाडौं	२०३९।१।२।१८	२०५२।४।२४
१८	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद धिताल, दाङ	२०४१।४।२९	२०५३।१।२३
१९	माननीय न्यायाधीश श्री शम्भुराम कार्की, मोरङ	२०३९।१।२।७	२०५३।१।२३
२०	माननीय न्यायाधीश श्री प्रेमराज ढकाल, सप्तरी	२०४१।१।११	२०५३।१।२३
२१	माननीय न्यायाधीश श्री चण्डीराज ढकाल, स्याङ्जा	२०४१।३।१	२०५३।१।२३

^{२२} वि.सं. २०४० सालदेखि अधिवक्ता

^{२३} वि.सं. २०४० सालदेखि अधिवक्ता

^{२४} वि.सं. २०४१ सालदेखि अधिवक्ता

^{२५} वि.सं. २०४४ सालदेखि अधिवक्ता

^{२६} वि.सं. २०४५ सालदेखि अधिवक्ता

^{२७} वि.सं. २०४५ सालदेखि अधिवक्ता

^{२८} वि.सं. २०४५ सालदेखि अधिवक्ता

^{२९} वि.सं. २०४७ सालदेखि अधिवक्ता

^{३०} वि.सं. २०५० सालदेखि अधिवक्ता

२२	माननीय न्यायाधीश श्री हेमराज पन्त, वैतडी	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
२३	माननीय न्यायाधीश श्री विनोदप्रसाद शर्मा, धनुषा	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
२४	माननीय न्यायाधीश श्री गुणराज ढुंगेल, सुनसरी	२०४१।१।११	२०५३।११।२३
२५	माननीय न्यायाधीश श्री बाबुराजा कार्की, ओखलढुङ्गा	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
२६	माननीय न्यायाधीश श्री महेन्द्रराज गौतम, तेह्रथुम	२०४१।३।१	२०५३।११।२३
२७	माननीय न्यायाधीश श्री बालकृष्ण उप्रेती, सर्लाही	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
२८	माननीय न्यायाधीश श्री रामकृष्ण खनाल, तनहुँ	२०३८।४।१९	२०५३।११।२३
२९	माननीय न्यायाधीश श्री मेघनाथ भट्टराई, भ्रपा	२०४१।१।११	२०५३।११।२३
३०	माननीय न्यायाधीश श्री वीरेन्द्रकुमार कर्ण, सिराहा (हाल निलम्बन)	२०४१।३।१	२०५३।११।२३
३१	माननीय न्यायाधीश श्री हरिप्रसाद बगाले, लमजुङ	२०४१।३।१	२०५३।११।२३
३२	माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ घिमिरे, रामेछाप	२०४२।३।२	२०५३।११।२३
३३	माननीय न्यायाधीश श्री अबधविहारीप्रसाद सिन्हा, रौतहट	२०४२।३।२	२०५३।११।२३
३४	माननीय न्यायाधीश श्री रामकृष्ण भट्ट, वैतडी	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
३५	माननीय न्यायाधीश श्री पद्मराज भट्ट, डडेल्धुरा	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
३६	माननीय न्यायाधीश श्री प्रभा बस्नेत, काठमाडौँ	२०३९।१२।७	२०५३।११।२३
३७	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ, संखुवासभा	२०४२।३।२	२०५३।११।२३
३८	माननीय न्यायाधीश श्री माधवप्रसाद पोखरेल, सिन्धुली	२०४२।३।२	२०५३।११।२३
३९	माननीय न्यायाधीश श्री महेशप्रसाद पुडासैनी, काठमाडौँ	२०४३।४।२६	२०५३।११।२३
४०	माननीय न्यायाधीश श्री भीमकुमार ओझा, पाँचथर	२०४३।४।२६	२०५३।११।२३
४१	माननीय न्यायाधीश श्री बालेन्द्र रुपाखेती, कपिलबस्तु	२०४१।१।११	२०५८।१।५
४२	माननीय न्यायाधीश श्री अजयराज उपाध्याय, रौतहट	२०४०।८।२६	२०५८।१।५
४३	माननीय न्यायाधीश श्री विनोदमोहन अचार्य, कास्की	२०४३।४।२६	२०५८।१।५
४४	माननीय न्यायाधीश श्री भोलानाथ चौलागाईं, रामेछाप	२०४३।४।२६	२०५८।१।५
४५	माननीय न्यायाधीश श्री अच्युत बिष्ट, ललितपुर	२०३९।१२।७	२०५८।१।५
४६	माननीय न्यायाधीश श्री यज्ञराज भट्ट, प्युठान	२०४३।४।२६	२०५८।१।५
४७	माननीय न्यायाधीश श्री शेखरप्रसाद पौडेल, रामेछाप	२०४१।३।१	२०५८।१।५
४८	माननीय न्यायाधीश श्री बालचन्द्र शर्मा, पर्वत	२०३९।१२।७	२०५८।१।५
४९	माननीय न्यायाधीश श्री ईश्वरराज आचार्य, कास्की	२०४२।१०।११	२०५८।१।५
५०	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद अधिकारी, दाङ	२०४२।३।२	२०५८।१।५
५१	माननीय न्यायाधीश श्री इन्द्रबहादुर कार्की, सर्लाही	२०४३।४।२६	२०५८।१।५
५२	माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल भट्टराई, ईलाम	२०४१।१।११	२०५८।१।५
५३	माननीय न्यायाधीश श्री रामप्रसाद ओली, भ्रपा	२०४५।३।८	२०५८।१।५
५४	माननीय न्यायाधीश श्री जगतप्रसाद श्रेष्ठ, पर्वत	२०४३।४।२६	२०५८।१।५
५५	माननीय न्यायाधीश श्री राजेशकुमार काफ्ले, रामेछाप	२०४२।३।२	२०५८।१।५
५६	माननीय न्यायाधीश श्री लेखनाथ ढकाल, स्याङ्जा	२०४२।१०।११	२०६३।३।२३
५७	माननीय न्यायाधीश श्री नारायणप्रसाद श्रेष्ठ, बाँके	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
५८	माननीय न्यायाधीश श्री कुलप्रसाद शर्मा, बाग्लुङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
५९	माननीय न्यायाधीश श्रीनारायणप्रसाद पोखरेल, नवलपरासी	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
६०	माननीय न्यायाधीश श्री भोजराज शर्मा, अछाम	२०४१।१।११	२०६३।३।२३
६१	माननीय न्यायाधीश श्री भोजराज अधिकारी, सिन्धुली	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
६२	माननीय न्यायाधीश श्री पशुपति आचार्य, सुनसरी	२०४१।१।११	२०६३।३।२३
६३	माननीय न्यायाधीश श्री रमेशकुमार खत्री, संखुवासभा	२०४५।३।८	२०६३।३।२३
६४	माननीय न्यायाधीश श्री महम्मदजुनेद आजाद, प्युठान	२०४५।३।८	२०६३।३।२३
६५	माननीय न्यायाधीश श्री दयानाथ खरेल, बाग्लुङ	२०४०।८।२६	२०६३।३।२३

६६	माननीय न्यायाधीश श्री कोषकुमार नेम्वाङ, पाँचथर	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
६७	माननीय न्यायाधीश श्री शेखरचन्द्र अर्याल, गुल्मी	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
६८	माननीय न्यायाधीश श्री बैद्यनाथप्रसाद गुप्ता, रौतहट	२०३९।१।१६	२०६३।३।२३
६९	माननीय न्यायाधीश श्री बालमुकुन्द दवाडी, काठमाडौं	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
७०	माननीय न्यायाधीश श्री शालिग्राम कोइराला, मोरङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
७१	माननीय न्यायाधीश श्री लिप्तबहादुर थापा, कास्की	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
७२	माननीय न्यायाधीश श्री विष्णुप्रसाद कोइराला, चितवन	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
७३	माननीय न्यायाधीश श्री लक्ष्मीकृष्ण श्रेष्ठ, भक्तपुर	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
७४	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णकमल अधिकारी, दाङ	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
७५	माननीय न्यायाधीश श्री श्यामप्रसाद लावती, इलाम	२०४५।३।८	२०६३।३।२३
७६	माननीय न्यायाधीश श्री चिन्तामणि बराल, कास्की	२०४५।६।१७	२०६३।३।२३
७७	माननीय न्यायाधीश श्री अनन्तराज डुम्रे, स्याङ्जा	२०४५।६।१७	२०६३।३।२३
७८	माननीय न्यायाधीश श्री जगतनारायण प्रधान, पर्वत	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
७९	माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्र खरेल, भापा	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
८०	माननीय न्यायाधीश श्री ठाकुरप्रसाद शर्मा पौडेल, चितवन	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
८१	माननीय न्यायाधीश श्री सीताप्रसाद पोखरेल, उदयपुर	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
८२	माननीय न्यायाधीश श्री नागेन्द्रलाल कर्ण, महोत्तरी	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
८३	माननीय न्यायाधीश श्री हरिप्रताप के.सी., गुल्मी	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
८४	माननीय न्यायाधीश श्री राधाकृष्ण उप्रेती, सर्लाही	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
८५	माननीय न्यायाधीश श्री खिलनाथ रेग्मी, खोटाङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
८६	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णबहादुर थापा, दाङ	२०४३।४।२६	२०६३।३।२३
८७	माननीय न्यायाधीश श्री महेन्द्रबहादुर कार्की, धनुषा	२०४६।४।१	२०६३।३।२३
८८	माननीय न्यायाधीश श्री माधवेन्द्र रेग्मी, कास्की	२०४६।९।२१	२०६३।३।२३
८९	माननीय न्यायाधीश श्री विश्वमंगल आत्रेय, सुर्खेत	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
९०	माननीय न्यायाधीश श्री अच्युतप्रसाद भण्डारी, जाजरकोट	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
९१	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिप्रसाद अधिकारी, तनहुँ	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
९२	माननीय न्यायाधीश श्री बलभद्र बास्तोला, कास्की	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
९३	माननीय न्यायाधीश श्री पुरुषोत्तमप्रसाद ढकाल, काठमाडौं	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
९४	माननीय न्यायाधीश श्री कैलाश के.सी. काभ्रे	२०४७।६।१	२०६३।३।२३
९५	माननीय न्यायाधीश श्री टेकनारायण कुँवर, पर्वत	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
९६	माननीय न्यायाधीश श्री किरणकुमार पोखरेल, सुनसरी	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
९७	माननीय न्यायाधीश श्री मुरारीबाबु श्रेष्ठ, सल्यान	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
९८	माननीय न्यायाधीश श्री अंकार उपाध्याय, दाङ	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
९९	माननीय न्यायाधीश श्री विष्णु सुवेदी, पर्वत	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१००	माननीय न्यायाधीश श्री चन्द्रबहादुर सारु, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०१	माननीय न्यायाधीश श्री सुदर्शनराज पाण्डे, काठमाडौं	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०२	माननीय न्यायाधीश श्री दिपेन्द्र अधिकारी, तनहुँ	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०३	माननीय न्यायाधीश श्री रमेशराज पोखरेल, दोलखा	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०४	माननीय न्यायाधीश श्री नरिश्वर भण्डारी, गुल्मी	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०५	माननीय न्यायाधीश श्री अर्जुनप्रसाद कोइराला, भोजपुर	२०५०।४।१	२०६३।३।२३
१०६	माननीय न्यायाधीश श्री डिल्लीरमण तिवारी, कास्की	२०४७।६।१	२०६६।५।२३
१०७	माननीय न्यायाधीश श्री अमृतबहादुर बस्नेत, दैलेख	२०५३।६।२	२०६६।५।२३
१०८	माननीय न्यायाधीश श्री अम्बरराज पौडेल, काठमाडौं	२०४२।३।२	२०६६।५।२३
१०९	माननीय न्यायाधीश श्री हरिश्चन्द्र ढुङ्गाना, कास्की	२०४६।४।१	२०६६।५।२३

११०	माननीय न्यायाधीश श्री लोकजङ्ग शाह, रुकुम	२०४३।४।२६	२०६६।५।२३
१११	माननीय न्यायाधीश श्री धनसिंह महारा, बैतडी	२०४५।३।८	२०६६।५।२३
११२	माननीय न्यायाधीश श्री मेदिनीप्रसाद पौडेल, भापा	२०४६।४।१	२०६६।५।२३
११३	माननीय न्यायाधीश श्री किरणप्रसाद शिवाकोटी, काठमाडौं	२०४२।३।३१	२०६६।५।२३
११४	माननीय न्यायाधीश श्री ब्रजेश प्याकुरेल, काठमाडौं	२०५५।१।१४	२०६६।५।२३
११५	माननीय न्यायाधीश श्री गोपालप्रसाद बास्तोला, खोटाङ	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
११६	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिराम निरौला, सिराहा	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
११७	माननीय न्यायाधीश श्री चन्द्रमणि ज्ञवाली, अर्घाखाँची	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
११८	माननीय न्यायाधीश श्री राजकुमार खतिवडा	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
११९	माननीय न्यायाधीश श्री योगेन्द्रप्रसाद शाह, धनुषा	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
१२०	माननीय न्यायाधीश श्री खडानन्द तिवारी, नवलपरासी	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
१२१	माननीय न्यायाधीश श्री पूर्णप्रसाद वास्तोला, कास्की	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
१२२	माननीय न्यायाधीश श्री कवीप्रसाद न्यौपाने, काभ्रे	२०५७।५।५	२०६६।५।२३
१२३	माननीय न्यायाधीश श्री प्रकाश खरेल, भापा	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१२४	माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णराम कोइराला, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१२५	माननीय न्यायाधीश श्री स्वीकृति पराजुली, ललितपुर	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१२६	माननीय न्यायाधीश श्री काजीबहादुर राई, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१२७	माननीय न्यायाधीश श्री ऋषिकेश बाग्ले, तनहुँ	२०५०।४।१	२०६६।५।२३
१२८	माननीय न्यायाधीश श्री रितेन्द्र थापा, वर्दिया	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१२९	माननीय न्यायाधीश श्री मोहनराज भट्टराई, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१३०	माननीय न्यायाधीश श्री अर्जुन अधिकारी, तनहुँ	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१३१	माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्र अधिकारी, भोजपुर	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३
१३२	माननीय न्यायाधीश श्री गिरीराज गौतम, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०६६।५।२३

परिशिष्ट - ८७

नेपाल न्याय सेवाका अधिकृत कर्मचारीहरूको विवरण
राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणी

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, ठेगाना	तृतीय श्रेणी	रा.प.द्वितीय श्रेणी	प्रथम श्रेणी	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	डा.रामकृष्ण तिमल्सेना, कास्की	२०४१।३।१	२०४६।७।१४	२०५१।७।२४	२०६३।४।१
२	श्री माधवप्रसाद पौडेल, रामेछाप	२०३९।१।२।७	२०४४।१।१।१४	२०५२।१।७	२०६३।४।१
३	श्री मोहनप्रसाद बज्राडे, अर्घाखाँची	२०४१।३।१	२०४७।३।२६	०५।२।८।२५	२०६३।६।२
४	डा.श्री त्रिलोचन उप्रेती, तेह्रथुम	२०३९।१।२।७	२०४६।१।०।१९	२०५३।३।१९	२०६४।६।२४
५	श्री पुष्पराज कोइराला, काठमाडौं	२०३९।१।२।७	२०४६।७।४	२०५१।१।६	२०६५।७।८
६	श्री सूर्यप्रसाद कोइराला, पाल्पा	२०३९।१।२।७	२०४९।३।२२	२०५४।३।५	२०६५।७।८
७	श्री प्रमोदकुमार कार्की, भोजपुर	२०३९।१।१।७	२०४९।३।२२	२०५३।३।३१	२०६६।३।२४
८	श्री प्रेमराज कार्की, उदयपुर	२०४१।१।१।१	२०४९।३।२२	२०५४।३।५	२०६६।७।६
९	श्री राजनारायण पाठक, महोत्तरी	२०३९।१।२।७	२०४९।३।२२	२०५४।३।५	२०६६।७।६
१०	श्री जीवनहरि अधिकारी, इलाम	२०४३।४।२६	२०४९।१।२।१	२०५६।५।१२	२०६६।७।६

नेपाल न्याय सेवा
राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी
न्याय समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, ठेगाना	तृतीय श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री राजेन्द्रप्रकाश शर्मा, काठमाडौं	२०३८।२।३०	२०४९।३।२२	२०५४।१।३
२	श्री लोहितचन्द्र शाह, काठमाडौं	२०४३।३।३०	२०४८।६।१८ (२०५५।१।१३)	२०५८।५।८
३	श्री अग्निप्रसाद थपलिया, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।१६	२०५८।५।८
४	श्री यादव घिमिरे, संखुवासभा	२०४६।९।२१	२०५२।३।२७	२०६३।७।३
५	श्री धीरबहादुर चन्द, वैतडी	२०४७।६।१	२०५३।१।३	२०६३।७।३
६	श्री कृष्ण गिरी, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६३।७।३
७	श्री लेखनाथ पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६३।७।३
८	श्री श्रीकान्त पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६३।७।३
९	श्री विपुल न्यौपाने, भ्वापा	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६४।५।७
१०	श्री नहकुल सुवेदी, म्याग्दी	२०५२।८।२४	२०५९।४।४	२०६४।५।७
११	श्री जनार्दन नेपाल, पाल्पा	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६४।१०।१८
१२	श्री नातीबाबु लामिछाने, भक्तपुर	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६४।१०।१८
१३	श्री नृपध्वज निरौला, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७	२०६५।७।७
१४	श्री देवेन्द्र पौडेल, भ्वापा	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६६।९।१६
१५	श्री वसन्तराज पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१।११	२०६६।९।१६
१६	श्री महेन्द्रनाथ उपाध्याय, काभ्रे	२०५०।४।१	२०५६।९।१५	२०६६।९।१६
१७	श्री पुर्णेश्वरप्रसाद उपाध्याय	२०५०।४।१	२०५७।१।१४	२०६६।९।१६
१८	श्री ध्रुवकुमार शाह, रुकुम	२०५०।४।१	२०५७।१।१४	२०६६।९।१६
१९	श्री युवराज गौतम, मोरङ	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१	२०६६।१।१७
२०	श्री देवेन्द्रराज ढकाल, कास्की	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१	२०६६।१।१७
२१	श्री लालबहादुर कुँवर, गुल्मी	२०५५।५।२१	२०६५।७।५	२०६७।१।८

नेपाल न्याय सेवा
राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी
कानून समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, ठेगाना	तृतीय श्रेणी	रा.प.द्वितीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्त मिति
१	श्री भेषराज शर्मा, पर्वत	२०४३।४।२६	२०४९।७।२४	२०५६।५।१२
२	श्री राजेन्द्रकिशोर क्षेत्री, मकवानपुर	२०४१।९।११	२०४९।१।२१	२०५६।५।१२
३	श्री राजमान सिंह मल्ल, पर्सा	२०३९।१।७	२०४९।३।२२	२०६१।१।१५
४	श्री मधुप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०४३।६।५	२०४९।७।२४	२०६१।७।५
५	श्री रञ्जनकृष्ण अर्याल, काठमाडौं	२०४१।३।१	२०५०।१।२८	२०६१।७।५
६	श्री केदार पौडेल, मोरङ	२०४१।८।१	२०४९।७।२४	२०६१।७।५
७	श्री नरेन्द्रमान श्रेष्ठ, काठमाडौं	२०४३।४।२६	२०४९।७।२४	२०६२।२।५
८	श्री रामकुमार आचार्य, भ्वापा	२०४५।३।८	२०५०।१।२८	२०६२।४।१९
९	श्री लक्ष्मणप्रसाद मैनाली, सर्लाही	२०४३।४।२६	२०४९।७।२४	२०६२।४।१९
१०	श्री कमलशाली घिमिरे, लमजुङ्ग	२०४३।४।२६	२०४९।७।२४	२०६२।४।१९
११	श्री टेकप्रसाद ढुंगाना, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१	२०६२।९।१४
१२	श्री भूपेन्द्रप्रसाद पौडेल, काठमाडौं	२०४१।९।११	२०४९।१।२१	२०६४।१०।१८

१३	श्री भूमकप्रसाद शर्मा, संखुवासभा	२०३९।१२।६	२०५।१।१।६	२०६।१।१।६
१४	श्री मणिराम ओझा, खोटाङ	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।५।७।७
१५	डा.रवि शर्मा अर्याल, काठमाडौं	२०४।३।४।२।६	२०५।१।१।६	२०६।५।१।३।०
१६	श्री राजीव गौतम, भोजपुर	२०४।६।४।१	२०५।१।१।६	२०६।५।१।३।०
१७	श्री साधुराम सापकोटा, काभ्रे	२०४।३।४।२।६	२०५।१।१।६	२०६।५।१।३।०
१८	श्री चिरन्जिवी खनाल, काठमाडौं	२०४।६।४।१	२०५।१।१।६	२०६।६।१।१।६
१९	श्री डिल्लीराज घिमिरे, अर्घाखाँची	२०५।०।४।१	२०५।५।१।२।१।१	२०६।६।१।२।१।७
२०	श्री रमेश ढकाल, काठमाडौं	२०५।६।५।७	२०६।४।४।१।६	२०६।७।१।६

नेपाल न्याय सेवा
राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी
सरकारी वकील समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, थर, वतन	तृतीय श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री युवराज सुवेदी, भोजपुर	२०४।५।३।८	२०४।९।१।२।१	२०५।४।१।२।३
२	श्री केदारप्रसाद पौडेल, ललितपुर	२०४।२।३।२	२०४।९।७।२।४	२०५।५।२।२।८
३	श्री ऋषिराम नेपाल, भ्र्पा	२०४।२।३।२	२०४।९।३।२।२	२०५।६।५।१।२
४	श्री रमेशकुमार पोखरेल, उदयपुर	२०४।१।३।२	२०४।९।३।२।२	२०५।६।५।१।२
५	श्री सरोजप्रसाद गौतम, भक्तपुर	२०३९।१।२।७	२०४।९।३।२।२	२०५।६।५।१।२
६	श्री ठोकप्रसाद शिवाकोटी, दोलखा	२०४।६।४।१	२०५।१।१।६	२०५।६।१।२।१।७
७	श्री राजेन्द्रकुमार पोखरेल, सप्तरी	२०४।२।१।०।१।१	२०४।९।७।२।४	२०५।७।१।१।५
८	श्री ऋषिराम दवाडी, काठमाडौं	२०४।२।३।२	२०४।९।७।२।४	२०५।९।७।१।२
९	श्री डिल्लीरमण आचार्य, उदयपुर	२०४।३।४।२।६	२०४।९।१।२।१	२०५।९।७।१।२
१०	श्री दुर्गाबन्धु पोखरेल, स्याङ्जा	२०४।३।४।२।६	२०४।९।१।२।१	२०५।९।७।१।२
११	श्री महेशकुमार थापा, संखुवासभा	२०४।३।४।२।६	२०४।९।१।२।१	२०६।०।६।१।७
१२	श्री राजेन्द्र सुवेदी, प्यूठान	२०४।३।४।२।६	२०४।९।१।२।१	२०६।१।१।२।२
१३	श्री बन्दीप्रसाद गौतम, अर्घाखाँची	२०४।३।४।२।६	२०४।९।१।२।१	२०६।२।२।५
१४	श्री बलराम शर्मा, नवलपरासी	२०४।३।४।२।६	२०४।९।१।२।१	२०६।२।२।५
१५	श्री विनोदकुमार पोखरेल, कञ्चनपुर	२०४।३।४।२।६	२०५।१।१।६	२०६।३।७।३
१६	श्री खगराज पौडेल, बाग्लुङ	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।३।७।३
१७	श्री किरण पौडेल, दाङ	२०४।५।३।८	२०५।१।१।६	२०६।३।७।३
१८	श्री समीर सिलवाल, काठमाडौं	२०४।३।४।२।६	२०५।१।१।६	२०६।३।७।३
१९	श्री श्रीधर सापकोटा, काठमाडौं	२०५।०।४।१	२०५।१।१।६	२०६।३।७।३
२०	श्री महेश शर्मा पौडेल, पर्वत	२०५।०।४।१	२०५।८।२।५	२०६।४।५।७
२१	श्री सूर्यप्रसाद पोखरेल, काठमाडौं	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।५।१।३।०
२२	श्री राजनप्रसाद भट्टराई, सुनसरी	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।५।१।३।०
२३	श्री कृष्णजिवी घिमिरे, लमजुङ	२०५।०।४।१	२०५।६।१।१।५	२०६।६।५।१।०
२४	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।६।१।१।६
२५	श्री शंकरराज बराल, कास्की	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।६।१।१।६
२६	श्री गणेशबाबु अर्याल, गोरखा	२०४।७।६।१	२०५।३।१।३	२०६।६।१।१।६
२७	श्री पद्मप्रसाद पाण्डेय, पाल्पा	-	-	२०६।७।१।६

राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी
न्याय समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री दीपकराज पन्त, काभ्रे	२०५०।४।१	२०५५।१।११
२	श्री भरत लम्साल, बाँके	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१
३	श्री भुवनसिंह थापा, लमजुङ	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१
४	श्री लिलाराज अधिकारी, दाङ	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१
५	श्री कृपासुर कार्की, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१
६	श्री नारायणप्रसाद पन्थी, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१
७	श्री हेमन्त रावल, जाजरकोट	२०५२।८।२४	२०५९।१।२१
८	श्री विष्णुप्रसाद अर्याल, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७
९	श्री दिपककुमार खरेल, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७
१०	श्री ध्रुवकुमार पिया, तनहुँ	२०५२।८।२४	२०६०।६।१७
११	श्री सूर्यप्रसाद पराजुली, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०६१।१।५
१२	श्री कमलप्रसाद पोखरेल, खोटाङ	२०५२।९।२६	२०६१।१।५
१३	श्री कृष्णप्रसाद सुवेदी, सुनसरी	२०५२।८।२४	२०६२।२।५
१४	श्री यज्ञप्रसाद पोखरेल, दोलखा	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
१५	श्री वासुदेव पौडेल, कास्की	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
१६	श्री रमेशप्रसाद ज्ञवाली, कपिलवस्तु	२०५४।७।१	२०६३।७।३
१७	श्री श्यामकुमार भट्टराई, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
१८	श्री तेजेन्द्रप्रसाद शर्मा, बाग्लुङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
१९	श्री डिल्लीरत्न श्रेष्ठ, सल्यान	२०५२।८।२४	२०६३।७।३
२०	श्री उपेन्द्रप्रसाद गौतम, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२१	श्री यादवराज पोखरेल, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२२	श्री रामप्रसाद शर्मा, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२३	श्री डण्डपाणि शर्मा, पर्वत	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२४	श्री शुभाषबाबु परी, धनकुटा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२५	श्री ऋषिराम आचार्य, अर्घाखाँची	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२६	श्री दयाराम ढकाल, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२७	श्री टीकाराम आचार्य, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२८	श्री चुरामन खड्का, बाग्लुङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
२९	श्री उमेश कोइराला, लमजुङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३०	श्री हरिप्रसाद शर्मा उपाध्याय, रुपन्देही	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३१	श्री नवराज दाहाल, भ्वापा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३२	श्री इश्वरीप्रसाद गौतम, ताप्लेजुङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३३	श्री कृष्णमुरारी सिवाकोटी, दोलखा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३४	श्री गायत्री प्रसाद रेग्मी, पर्वत	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३५	श्री विदुर कोइराला, ओखलढुंगा	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३६	श्री मुकेश उपाध्याय, मोरङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३७	श्री विष्णुप्रसाद उपाध्याय, बाग्लुङ	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३८	श्री हिमलाल बेल्वासे, अर्घाखाँची	२०५२।८।२४	२०६३।७।१६
३९	श्री नारायणप्रसाद सुवेदी, दोलखा	२०५७।३।३०	२०६४।४।१८
४०	श्री राजेन्द्रकुमार आचार्य, अर्घाखाँची	२०५२।९।२६	२०६४।४।१८
४१	श्री मातृकाप्रसाद आचार्य, पाँचथर	२०५५।५।२१	२०६४।४।१८

४२	श्री माधवप्रसाद अधिकारी, ओखलढुंगा	२०५६१५७	२०६४।४।१८
४३	श्री पुष्पराम थपलिया, भ्रपा	२०५७।३।३०	२०६४।४।१८
४४	श्री सूर्यबहादुर थापा, तनहुँ	२०५४।७।१	२०६४।४।१८
४५	श्री दीपककुमार दाहाल, सुनसरी	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
४६	श्री श्रीप्रकाश उप्रेती, भ्रपा	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
४७	श्री कमलराज विष्ट, लमजुङ	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
४८	श्री परशुराम भट्टराई, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
४९	श्री शिशिरराज ढकाल, स्याङ्जा	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
५०	श्री अशोककुमार बस्नेत, मोरङ	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
५१	श्री भोलानाथ ढकाल, बाग्लुङ	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
५२	श्री उमेशप्रसाद लुङ्टेल, काठमाडौँ	२०५२।८।२४	२०६४।१०।१८
५३	श्री नारायणप्रसाद पौडेल, पर्वत	२०५४।७।१	२०६५।७।५
५४	श्री नारायणप्रसाद पराजुली, भोजपुर	२०५४।७।१	२०६५।११।३०
५५	श्री पुनाराम खनाल, अर्घाखाँची	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
५६	श्री निर्मला पौडेल (भट्टराई), मोरङ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
५७	श्री नारायणप्रसाद रेग्मी, पाँचथर	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
५८	श्री भीमकुमार श्रेष्ठ, तनहुँ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
५९	श्री हरिराज कार्की, मोरङ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६०	श्री श्रीप्रसाद संजेल, भक्तपुर	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६१	श्री रमेशकान्त अधिकारी, कास्की	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६२	श्री नेत्रप्रकाश आचार्य, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६३	श्री महेन्द्रप्रसाद पोखरेल, सिन्धुली	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६४	श्री रामेश्वर रेग्मी, पर्वत	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६५	श्री किशोर घिमिरे, संखुवासभा	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६६	श्री भिष्मराज प्रसाई, ताप्लेजुङ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६७	श्री हेमबहादुर सेन, गुल्मी	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६८	श्री नारायणप्रसाद दाहाल, खोटाङ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
६९	श्री खड्गबहादुर श्रेष्ठ, तनहुँ	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
७०	श्री नारायणप्रसाद शर्मा, पर्वत	२०५२।८।२४	२०६५।११।३०
७१	श्री विमल पौडेल, रुपन्देही	२०५१।१२।१८	२०६६।२।६
७२	श्री मनोज के.सी., सुनसरी	२०५६।१।७	२०६६।४।२७
७३	श्री अम्बिकाप्रसाद निरौला, ओखलढुंगा	२०५१।१२।१८	२०६६।४।२७
७४	श्री धुवराज त्रिपाठी, रौतहट	२०५१।१२।१८	२०६६।४।२७
७५	श्री भद्रकाली पोखरेल, गुल्मी	२०५१।१२।१८	२०६६।४।२७
७६	श्री शिवप्रसाद खनाल, तनहुँ	२०५१।१२।१८	२०६६।४।२७
७७	श्री सनतचन्द्र लवट, प्यूठान	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
७८	श्री लालप्रसाद अर्याल, गुल्मी	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
७९	श्री नरनारायण पौडेल, स्याङ्जा	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८०	श्री वासुदेव न्यौपाने, कास्की	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८१	श्री शान्तिप्रसाद आचार्य, धनकुटा	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८२	श्री वसन्तजंग थापा, गोरखा	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८३	श्री दुर्गाबहादुर भुषाल, अर्घाखाँची	२०५४।७।१	२०६६।१।१६
८४	श्री जितेन्द्रबाबु थपलिया, गोर्खा	२०५४।७।१	२०६६।१।१६
८५	श्री नारायणप्रसाद ज्वाली, कपिलवस्तु	२०५४।७।१	२०६६।१।१६

८६	श्री जवाहरप्रसाद सिंह, महोत्तरी	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८७	श्री लालकाजी श्रेष्ठ, भक्तपुर	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८८	श्री विष्णुकुमार गिरी, काठमाडौं	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
८९	श्री कुलप्रसाद भण्डारी, कास्की	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९०	श्री खड्गराज अधिकारी, खोटाङ	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९१	श्री उमानाथ गौतम, स्याङ्जा	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९२	श्री दिपक ढकाल, स्याङ्जा	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९३	श्री फणिन्द्रप्रसाद पराजुली, भ्रपा	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९४	श्री हरिश्चन्द्र इनाडनाम, भ्रपा देवी	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९५	श्री रामप्रसाद न्यौपाने, स्याङ्जा	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९६	श्री कमलप्रसाद ज्ञवाली, पाल्पा	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९७	श्री वासुदेवलाल श्रेष्ठ, काठमाडौं	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९८	श्री रामराजा उप्रेती, पर्वत	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
९९	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
१००	श्री प्रकाश राउत, भक्तपुर	२०५२।०८।२४	२०६६।१।१६
१०१	श्री सूर्यप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
१०२	श्री इश्वरी पराजुली, वाग्लुङ	२०५७।३।३०	२०६६।१।१५
१०३	श्री विष्णुप्रसाद गौतम, गुल्मी	२०६०।११।२९	२०६६।१।१५
१०४	श्री चित्रबहादुर गुरुङ, ओखलढुंगा	२०५६।५।७	२०६६।१।१५
१०५	श्री अनिलकुमार शर्मा, दाङ	२०५७।३।३०	२०६६।१।१५
१०६	श्री केशवप्रसाद घिमिरे, भ्रपा	२०५७।३।३०	२०६६।१।१५
१०७	श्री पिताम्बर शर्मा, स्याङ्जा	२०५६।५।७	२०६६।१।१५
१०८	श्री यमबहादुर बुढामगर, दाङ	२०५९।१२।१८	२०६६।१।१५
१०९	श्री गजेन्द्रबहादुर सिंह, बझाङ	२०५९।१२।१८	२०६७।१।२८
११०	श्री हरिप्रसाद कोइराला, लमजुङ	२०६१।११।२१	२०६७।१।२८
१११	श्री रमेशप्रसाद रिजाल, खोटाङ	२०६१।११।२१	२०६७।१।२८

राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी
कानून समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री केशवबहादुर थापा, तेह्रथुम	२०४३।४।२६	२०४९।७।२४
२	श्री वासुदेव उप्रेती, काभ्रे	२०४२।०८।२८	२०५१।११।६
३	श्री ईन्द्रकुमार चोडटेन्ली, भोजपुर	-	२०५३।६।२
४	श्री ऋषि राजभण्डारी, खोटाङ	२०४७।६।१	२०५३।११।३
५	श्री ध्रुवप्रसाद सापकोटा, काभ्रे	२०४७।६।१	२०५३।११।३
६	श्री रुद्रप्रसाद सिटौला, तेह्रथुम	२०४७।६।१	२०५३।११।३
७	श्री धनराज ज्ञवाली, गुल्मी	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
८	श्री उदयरज सापकोटा, काठमाडौं	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
९	श्री केशवप्रसाद वास्तोला, चितवन	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
१०	श्री तोयनाथ अधिकारी, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
११	श्री कैलासप्रसाद सुवेदी, सर्लाही	२०५०।४।१	२०५६।११।१४
१२	श्री फणिन्द्र गौतम, भोजपुर	२०५०।४।१	२०५७।११।१४
१३	श्री प्रकाशकुमार अधिकारी, खोटाङ	२०५०।४।१	२०५७।११।१४

१४	श्री मातृकाप्रसाद मरासेनी, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०५८।२।५
१५	श्री सुशील कोइराला, काठमाडौं	२०५०।४।१	२०५८।२।५
१६	श्री राजेश पौडेल, काठमाडौं	२०५०।४।१	२०५९।४।४
१७	श्री आलोकचन्द्र श्रेष्ठ, बाग्लुङ	२०५०।४।१	२०६०।६।१७
१८	श्री बाबुकाजी बाँनिया, भोजपुर	२०५०।४।१	२०६०।६।१७
१९	श्री अर्जुनकुमार खड्का, ओखलढुङ्गा	२०५०।४।१	२०६०।६।१७
२०	श्री गोकुलप्रसाद बुर्लाकोटी, धादिङ	२०५०।४।१	२०६२।२।५
२१	श्री कोशलचन्द्र सुवेदी, दाङ	२०५२।१।२६	२०६२।२।५
२२	श्री दलबहादुर के.सी., स्याङ्जा	२०५२।१।२६	२०६२।२।५
२३	श्री वासुदेव न्यौपाने, तनहुँ	२०५२।१।२६	२०६२।२।५
२४	श्री कोमलप्रसाद आचार्य, कास्की	२०५२।१।२६	२०६२।२।५
२५	श्री प्रकाशचन्द्र अधिकारी, इलाम	२०५२।१।२६	२०६२।४।१९
२६	श्री राजेन्द्र नेपाल, स्याङ्जा	२०५२।१।२६	२०६२।४।१९
२७	श्री केशवप्रसाद अधिकारी, धादिङ	२०५२।१।२६	२०६२।४।१९
२८	श्री दुर्गाप्रसाद ढुङ्गेल, इलाम	२०५६।५।७	२०६२।१।५
२९	श्री शेरजङ्ग कार्की, ओखलढुङ्गा	२०५२।१।२६	२०६३।७।२
३०	श्री तीर्थराज के.सी., ओखलढुङ्गा	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३१	श्री उद्धवप्रसाद भट्टराई, भोजपुर	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३२	श्री धर्मराज कुडकेल, कास्की	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३३	श्री कलानिधि पौडेल, गुल्मी	२०५४।७।१	२०६३।७।३
३४	श्री सूर्यप्रसाद अधिकारी, चितवन	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३५	श्री लीलादेवी गड्तौला (निरौला), सोलुखुम्बु	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३६	श्री दीपक खनाल, ओखलढुङ्गा	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३७	श्री इन्दिरा दहाल (भट्टराई), भ्वापा	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३८	श्री विनोदकुमार गौतम, मोरङ	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
३९	श्री कोमलबहादुर खत्री, ओखलढुङ्गा	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
४०	श्री लक्ष्मीप्रसाद गौतम, ताप्लेजुङ	२०५६।५।७	२०६४।४।१८
४१	श्री दलबहादुर अधिकारी, बाग्लुङ	२०५४।७।१	२०६४।४।१८
४२	श्री मानबहादुर अर्याल क्षेत्री, गुल्मी	२०५४।७।१	२०६४।१०।१८
४३	श्री खिमानन्द भुषाल, बाग्लुङ	२०५४।७।१	२०६४।१०।१८
४४	श्री विष्णु काजी थापा, भक्तपुर	२०५३।१।२।१	२०६४।१०।१८
४५	श्री प्रकाशप्रसाद पण्डित, तनहुँ	२०५४।७।१	२०६५।७।५
४६	श्री हरिराम थापा, भक्तपुर	२०५३।१।२।१	२०६५।११।३०
४७	श्री केशवकुमार पाण्डे, सुर्खेत	२०५३।१।२।१	२०६५।११।३०
४८	श्री दानबहादुर मल्ल, पाल्पा	२०५३।१।२।१	२०६५।११।३०
४९	श्री बल सागर गिरी, स्याङ्जा	२०५४।७।१	२०६५।११।३०
५०	श्री रामशरण ढकाल, काठमाडौं	२०५४।७।१	२०६५।११।३०
५१	श्री श्रीलाल पौडेल, रुपन्देही	२०५९।१।२।१८	२०६६।४।२७
५२	श्री राजेन्द्र थापा, गुल्मी	२०५२।१।२।४	२०६६।४।२७
५३	श्री शिवकुमार गिरी, काठमाडौं	२०५०।४।१	२०६६।५।१२
५४	श्री हुमबहादुर के.सी., अर्घाखाँची	२०५५।५।२।१	२०६६।९।१६
५५	श्री टीकाराम पाण्डे, स्याङ्जा	२०५५।५।२।१	२०६६।९।१६
५६	श्री ईन्द्रप्रसाद पौडेल, बाग्लुङ	२०५५।५।२।१	२०६६।९।१६
५७	श्री गंगाबहादुर खरेल, गुल्मी	२०५७।३।३०	२०६६।९।१६
५८	श्री अर्जुनप्रसाद खनाल, पाल्पा	२०५७।३।३०	२०६६।९।१६
५९	श्री शंकरबहादुर के.सी., बाग्लुङ	२०५९।१।२।१८	२०६६।१।२।५
६०	श्री शम्भुराज रेग्मी, बाग्लुङ	२०५६।५।७	२०६७।७।२८

राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी
सरकारी वकील समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम, थर, वतन	तृतीय श्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति
१	श्री बन्दीप्रसाद ओली, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
२	श्री शारदाप्रसाद कोइराला, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
३	श्री भानुभक्त काफ्ले, भ्वापा	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
४	श्री राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ, ताप्लेजुड	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
५	श्री कुमुदप्रसाद शर्मा, काठमाण्डौ	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
६	श्री धर्मानन्द नाथ, दार्चुला	२०४५।३।८	२०५१।१।६
७	श्री ध्रुवकुमार भट्टराई, मोरङ	२०४६।४।१	२०५१।१।६
८	श्री मुरारीप्रसाद पौडेल, चितवन	२०४५।३।८	२०५१।१।६
९	श्री नरेन्द्रबहादुर चन्द, बैतडी	२०४५।३।८	२०५१।१।६
१०	श्री लक्ष्मीराम ढुंगाना, तनहुं	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
११	श्री शरदकुमार खड्का, ललितपुर	२०४३।४।२६	२०५१।१।६
१२	श्री भरतमणि खनाल, गुल्मी	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१३	श्री चन्द्रबहादुर सापकोटा, सुर्खेत	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१४	श्री रमानाथ पौडेल, पर्वत	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१५	श्री योगराज बराल, कास्की	२०४७।६।१	२०५३।१।३
१६	श्री नारायणप्रसाद पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
१७	श्री बलराम त्रिपाठी, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
१८	श्री खड्कबहादुर खड्का, दैलेख	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
१९	श्री चिरञ्जीवी पराजुली, भ्वापा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२०	श्री धर्मराज पौडेल, कास्की	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२१	श्री विश्वराज कोइराला, पाल्पा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२२	श्री जयानन्द पनेरु, डडेल्धुरा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२३	श्री खड्कबहादुर के.सी., गुल्मी	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२४	श्री सुरेन्द्रजंग शाही, दैलेख	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२५	श्री सूर्यनाथप्रकाश अधिकारी, लमजुङ	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२६	श्री रामचन्द्र पौडेल, स्याङजा	२०५०।४।१	२०५५।१२।११
२७	श्री गोपालप्रसाद रिजाल, प्यूठान	२०५०।४।१	२०५६।१।१४
२८	श्री तेजनारायण पौडेल, स्याङजा	२०५०।४।१	२०५७।१।१४
२९	श्री ध्रुवमणि ज्ञवाली, अर्घाखांची	२०५०।४।१	२०५७।१।१४
३०	श्री गीताप्रसाद तिमिसिना, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०५७।१।१४
३१	श्री ओमप्रसाद अर्याल, स्याङजा	२०५०।४।१	२०५८।२।५
३२	श्री सुरेन्द्रबहादुर थापा, मोरङ	२०५०।४।१	२०५८।२।५
३३	श्री प्रकाश ढुंगाना, स्याङजा	२०५०।४।१	२०५८।२।५
३४	श्री यादवप्रसाद सेढाई, काभ्रे	२०५०।४।१	२०५९।४।४
३५	श्री भरतलाल शर्मा भट्टराई, धनुषा	२०५०।४।१	२०५९।४।४
३६	श्री ईश्वरीप्रसाद वन्जाडे, अर्घाखांची	२०५०।४।१	२०५९।४।४

३७	श्री संजीवराज रेग्मी, पर्वत	२०५०।४।१	२०५९।४।४
३८	श्री गोपीचन्द्र भट्टराई, अर्घाखांची	२०५०।४।१	२०५९।४।४
३९	श्री शिवबहादुर रानाभाट, तनहुँ	२०५०।४।१	२०६०।६।१७
४०	श्री सुदर्शन लामिछाने, काठमाडौँ	२०५०।४।१	२०६०।६।१७
४१	श्री सूर्यराज दाहाल, काठमाडौँ	२०५०।४।१	२०६०।६।१७
४२	श्री श्रीकृष्ण भट्टराई, लमजुङ्ग	२०५५।५।२१	२०६१।१।२५
४३	श्री देवकुमार गिरी, संखुवासभा	२०५०।४।१	२०६२।२।५
४४	श्री मुकुन्दप्रसाद अधिकारी, सिराहा	२०५०।४।१	२०६२।२।५
४५	श्री रमेश शर्मा पौडेल, स्याङ्जा	२०५०।४।१	२०६२।२।५
४६	श्री रामकुमार थापा, काठमाडौँ	२०५०।४।१	२०६२।२।५
४७	श्री खडानन्द गौतम, काभ्रे	२०५०।४।१	२०६२।२।५
४८	श्री पुष्कर सापकोटा, खोटाङ	२०५६।५।७	२०६२।२।५
४९	श्री टेकेन्द्रप्रसाद सुवेदी, सुनसरी	२०५०।४।१	२०६३।७।३
५०	श्री श्यामसुन्दर अधिकारी, वर्दिया	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५१	श्री चन्द्रकान्त खनाल, रुपन्देही	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५२	श्री मानबहादुर कार्की, मोरङ	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५३	श्री हरिप्रसाद जोशी, बझाङ	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५४	श्री चक्रदेव आचार्य, दाङ	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५५	श्री धनश्वर पौडेल, अर्घाखांची	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५६	श्री रेवतीराज त्रिपाठी, कास्की	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५७	श्री लोकराज पराजुली, भोजपुर	२०५२।१।२६	२०६३।७।३
५८	श्री खेमराज ज्ञवाली, गुल्मी	२०५५।५।२१	२०६४।४।१८
५९	श्री ज्ञानेन्द्रराज काफ्ले, सर्लाही	२०५२।८।२४	२०६४।४।१८
६०	श्री हरिप्रसाद रेग्मी, पर्वत	२०५२।१।२६	२०६४।१०।१८
६१	श्री दमनसिंह विष्ट, बैतडी	२०५२।१।२६	२०६४।१०।१८
६२	श्री भुवनेश्वर पौडेल, चितवन	२०५२।१।२६	२०६४।१०।१८
६३	श्री राजनराज घिमिरे, कास्की	२०५२।१।२६	२०६४।१०।१८
६४	श्री गंगाप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०५२।१।२६	२०६४।१०।१८
६५	श्री टिकेन्द्र दाहाल, भ्रुपा	२०५२।१।२६	२०६४।१०।१८
६६	श्री मदनबहादुर धामी, वझाङ	२०५७।३।३०	२०६५।७।५
६७	श्री शंकर खत्री, उदयपुर	२०५५।५।२१	२०६५।७।५
६८	श्री राजकुमार कोइराला, भ्रुपा	२०५२।१।२६	२०६५।११।३०
६९	श्री शंकरबहादुर राई, भोजपुर	२०५२।१।२६	२०६५।११।३०
७०	श्री कृष्णमोहन कोइराला, सुनसरी	२०५२।१।२६	२०६५।११।३०
७१	श्री गोविन्दप्रसाद बराल, कास्की	२०५२।१।२६	२०६५।११।३०
७२	श्री धनश्याम ओझा, सुनसरी	२०५२।१।२६	२०६५।११।३०
७३	श्री दिवाकर भट्ट, डडेल्धुरा	२०६०।११।२९	२०६६।२।६
७४	श्री उद्वप्रसाद पुडासैनी, काठमाडौँ	२०५७।३।३०	२०६५।४।२७
७५	श्री मुक्तिनाथ ओझा, पाँचथर	२०५३।१।२१	२०६६।१।१६
७६	श्री कोषहरि निरौला, ओखलढुंगा	२०५४।७।१	२०६६।१।१६
७७	श्री गोविन्दराज गौली, लमजुङ्ग	२०५२।१।२६	२०६६।१।१६
७८	श्री परमेश्वर पराजुली, भोजपुर	२०५२।१।२६	२०६६।१।१६
७९	श्री कृष्णप्रसाद पुडासैनी, मकवानपुर	२०५२।१।२६	२०६६।१।१६
८०	श्री तोयनाथ पौडेल, स्याङ्जा	२०५३।१।२१	२०६६।१।१६

८१	श्री प्रकाश श्रेष्ठ, ताप्लेजुङ	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८२	श्री सेमन्तमणि पछाई क्षेत्री, पाल्पा	२०५३।१२।१	२०६६।१।१६
८३	श्री रोशन गजुरेल, सिराहा	२०५१।१२।१८	२०६६।१२।५
८४	श्री पाराश्वर ढुंगाना, दैलेख	२०५१।१२।१८	२०६६।१२।५
८५	श्री मोहनसागर बस्याल, रुपन्देही	२०६०।१।२९	२०६७।१।२८

राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी
न्याय समूह

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी	सि.नं.	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी
१	श्री मो.इब्राहिम रिज्वी, धनुषा	२०५०।१।२८	२	श्री उदयरज पौडेल, स्याङ्जा	२०५३।१२।१
३	श्री श्यामकृष्ण शर्मा, पर्वत	२०५३।१२।१	४	श्री मोहनप्रसाद वास्तोला, पर्वत	२०५३।१२।१
५	श्री लेखनाथ भट्टराई, सुनसरी	२०५३।१२।१	६	श्री देवप्रसाद योगी, दाङ	२०५३।१२।१
७	श्री विनोद रखाल, पर्वत	२०५३।१२।१	८	श्री चन्द्रबहादुर के.सी., स्याङ्जा	२०५३।१२।१
९	श्री नारायणप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०५३।१२।१	१०	श्री दिलप्रसाद सापकोटा, दाङ	२०५३।१२।१
११	श्री खिमनन्द पाण्डे, गुल्मी	२०५३।१२।१	१२	श्री वद्री थापा क्षेत्री, काठमाडौं	२०५३।१२।१
१३	श्री धनराज शर्मा, आछाम	२०५३।१२।१	१४	श्री वेदप्रसाद तिमिल्सिना, काठमाडौं	२०५३।१२।१
१५	श्री श्यामलाल घिमिरे, गुल्मी	२०५४।७।१	१६	श्री सन्तोष प्रसाद पराजुली, धनकुटा	२०५४।७।१
१७	श्री प्रेमप्रसाद न्यौपाने, भ्र्पा	२०५४।७।१	१८	श्री प्रल्हादकुमार योगी, दाङ	२०५४।७।१
१९	श्री नारायणप्रसाद पण्डित, कास्की	२०५४।७।१	२०	श्री दिनबन्धु बराल, स्याङ्जा	२०५४।७।१
२१	श्री कपिलमणि गौतम, गुल्मी	२०५४।७।१	२२	श्री विनोद खतिवडा, सप्तरी	२०५४।७।१
२३	श्री पोतप्रसाद अर्याल, स्याङ्जा	२०५४।७।१	२४	श्री हरिहर पौडेल, स्याङ्जा	२०५४।७।१
२५	श्री विश्वराज पौडेल, स्याङ्जा	२०५४।७।१	२६	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल, अर्घाखाँची	२०५५।५।२१
२७	श्री बावुराम सुवेदी, बर्दिया	२०५५।५।२१	२८	श्री नवराज दुलाल, भ्र्पा	२०५५।५।२१
२९	श्री चाणक्यमणि अर्याल, चितवन	२०५५।५।२१	३०	श्री महेन्द्रराज काफ्ले, तनहुं	२०५५।५।२१
३१	श्री खिमबहादुर थापा, कास्की	२०५५।५।२१	३२	श्री इन्द्र कमल प्रधान, भ्र्पा	२०५५।५।२१
३३	श्री नवराज आचार्य, सुनसरी	२०५५।५।२१	३४	श्री वीरेन्द्र वुढाथोकी, सर्लाही	२०५६।५।७
३५	श्री माधवप्रसाद मैनाली, सर्लाही	२०५६।५।७	३६	श्री आनन्दप्रसाद श्रेष्ठ, स्याङ्जा	२०५६।५।७
३७	श्री रामप्रसाद भट्टराई, भ्र्पा	२०५६।५।७	३८	श्री रोशनकुमार भट्टराई, भ्र्पा	२०५६।५।७
३९	श्री ध्रुवकुमार उप्रेती, भ्र्पा	२०५६।५।७	४०	श्री मोहन सुवेदी, सर्लाही	२०५६।५।७
४१	श्री गेहेन्द्रराज पन्त, लमजुङ	२०५६।५।७	४२	श्री हरिकृष्ण श्रेष्ठ, मोरंग	२०५६।५।७
४३	श्री केदारनाथ पौडेल, कास्की	२०५६।५।७	४४	श्री प्रेम खड्का, भ्र्पा	२०५६।५।७
४५	श्री ध्रुवकुमार ढकाल, मोरंग	२०५६।५।७	४६	श्री विकास श्रेष्ठ, मोरङ	२०५६।५।७
४७	श्री जगन्नाथ पौडेल, पर्वत	२०५६।५।७	४८	श्री टेकराज जोशी, डोटी	२०५६।५।७
४९	श्री डण्डपाणी लामिछाने, स्याङ्जा	२०५६।५।७	५०	श्री ज्ञानेन्द्र इटानी, मकवानपुर	२०५७।३।३०
५१	श्री बावुराम दाहाल, कास्की	२०५७।३।३०	५२	श्री वेदप्रसाद उप्रेती, भ्र्पा	२०५७।३।३०
५३	श्री सुरेशराज खनाल, भोजपुर	२०५७।३।३०	५४	श्री रणबहादुर कटवाल, मोरङ	२०५७।३।३०
५५	श्री कृतबहादुर वोहरा, वैतडी	२०५७।३।३०	५६	श्री विदुर काफ्ले, स्याङ्जा	२०५७।३।३०
५७	श्री ठाकुरप्रसाद खरेल, वारा	२०५७।३।३०	५८	श्री विद्याराज पौडेल, कास्की	२०५७।३।३०
५९	श्री माधवप्रसाद पौडेल, कास्की	२०५७।३।३०	६०	श्री श्याम नेपाल, भोजपुर	२०५७।३।३०
६१	श्री कृष्णप्रसाद शर्मा नेपाल, स्याङ्जा	२०५७।३।३०	६२	श्री विश्वनाथ भट्टराई, मोरङ	२०५७।३।३०
६३	श्री आत्मदेव जोशी, वैतडी	२०५१।१२।१८	६४	श्री सुदीपकुमार दंगाल, सिराहा	२०५१।१२।१८
६५	श्री डिल्लीराम शर्मा अर्याल, स्याङ्जा	२०५१।१२।१८	६६	श्री जगदीशप्रसाद भट्ट, वैतडी	२०५१।१२।१८
६७	श्री हर्कबहादुर क्षेत्री, पर्वत	२०५१।१२।१८	६८	श्री लोकनाथ पराजुली, पर्वत	२०५१।१२।१८

६९	श्री हरिप्रसाद भट्ट, मकवानपुर	२०५९।१२।१८	७०	श्री दिलिपराज पन्त, बैतडी	२०६०।११।२९
७१	श्री विष्णुप्रसाद अवस्थी, बैतडी	२०६०।११।२९	७२	श्री ठगिन्द्र कट्टेल, सोलुखुम्बु	२०६०।११।२९
७३	श्री धर्मराज पौडेल, कास्की	२०६०।११।२९	७४	श्री मनोज श्रेष्ठ, प्यूठान	२०६१।११।२१
७५	श्री चन्द्रप्रकाश तिवारी, सुर्खेत	२०६१।११।२१	७६	श्री इश्वरीप्रसाद भण्डारी, रुपन्देही	२०६१।११।२१
७७	श्री ऋद्धिनाथ निरौला, इलाम	२०६१।११।२१	७८	श्री रुद्रप्रसाद सुवेदी, स्याङजा	२०६१।११।२१
७९	श्री जयराम श्रेष्ठ, काठमाडौं	२०६१।११।२१	८०	श्री राधाकान्ता भ्ना, सप्तरी	२०६१।११।२१
८१	श्री चित्रबहादुर के.सी., बांके	२०६१।११।२१	८२	श्री दिव्यदेव फुयाल, रामेछाप	२०६१।११।२१
८३	श्री ठाकुरबहादुर सिलवाल, ललितपुर	२०६१।११।२१	८४	श्री भोजकुमार बस्नेत, उदयपुर	२०६१।११।२१
८५	श्री खिमबहादुर कार्की, प्यूठान	२०६१।११।२१	८६	श्री देवकुमार श्रेष्ठ, सर्लाही	२०६१।११।२१
८७	श्री भुवन गिरी, सुर्खेत	२०६२।१०।९	८८	श्री रामप्रसाद बस्याल, पाल्पा	२०६२।१०।९
८९	श्री सोमप्रसाद पराजुली, कास्की	२०६३।२।३१	९०	श्री भीमबहादुर निरौला, खोटाङ्ग	२०६३।३।२९
९१	श्री ममता खनाल, महोत्तरी	२०६३।३।२९	९२	श्री पुष्पराज खनाल, महोत्तरी	२०६३।३।२५
९३	श्री शम्भुप्रसाद भट्टराई, खोटाङ्ग	२०६३।३।२५	९४	श्री कृष्णबहादुर कार्की, रामेछाप	२०६३।३।२५
९५	श्री सुरज राजभण्डारी, मोरङ	२०६३।३।२५	९६	श्री झलकुमारी राई, सुनसरी	२०६३।४।५
९७	श्री उपेन्द्रराज पोखरेल, ओखलढुङ्गा	२०६३।४।५	९८	श्री शम्भुप्रसाद बराल, कास्की	२०६३।४।५
९९	श्री दिपककुमार अधिकारी, काठमाडौं	२०६३।४।५	१००	श्री तिर्थराज भट्ट, डडेल्धुरा	२०६३।४।५
१०१	श्री इन्द्रबहादुर कठायत, डोटी	२०६३।४।५	१०२	श्री इन्दिरा शर्मा, संखुवासभा	२०६३।५।११
१०३	श्री मुना अधिकारी (ढकाल), काठमाडौं	२०६३।५।११	१०४	श्री भगवती शर्मा ढुङ्गना, स्याङजा	२०६३।५।११
१०५	श्री दुर्गादेवी गुरुङ, भ्नापा	२०६३।५।११	१०६	श्री रिन्जा डंगोल, काठमाडौं	२०६३।५।११
१०७	श्री ताराकुमारी शर्मा, रुपन्देही	२०६३।५।११	१०८	श्री दिपेन्द्र थापा मगर, तनहु	२०६३।५।११
१०९	श्री डल्लूराम चौधरी, दाङ	२०६३।५।११	११०	श्री सुवर्णमान बनेपाली, भक्तपुर	२०६३।५।११
१११	श्री कुमार मास्के, मोरङ	२०६३।५।११	११२	श्री मनोजकुमार श्रीवास्तव, महोत्तरी	२०६३।५।११
११३	श्री रामाकान्त यादव, सप्तरी	२०६३।५।११	११४	श्री मदनप्रसाद जयसवाल, बारा	२०६३।५।११
११५	श्री रामानन्दप्रसाद अधिकारी, रौतहट	२०६३।५।११	११६	श्री दिलकुमार बर्देवा, ताप्लेजुङ	२०६३।५।११
११७	श्री निलकण्ठ वराल, बर्दिया	२०६३।५।११	११८	श्री हिरण्यप्रसाद भण्डारी, जाजरकोट	२०६३।५।११
११९	श्री शम्भुकुमार बस्नेत, मोरङ	२०६३।५।११	१२०	श्री तेजबहादुर खड्का, पांचथर	२०६३।५।११
१२१	श्री शिवलाल पाण्डे, गुल्मी	२०६३।५।११	१२२	श्री मुकुन्द आचार्य, पर्वत	२०६३।५।११
१२३	श्री निर्मला शर्मा सुवेदी,	२०६३।५।११	१२४	श्री कुमारप्रसाद तिमल्सिना, काभ्रे	२०६३।५।११
१२५	श्री गोविन्द खनाल, इलाम	२०६३।५।११	१२६	श्री विश्वास सुनुवार, ओखलढुङ्गा	२०६३।५।११
१२७	श्री ढाकाराम पौडेल, स्याङजा	२०६३।५।११	१२८	श्री तारादत्त बडु, बैतडी	२०६३।५।११
१२९	श्री उत्तम सिलवाल, लमजुङ	२०६३।५।११	१३०	श्री प्रकाश घिमिरे, संखुवासभा	२०६३।५।११
१३१	श्री रुद्रमणि गिरी, दाङ	२०६३।५।११	१३२	श्री यज्ञप्रसाद भट्टराई, गुल्मी	२०६३।५।११
१३३	श्री बलराम लम्साल, भक्तपुर	२०६३।५।११	१३४	श्री महेश खनाल, गुल्मी	२०६३।५।११
१३५	श्री कमला पौडेल, चितवन	२०६३।५।११	१३६	श्री टिकाभुषण घिमिरे, भ्नापा	२०६३।५।११
१३७	श्री ध्रुवराज कार्की, सोलुखुम्बु	२०६३।५।११	१३८	श्री कौशलेश्वर ज्ञवाली, गुल्मी	२०६३।५।११
१३९	श्री शिवप्रसाद पराजुली, पर्वत	२०६३।५।११	१४०	श्री सुवाष पोखरेल, मोरङ	२०६३।५।११
१४१	श्री आनन्दराज पन्त, रुपन्देही	२०६३।५।११	१४२	श्री इश्वरमणि ओझा, सुनसरी	२०६३।५।११
१४३	श्री विश्वप्रसाद रेग्मी, स्याङजा	२०६३।६।२१	१४४	श्री श्याममणी पौडेल, चितवन	२०६३।६।२१
१४५	श्री लालसिंह थापा, बाग्लुङ	२०६३।६।२१	१४६	श्री प्रदिपकुमार उपाध्याय, महोत्तरी	२०६३।६।२१
१४७	श्री नरेन्द्रबहादुर बुढा, दैलेख	२०६३।९।२९	१४८	श्री शकुन्तला कार्की, मोरङ	२०६३।१०।२४
१४९	श्री रिताकुमारी बखेल, पर्सा	२०६३।१०।२४	१५०	श्री सीता रेग्मी, दाङ	२०६३।१०।२४
१५१	श्री सन्देश श्रेष्ठ, चितवन	२०६३।१०।२४	१५२	श्री दशरथ पंगेनी, नवलपरासी	२०६३।१०।२४
१५३	श्री राजन बास्तोला, संखुवासभा	२०६३।१०।२४	१५४	श्री मोहनबहादुर अधिकारी, स्याङजा	२०६३।१०।२४
१५५	श्री भोजराज रेग्मी, धादिङ	२०६३।१०।२४	१५६	श्री डोलनाथ न्यौपाने, लमजुङ	२०६३।१०।२४

१५७	श्री शम्भुप्रसाद रेग्मी, धनुषा	२०६६।१०।२४	१५८	श्री टेकनाथ गौतम, महोत्तरी	२०६६।१०।२४
१५९	श्री यदुराज शर्मा, डुँटी	२०६६।१०।२४	१६०	श्री उद्धवप्रसाद गजुरेल, धादिङ	२०६६।१०।२४
१६१	श्री जगतबहादुर पौडेल, प्यूठान	२०६६।१०।२४	१६२	श्री दुर्गाप्रसाद भट्टराई, स्याङ्जा	२०६६।१०।२४
१६३	श्री नगेन्द्रकुमार कालाखेती, संखुवासभा	२०६६।१०।२४	१६४	श्री रामप्रसाद पौडेल, स्याङ्जा	२०६६।१०।२४
१६५	श्री नारदप्रसाद भट्टराई, खोटाङ	२०६६।१०।२४	१६६	श्री ईश्वर आचार्य, काठमाडौं	२०६६।१०।२४
१६७	श्री लोकबहादुर हमाल, सुर्खेत	२०६६।१०।२४	१६८	श्री दिपक धिताल, काभ्रे	२०६६।१०।२४
१६९	श्री दुर्गाप्रसाद बस्याल, पाल्पा	२०६६।१०।२४	१७०	श्री खुमप्रसाद भण्डारी, स्याङ्जा	२०६६।१०।२४
१७१	श्री दिपेन्द्र नाथयोगी, दैलेख	२०६६।१०।२४	१७२	श्री दुर्गाप्रसाद खनाल, दाङ	२०६६।१०।२४
१७३	श्री तुलाराम खड्का, दैलेख	२०६६।१०।२४	१७४	श्री जयन्द्रबहादुर शाह, अछाम	२०६६।१२।६
१७५	श्री दिवाकर शर्मा खनाल, जाजरकोट	२०६६।१२।६	१७६	श्री बलदेव पाण्डेय, दाङ	२०६६।१२।६
१७७	श्री बालानन्द लाभ कर्ण, धनुषा	२०६६।१२।६			

राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी
कानून समूह

सि.नं	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी	सि.नं	कर्मचारीको नाम ठेगाना	तृतीय श्रेणी
१	श्री कृष्णकुमार कार्की, रामेछाप	२०५७।३।३०	२	श्री चन्द्रकान्त पौडेल, पर्वत	२०५७।३।३०
३	श्री कृष्णराज खनाल, तनहुँ	२०५९।१२।१८	४	श्री माधवप्रसाद सुवेदी, रामेछाप	२०५९।१२।१८
५	श्री पुष्करराज नेपाल, भोजपुर	२०६०।११।२९	६	श्री राजुप्रसाद गुरागाई, तेह्रथुम	२०६०।११।२९
७	श्री किशोरकुमार चौधरी, सुनसरी	२०६१।११।२१	८	श्री रामजी दनाई, लमजुङ	२०६१।११।२१
९	श्री सुभाषकुमार भट्टराई, भ्र्पा	२०६१।११।२१	१०	श्री विनोदप्रकाश श्रेष्ठ, काठमाडौं	२०६१।११।२१
११	श्री जयप्रसाद पौडेल, पर्वत	२०६१।११।२१	१२	श्री सूर्यवंश शर्मा कंडेल, रामेछाप	२०६२।१०।९
१३	श्री विनोदकुमार भट्टराई, तेह्रथुम	२०६२।१०।९	१४	श्री पुरुषोत्तम नेपाल, काठमाडौं	२०६२।१०।९
१५	श्री शम्भु कार्की, काठमाडौं	२०६२।१०।९	१६	श्री वशिष्टकुमार घिमिरे, रामेछाप	२०६२।१०।९
१७	श्री विष्णुप्रसाद रेग्मी, स्याङ्जा	२०६२।१०।९	१८	श्री ओमबहादुर सोडारी, संखुवासभा	२०६२।१०।९
१९	श्री राजन नेपाल, सर्लाही	२०६२।१०।९	२०	श्री भगवानलाल श्रेष्ठ, नुवाकोट	२०६३।१।३१
२१	श्री भइन्द्रप्रसाद गुरागाई, मोरङ	२०६३।६।२९	२२	श्री रेशमराज सिग्देल, स्याङ्जा	२०६३।६।२९
२३	श्री जंगबहादुर डांगी, बर्दिया	२०६३।६।२९	२४	श्री शिवप्रसाद खनाल, धादिङ	२०६३।६।२९
२५	श्री दशरथ गौतम, बर्दिया	२०६३।६।२९	२६	श्री टंकबहादुर महत, इलाम	२०६३।६।२९
२७	श्री गुणराज श्रेष्ठ, सिन्धुली	२०६४।१२।१९	२८	श्री बाबुराम पाण्डे, गुल्मी	२०६४।१२।१९
२९	श्री विश्वबन्धु पौडेल, स्याङ्जा	२०६५।१।४	३०	श्री कमलराज गौतम, अर्घाखाँची	२०६५।१।४
३१	श्री विमलकुमार विष्ट,	२०६६।३।२५	३२	श्री गोपीलाल नेपाल, ओखलढुङ्गा	२०६६।४।७
३३	श्री ज्ञानेन्द्रकुमार पौडेल, स्याङ्जा	२०६६।४।७	३४	श्री पूर्णिमा कोइराला, चितवन	२०६६।५।११
३५	श्री मुना शमा, चितवन	२०६६।५।११	३६	श्री रामप्यारी सुनुवार, रामेछाप	२०६६।५।११
३७	श्री मनकुमारी जि.एम.वि.क, कञ्चनपुर	२०६६।५।११	३८	श्री रामप्रसाद लम्साल, भक्तपुर	२०६६।५।११
३९	श्री नवराज आचार्य, तनहुँ	२०६६।५।११	४०	श्री राजेन्द्रकुमार लम्साल, संखुवासभा	२०६६।५।११
४१	श्री मधु पौडेल (जवाली), गुल्मी	२०६६।५।११	४२	श्री देबकुमार राई, भोजपुर	२०६६।५।११
४३	श्री रेशराज शर्मा, बर्दिया	२०६६।५।११	४४	श्री विनोदकुमार काफ्ले, संखुवासभा	२०६६।५।११
४५	श्री नवीनकुमार जोशी, रुपन्देही	२०६६।१०।२४	४६	श्री रञ्जु गौतम, संखुवासभा	२०६६।१०।२४
४७	श्री विष्णुबहादुर धर्ती, गुल्मी	२०६६।१०।२४	४८	श्री वीरेन्द्रबहादुर के.सी., दैलेख	२०६६।१०।२४
४९	श्री राजेशकुमार थापा, ओखलढुङ्गा	२०६६।१०।२४	५०	श्री दीपक घिमिरे, भ्र्पा	२०६६।१०।२४
५१	श्री विक्रम खत्री, भक्तपुर	२०६६।१०।२४	५२	श्री उपेन्द्रकेशर खनाल, सुर्खेत	२०६६।१०।२४
५३	श्री उत्तमप्रसाद खरेल,	२०६७।२।१९	५४	श्री पुरुषोत्तम खतिवडा,	२०६७।२।१९
५५	श्री गोपीकृष्ण रेग्मी,	२०६७।२।१९			

राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी
सरकारी वकील समूह

सि.नं	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी	सि.नं	कर्मचारीको नाम	तृतीय श्रेणी
१	श्री राजेश्वर अर्याल, स्याङ्जा	२०५२।१।२६	२	श्री बाबुराम अधिकारी, लमजुङ	२०५२।१।२६
३	श्री महेन्द्रबहादुर थापा क्षेत्री, नवलपरासी	२०५२।१।२६	४	श्री हिमालयकुमार त्रिताल, संखुवासभा	२०५३।१।२१
५	श्री गोविन्दप्रसाद उपाध्याय, बाग्लुङ	२०५३।१।२१	६	श्री रमेशकुमार सुवेदी, भुपा	२०५३।१।२१
७	श्री महानन्द दाहाल, खोटाङ	२०५३।१।२१	८	श्री हरि शंकर ज्ञवाली, गुल्मी	२०५४।१।११
९	श्री एकनारायण लम्साल, स्याङ्जा	२०५४।१।११	१०	श्री यदुनाथ शर्मा, पर्वत	२०५४।१।११
११	श्री योगनाथ ढकाल, स्याङ्जा	२०५५।५।२१	१२	श्री ध्रुवकुमार चौहान, भुपा	२०५५।५।२१
१३	श्री रमादेवी पराजुली, भुपा	२०५५।५।२१	१४	श्री पुण्यप्रसाद पाठक, भुपा	२०५५।५।२१
१५	श्री नारायणबहादुर थापा, उदयपुर	२०५५।५।२१	१६	श्री शम्भु गौतम, मोरङ	२०५५।५।२१
१७	श्री शिव शंकरप्रसाद चौधरी, रुपन्देही	२०५५।५।२१	१८	श्री कृष्णजंग शाह, सल्यान	२०५५।५।२१
१९	श्री केशवप्रसाद पन्त, संखुवासभा	२०५७।३।३०	२०	श्री रुद्रप्रसाद पन्थी, गुल्मी	२०५७।३।३०
२१	श्री नारायण रिमाल, संखुवासभा	२०५७।३।३०	२२	श्री दया शंकर अधिकारी, कास्की	२०५७।३।३०
२३	श्री मणिराम न्यौपाने, भुपा	२०५७।३।३०	२४	श्री टेकबहादुर कार्की, म्याग्दी	२०५७।३।३०
२५	श्री कृष्णराज पन्त, बाग्लुङ	२०५७।३।३०	२६	श्री गोविन्द गिरि, कास्की	२०५७।३।३०
२७	श्री उमाकान्त पौडेल, बर्दिया	२०५७।३।३०	२८	श्री लक्ष्मण उपाध्याय, घिमिरे, नवलपरासी	२०५७।३।३०
२९	श्री कमलराज पन्थी, गुल्मी	२०५७।३।३०	३०	श्री मनोजकुमार आचार्य, खोटाङ	२०५७।३।३०
३१	श्री राजेशकुमार कटुवाल, सर्लाही	२०५९।१।२१	३२	श्री रामहरि शर्मा काफ्ले, रामेछाप	२०५९।१।२१
३३	श्री तिलकबहादुर कार्की, गुल्मी	२०५९।१।२१	३४	श्री राम घिमिरे, तनहुँ	२०५९।१।२१
३५	श्री अशोकराज रेग्मी, पर्वत	२०५९।१।२१	३६	श्री अर्जुनप्रसाद कोईराला,	२०५९।१।२१
३७	श्री रामप्रसाद अधिकारी, कास्की	२०५९।१।२१	३८	श्री यामबहादुर बानियाँ, म्याग्दी	२०५९।१।२१
३९	श्री अच्युतमणी न्यौपाने, भुपा	२०६०।१।२९	४०	श्री सुशिल देवकोटा, सल्यान	२०६०।१।२९
४१	श्री सुमनकुमार न्यौपाने, धनुषा	२०६०।१।२९	४२	श्री भरतमणि रिजाल, भुपा	२०६०।१।२९
४३	श्री अच्युत कुङ्कल, काठमाडौँ	२०६१।१।२९	४४	श्री गोपाल लामिछाने, बाँके	२०६१।१।२९
४५	श्री राजेन्द्र सिंह भण्डारी, बैतडी	२०६१।१।२९	४६	श्री इश्वरीप्रसाद ढकाल, स्याङ्जा	२०६१।१।२९
४७	श्री उर्मिला दाहाल, भुपा	२०६१।१।२९	४८	श्री प्रकाश कोईराला, स्याङ्जा	२०६१।१।२९
४९	श्री गुरुप्रसाद वाग्ले, ओखलढुंगा	२०६१।१।२९	५०	श्री दिनानाथ अधिकारी, पाल्पा	२०६१।१।२९
५१	श्री गोरे तामाङ, धनुषा	२०६१।१।२९	५२	श्री केशवप्रसाद रेग्मी, मोरङ	२०६१।१।२९
५३	श्री पदमप्रसाद आचार्य, मोरङ	२०६१।१।२९	५४	श्री हरिकुमार पोखरेल, खोटाङ	२०६१।१।२९
५५	श्री भीमप्रसाद पौडेल, बर्दिया	२०६१।१।२९	५६	श्री अविकेश्वर पोखरेल, मोरङ	२०६१।१।२९
५७	श्री बालकृष्ण वाग्ले, स्याङ्जा	२०६२।१।०९	५८	श्री रोमनाथ अधिकारी, सिन्धुली	२०६२।१।०९
५९	श्री पदमराज पाण्डेय, डडेल्धुरा	२०६२।१।०९	६०	श्री कूलप्रसाद पाण्डे, प्युठान	२०६२।१।०९
६१	श्री रेशम आचार्य, प्युठान	२०६२।१।०९	६२	श्री केशवराज चपाई, सुर्खेत	२०६२।१।०९
६३	श्री रामचन्द्र शर्मा, पर्वत	२०६२।१।०९	६४	श्री माधवप्रसाद घिमिरे, काठमाडौँ	२०६२।१।०९
६५	श्री चन्द्रकुमार पोखरेल, भुपा	२०६२।१।०९	६६	श्री सत्यनारायण राय यादव, रौतहट	२०६३।२।३१
६७	श्री खगराज भट्ट, डोटी	२०६३।२।३१	६८	श्री लक्ष्मीनारायण दाहाल, सुर्खेत	२०६३।६।२९
६९	श्री खेमराज भट्ट, बैतडी	२०६३।६।२९	७०	श्री गोविन्द उपाध्याय, बाग्लुङ	२०६३।६।२९
७१	श्री धर्मअवतार कोईराला, काभ्रे	२०६३।६।२९	७२	श्री प्रमेश पोखरेल, सुनसरी	२०६३।६।२९
७३	श्री यादवप्रसाद पौडेल, पर्वत	२०६३।६।२९	७४	श्री जीवनिधि पौडेल, तनहुँ	२०६४।१।०९
७५	श्री विदुरकुमार कार्की, महोत्तरी	२०६५।१।२१	७६	श्री आनन्दप्रसाद शर्मा, नवलपरासी	२०६५।१।२१
७७	श्री रामबहादुर थापा, संखुवासभा	२०६६।४।५	७८	श्री सीता शर्मा अधिकारी, स्याङ्जा	२०६६।५।११
७९	श्री प्रतिमाकुमारी भट्टराई (पोखरेल), स्याङ्जा	२०६६।५।११	८०	श्री जुद्धबहादुर आलेमगर, उदयपुर	२०६६।५।११
८१	श्री बुद्धिलाल श्रेष्ठ, लमजुङ	२०६६।५।११	८२	श्री कृष्णचन्द्र पाण्डे, रुपन्देही	२०६६।५।११
८३	श्री मोना सिंह, रौतहट	२०६६।५।११	८४	श्री सोमाकान्ता भण्डारी, पर्वत	२०६६।५।११
८५	श्री रत्नप्रकाश गिरी, बर्दिया	२०६६।५।११	८६	श्री भिमप्रसाद भुर्तेल, रुपन्देही	२०६६।५।११
८७	श्री अशोककुमार क्षेत्री, अर्घाखाँची	२०६६।५।११	८८	श्री सिताराम अर्याल, गोरखा	२०६६।५।११
८९	श्री खडिन्द्रराज कटुवाल, सप्तरी	२०६६।५।११	९०	श्री देवेन्द्रराज आचार्य, काठमाडौँ	२०६६।५।११
९१	श्री विमल थापा, काभ्रेपलाञ्चोक	२०६६।५।११	९२	श्री पुण्यप्रसाद सापकोटा, भोजपुर	२०६६।५।११
९३	श्री देवराज भारती, दाङ	२०६६।५।११	९४	श्री सुरेन्द्रराज काफ्ले, तनहुँ	२०६६।५।११
९५	श्री गोकुलबहादुर निरौला, खोटाङ	२०६६।६।२९	९६	श्री चपला पोखरेल(सेठाई), सुनसरी	२०६६।१।०२४
९७	श्री रोमाकान्त ज्ञवाली, गुल्मी	२०६६।१।०२४	९८	श्री पदमबहादुर कार्की, भुपा	२०६६।१।०२४
९९	श्री टेकबहादुर थापा, बर्दिया	२०६६।१।०२४	१००	श्री रुद्रप्रसाद आचार्य, इलाम	२०६६।१।०२४

परिशिष्ट- ८८

सर्वोच्च अदालतका माननीय न्यायाधीश तथा पुनरावेदन अदालतका

माननीय मुख्य न्यायाधीशहरूको सम्मेलन, २०६६ बाट

पारित घोषणापत्र

(पुस २३-२४, काठमाडौं)

स्वतन्त्र, सक्षम, कम खर्चिलो, छिटोछरितो, प्रभावकारी, जनताको सहज पहुँचयुक्त, जनआस्थामा आधारित, उत्तरदायी एवं गतिशील न्यायप्रणालीको स्थापनार्थ संविधान, कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तहरूलाई अनुशरण गर्दै स्वतन्त्र न्यायपालिकासम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्तहरू तथा न्यायपालिकाले अङ्गीकार गरेका मूल्य मान्यताहरूप्रति प्रतिबद्ध रही विकास मैत्री, स्वच्छ एवं निष्पक्ष न्यायसम्पादन गर्ने अठोटका साथ यस सम्मेलनबाट देहायका प्रस्तावहरू पारित गरियो -

१. न्यायपालिका आफैले आफ्ना लागि तर्जुमा गरेको न्यायपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनालाई पूर्ण रूपमा लागू गर्ने प्रण गर्दै त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिने ।
२. मुलुकमा विगत समयदेखि चलेको द्वन्द्वले जनताको न्यायमा पहुँच तथा जनआस्था अभिवृद्धिमा अवरोध सिर्जना हुन गएको तथ्यलाई हृदयङ्गम गर्दै द्वन्द्वको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न द्वन्द्व व्यवस्थापन गरी शान्ति प्रक्रियालाई अग्रगति दिई सुरक्षासहितका आवश्यक कदमहरू चाल्न नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराउने ।
३. रणनीतिक योजनाद्वारा निर्धारित लक्ष्य हासिल गर्न व्यवधान पैदा भएको विगतको अनुभवलाई दृष्टिगत गर्दै दक्ष जनशक्तिको अभाव, खाली दरबन्दीको आपूर्ति, साधनस्रोतको अपर्याप्तता, असुरक्षा र बन्द हडताल जस्ता समस्या पनि त्यत्तिकै बाधक रहेको महसुस गर्दै तिनको समाधानका लागि सम्बन्धित पक्षको ध्यानाकर्षण गराउने ।
४. सेवाग्राहीलाई न्याय पाएको अनुभूति फैसला कार्यान्वयनबाटै हुने हुँदा शीघ्र, सुलभ र सरल ढंगले फैसला कार्यान्वयनका लागि कानूनमा सुधार, पर्याप्त जनशक्तिको व्यवस्था र जनशक्तिको क्षमता विकास तथा सम्बन्धित निकायहरूको सक्रिय सहयोग प्राप्त गर्न प्रयास गर्ने ।
५. विवाद समाधानको अत्यन्त प्रभावकारी उपायका रूपमा रहेको मेलमिलाप पद्धतिले अदालतमा वाञ्छित सफलता हासिल गर्न नसकेको सत्यतालाई आत्मसात् गरी अध्ययन अनुसन्धानद्वारा यसका कारण निक्कौल गरी समस्या निराकरण गर्दै यस पद्धतिको प्रयोगमा प्रभावकारिता ल्याउने ।
६. न्यायपालिकाको समग्र सुरक्षा व्यवस्थालाई विश्वसनीय, भरपर्दो र प्रभावकारी तुल्याउन आवश्यक सुरक्षा योजना बनाई सुरक्षा संवेदनशील जिल्लाहरूको लागि विशेष सुरक्षा योजना तत्काल लागू गर्न नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गर्ने र न्यायिक प्रहरी, न्यायाधीश आवास गृह तथा न्यायकर्मी सामूहिक आवास गृहको बन्दोवस्तका लागि प्रयास गर्ने ।
७. जनताको अझ बढी विश्वास आर्जन गर्नु न्यायपालिकाका लागि आजको प्रमुख चुनौती हो भन्ने तथ्यलाई स्वीकार गर्दै न्यायाधीश आचार संहिता, २०६५ को अक्षरसः परिपालना तथा त्यसको निरन्तर अनुगमन गर्ने कुरामा जोड दिने ।

८. सबै न्यायकर्मीहरूले सेवाग्राहीलाई “मुस्कानसहितको न्यायसेवा” को माध्यमले काम कारवाहीमा सहजता ल्याउने संस्कृतिको विकास गर्ने ।
९. शीघ्र, सुलभ र प्रभावकारी न्याय प्रदान गर्ने न्यायपालिकाको उद्देश्यलाई सार्थक तुल्याउन सूचना प्रविधिको प्रयोग र यसको सञ्जाल विस्तार अत्यावश्यक रहेको यथार्थलाई मनन गर्दै यसका लागि आवश्यक पूर्वाधार, साधन, स्रोत र दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन हुनुपर्ने ।
१०. देशको भौगोलिक विविधताको सन्दर्भमा न्यायाधीशहरूले इजलासमा बस्दा लगाउनु पर्ने पोशाकलाई कार्यमैत्री बनाउने तथा अन्य न्यायिक कर्मचारीहरूको छुट्टै पहिचान हुने खालको पोशाकको व्यवस्थाका लागि अध्ययन हुन आवश्यक भएकोले सो सम्बन्धमा सर्वोच्च अदालतबाट अध्ययन गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
११. न्यायिक तथा अर्धन्यायिक निकायसमेतमा सुपरिवेक्षण तथा अनुगमनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक निरीक्षण र मातहत अदालतहरूको निरीक्षणलाई नियमित तुल्याई त्यसक्रममा देखिएका कमजोरीहरूलाई सच्याउँदै अघि बढ्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गर्दै निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदनलाई समेत न्यायिक काम कारवाहीको मूल्याङ्कनको आधार बनाउने पद्धति बसाल्न जोड दिने ।
१२. न्यायपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सेवा, शर्त, सुविधा र पारिश्रमिकमा समसामयिक सुधारका लागि सर्वोच्च अदालतले आवश्यक पहल गर्ने ।
१३. न्यायसम्पादनमा कानून व्यवसायीको भूमिका महत्त्वपूर्ण रहने यथार्थलाई स्वीकार गर्दै बहस व्यवस्थापन, पुराना मुद्दा फछ्यौट र मुद्दा व्यवस्थापनसमेतका क्षेत्रमा वारसँगको सहकार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउने ।
१४. न्यायपालिकाप्रतिको जनताको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि गर्न हाम्रा काम कारवाहीमा पारदर्शीताको खाँचो रहेको र गलत सूचना प्रवाहबाट जनमानसमा न्यायपालिकाको छवि नकारात्मक बन्न जाने हुनाले सञ्चारकर्मीसँग निरन्तर रूपमा सम्पर्क र सम्वादको संयन्त्र बनाई सही सूचना सम्प्रेषणको वातावरण निर्माण गर्ने ।
१५. न्यायिक काम कारवाहीमा प्रयुक्त हुने भाषालाई व्याकरणसम्मत हुने गरी सरल र बोधगम्य बनाउने ।
१६. समस्त न्यायकर्मी नेपाली जनताको सेवामा समर्पित वर्ग हुँदा संविधान र कानूनको अनुशरण गर्दै न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता, विधिको शासन, मानव अधिकारको रक्षा र पूर्ण न्यायको मार्गमा हामी अविचलित छौं भन्ने सन्देश हाम्रा काम र व्यवहारले प्रदर्शित गर्न आवश्यक छ भन्ने कुरालाई यो सम्मेलन आत्मसात् गर्दछ ।
१७. नयाँ संविधान निर्माण हुने क्रममा रहेको परिप्रेक्ष्यमा नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धिहरूद्वारा स्वतन्त्र न्यायपालिका तथा मानव अधिकारको संरक्षणमा देखाएको प्रतिवद्धतालाई अक्षुण्ण राख्दै सोको संवैधानिक एवं कानूनी प्रत्याभूति हुनुपर्ने कुरामा यो सम्मेलन जोड दिन्छ ।

पुनरावेदन अदालत भवन, बिराटनगर

जिल्ला अदालत भवन, धनुषा

सर्वोच्च अदालत एनेक्स